

ΑΠΟΦΑΣΗ 534¹/VI/2012

**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1^Α, Αθήνα, την 23^η Ιανουαρίου 2012, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00 (μετά από αναβολή της αρχικώς προγραμματισθείσας συνεδρίασης για την 5.1.2012), με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης

Μέλη: Ιωάννης Μπιτούνης,

Εμμανουέλα Τρούλη,

Δημήτριος Δανηλάτος,

Δημήτριος Αυγητίδης,

Ανάργυρος Οικονόμου και

Φραγκίσκος Αρμάος, λόγω δικαιολογημένου κωλύματος του Βασιλείου Νικολετόπουλου, τακτικού μέλους.

Γραμματέας: Παρασκευή Α. Ζαχαριά.

Θέμα της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί της προηγούμενης γνωστοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 - 3 του ν. 3959/2011, της σκοπούμενης συγχώνευσης της «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ», με την «ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», δι' απορρόφησης της δεύτερης από την πρώτη.

Στη συζήτηση παραστάθηκαν για τις νομίμως κλητευθείσες εταιρίες α) «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» οι νόμιμοι εκπρόσωποί της Νικόλαος Χρυσανθόπουλος και Κωνσταντίνος Βαλσαμής μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων αυτής Δημητρίου Τζουγανάτου, Νικολάου Κοσμίδη, Σταματίου Δρακακάκη, Αθανασίου Τσεβά και Πανταζή Καραμανώλη και β) «ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» οι νόμιμοι εκπρόσωποί της Δημήτριος Πολίτης και Δημήτριος Ιτσάνης μετά της πληρεξουσίας δικηγόρου αυτής Θεοδώρας Ζερβού.

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1890/Β'/29.12.2006), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

Στη συνέχεια, το λόγο έλαβε ο αρμόδιος Εισηγητής Ιωάννης Μπιτούνης, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 8454/20.12.2011 Εμπιστευτική Έκθεσή του και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε αυτήν:

Να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, μόνο υπό τον όρο της επιβολής ή/και ανάληψης των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων (ή τυχόν δεσμεύσεων που προταθούν από τα μέρη), κατά τα αναφερόμενα στην έκθεση.

Κατόπιν το λόγο έλαβαν οι νόμιμοι εκπρόσωποι των ανωτέρω εταιριών και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι αυτών, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους (βασιζόμενοι και στο από 19/1/2012 γραπτό υπόμνημά τους), απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής, και ζήτησαν:

1. Να επιτραπεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση άνευ δεσμεύσεων ή όρων. Επικουρικά, να εγκριθεί η συγκέντρωση δυνάμει των δεσμεύσεων που προτείνουν να αναλάβουν τα μέρη και
2. Να γίνει δεκτό το Υπόμνημά τους στο σύνολό του.

Προς επίρρωση των ισχυρισμών της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ εξετάσθηκε ενόρκως, μετά από αποδοχή από την ΕΑ σχετικού αιτήματος, η Μαρία Ράικου του Μιλτιάδη, Διευθύνουσα Σύμβουλος και Γενική Διευθύντρια της εταιρίας με την επωνυμία «ABC Factors Πρακτορεία Επιχειρηματικών Απαιτήσεων ΑΕ».

Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας, η ΕΑ προχώρησε σε διάσκεψη για λήψη απόφασης και αφού έλαβε υπόψη την έκθεση του αρμοδίου εισηγητή, τις απόψεις που διατύπωσαν προφορικώς κατά την ακροαματική διαδικασία και εγγράφως στο υπόμνημά τους τα ενδιαφερόμενα μέρη, όλα τα στοιχεία του φακέλου της ανωτέρω υπόθεσης, την κατάθεση της μάρτυρος και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. ΝΟΜΙΚΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ.

1. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3959/2011² συγκέντρωση υφίσταται όταν (α) συγχωνεύονται περισσότερες επιχειρήσεις ή (β) ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν τουλάχιστον μια επιχείρηση ή μια ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων. Η εν λόγω ρύθμιση που προσδιορίζει την έννοια της συγκέντρωσης επιχειρήσεων αποσκοπεί να συλλάβει κάθε νοητή μορφή συγκέντρωσης³ και καταλαμβάνει τόσο τη συγχώνευση που πραγματοποιείται με τη σύσταση νέας εταιρίας όσο και αυτή που πραγματοποιείται με απορρόφηση⁴. Η γενική ρήτρα του εν λόγω άρθρου⁵ συγκεκριμενοποιείται έτι περαιτέρω με τις παραγράφους 3⁶ και 4⁷ του προαναφερόμενου άρθρου, που ορίζουν την έννοια του ελέγχου κατά τις ανωτέρω διατάξεις -έλεγχος συνιστά η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης-, τα μέσα απόκτησης ελέγχου και τα πρόσωπα που αποκτούν τον έλεγχο.

2. Ενώ στην ως άνω περίπτωση β κρίσιμη είναι η έννοια του ελέγχου και το/-α πρόσωπα/-α τα οποία αποκτούν τον εν λόγω έλεγχο, στην περίπτωση α η μεταβολή που επέρχεται με την πράξη συγχώνευσης στη νομική προσωπικότητα και στη δομή των συγχωνευόμενων εταιριών είναι αυτή που οδηγεί σε μόνιμη μεταβολή στη διάρθρωση

² Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο: «2. Συγκέντρωση θεωρείται ότι υπάρχει, όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από: α) τη συγχώνευση με οποιονδήποτε τρόπο δύο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων ή β) την απόκτηση, από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία επιχείρηση ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλον τρόπο, ελέγχου στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.»

³ Βλ. Δ. ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ, Έλεγχος συγκεντρώσεων επιχειρήσεων (ερμηνεία των άρθρων 4-4στ Ν. 703/1977), Εκδ. Αντ. Σάκκουλα 1997, σελ. 101.

⁴ Βλ. Δ. ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ, ο.π., σ. 108. Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΕΑ 403/Υ/2008.

⁵ Βλ. Δ. ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ ό.π., σελ. 102.

⁶ Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 του Ν. 3959/2011: «3. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, και ιδίως από: α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης.

⁷ Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 5 του ν. 3959/2011: «4. Ο έλεγχος αποκτάται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις, τα οποία: α) είναι υποκείμενα αυτών των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές ή β) χωρίς να είναι υποκείμενα αυτών των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές, δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές».

της αγοράς, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο θα διαρθρωθεί ο έλεγχος στη νέα οντότητα. Το ανωτέρω ισχύει κυρίως στις περιπτώσεις συγχώνευσης μέσω απορρόφησης με την απορροφώσα να παύει να ισχύει ως ξεχωριστή νομική οντότητα,⁸ οπότε και η απόκτηση ελέγχου από μια επιχείρηση επί μίας άλλης δεν συνιστά το καθοριστικό κριτήριο διάγνωσης ύπαρξης συγκέντρωσης⁹. Η συγχώνευση μέσω απορρόφησης συνιστά μορφή συγκέντρωσης¹⁰ ανεξαρτήτως της μορφής και των προσώπων που θα ασκούν έλεγχο στην απορροφώσα μετά την ολοκλήρωση της απορρόφησης.

II. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

3. Με το υπ αριθ. πρωτ. 6053/28.9.2011 έγγραφο, γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής «Ε.Α.»), σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1-3 του ν. 3959/2011, από την «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» (εφεξής «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ») και την «ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK» (εφεξής «EUROBANK»), το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης¹¹ της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ με τη EUROBANK, δι' απορρόφησης της δεύτερης από την πρώτη (εφεξής «η Συγχώνευση»).

II.1 ΤΟ ΝΕΟ ΣΧΗΜΑ

4. Σύμφωνα με τους βασικούς όρους του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης, η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, της οποίας η επωνυμία μετά την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης θα

⁸ Στη θεωρία σημειώνεται ότι κοινό γνώρισμα των περιπτώσεων συγχωνεύσεων (π.χ. συγχωνεύσεις μεταξύ Α.Ε., Ε.Π.Ε.) αποτελεί η μεταβίβαση του ενεργητικού και παθητικού μίας επιχείρησης σε μια άλλη και η εξαφάνιση μίας τουλάχιστον επιχείρησης ως υποκειμένου δικαίου (απώλεια νομικής προσωπικότητας, εφόσον πρόκειται για εταιρεία). Βλ. Δ. ΚΟΥΤΣΟΥΚΗΣ, ό.π., σ. 109.

⁹ Βλ. Ritter/Braun, European Competition Law: A practitioner's guide, 3rd edition, Kluwer Law, σελ. 512.

¹⁰ Στην Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, γίνεται περιγραφική αναφορά στη συγχώνευση δι' απορρόφησης μιας επιχείρησης από άλλη, ανεξάρτητη επιχείρηση, ως μορφή συγκεντρώσεως κατά την έννοια του εν λόγω Κανονισμού («Συγκέντρωση υπάρχει...όταν δύο ή περισσότερες ανεξάρτητες επιχειρήσεις συγχωνεύονται σε μια νέα επιχείρηση και παύουν να υφίστανται ως χωριστές νομικές οντότητες. Συγκέντρωση μπορεί επίσης να υπάρξει όταν μια επιχείρηση απορροφάται από άλλη, η οποία διατηρεί τη νομική της ταυτότητα, ενώ η πρώτη παύει να υφίσταται ως νομική οντότητα.», σκ. 9 Κωδικοποιημένης Ανακοίνωσης).

¹¹ η οποία καταρτίστηκε μεταξύ των δύο πιστωτικών ιδρυμάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 σε συνδυασμό με τα άρθρα 68 παρ. 2, 69-70 και 72-77α του κ.ν 2190/1920.

μεταβληθεί σε «ALPHA EUROBANK Ανώνυμη Εταιρία»¹² (εφεξής η «ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ»):

- i) Θα αποκτήσει το σύνολο του Ενεργητικού και Παθητικού της EUROBANK. Η Συγχώνευση θα πραγματοποιηθεί με ενοποίηση των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού των συγχωνευόμενων τραπεζών¹³, όπως αυτά εμφανίζονται στους από 31 Δεκεμβρίου 2010 Ισολογισμούς Συγχώνευσης της κάθε τράπεζας. Κατά την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης, τα ανωτέρω στοιχεία θα μεταφερθούν ως στοιχεία του ισολογισμού της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ.
- ii) Θα υποκατασταθεί στο σύνολο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων της EUROBANK (περιλαμβανομένων των τυχόν διοικητικών αδειών που έχουν εκδοθεί υπέρ της EUROBANK), εξομοιούμενη -από το νόμο- με καθολική διάδοχο της EUROBANK. Μετά την έγκριση της συγχώνευσης από τις αρμόδιες αρχές, η EUROBANK θα λυθεί, χωρίς να επακολουθήσει εκκαθάριση. Όλες οι πράξεις της EUROBANK που διενεργούνται από την 1^η Ιανουαρίου 2011 και μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της Συγχώνευσης, θεωρούνται ότι διενεργούνται για λογαριασμό της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ στα βιβλία της οποίας τα σχετικά ποσά θα μεταφερθούν με συγκεντρωτική εγγραφή κατά την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης.
- iii) Θα αποκτήσει τον άμεσο ή τον έμμεσο έλεγχο των επιχειρήσεων που, κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της Συγχώνευσης, ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τη EUROBANK.

5. Με την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης, ολόκληρος ο όμιλος επιχειρήσεων EUROBANK θα περιέλθει κατά 100% στην ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, η EUROBANK θα παύσει να υφίσταται και οι μέτοχοι αυτής, κοινός και προνομιούχοι, θα καταστούν αυτοδικαίως μέτοχοι της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ έναντι λήψης από αυτούς νεοεκδιδόμενων (κοινών ή κατά περίπτωση, προνομιούχων) μετοχών της τελευταίας, σε αντάλλαγμα του εισφερομένου προς την ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ μετοχικού κεφαλαίου και εν γένει περιουσίας της EUROBANK.

II.2 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

¹² Βλ. Σχέδιο απόφασης Γενικής Συνέλευσης περί τροποποίησης του άρθρου του Καταστατικού της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ που αφορά στην επωνυμία της.

¹³ Σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 5 του ν. 2515/1997.

6. Με βάση τη σχέση αξίας των μετοχών ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ/EUROBANK (και την συνεπεία αυτής σχέση ανταλλαγής επτά προς πέντε), που περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης και καθορίστηκε τελικά από τις Γενικές Συνελεύσεις των δύο Τραπεζών (Β' Επαναληπτικές), η σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ που θα αντιστοιχεί στις κοινές μετά δικαιώματος ψήφου μετοχές (εφεξής το «Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών»), διαμορφώνεται ως ακολούθως:

- i) Οι παλαιοί μέτοχοι της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ θα συμμετέχουν συνολικά στο [...] % του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών, ανταλλάσσοντας μία (1) παλαιά κοινή μετοχή της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ προς μία (1) νέα κοινή μετοχή της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.
- ii) Οι μέτοχοι της EUROBANK θα συμμετάσχουν συνολικά στο [...] % του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών, ανταλλάσσοντας επτά (7) παλαιές μετοχές της EUROBANK προς πέντε (5) νέες κοινές μετοχές της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

7. Για τον καθορισμό της σχέσης ανταλλαγής των υφιστάμενων (προ της Συγχώνευσης) κοινών μετοχών της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και της EUROBANK προς τις νέες μετά τη Συγχώνευση κοινές μετοχές που θα εκδώσει η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ συνεπεία της Συγχώνευσης ελήφθη υπόψη η σχέση της συνολικής αξίας των συγχωνευόμενων τραπεζών και προέκυψε η ανωτέρω εύλογη και δίκαιη σχέση ανταλλαγής παλαιών κοινών μετοχών προς νέες κοινές μετοχές.

8. Σημειώνεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο, ως κάτοχος όλων των προνομιούχων, άνευ δικαιώματος ψήφου μετοχών εκδόσεως της EUROBANK, θα ανταλλάξει/αντικαταστήσει τις ανωτέρω μετοχές κυριότητάς του με προνομιούχες άνευ δικαιώματος ψήφου μετοχές εκδόσεως της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

9. Περαιτέρω ο Όμιλος EFG, ως βασικός μέτοχος της EUROBANK, ο οποίος κατέχει ποσοστό [...] % των δικαιωμάτων ψήφου της EUROBANK, και ο οποίος μέσω αυτών, ελέγχει την τελευταία, δεδομένου ότι κανένας από τους υπόλοιπους μετόχους αυτής (ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές) δεν συγκεντρώνει, λόγω κατακερματισμού της μετοχικής βάσης της EUROBANK, ποσοστό ανώτερο του [...] %, θα αποκτήσει, κατ' εφαρμογή της ανωτέρω σχέσης ανταλλαγής, ποσοστό [...] % περίπου του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, οι δε λοιποί (πλην του Ομίλου EFG)

μέτοχοι της EUROBANK θα αποκτήσουν ποσοστό [...] % περίπου του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ¹⁴.

10. Εξάλλου, κανένας μέτοχος της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ δεν κατέχει ποσοστό ανώτερο του [...] % των δικαιωμάτων ψήφου της τελευταίας, μετά δε την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης οι [...] μεγαλύτεροι μέτοχοι της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ θα κατέχουν συνολικό ποσοστό ίσο προς [...] % επί του Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

11. Μετά την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης, το μετοχικό κεφάλαιο της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ θα ισούται με το άθροισμα των μετοχικών κεφαλαίων των συγχωνευόμενων τραπεζών, αφαιρουμένου ποσού ίσου προς τη συνολική ονομαστική αξία των μετοχών εκδόσεως της EUROBANK που ανήκουν στην ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (οι οποίες σύμφωνα με το νόμο, δεν ανταλλάσσονται με μετοχές της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, αλλά ακυρώνονται) πλέον κεφαλαιοποίησης μέρους του λογαριασμού της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ «διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιον», με αντίστοιχη μεταβολή της ονομαστικής αξίας της κοινής μετοχής της τελευταίας από 0,30 ευρώ σε 1,50 ευρώ. Παράλληλα, η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ θα εκδώσει 345.500.000 προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου, έγχαρτες και εξαγοράσιμες μετοχές, ονομαστικής αξίας 2,75 ευρώ εκάστη, σε ανταλλαγή/αντικατάσταση, με σχέση 1 προς 1, ισάριθμων προνομιούχων, χωρίς δικαίωμα ψήφου, έγχαρτων και εξαγοράσιμων μετοχών, εκδόσεως της EUROBANK (σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3723/2008) και κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου.

12. Κατόπιν αυτών το μετά την ολοκλήρωση της Συγκέντρωσης μετοχικό κεφάλαιο της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ θα διαμορφωθεί στο ποσό των 3.282.067.073 ευρώ, διαιρούμενο σε 1.473.461.382 συνολικά, ονομαστικές μετοχές, εκ των οποίων:

(Α) 927.961.382 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου άυλες μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς 1,50 ευρώ και

¹⁴ Από τους υπολογισμούς που προσκομίζουν τα μέρη, προκύπτουν ελαφρώς διαφοροποιημένα ποσοστά, ωστόσο το γεγονός αυτό δεν επιδρά σημαντικά στην αξιολόγηση.

(B) 545.500.000 προνομιούχες, άνευ δικαιώματος ψήφου, εξαγοράσιμες, έγχαρτες μετοχές, εκδοθείσες κατ' άρθρο 1 ν. 3723/2008, εκ των οποίων (προνομιούχων μετοχών) οι:

- i) 200.000.000, θα είναι ονομαστικής αξίας 4,70 ευρώ εκάστη, και οι
- ii) 345.500.000, θα είναι ονομαστικής αξίας 2,75 ευρώ εκάστη.

13. Ως προς τις κοινές μετοχές: Η **ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ** θα έχει πολυμετοχική βάση. Κατά την ολοκλήρωση της ως άνω περιγραφόμενης ανταλλαγής μετοχών, κανείς μεμονωμένος μέτοχος δεν θα συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα με ποσοστό ανώτερο του 5%, με την εξαίρεση της «European Financial Group EFG (Luxembourg) S.A.» η οποία θα συμμετέχει με 18,7%¹⁵.

14. Ως προς τις προνομιούχες μετοχές με την ολοκλήρωση της περιγραφόμενης ανταλλαγής μετοχών, το σύνολο (ήτοι 100%) των 545.500.000 προνομιούχων μετοχών άνευ δικαιώματος ψήφου της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ** θα ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Συγκεκριμένα, το Ελληνικό Δημόσιο, ως προνομιούχος (κατ' άρθρο 1 ν. 3723/2008) μέτοχος και των δύο συγχωνευόμενων τραπεζών: α) θα διατηρήσει τις 200.000.000 προνομιούχες μετοχές εκδόσεως της **ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ** που έχει στην κυριότητα του, ονομαστικής αξίας 4,70 ευρώ εκάστη, και β) θα ανταλλάξει/αντικαταστήσει τις 345.500.000 προνομιούχες μετοχές εκδόσεως της **EUROBANK** που έχει στην κυριότητα του, ονομαστικής αξίας 2,75 ευρώ εκάστη, με 345.500.000 προνομιούχες μετοχές εκδόσεως της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**, ίσης ονομαστικής αξίας, ήτοι 2,75 ευρώ η κάθε μία.

15. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των μερών, μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης και υπό την αίρεση της παροχής σχετικής έγκρισης από τη γενική Συνέλευση των Μετόχων της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**, θα ακολουθήσουν εταιρικές πράξεις αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**:¹⁶

¹⁵ [...].

¹⁶ [...].

- i) Μετατροπή του (υφιστάμενου) μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου (ΜΟΔ) της EUROBANK, ύψους [...] εκατ. ευρώ¹⁷, σε κοινές, μετά δικαιώματος ψήφου, μετοχές,
- ii) Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**, ύψους [...] δις ευρώ με δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων και έκδοση αντίστοιχου αριθμού νέων, κοινών, μετά δικαιώματος ψήφου μετοχών, και
- iii) Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ** σε συνέχεια μετατροπής υποχρεωτικά μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου, ύψους [...] εκατ. ευρώ, τριετούς διάρκειας¹⁸, το οποίο θα καλυφθεί εξολοκλήρου από την εταιρία «[...]»¹⁹. Η εν λόγω μετατροπή θα λάβει χώρα ταυτόχρονα με την ως άνω ΑΜΚ.Π

Π.3 ΛΟΓΟΙ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

16. Οι Διοικήσεις των συγχωνευόμενων τραπεζών κατέληξαν στην απόφασή τους προς συγχώνευση, εκτιμώντας τις τρέχουσες συνθήκες και προοπτικές του χρηματοπιστωτικού κλάδου στην Ελλάδα, καθώς και την ευρύτερη πορεία των οικονομικών στη γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησης της κάθε τράπεζας.

17. Η προτεινόμενη Συγχώνευση εκτιμάται ότι θα ωφελήσει τους μετόχους, τους πελάτες και τους εργαζόμενους των συγχωνευόμενων τραπεζών και ειδικότερα:

Η ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ που θα προέλθει από τη Συγχώνευση θα έχει περίπου [...] καταστήματα και [...] δις ευρώ σύνολο ενεργητικού και θα κατατάσσεται εντός των 25 μεγαλύτερων τραπεζών στην Ευρωζώνη. Το δίκτυο καταστημάτων της νέας τράπεζας στην Ελλάδα θα απαριθμεί αρχικά 827 καταστήματα, τα οποία καλύπτουν γεωγραφικά σχεδόν όλη την Επικράτεια. Ο σταδιακός μεσοπρόθεσμος εξορθολογισμός του δικτύου καταστημάτων αναμένεται να διατηρήσει και βελτιώσει το επίπεδο των παρεχομένων υπηρεσιών προς τους καταναλωτές, καθώς αναμένεται μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη του πληθυσμού παράλληλα με τη βελτίωση των εναλλακτικών δικτύων, τα οποία θα ενισχυθούν μέσω της εστίασης στα ισχυρά σημεία της κάθε τράπεζας.

¹⁷ [...].

¹⁸ [...].

¹⁹ [...].

18. Το νέο σχήμα εκτιμάται ότι θα απολαμβάνει συνεργειών συνολικής αξίας [...] εκ. ευρώ ετησίως, εκ των οποίων [...] εκ. ευρώ θα αφορούν συνέργειες κόστους, [...] εκ. ευρώ συνέργειες κόστους χρηματοδότησης και [...] εκατ. ευρώ συνέργειες εσόδων. Οι ανωτέρω συνέργειες θα αποτελέσουν τη βάση για την ενίσχυση της ετήσιας κερδοφορίας του ενιαίου σχήματος, καθώς και της δυνατότητας προς εσωτερική ενδυνάμωση των κεφαλαίων και ρευστότητας του ενιαίου οργανισμού.

19. Όσον αφορά στις συνέργειες κόστους, εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν συνέργειες λειτουργικού κόστους ύψους €270 εκατ. από τη συνένωση των δραστηριοτήτων των τραπεζών στην Ελλάδα, και ύψους €80 εκατ. από τη συνένωση των αντίστοιχων δραστηριοτήτων των τραπεζών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Οι συνέργειες αυτές αναμένεται να προέλθουν από τη συνένωση δυνάμεων στη δημιουργία προϊόντων και στις υποστηρικτικές λειτουργίες, από την βέλτιστη αξιοποίηση του ενιαίου δικτύου λιανικής τραπεζικής και των προμηθειών καθώς και από την άρση των αλληλοκαλύψεων σε ορισμένες κεντρικές λειτουργίες. Η συνένωση των δραστηριοτήτων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, όπου και οι δύο τράπεζες έχουν προχωρήσει σε σημαντικές επενδύσεις τα τελευταία πέντε χρόνια, αναμένεται να οδηγήσει, μετά την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης, σε αύξηση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας στο δίκτυο καθώς και στις υποστηρικτικές λειτουργίες. Παράλληλα, εκτιμάται ότι θα ενισχυθεί η δυνατότητα προσέλκυσης και διακράτησης καταθέσεων και θα επέλθει μείωση των εξόδων από τόκους μετά την υλοποίηση του σχεδίου ενίσχυσης των κεφαλαίων.

20. Η μείωση του λειτουργικού κόστους θα επιδράσει καταλυτικά στην ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης και της λειτουργικής κερδοφορίας της νέας τράπεζας, καθιστώντας την ασφαλέστερη και πλέον υγιή από κεφαλαιακής απόψεως, προς όφελος των πελατών της και της οικονομίας γενικότερα. Μέρος των ωφελειών σε θέματα λειτουργικού κόστους θα ωφελήσουν περαιτέρω τους πελάτες της νέας τράπεζας, μέσω της επένδυσης σε νέες τεχνολογίες, της ανάπτυξης της προϊοντικής βάσης και της προσαρμογής της τιμολογιακής πολιτικής του ενιαίου σχήματος.

21. Η νέα τράπεζα θα προχωρήσει άμεσα στην υλοποίηση σχεδίου ενίσχυσης κεφαλαίων ύψους περίπου €3,9 δισ. Το σχέδιο περιλαμβάνει οργανικές πρωτοβουλίες που θα αποφέρουν το ισοδύναμο κεφαλαίων Core Tier 1 άνω των €2,1 δισ., την έκδοση υποχρεωτικά μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου ύψους €500 εκατ., ταυτόχρονα με την προτεινόμενη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο θα διατεθεί προς κάλυψη από την «PARAMOUNT SERVICES HOLDINGS LTD», καθώς και αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €1,25 δισ ευρώ.

22. Οι ενέργειες αυτές θα προσφέρουν στη νέα τράπεζα συνολικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας ύψους περίπου €4 δισ. (συμπεριλαμβανομένης και πρόβλεψης για φόρους), πάνω από το Δείκτη Core Tier I 10%. Τα ετήσια προ προβλέψεων έσοδα ύψους άνω των €3 δισ κατ' έτος (με βάση τα pro forma κέρδη προ προβλέψεων του 2010 και συνυπολογιζόμενων των συνολικών εκτιμώμενων συνεργειών) παρέχουν τη δυνατότητα περαιτέρω οργανικής ενίσχυσης των κεφαλαίων της νέας τράπεζας.

23. Θα διευρυνθεί η μετοχική βάση των δύο τραπεζών με αυξημένη συμμετοχή διεθνών θεσμικών επενδυτικών κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένης της «PARAMOUNT SERVICES HOLDINGS LTD».

24. Ως προς τη ρευστότητα, σημειώνεται από τα μέρη, ότι σε ένα δύσκολο μακροοικονομικό περιβάλλον, η νέα τράπεζα θα επιδιώξει, μέσω της ενισχυμένης κεφαλαιακής της βάσης, να αποτελέσει τον πλέον αξιόπιστο Ελληνικό τραπεζικό όμιλο που συναλλάσσεται στις διεθνείς χρηματαγορές. Αρχικά μέσω διμερών συμβάσεων δανεισμού (repos) και κατόπιν μέσω της διάθεσης εκδόσεων καλυμμένων ομολογιών και μακροπρόθεσμων ομολόγων στις αγορές, προγραμματίζεται απεμπλοκή από το δανεισμό που παρέχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Παράλληλα, η διευρυμένη γεωγραφική παρουσία του νέου ομίλου θα ενισχύσει τη δυνατότητα πρόσβασης στις αγορές, καθώς η χρηματοοικονομική και κεφαλαιακή του ευρωστία θα εξαρτάται σε μικρότερο βαθμό από την εξέλιξη της ελληνικής οικονομίας.

25. Το νέο εταιρικό σχήμα θα παρέχει έναν επαυξημένο αριθμό χορηγητικών και καταθετικών προϊόντων, τα οποία εκτιμάται ότι θα έχουν το εύρος και το βάθος για την

πλήρη κάλυψη των αναγκών των καταναλωτών. Ήδη, στην τραπεζική αγορά υφίσταται σημαντικός αριθμός τραπεζικών προϊόντων τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ειδικότερες ανάγκες των καταναλωτών, με αποτέλεσμα η περαιτέρω διεύρυνση της προϊοντικής γκάμας του νέου σχήματος να προσφέρει ακόμη μεγαλύτερη επιλογή στους πελάτες.

26. Μέσω του νέου σχήματος θα υπάρξουν κοινές αξίες και αρχές, πελατοκεντρικό επιχειρηματικό μοντέλο και αφοσιωμένο προσωπικό, που εκτιμάται ότι θα ωφελήσουν τους μετόχους, πελάτες και προσωπικό των συγχωνευόμενων εταιριών, με τη δημιουργία ενός συμπαγούς και υγιούς νέου εταιρικού σχήματος.

27. Σε σχέση με την παρουσία της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ στις γειτονικές χώρες, σημειώνεται ότι, την τελευταία πενταετία κυρίως, η εξάπλωση, τόσο της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ όσο και της EUROBANK στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της Νοτιανατολικής Ευρώπης υπήρξε ραγδαία, με αποτέλεσμα και οι δύο τράπεζες να διαθέτουν σήμερα, εκτενή δίκτυα στις γειτονικές με την Ελλάδα χώρες. Πιο συγκεκριμένα, η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ έχει παρουσία σε 7 χώρες της Νοτιανατολικής Ευρώπης (Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία, Κύπρος, Αλβανία, Fyrom, Ουκρανία και Ηνωμένο Βασίλειο), ενώ η EUROBANK διαθέτει θυγατρικές σε 6 χώρες (Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία, Κύπρος, Τουρκία και Ουκρανία). Η ENIAΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ εκτιμάται ότι θα έχει παρουσία σε 7 χώρες της Νοτιανατολικής Ευρώπης (Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία, Κύπρος, Αλβανία, Fyrom, Ουκρανία), [...].

III. ΤΑ ΜΕΡΗ

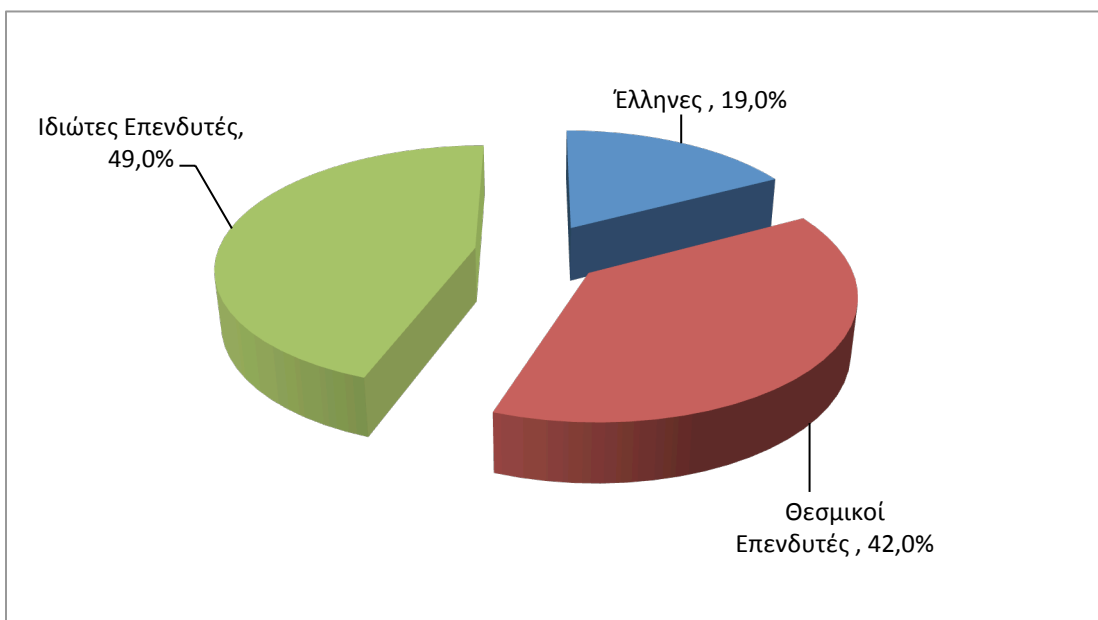
28. Τα συμμετέχοντα στην υπό εξέταση συγκέντρωση μέρη είναι η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, η απορροφώσα εταιρία, και η EUROBANK, η απορροφώμενη εταιρία.

III.1 «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ», ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ

29. Η εταιρία φέρει την επωνυμία «ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ», και σε ξένη γλώσσα «ALPHA BANK A.E.» και διακριτικό τίτλο «ALPHA BANK». Έχει συμφωνημένη διάρκεια μέχρι το 2100, διοικείται από 16μελές Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο περιλαμβάνεται και το μη εκτελεστικό μέλος ως εκπρόσωπος του

Ελληνικού Δημοσίου και ο σκοπός της , σύμφωνα με το άρθρο [...] του Καταστατικού της «[...]»

30. Η μετοχική βάση, περιελάμβανε την 30.9.2011 περίπου [...] ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές, όπως σχεδιαγραμματικά απεικονίζεται στον ακόλουθο πίνακα,



ενώ η διάρθρωση σύμφωνα με τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν οι μέτοχοι είχε ως ακολούθως:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ

Αριθμός Μετοχών	Μέτοχοι	Πλήθος Μετοχών	%επί του συνόλου
1 έως 500 μετοχές	67.343	13.577.459	2,54%
501 έως 1.000 μετοχές	23.107	17.660.872	3,31%
1.001 έως 5.000 μετοχές	32.333	72.965.141	13,66%
5.001 έως 10.000 μετοχές	5.464	39.084.102	7,32%
10.000 έως 50.000 μετοχές	3.937	77.458.145	14,50%
Περισσότερες από 50.000 μετοχές	806	313.523.929	58,70%
ΣΥΝΟΛΟ	132.990	534.269.648	100%

Παγκόσμιος Κύκλος Εργασιών: 4.025 δις ευρώ²⁰

Κοινοτικός Κύκλος Εργασιών: [...] δις ευρώ

Εθνικός Κύκλος Εργασιών: [...] δις ευρώ

**III.2 «ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS ANΩNYMH ETAIPPIA»,
EUROBANK**

33. Η εταιρία φέρει την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS ANΩNYMH ETAIPPIA» (και στην αγγλική γλώσσα «EFG EUROBANK ERGASIAS S.A.») και το διακριτικό τίτλο «EUROBANK ERGASIAS» (στην αγγλική γλώσσα, «EUROBANK EFG»), ενώ εδρεύει στον Δήμο Αθηναίων. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ιδρυθούν καταστήματα ή πρακτορεία ή γραφεία οπουδήποτε στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

34. Η διάρκεια της, λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του 2100, διοικείται από 17μελές Διοικητικό Συμβούλιο και έχει σκοπό σύμφωνα **με το άρθρο 3 του Καταστατικού της**

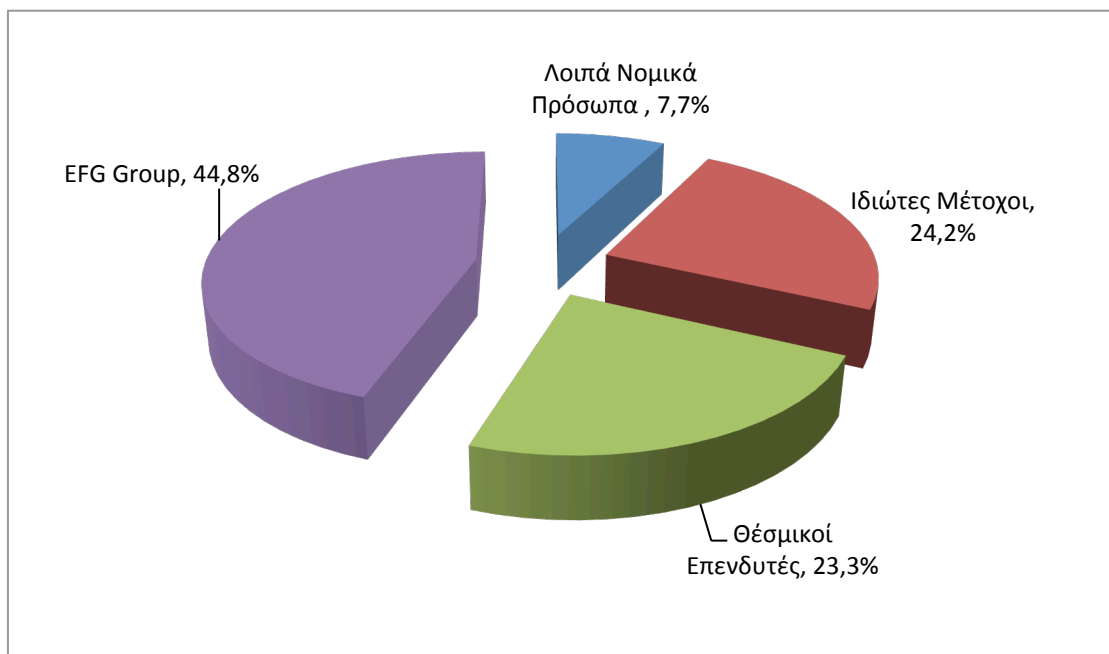
«τη διενέργεια πάσης φύσεως εργασιών και δραστηριοτήτων τις οποίες επιτρέπεται να διενεργούν τα πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Ο σκοπός της Τράπεζας είναι ο ευρύτερος δυνατός υπό την έννοια ότι οι εργασίες, έργα, υπηρεσίες και πάσης φύσεως δραστηριότητες της Τράπεζας δύνανται να περιλαμβάνουν κάθε εργασία, έργο, υπηρεσία και γενικώς δραστηριότητα που, είτε εκ παραδόσεως είτε στο πλαίσιο των τεχνικών, οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων, αποτελούν εκάστοτε εργασίες, έργα, υπηρεσίες και γενικώς δραστηριότητες δυνάμενες εκάστοτε να ασκούνται από πιστωτικό ίδρυμα.»

35. Η μετοχική βάση της EUROBANK είναι από τις μεγαλύτερες στην Ελλάδα, καθώς πάνω από 210.000 ιδιώτες και θεσμικοί επενδυτές κατέχουν μετοχές της τράπεζας μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η EUROBANK είναι μέλος του διεθνούς Ομίλου EFG, ο οποίος απαρτίζεται από πιστωτικά ιδρύματα, εταιρίες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και χρηματοδοτικές εταιρίες συμμετοχών. Ενεργός μητρική εταιρία του Ομίλου EFG είναι η [...].

²⁰ Ο Κύκλος Εργασιών της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ είναι [...] δις €

Ο Όμιλος EFG, [...], ως μέτοχος της EUROBANK, σήμερα κατέχει ποσοστό [...] % των δικαιωμάτων ψήφου της EUROBANK και μέσω αυτών, ελέγχει την τελευταία, δεδομένου ότι κανένας από τους υπόλοιπους μετόχους αυτής (ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές) δεν συγκεντρώνει σήμερα, λόγω κατακερματισμού της μετοχικής βάσης της EUROBANK, ποσοστό ανώτερο του [...] %.

36. Σχεδιαγραμματικά, η μετοχική σύνθεση της στις 31.12.2010, είχε ως ακολούθως:



* κατηγοριοποίηση βάση στοιχείων μετοχολογίου

37. Βάσει των στοιχείων που ήταν διαθέσιμα στις 30.6.2011, ο Όμιλος EFG κατέχει, μέσω 100% θυγατρικών του, ποσοστό [...] % των μετοχών με ψήφο και των δικαιωμάτων ψήφου της EUROBANK και οι επιχειρήσεις που ελέγχονται από τη EUROBANK δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα στους εξής κλάδους:

- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]

38. Όπως διευκρινίζεται στη γνωστοποίηση, δεν συμμετέχουν στη Συγκέντρωση επιχειρήσεις που πριν από τη Συγχώνευση, βρίσκονταν υπό κοινό έλεγχο με τη EUROBANK, δηλαδή υπό τον έλεγχο του Ομίλου EFG. Κι αυτό γιατί η EUROBANK (ως επιχείρηση) θα παύσει, με την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης, να τελεί υπό τον έλεγχο του Ομίλου EFG και θα περιέλθει υπό τον έλεγχο της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, χωρίς, εκ παραλλήλου, η ENIAΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ να περιέλθει υπό τον έλεγχο του Ομίλου EFG.

39. Οι κύκλοι εργασιών της για την οικονομική χρήση 2010 ανέρχονταν:

Παγκόσμιος Κύκλος Εργασιών: 6.129 δις ευρώ

Κοινοτικός Κύκλος Εργασιών: [...] δις ευρώ²¹

Εθνικός Κύκλος Εργασιών: [...] δις ευρώ.

Με βάση τα ανωτέρω, η υπό εξέταση Συγχώνευση συνιστά συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του ως άνω άρθρου 5 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3959/2011, καθώς πραγματοποιείται μέσω της απορρόφησης από την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ της

²¹ [...].

EUROBANK, η οποία θα παύσει να υφίσταται, οι δε μέτοχοί της θα καταστούν αυτοδικαίως μέτοχοι της απορροφώσας ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ.

III.3. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ²²

III.3.1 ΑΣΚΗΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΕ ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ («ΑΣΚΗΣΗ DE JURE ΕΛΕΓΧΟΥ»)

40. Κατά δήλωση των μερών, κατά το χρόνο υποβολής της υπό κρίση γνωστοποίησης, αφενός μεν η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ δεν τελεί υπό τον έλεγχο, άμεσο ή έμμεσο, αποκλειστικό ή κοινό, οιαδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου, δεδομένου ότι ουδείς μέτοχός της κατέχει ποσοστό επί των δικαιωμάτων ψήφου ανώτερο του [...] %²³, με αποτέλεσμα ουδείς μέτοχος να είναι σε θέση να επιτύχει πλειοψηφία κατά τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της, ενώ, παράλληλα, δεν υφίστανται δικαιώματα ή συμβάσεις που να παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων της, αφετέρου δε η EUROBANK τελεί υπό τον έλεγχο του Ομίλου EFG²⁵, ο οποίος κατέχει ποσοστό [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου αυτής, ενώ, παράλληλα, ουδείς εκ των λοιπών μετόχων της EUROBANK κατέχει ποσοστό ανώτερο του [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου.

41. Επίσης, κατά δήλωση των μερών, κανείς δεν θα ασκεί έλεγχο, άμεσο ή έμμεσο, αποκλειστικό ή κοινό, επί της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ μετά την ολοκλήρωση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, καθώς, σε συνέχεια της Συγχώνευσης, και δεδομένης της σχέσης ανταλλαγής των μετοχών, ουδείς μέτοχος θα κατέχει ποσοστό δυνάμενο να του εξασφαλίσει πλειοψηφία στις Γενικές Συνελεύσεις της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, και,

²² Παρότι το ζήτημα του ελέγχου δεν είναι καθοριστικό στις περιπτώσεις συγχώνευσης δια απορροφήσεως, όπως προαναφέρθηκε, εξετάζεται στη συνέχεια για λόγους πληρότητας.

²³ Σύμφωνα με τα γνωστοποιούντα μέρη, η εταιρία με την επωνυμία «[...]» κατέχει, προ της Συγχώνευσης, άμεσα και έμμεσα, συνολικό ποσοστό [...]%, ως έγγιστα, επί των δικαιωμάτων ψήφου της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, ο δε δεύτερος μεγαλύτερος μέτοχός της, κατέχει, άμεσα και έμμεσα, συνολικό ποσοστό [...]%. Χαρακτηριστικό είναι ότι οι [...] μεγαλύτεροι μέτοχοι της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, συμπεριλαμβανομένης της εταιρίας «[...]», κατέχουν συνολικά ποσοστό [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου.

²⁴ Το γεγονός επιβεβαιώνεται από το προσκομισθέν απόσπασμα του μετοχολογίου της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ με ημερομηνία 30.6.2011, το οποίο, σημειώνεται ότι υπερβλήθη χωρίς αναφορά στην ταυτότητα των μετόχων.

²⁵ Ο Όμιλος EFG ελέγχεται έμμεσα από [...], σύμφωνα με δήλωση των μερών περιλαμβανόμενη στο Παράρτημα 1 της γνωστοποιηθείσας πράξης.

εν γένει, δεν θα παρέχεται σε οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, μέσω συμβάσεων, δικαιωμάτων ή άλλως, η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων της.

42. Από τα στοιχεία που προσκόμισαν τα μέρη επιβεβαιώνεται η έλλειψη πλειοψηφικής συμμετοχής στην ENIAΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ. Συγκεκριμένα, η διάρθρωση του παρέχοντος δικαίωμα ψήφου μετοχικού κεφαλαίου²⁶ μετά την υλοποίηση της Συγχώνευσης, θα διαμορφωθεί ως ακολούθως²⁷:

- οι παλαιοί μέτοχοι της EUROBANK θα κατέχουν συνολικό ποσοστό 42,4% επί των δικαιωμάτων ψήφου της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, εκ του οποίου ποσοστό [...] % θα ανήκει στον [...], και ποσοστό [...] % στους [...],
- και οι παλαιοί μέτοχοι της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ θα κατέχουν συνολικό ποσοστό 57,6%, εκ του οποίου, ποσοστό [...] % θα ανήκει στους [...] μεγαλύτερους, παλαιούς μετόχους της²⁸.

43. Εξάλλου, η ως άνω ρητή δήλωση των μερών περί μη ύπαρξης συμφωνιών ή δικαιωμάτων που να παρέχουν σε οιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ επιβεβαιώνεται από τα έγγραφα που τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, στο ισχύον Καταστατικό της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, το οποίο θα εξακολουθήσει να ισχύει και μετά τη Συγχώνευση²⁹, δεν περιλαμβάνεται διάταξη που να παρέχει σε μετόχους ή τρίτους δικαιώματα, συνεπαγόμενα δυνατότητα άσκησης τέτοιας καθοριστικής επίδρασης (π.χ. δικαιώματα διορισμού μελών Δ.Σ., δικαιώματα αρνησικυρίας επί στρατηγικών εμπορικών αποφάσεων, κ.λπ.).

44. Τα ως άνω δεν αναιρούνται από το προνομιακό καθεστώς που επιφυλάσσεται από το νόμο και το Καταστατικό της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ στο ελληνικό Δημόσιο, το οποίο

²⁶ [...].

²⁷ Στο Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης και τη γνωστοποίηση τα ποσοστά είναι ελαφρά διαφοροποιημένα ([...]) Ωστόσο, από τους υπολογισμούς που τα ίδια τα μέρη προσκομίζουν, προκύπτουν τα ως άνω παρατιθέμενα ποσοστά.

²⁸ Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 1, το σημερινό ποσοστό του μεγαλύτερου μετόχου της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, ήτοι της εταιρίας [...], θα κατέλθει, σε συνέχεια της Συγχώνευσης, σε [...]%, και, αντιστοίχως, το σημερινό ποσοστό των [...] επί των δικαιωμάτων ψήφου) θα κατέλθει σε [...] %.

²⁹ Σύμφωνα με ρητή δήλωση των μερών, οι μοναδικές τροποποιήσεις που αναμένεται να επέλθουν στο Καταστατικό σε συνέχεια της υπό κρίση Συγκέντρωσης [...].

κατέχει το σύνολο των προνομιούχων, άνευ δικαιώματος ψήφου, μετοχών της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ. Οι ως άνω προνομιούχες, μη μεταβιβάσιμες, μετοχές αναλήφθηκαν από το Δημόσιο σε εφαρμογή του ν. 3723/2008 περί της «Ενίσχυσης της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, κ.α.» έναντι της ενίσχυσης της κεφαλαιακής επάρκειας της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ³⁰. Σ' αυτό το πλαίσιο, στο Καταστατικό της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ έχει συμπεριληφθεί διάταξη (άρθρο [...]), δυνάμει της οποίας παρέχεται στο Δημόσιο δικαίωμα διορισμού ενός μέλους στο Δ.Σ. της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ως εκπροσώπου του Δημοσίου, καθώς και δικαίωμα αρνησικυρίας (μέσω του ως άνω διορισθέντος μέλους Δ.Σ., και κατόπιν απόφασης του Υπουργού Οικονομικών), τόσο εντός του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων, κατόχων κοινών μετοχών, ως προς τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τους διευθυντές. Εξάλλου, με το ν. 3965/2011³¹ (άρθρο 19 παρ. 2) το ως άνω δικαίωμα αρνησικυρίας του εκπροσώπου του Δημοσίου επεκτάθηκε και σε αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Γενικής συνέλευσης των Μετόχων, κατόχων κοινών μετοχών, με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεις με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιωδώς η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας. Ωστόσο, εκτιμάται ότι τα ως άνω ειδικά δικαιώματα του ελληνικού Δημοσίου δεν αρκούν για να θεωρηθεί ότι θεμελιώνεται άσκηση ελέγχου, κατά την έννοια του ν. 3959/2011³², από το Δημόσιο επί της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, και κατ' επέκταση επί της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ³³, δεδομένων των

³⁰ Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων από το ελληνικό Δημόσιο βασίζεται σε 3 πυλώνες: α) τη διάθεση κεφαλαίων μέχρι 5 δις ευρώ, β) την παροχή εγγυήσεων συνολικού ύψους μέχρι 15 δις ευρώ για σύναψη νέων δανείων, και γ) τη διάθεση ειδικών τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου μέχρι του συνολικού ποσού 8 δις ευρώ.

³¹ «Αναμόρφωση πλαισίου λειτουργίας Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, Σύσταση Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας και άλλες διατάξεις».

³² Ήτοι, δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επίδρασης στην εμπορική πολιτική μίας επιχείρησης. Βλ ενδεικτικά Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, παρ. 54, και E.Navarro, A.Font, J.Folguera, J. Briones, «Merger Control in the EU», second edition, παρ. 2.31,σελ. 15.

³³ Το προνομιακό αυτό καθεστώς του ελληνικού Δημοσίου δε θα επηρεασθεί από τη Συγχώνευση, καθώς από τις δηλώσεις των γνωστοποιούντων μερών προκύπτει ότι οι τροποποιήσεις που αναμένεται να επέλθουν στο Καταστατικό σε συνέχεια της υπό κρίση συγκέντρωσης δε θα αφορούν στις προνομιούχες μετοχές.

διαζουσών συνθηκών υπό τις οποίες χορηγήθηκαν, ιδίως δε του προσωρινού και έκτακτου χαρακτήρα της συμμετοχής του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της.³⁴ Περαιτέρω, από τους στόχους παροχής των εν λόγω δικαιωμάτων, οι οποίοι συνίστανται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος μέσω της αποτελεσματικής εποπτείας εφαρμογής των μέτρων ενίσχυσης των πιστωτικών ιδρυμάτων³⁵, αλλά και από τις προβλεπόμενες αυστηρές διαδικαστικές προϋποθέσεις³⁶, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το πεδίο άσκησης αυτών των δικαιωμάτων είναι περιορισμένο, και σχετίζεται με αποφάσεις των οργάνων της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο τη χρηματοοικονομική της σταθερότητα, και όχι με στρατηγικές αποφάσεις σχετικές με τον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής της τράπεζας.³⁷

45. Εξάλλου, πέραν των ως άνω, ουδείς από τους όρους των συμφωνιών που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή μεταξύ των μερών ή/και τρίτων, οι οποίοι έχουν περιληφθεί στο πλαίσιο της Συγχώνευσης, ήτοι, (i) του από [...], (ii) της Σύμβασης με τίτλο “[...]” («[...]») μεταξύ της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και της EUROBANK, (iii) των [...] συμφωνιών με τον τίτλο “[...]” («[...]») μεταξύ της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και ισάριθμων μετόχων της, (iv) της συμφωνίας με τον τίτλο “[...]” («[...]») μεταξύ της EUROBANK και της βασικής μετόχου της, [...], καθώς και (v) της [...] μεταξύ της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, της EUROBANK και της «[...]» (οι υπό ii-v συμφωνίες, με ημερομηνία [...]),³⁸ δεν παρέχει σε οποιονδήποτε τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, τις συσκέψεις ή τις αποφάσεις των οργάνων της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

³⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3723/2008, όπως ισχύει τροποποιηθέν εκ του άρθρου 39 παρ. 1 του ν. 3844/2010, οι προνομιούχες μετοχές πιστωτικών ιδρυμάτων που αναλήφθηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο σε εφαρμογή του ως άνω νόμου εξαγοράζονται από την τράπεζα εντός 5 ετών. Βλ. και Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων παρ. 53, όπου «Πάντως, τα προνόμια που ασκεί το κράτος ως δημόσια αρχή και όχι ως μέτοχος, εφόσον περιορίζονται στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος, δεν συνιστούν έλεγχο κατά την έννοια του κανονισμού συγκεντρώσεων, στον βαθμό που δεν έχουν ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα τον εκ μέρους του κράτους καθοριστικό επηρεασμό των δραστηριοτήτων της επιχείρησης».

³⁵ Πρβλ. και Αιτιολογική Έκθεση του ν. 3965/2011, σελ. 5.

³⁶ Όπως ελέχθη, για την άσκηση του δικαιώματος αρνησικυρίας απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (άρθρο 1 παρ.3 εδ.3 ν.3723/2008, όπως ισχύει).

³⁷ Βλ. και Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, παρ. 65 επ.

³⁸ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω υπό ενότητα Α, παρ. 2ii.

III.3.2 ΑΣΚΗΣΗ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΡΑΓΜΑΣΙ ΕΛΕΓΧΟΥ («ΑΣΚΗΣΗ DE FACTO ΕΛΕΓΧΟΥ»)

46. Εν όψει των προαναφερθέντων, και δεδομένης της ως άνω ρητής δήλωσης των μερών περί απουσίας ελέγχου σε νομική βάση (de jure) επί της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ από μετόχους της ή τρίτους, διερευνάται η δυνατότητα ενδεχόμενης άσκησης εν τοις πράγμασι (de facto) ελέγχου επί της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ³⁹ από μέτοχο ή μετόχους της μειοψηφίας, ιδίως δε από τον μεγαλύτερο μέτοχο αυτής, ήτοι τον [...], ο οποίος, όπως ήδη ελέχθη, θα κατέχει, μετά την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης, ποσοστό περίπου [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου.

47. Προς το σκοπό αυτό, και σύμφωνα με τη σχετική πρακτική της Επιτροπής⁴⁰, αλλά και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁴¹, εκτιμάται η μελλοντική διαμόρφωση των ποσοστών απαρτίας και πλειοψηφίας σε Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, με βάση ιστορικά στοιχεία των τριών τελευταίων ετών, ήτοι της χρονικής περιόδου 2009-2011, ώστε να διερευνηθεί η πιθανότητα καθοριστικής επίδρασης από μέτοχο ή μετόχους με μειοψηφικές συμμετοχές στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ μέσω της σταθερής επίτευξης πλειοψηφίας στις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης ως ανώτατου οργάνου της.

48. Από τα στοιχεία που προσκομίσθηκαν, σε συνέχεια του σχετικού αιτήματος της Γ.Δ.Α.⁴², ως προς την επιτευχθείσα απαρτία και πλειοψηφία κατά τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και της EUROBANK την τελευταία τριετία, ιδίως δε κατά τις Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις, ήτοι αυτές κατά τις οποίες

³⁹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, παρ. 59 & 60.

⁴⁰ Ενδεικτικά, αποφάσεις Ε.Α. 360/V/2007 και 488/VI/2010.

⁴¹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, σκ. 59, καθώς και, ενδεικτικά, αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4336-MAN/SCANIA, M.025- ARJOMARI-PRIOUX SA/WIGGINS TEAPE APPLETON PLC, M.343-SOCIETE GENERALE DE BELGIQUE/GENERALE DE BANQUE, M.613-JEFFERSON SMURFIT GROUP PLC/MUNKSJO AB, M.731-KVAERNER/TRAFALGAR. Βλ. και E. Navarro, A. Font, J.Folguera, J. Briones, «Merger Control in the EU », second edition, παρ. 2.61, σελ.24.

⁴² Βλ. υπ' αριθ. πρωτ. 6360/7.10.2011 επιστολή παροχής στοιχείων της Γ.Δ.Α. προς τα γνωστοποιούντα μέρη.

εκλέγεται το Διοικητικό Συμβούλιο που είναι υπεύθυνο και για τον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής των ως άνω εταιριών, προκύπτει ότι:

49. Το χαμηλότερο ποσοστό απαρτίας που έχει επιτευχθεί σε Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ κατά την τελευταία τριετία ανέρχεται σε [...] %⁴³ και σημειώθηκε στην ετήσια Γενική Συνέλευση της [...], κατά τη συνεδρίαση της οποίας εξελέγη και νέο Διοικητικό Συμβούλιο. Περαιτέρω, ο μέσος όρος της επιτευχθείσας απαρτίας κατά τις Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ που έλαβαν χώρα κατά την ως άνω χρονική περίοδο ανέρχεται σε [...] % ενώ, εάν συνυπολογισθεί η επιτευχθείσα απαρτία στο σύνολο των Γενικών Συνελεύσεων, Τακτικών και Έκτακτων, ο μέσος όρος ανέρχεται σε [...] %.

50. Αντιστοίχως, το χαμηλότερο ποσοστό απαρτίας που έχει επιτευχθεί σε Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της EUROBANK κατά την τελευταία τριετία ανέρχεται σε [...] % και σημειώθηκε στην ετήσια Γενική Συνέλευση της [...], κατά τη συνεδρίαση της οποίας εξελέγη και νέο Διοικητικό Συμβούλιο. Περαιτέρω, ο μέσος όρος της επιτευχθείσας απαρτίας κατά τις Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της EUROBANK που έλαβαν χώρα κατά την ως άνω χρονική περίοδο ανέρχεται σε [...] % ενώ, εάν συνυπολογισθεί η επιτευχθείσα απαρτία στο σύνολο των Γενικών Συνελεύσεων, Τακτικών και Έκτακτων, ο μέσος όρος ανέρχεται σε [...] %.

51. Με βάση τα ως άνω στοιχεία, εκτιμάται ότι στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ (Τακτικές και Έκτακτες⁴⁴) θα επιτυγχάνεται κατά μέσο όρο ποσοστό απαρτίας ανερχόμενο σε περίπου [...] %. Συνεπώς, για τη διασφάλιση πλειοψηφίας στις ως άνω Γενικές Συνελεύσεις, απαραίτητη προϋπόθεση θα είναι η κατοχή ποσοστού, ανερχόμενου σε [...] %⁴⁵ επί των δικαιωμάτων ψήφου της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

⁴³ Σύμφωνα με το άρθρο [...] του ισχύοντος Καταστατικού της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ «...[...]. Από το ως άνω άρθρο σε συνδυασμό με το άρθρο [...] του Καταστατικού, όπου προσδιορίζονται οι αποφάσεις για τη λήψη των οποίων απαιτείται αυξημένη απαρτία, συνάγεται εξ αντιδιαστολής το συμπέρασμα ότι [...]».

⁴⁴ Το ακριβές ποσοστό ανέρχεται σε [...] %, εάν ληφθούν υπόψη μόνο οι Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις, και σε [...] %, εάν συνυπολογισθεί η επιτευχθείσα απαρτία και στις Έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις.

⁴⁵ Σύμφωνα με το άρθρο [...] του ισχύοντος Καταστατικού της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, το οποίο θα εξακολουθήσει να ισχύει και μετά την απορρόφηση της EUROBANK, «[...]. Σύμφωνα δε με το άρθρο

52. Η προβολή της διαμόρφωσης των ποσοστών απαρτίας στις μελλοντικές Γενικές Συνελεύσεις της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ με βάση το μέσο όρο της επιτευχθείσας απαρτίας στις Γενικές Συνελεύσεις των μερών της τελευταίας τριετίας βασίσθηκε στους κάτωθι υπολογισμούς:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΡΤΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙ
ΨΗΦΙΖΟΝΤΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ**

	<u>Αριθμός κοινών μετοχών προ Συγχώνευσης</u>	<u>Μ.Ο. συμμετο χής στις Γ.Σ. (%)</u>	<u>Αριθμός κοινών μετοχών που συμμετείχαν στις Γ.Σ.</u>	<u>Αριθμός κοινών μετοχών μετά τη Συγχώνευσ η</u>	<u>Αριθμός προνομιούχ ων μετοχών μετά τη Συγχώνευσ η</u>	<u>Αναπροσαρ μοσμένος αριθμός μετοχών που συμμετείχαν στις Γ.Σ.</u>	<u>Αναμενό μενο % συμμετο χής στις Γ.Σ. της ΕΝΙΑΙΑ Σ ΤΡΑΠΕ ΖΑΣ</u>	<u>Θεωρητικό % απόκτησης ελέγχου: 50% +1 των παρευρισκ ομένων</u>
Alpha Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Eurobank 46	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
ΣΥΝΟΛΟ				[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

53. Εξάλλου, επισημαίνεται ότι εάν ληφθούν υπόψη οι Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και της EUROBANK με το χαμηλότερο ποσοστό απαρτίας (Γ.Σ. της [...] και της [...], με ποσοστά απαρτίας [...] % και [...] % αντίστοιχα), το οποίο,

[...] του καταστατικού «[...]». Σημειώνεται ότι στα θέματα για τα οποία απαιτείται η ως άνω αυξημένη πλειοψηφία δεν περιλαμβάνεται [...].

⁴⁶ Στο ποσοστό απαρτίας της EUROBANK λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των παρασταθέντων μετόχων στις Γ.Σ. της EUROBANK, στους οποίους περιλαμβάνονται και λοιποί, πλην του ομίλου EFG (με ποσοστό [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφων της EUROBANK), μέτοχοι. Σημειώνεται ότι δεν υφίστανται στοιχεία για την ύπαρξη διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ του ομίλου EFG και λοιπών, παρασταθέντων στις Γ.Σ. της EUROBANK, μετόχων.

σταθμιζόμενο με τη σχέση ανταλλαγής των μετοχών 5:7, αντιστοιχεί σε ποσοστό απαρτίας [...] % στις (μελλοντικές) Γενικές Συνελεύσεις της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, η πλειοψηφία θα διασφαλίζεται με την κατοχή ελάχιστου ποσοστού 19,85% επί των δικαιωμάτων ψήφου.

54. Βάσει των προαναφερθέντων, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η συμμετοχή των μετόχων στις Γενικές Συνελεύσεις της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ δεν θα είναι επαρκώς περιορισμένη, ώστε να παρέχει στον [...], ο οποίος θα κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό επί των δικαιωμάτων ψήφου της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ([...] %), ή σε οποιονδήποτε εκ των λοιπών μετόχων, τη δυνατότητα να επιτύχει την προαπαιτούμενη κατά τα ανωτέρω πλειοψηφία. Ιδίως ως προς τη συμμετοχή του [...], επισημαίνεται ότι, όπως αναλύεται κατωτέρω υπό Γ.2.3⁴⁷, το ύψος της θα μειωθεί περαιτέρω σε συνέχεια σειράς εταιρικών πράξεων που σχεδιάζεται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο σχεδίου κεφαλαιακής ενίσχυσης της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ αμέσως μετά τη Συγχώνευση.

55. Επιπλέον, δεν υφίστανται ενδείξεις περί συντονισμού (π.χ. ύπαρξη ισχυρών κοινών συμφερόντων ή διαρθρωτικών δεσμών⁴⁸) μεταξύ παλαιών μετόχων της ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ή/και της EUROBANK, οι οποίοι να κατέχουν αθροιστικά ποσοστό επί των δικαιωμάτων ψήφου, ικανό να τους διασφαλίσει πλειοψηφία κατά τις Γενικές Συνελεύσεις της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ (ήτοι, ποσοστό ανώτερο του [...] % των δικαιωμάτων ψήφου), και άρα κοινό έλεγχο επ' αυτής. Επισημαίνεται σχετικώς, ότι από τις από [...] συμφωνίες που προσκομίστηκαν με τον τίτλο “[...]” («[...]») μεταξύ της ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ και [...] μετόχων της προκύπτει η ύπαρξη οικογενειακών και άλλων δεσμών⁴⁹ μεταξύ ορισμένων εκ των ως άνω [...] μετόχων, των οποίων όμως το συνολικό ποσοστό επί των δικαιωμάτων ψήφου είναι πολύ χαμηλό⁵⁰. Περαιτέρω, από το ίδιο το περιεχόμενο των ως άνω συμφωνιών, με τις οποίες οι [...] μέτοχοι της ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ δεσμεύονται έναντι αυτής να υπερψηφίσουν τη Συγχώνευση και το σχέδιο

⁴⁷ Βλ. και Πίνακα 1.

⁴⁸ Πρβλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, παρ. 76-80.

⁴⁹ Για παράδειγμα, ορισμένοι εκ των εν λόγω [...] μετόχων είναι ταυτόχρονα και εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ.

⁵⁰ Προ της Συγχώνευσης, οι μέτοχοι, μεταξύ των οποίων προκύπτει ότι υφίστανται δεσμοί, κατέχουν συνολικό ποσοστό περίπου [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου, ενώ μετά από αυτή, το ποσοστό τους θα κατέλθει σε περίπου [...] %.

κεφαλαιακής ενίσχυσης της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι προκύπτει (εκ του αποτελέσματος) συντονισμός της συμπεριφοράς τους στις Γενικές Συνελεύσεις της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, στην έγκριση των οποίων θα τεθούν οι ως άνω εταιρικές πράξεις. Ωστόσο, οι ως άνω συμφωνίες, οι οποίες, μάλιστα δεν έχουν συναφθεί μεταξύ των εν λόγω [...] μετόχων, αλλά μεταξύ εκάστου εξ αυτών και της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, δεν συνεπάγονται άσκηση ελέγχου επί της τράπεζας, δεδομένου ότι έχουν περιορισμένο αντικείμενο και χρονικό ορίζοντα, και, σε κάθε περίπτωση, δεν αφορούν σε στρατηγικές αποφάσεις (π.χ. εκλογή διοίκησης, καθορισμό εμπορικής πολιτικής, κλπ.), αλλά στην προστασία της επένδυσης των εμπλεκόμενων μετόχων μέσω της κεφαλαιακής ενίσχυσης της τράπεζας⁵¹.

56. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν συντονισμένη/συλλογική δράση των παλαιών μετόχων των συγχωνευόμενων τραπεζών θα ήταν εξαιρετικά δυσχερής, δεδομένης της ευρύτατης διασποράς των μετοχών, τόσο πριν όσο και μετά τη Συγχώνευση, και, συνεπώς, του εξαιρετικά μεγάλου αριθμού μετόχων που θα απαιτούνταν να ευθυγραμμίσουν την ψήφο τους για το σχηματισμό πλειοψηφίας ποσοστών. Χαρακτηριστικό είναι ότι, όπως προκύπτει από την επεξεργασία των στοιχείων που προσκόμισαν τα μέρη⁵², το [...] % περίπου κατά μέσο όρο των παρασταθέντων στις Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ⁵³ ήταν μέτοχοι με περιστασιακή παρουσία στις συνεδριάσεις του ως άνω ανώτατου οργάνου. Μάλιστα, εκ των [...] μεγαλύτερων μετόχων της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, μόνο [...] συμμετείχαν σταθερά σε Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις, σε αυτούς δε, δεν συμπεριλαμβάνονταν η μεγαλύτερη μέτοχος, εταιρία «[...]». Περαιτέρω, από τους συνολικά [...] σταθερά συμμετέχοντες στις ως άνω Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις μετόχων, οι [...] μεγαλύτεροι μέτοχοι (εκ των οποίων οι [...] κατείχαν έκαστος ποσοστά χαμηλότερα του [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου, ο δε μεγαλύτερος

⁵¹ Βλ. E. Navarro, A. Font, J. Folguera, J. Briones, «Merger Control in the EU», 2nd edition, παρ. 2.38, σελ.17.

⁵² Ήτοι, από τα προσκομισθέντα ακριβή αποσπάσματα Πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων, ιδίως δε από τους πίνακες των παρασταθέντων μετόχων (σημειώνεται ότι οι εν λόγω πίνακες υποβλήθηκαν σε κωδικοποιημένη μορφή, χωρίς αναφορά στην ταυτότητα των μετόχων).

⁵³ Ως προς τη EUROBANK, και δεδομένου ότι ο Όμιλος EFG, με ποσοστό [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου, εξασφάλισε πλειοψηφία ανερχόμενη σε περίπου [...] % επί των παρασταθέντων στις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων (με μέσο όρο απαρτίας [...] %), πιθανολογείται ότι δεν υπήρχε συντονισμός μεταξύ μετόχων της μειοψηφίας, καθώς αυτός δε θα επέφερε αποτέλεσμα.

κατείχε, κατά μέσο όρο⁵⁴, [...]%) εκπροσωπούσαν συνολικά ποσοστό ανερχόμενο σε [...] % κατά μέσο όρο επί των δικαιωμάτων ψήφου, ενώ οι [...] λοιποί μέτοχοι κατείχαν έκαστος ποσοστό χαμηλότερο του [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου. Επομένως, για τη διασφάλιση σταθερής πλειοψηφίας στις Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (με μέσο όρο απαρτίας [...] %, όπως ελέχθη) θα απαιτούνταν ο συντονισμός περίπου [...] (σταθερά παρισταμένων) μετόχων.

57. Ως εκ τούτου εκτιμάται, ότι μετά την απορρόφηση της EUROBANK από την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, ουδείς μέτοχος θα ασκεί ούτε εν τοις πράγμασι (de facto) έλεγχο επί της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

III.3.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

58. Σύμφωνα με τα μέρη, η ως άνω απορρόφηση της EUROBANK από την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ είναι μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου κεφαλαιακής ενίσχυσης της τράπεζας που θα προκύψει από τη Συγχώνευση, η υλοποίηση του οποίου ενέχει διαδοχικές μεταβολές του μετοχικού της κεφαλαίου. Οι εταιρικές πράξεις που θα λάβουν χώρα προς το σκοπό αυτό⁵⁵, μετά την υλοποίηση της Συγχώνευσης, τα ποσοστά επί των δικαιωμάτων ψήφου της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ που θα κατέχουν τόσο ο Όμιλος EFG όσο και οι [...] μεγαλύτεροι παλαιοί μέτοχοι της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑΣ, μετά από εκάστη εκ των ως άνω εταιρικών πράξεων, καθώς και οι παραδοχές, στις οποίες βασίσθηκαν οι σχετικοί υπολογισμοί (τιμές μετατροπής ομολογιακών τίτλων, τιμή διάθεσης νέων μετοχών στο πλαίσιο της ΑΜΚ, κλπ) εκτίθενται αναλυτικά στην ενότητα Α.2 και στον Πίνακα 1 της υπ' αριθ. πρωτ. 844/20.12.2011 Εισήγησης.

59. Στην παρούσα ενότητα, αξιολογούνται οι ανωτέρω εταιρικές πράξεις, με στόχο να διερευνηθεί τυχόν απόκτηση ελέγχου επί της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ από υφιστάμενο μέτοχο ή τρίτο, συνεπεία των μεταβολών που οι ως άνω πράξεις θα επιφέρουν στη διάρθρωση του παρέχοντος δικαίωμα ψήφου μετοχικού κεφαλαίου.

⁵⁴ Το ποσοστό του σταθερά παριστάμενου σε Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις μετόχου με τη μεγαλύτερη συμμετοχή (όπως, εξάλλου, και τα ποσοστά των περισσότερων σταθερά συμμετεχόντων μετόχων) παρουσίαζε ελαφρές διακυμάνσεις ανά συνεδρίαση.

⁵⁵ Τα μέρη δηλώνουν ρητώς, σε συνέχεια σχετικού ερωτήματος της Γ.Δ.Α., ότι: «[...]».

60. Όπως προκύπτει από τα υπάρχοντα στοιχεία, μετά και την τελευταία σχεδιαζόμενη εταιρική πράξη (μετατροπή του ΜΟΔ με κάλυψη από την εταιρία «[...]»), ο [...] θα κατέχει ποσοστό [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, ενώ τα ποσοστά της εταιρίας «[...]» και των [...] λοιπών μεγαλύτερων μετόχων θα ανέλθουν σε [...] % και [...] % αντιστοίχως ⁵⁶.

61. Με βάση τα ανωτέρω και με δεδομένη την εκτίμηση της διαμόρφωσης των ποσοστών απαρτίας στις Γενικές Συνελεύσεις της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, όπως αυτή αναλύθηκε, συνάγεται το συμπέρασμα ότι, ακόμη και μετά την υλοποίηση εκάστης εκ των ως άνω περιγραφόμενων εταιρικών πράξεων, η ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ θα εξακολουθεί να μην τελεί υπό καθεστώς ελέγχου.

IV. ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

62. Με βάση τα προσκομισθέντα στοιχεία, η υπό εξέταση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών των εν λόγω Τραπεζών ανήλθε κατά το έτος 2010 σε 10.154 δις ευρώ (ειδικότερα, της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ σε 4.025 δις ευρώ και της EUROBANK σε 6.129 δις ευρώ), ενώ στην εθνική αγορά ο κύκλος εργασιών της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ανήλθε σε [...] δις ευρώ και της EUROBANK σε [...] δις ευρώ.⁵⁷

63. Περαιτέρω, η υπό εξέταση συγκέντρωση γνωστοποιήθηκε προσηκόντως κατά την παράγραφο 3 εδ. α' του άρθρου 6 του ν. 3959/2011⁵⁸, και εμπροθέσμως κατά τις

⁵⁶ Σημειώνεται ότι το συνολικό ποσοστό επί των δικαιωμάτων ψήφου της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ που θα κατέχουν οι μέτοχοι, μεταξύ των οποίων προκύπτει ότι υφίστανται οικογενειακοί και άλλοι δεσμοί, υπολογίζεται μετά και την τελευταία εταιρική πράξη σε περίπου [...] %.

⁵⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3959/2011: «1. Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά.»

⁵⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 3 εδ. α' του ν. 3959/2011: «3. Υποχρεούνται σε γνωστοποίηση: α) όταν οι συγκεντρώσεις συνίστανται σε συγχώνευση κατά την έννοια της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 5 από κοινού οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στις πράξεις αυτές.»

παραγράφους 1 και 2⁵⁹ του άρθρου 6 του ν. 3959/2011. Συγκεκριμένα, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις γνωστοποίησαν το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης και τις σχετικές με αυτό συμφωνίες την 28.9.2011, ως αφετηρία δε της προθεσμίας των 30 ημερών λογίζεται η 29.8.2011, ήτοι η ημερομηνία σύναψης της σύμβασης με τον τίτλο «Implementation Agreement», δια της οποίας τα συμβαλλόμενα μέρη, ενεργούντα δυνάμει αποφάσεως (υπό ημερομηνία 29.8.2012) του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου εκάστου εξ αυτών, δεσμεύθηκαν να υποβάλουν στις αντίστοιχες γενικές συνελεύσεις τους, το ως άνω σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης.

64. Εξάλλου, τα μέρη προσκομίζουν. το υπ' αριθμ. 14508/1.10.11, σελ. 17 φύλλο της ημερήσιας οικονομικής εφημερίδας «ΕΞΠΡΕΣ», στο οποίο δημοσιεύθηκε η κρινόμενη πράξη, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 6 του ν. 3959/2011 και την Απόφαση Ε.Α. με αριθ. 305/V/2006 σχετικά με τον καθορισμό του ειδικότερου περιεχομένου της δημοσίευσης των συγκεντρώσεων που υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο, το δε κείμενο της ως άνω δημοσίευσης αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο της Ε.Α. την 7.10.2011, κατ' άρθρο 6 παρ. 6 εδ. β' του ν. 3959/2011⁶⁰. Επιπλέον, τη γνωστοποίηση συνόδευε το προβλεπόμενο στο άρθρο 45 παρ. 1 του ν. 3959/2011 παράβολο των 1100 ευρώ.

V. ΣΧΕΤΙΚΕΣ/ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ/ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

V.1 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

65. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης, για την οποία προορίζονται. Η σχετική αγορά προϊόντων ενδέχεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αποτελείται από επί μέρους προϊόντα ή/και υπηρεσίες που παρουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό όμοια φυσικά ή τεχνικά χαρακτηριστικά και είναι εναλλάξιμα.

66. Οι σχετικές αγορές, στις οποίες δραστηριοποιούνται αμφοτέρωτα τα μέρη, είναι εκείνες

⁵⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 3959/2011: «2. Η προθεσμία των τριάντα ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.»

⁶⁰ http://www.epant.gr/img/x2/news/news371_1_1317971495.pdf

- α) των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών (χρηματοπιστωτικός τομέας),
- β) των Αμοιβαίων Κεφαλαίων (mutual funds),
- γ) των ασφαλιστικών εργασιών (insurance),
- δ) των χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing),
- ε) της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring),
- στ) των χρηματιστηριακών εργασιών (financial market services),
- ζ) της διαχείρισης χαρτοφυλακίων (asset management) και
- ι) των κτηματομεσιτικών δραστηριοτήτων (real estate).

67. Κατά συνέπεια, η υπό εξέταση Συγκέντρωση αφορά, κατ' αρχήν, στις ανωτέρω σχετικές αγορές, άποψη την οποία αποδέχεται και τα συμμετέχοντα μέρη.

68. Σχετικά με την περαιτέρω διάκριση των ανωτέρω σχετικών αγορών, για τους σκοπούς της εξέτασης της γνωστοποιηθείσας πράξης, σημειώνεται ότι:

69. Σύμφωνα με την άποψη των μερών, η ως άνω υπό α) αγορά των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών διακρίνεται περαιτέρω ως εξής :

- i) Λιανική τραπεζική, στην οποία εντάσσονται αφενός η στεγαστική πίστη (στεγαστικά και επισκευαστικά δάνεια) και αφετέρου η καταναλωτική πίστη (καταναλωτικά δάνεια και κάρτες),
- ii) Τραπεζική πίστη επιχειρήσεων, ήτοι πιστωτικές διευκολύνσεις που παρέχονται για επαγγελματικούς λόγους προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα αδιακρίτως (μικρές, μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις) και
- iii) Καταθετικά προϊόντα, τα οποία συνιστούν, κατά την άποψη των μερών, μία ενιαία αγορά, ανεξαρτήτως του είδους αυτών (καταθέσεις όψεως, ταμειυτηρίου και προθεσμίας) και των ομάδων πελατών, στις οποίες αυτά απευθύνονται (ιδιώτες-επιχειρήσεις).

70. Σύμφωνα με πάγια πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁶¹, η βασική κατηγοριοποίηση των κλασικών τραπεζικών υπηρεσιών περιλαμβάνει: α) τις υπηρεσίες προς ιδιώτες/λιανική τραπεζική (retail banking), β) τις υπηρεσίες προς επιχειρήσεις/επιχειρηματική τραπεζική (corporate banking) και γ) τις

⁶¹ Βλ. ενδεικτικά, αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.1910–MERITANORDBANKEN/UNIDANMARK, παρ.7, M.117–FORTIS AG/GENERALE BANK, παρ.11-12, M.0850-FORTIS/MEESPIERSON, παρ. 8, και M.4844-FORTIS/ABN AMRO, παρ. 12.

χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (financial market services), κάθε μία δε, από τις προαναφερθείσες κατηγορίες μπορεί να διακριθεί περαιτέρω σε υπο-αγορές, με βάση την υποκαταστασιμότητα των επιμέρους τραπεζικών προϊόντων από πλευράς προσφοράς και ζήτησης.

71. Εν όψει των ανωτέρω και, ειδικότερα, ως προς τις υπηρεσίες λιανικής τραπεζικής (retail banking), εκτιμάται, σύμφωνα και με τη σχετική πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁶², αφενός ότι στην ευρύτερη αγορά λιανικής τραπεζικής περιλαμβάνονται και οι καταθέσεις των ιδιωτών και αφετέρου ότι η σχετική αξιολόγηση πρέπει να αφορά, τόσο στο σύνολο της ευρύτερης αγοράς λιανικής όσο και στις εξής επιμέρους, διακριτές υπο-αγορές⁶³:

- (i) καταθέσεις όψεως ιδιωτών,
- (ii) καταθέσεις ταμιευτηρίου ιδιωτών,
- (iii) καταθέσεις προθεσμίας ιδιωτών,
- (iv) στεγαστικά δάνεια και
- (v) καταναλωτικά δάνεια, εξαιρουμένης της καταναλωτικής πίστης μέσω καρτών.

72. Ιδίως ως προς τις καταθέσεις των ιδιωτών, σύμφωνα με τα γνωστοποιούντα μέρη, οι προσωπικοί λογαριασμοί / καταθέσεις όψεως και οι προσωπικοί λογαριασμοί / καταθέσεις ταμιευτηρίου παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά σε τέτοιο βαθμό, ώστε να συνιστούν υποκατάστατα προϊόντα και, ως εκ τούτου, να πρέπει να θεωρηθούν ως ανήκοντες στην ίδια σχετική αγορά. Γι' αυτό τον λόγο, τα μέρη παραθέτουν τα μερίδιά τους και στην ενιαία αγορά των καταθέσεων όψεως-ταμιευτηρίου ([...]% για την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και [...]% για την EUROBANK.

73. Ωστόσο, σημειώνεται ότι η αξιολόγηση των καταθέσεων όψεως, ταμιευτηρίου και προθεσμίας ως διακριτών επιμέρους σχετικών αγορών επιβάλλεται λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κάθε κατηγορίας, κυρίως δε των διαφορών τους ως προς

⁶² Βλ. ενδεικτικά, απόφαση Ε.Α. 335/V/2007 – FBB/ASPIS BANK ATE και αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4844–FORTIS/ABN AMRO, παρ. 33-41, M.5384 - BNP PARIBAS/FORTIS, παρ.9-10, M.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 39-40, M.3894–UNICREDITO/HBV, παρ. 16-17, M.6168–RBI/EFG EUROBANK/JV, παρ. 12 & 18, M.4155–BNP PARIBAS/BNL, παρ. 8,9 & 19. Σε σχέση με τις καταθέσεις διακρίνονται ανάλογα με το αν αφορούν στη λιανική ή στην επιχειρηματική τραπεζική (M.2567–NORDBANKEN/POSTGIROT).

⁶³ Βλ. και αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.2400-DEXIA/ARTESIA, παρ.16, και M.0850–FORTIS/MEESPIERSON, παρ. 8.

το ύψος των καταβαλλόμενων επιτοκίων, το χρόνο απόδοσης των καταθέσεων σε περίπτωση σχετικού αιτήματος του δικαιούχου (οι μεν καταθέσεις όψεως και ταμειυτηρίου είναι άμεσα αποδοτέες, ενώ οι προθεσμιακές μετά την πάροδο ορισμένου χρονικού διαστήματος) και τη διαδικασία κίνησης των σχετικών λογαριασμών (π.χ. οι αναλήψεις μέσω χρήσης επιταγών και οι υπεραναλήψεις επιτρέπονται μόνο επί καταθέσεων όψεως).

74. Επιπλέον, η παροχή καταναλωτικής πίστης μέσω (πιστωτικών) καρτών, η οποία θεωρείται ότι συνιστά διακριτή αγορά⁶⁴ σε σχέση με την αγορά των (λοιπών) καταναλωτικών δανείων, δεδομένου ότι, τόσο η διαδικασία χορήγησης (η διαδικασία έγκρισης πιστωτικών καρτών είναι απλούστερη και λιγότερο χρονοβόρα) όσο και η τιμολόγηση (π.χ. ως προς το ύψος των επιτοκίων), αλλά και οι λοιποί όροι παροχής πίστωσης (π.χ. ο χρονικός ορίζοντας αποπληρωμής) διαφέρουν. Η Τράπεζα της Ελλάδος προκρίνει επ' αυτού τη διάκριση μεταξύ καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών και λοιπών δανείων⁶⁵.

75. Επιπλέον, σημειώνεται ότι δεν κατέστη δυνατή η συλλογή επιμέρους επαρκών και συγκρίσιμων στοιχείων από τα μέρη και τους κύριους ανταγωνιστές τους, ως προς την παροχή προσωπικών τραπεζικών υπηρεσιών ειδικά στους μεγάλους πελάτες, οι οποίες εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο της λιανικής τραπεζικής και συνυπολογίζονται, κατά την παρακολούθησή τους από τις δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις, στις επιμέρους κατηγορίες τραπεζικών προϊόντων. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η διακριτή αξιολόγηση της εν λόγω αγοράς.⁶⁶

76. Όσον αφορά στην αγορά της επιχειρηματικής τραπεζικής, εκτιμάται ότι κατ' αρχήν είναι ορθή η περαιτέρω διάκρισή της⁶⁷ με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων, στις οποίες απευθύνονται οι σχετικές υπηρεσίες, στις επιμέρους υπο-αγορές α) της

⁶⁴ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 42,43 & 127.

⁶⁵ Βλ. Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, πίνακα IV 20 ΣΔΟΣ.

⁶⁶ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 488/VI/2010 ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ/ASPIS BANK και 335/V/2007 FBBANK/ASPIS BANK και αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 36, και M.5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 3 & 59.

⁶⁷ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 13 επ.

επιχειρηματικής τραπεζικής για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις⁶⁸ και β) της επιχειρηματικής τραπεζικής για Μεγάλες Επιχειρήσεις, κυρίως δεδομένου ότι η εμπορική στρατηγική των πιστωτικών ιδρυμάτων για κάθε μία από τις ανωτέρω δύο κατηγορίες επιχειρήσεων διαφέρει. Χαρακτηριστικό είναι, ότι οι σχετικές υπηρεσίες διατίθενται από τις περισσότερες τράπεζες μέσω χωριστών, εξειδικευμένων τμημάτων τους, ώστε να είναι δυνατή η προσαρμογή τους στις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε κατηγορίας.

77. Ωστόσο, από την έρευνα της Γ.Δ.Α. η οποία διατυπώνεται στην Εισήγηση (παρ. 85) προέκυψε ότι τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα δεν έχουν υιοθετήσει ενιαίο αριθμητικό κριτήριο διάκρισης μεταξύ Μικρομεσαίων και Μεγάλων Επιχειρήσεων, συνεπώς καθίσταται ανέφικτη η εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων ως προς το μέγεθος των αντίστοιχων υπο-αγορών και τα μερίδια των δραστηριοποιούμενων σε κάθε μία από αυτές επιχειρήσεων⁶⁹. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα μέρη θεωρούν ως Μικρομεσαίες τις επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών έως και [...]€ και ως Μεγάλες, αυτές των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα [...]€, ενώ για παράδειγμα η [...] θέτει ως κατώφλι για τον ορισμό μίας επιχείρησης ως Μεγάλης την επίτευξη ετήσιου κύκλου εργασιών [...]€.

⁶⁸ Σύμφωνα με τη 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρίες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ. Σύμφωνα δε με τις Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ΠΔ 2588/20.8.2007 και ΠΔ 2589/20.8.2007 και τη Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 2003/361/ΕΚ, ως μικρές επιχειρήσεις ορίζονται εκείνες των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 2,5 εκ. €. Συνεπώς, σύμφωνα με τα παραπάνω, ορίζονται ως:

- Μικρές, οι επιχειρήσεις, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 2,5 εκ. €,
- Μεσαίες, οι επιχειρήσεις, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκ. € και απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους,
- Μεγάλες, οι επιχειρήσεις, των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα 50 εκ. € και απασχολούν περισσότερους από 250 εργαζόμενους.

⁶⁹ Πάντως, βάσει της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, καθώς και των ΠΔ 2588/20.8.2007 και ΠΔ 2589/20.8.2007, ως Μικρομεσαία ορίζεται η επιχείρηση που απασχολεί λιγότερους από 250 εργαζομένους και ο ετήσιος κύκλος εργασιών της δεν υπερβαίνει τα 50 εκ. € ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού της δεν υπερβαίνει τα 43 εκ. €.

78. Εν όψει των ανωτέρω, για τους σκοπούς της παρούσας αξιολόγησης, αφενός λαμβάνεται υπόψη ως επιμέρους σχετική αγορά η επιχειρηματική τραπεζική στο σύνολό της και αφετέρου αξιολογούνται ως διακριτές υπο-αγορές της:

- (i) η παροχή δανείων/ χορηγήσεων προς επιχειρήσεις και
- (ii) τα καταθετικά προϊόντα προς επιχειρήσεις.

79. Σχετικά σημειώνεται, ότι η διάκριση αυτή επιβάλλεται από το γεγονός ότι οι δύο αυτές κατηγορίες τραπεζικών υπηρεσιών (δάνεια και καταθέσεις) επιτελούν διαφορετική λειτουργία (χρηματοδοτική και αποταμιευτική, αντίστοιχα) και, ως εκ τούτου, θεωρούνται μη υποκατάστατες από πλευράς ζήτησης.⁷⁰ Περαιτέρω, πραγματοποιείται αξιολόγηση των επιπτώσεων της υπό κρίση συγκέντρωσης στην επιμέρους αγορά των καταθετικών προϊόντων των επιχειρήσεων ανά είδος λογαριασμού (όψεως, προθεσμίας), κατ' αναλογία προς την αντίστοιχη διάκριση των καταθετικών προϊόντων των ιδιωτών.

80. Επιπροσθέτως, για τους σκοπούς της αξιολόγησης της παρούσας Συγκέντρωσης, εξετάζονται ως διακριτές επιμέρους σχετικές αγορές και οι ακόλουθες τραπεζικές υπηρεσίες, οι οποίες κατ' αρχήν εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο της λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής⁷¹:

- (i) Σχετικά με τους λόγους διάκρισης της καταναλωτικής πίστης σε καταναλωτικά δάνεια μέσω καρτών και λοιπά καταναλωτικά δάνεια, παραπέμπουμε ανωτέρω υπό παρ. 74.
- (ii) Η έκδοση τραπεζικών καρτών (card issuing), η οποία διακρίνεται περαιτέρω ανάλογα με το είδος των εκδιδόμενων καρτών στις επιμέρους υπο-αγορές της έκδοσης πιστωτικών καρτών και της έκδοσης χρεωστικών καρτών. Η συγκεκριμένη διάκριση της αγοράς έκδοσης τραπεζικών καρτών δικαιολογείται από τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των εν λόγω καρτών, ιδίως δε δεδομένου ότι, σε αντίθεση με τις πιστωτικές κάρτες, η χρήση των χρεωστικών καρτών για τις συναλλαγές του κατόχου είναι δυνατή κατ' αρχήν εφόσον υφίσταται υπόλοιπο στον τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, με τον οποίο είναι συνδεδεμένες, η δε

⁷⁰ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/M. 4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 19-26.

⁷¹ Για παράδειγμα, η καταναλωτική πίστη μέσω καρτών εντάσσεται στη λιανική τραπεζική, ενώ οι υπηρεσίες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων στην επιχειρηματική τραπεζική.

εκταμίευση των αντίστοιχων χρεώσεων είναι άμεση⁷². Εξάλλου, διερευνήθηκε περαιτέρω το ενδεχόμενο διάκρισης της αγοράς τραπεζικών καρτών⁷³, σε κάρτες (i) προς ιδιώτες και (ii) προς επιχειρήσεις ή σε (i) έκδοση διεθνών καρτών (με διεθνή αποδοχή -international cards) και (ii) έκδοση εθνικών-εγχώριων καρτών, καθώς και ειδικότερα της υπο-αγοράς των πιστωτικών καρτών, σε κλασικές πιστωτικές κάρτες, και πιστωτικές κάρτες ειδικής χρήσης, ωστόσο, δεν κρίθηκε απαραίτητη η διακριτή αξιολόγηση των ως άνω επιμέρους προϊόντων, καθώς, από την πρώτη αξιολόγηση των διαθέσιμων στοιχείων, προέκυψε ότι τα μερίδια των επιχειρήσεων στις κατά τα ανωτέρω επιμέρους υπο-αγορές δεν διαφοροποιούνται σημαντικά, σε σχέση με τη γενικότερη εικόνα που αυτά παρουσιάζουν στις συνολικές επιμέρους αγορές των χρεωστικών και πιστωτικών καρτών.⁷⁴

- (iii) Οι υπηρεσίες αποδοχής τραπεζικών καρτών οι οποίες παρέχονται (συνήθως) από πιστωτικά ιδρύματα προς εμπορικές επιχειρήσεις ώστε να καθίσταται δυνατή η αγορά των προϊόντων/υπηρεσιών των επιχειρήσεων μέσω τραπεζικών καρτών, και οι οποίες εκτιμάται, σε αντιστοιχία με τη νομολογία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁷⁵ ότι συνιστούν διακριτή αγορά σε σχέση με τις υπηρεσίες έκδοσης καρτών.

81. Όσον αφορά στην αγορά των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε παλαιότερες αποφάσεις της⁷⁶, έχει εξετάσει α) την αγορά ανάπτυξης και διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων, τόσο ως ξεχωριστή σχετική αγορά όσο και ως τμήμα της ευρύτερης αγοράς διαχείρισης χαρτοφυλακίων και β) την αγορά διάθεσης Αμοιβαίων Κεφαλαίων σε πελάτες λιανικής, τόσο ως ξεχωριστή σχετική αγορά όσο και ως τμήμα της ευρύτερης αγοράς λιανικής τραπεζικής. Ωστόσο, σε όλες αυτές τις αποφάσεις, η

⁷² Εκτός εάν έχει συμφωνηθεί χρηματοδότηση μέσω υπεραναλήψεων από τους λογαριασμούς καταθέσεων όψεως.

⁷³ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/ M.5834 –BNP PARIBAS/FORTIS, παρ.16.

⁷⁴ Βλ. Παράρτημα 7.

⁷⁵ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.2567-NORDBANKEN/POSTGIROT, παρ. 17, και M.5241-AMERICAN EXPRESS/ FORTIS/ALPHA CARD, παρ. 23.

⁷⁶ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 35, 37, 41 & 67, M.5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 9 & 59, M.3894-UNICREDITO/HVB, παρ. 9 & 35. Επιπλέον, στις ανωτέρω αποφάσεις η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αφήσει ανοικτό και το θέμα διαχωρισμού της Αγοράς Ανάπτυξης και Διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων σε ιδιώτες και επιχειρήσεις/θεσμικούς επενδυτές, καθώς δεν εγείρετο θέμα για τον ανταγωνισμό.

Επιτροπή άφησε ανοικτό το θέμα της ακριβούς οριοθέτησης της σχετικής αγοράς⁷⁷, καθώς δεν προέκυπτε ζήτημα για τον ανταγωνισμό υπό οποιαδήποτε θεώρηση.

82. Η Ε.Α. έχει ορίσει ως διακριτή αγορά τη σχετική αγορά ανάπτυξης και διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων σε αρκετές αποφάσεις της⁷⁸, όπως άλλωστε αναφέρουν και τα μέρη στο έντυπο γνωστοποίησης της συγκέντρωσης.

83. Ωστόσο, δεδομένου ότι από τα συλλεχθέντα στοιχεία προκύπτει ότι υπάρχει μεγάλος βαθμός υποκαταστασιμότητας, από πλευράς ζήτησης και πρόσβασης του επενδυτικού κοινού, μεταξύ των Αμοιβαίων Κεφαλαίων που αναπτύσσονται από ελληνικές εταιρίες και εκείνων που αναπτύσσονται από ξένες εταιρίες και διατίθενται στην ελληνική αγορά⁷⁹, κρίνεται ορθότερη η οριοθέτηση της συγκεκριμένης επιμέρους σχετικής αγοράς σε επίπεδο διάθεσης του συνόλου των Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ελληνικών και ξένων).

84. Αναφορικά με την επιμέρους σχετική αγορά των ασφαλιστικών εργασιών, τα μέρη υιοθετούν τη πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά στην περαιτέρω διάκρισή της στις επιμέρους υπο-αγορές της ασφάλισης κατά ζωής, ασφάλισης κατά λοιπών (πλην ζωής) κινδύνων και αντασφάλισης (πλην όμως παραθέτουν στοιχεία μόνο για τις δύο πρώτες αμέσως προαναφερθείσες υπο-αγορές). Τη διάκριση αυτή ακολουθεί και η παρούσα ανάλυση. Εξάλλου, σημειώνεται ότι, κατά δήλωση των μερών, η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ δεν δραστηριοποιείται, άμεσα ή έμμεσα, στις υπο-αγορές της ασφάλισης κατά ζημιών και της αντασφάλισης.

85. Σχετικά με τις υπηρεσίες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), σε αντιστοιχία με τη σχετική πρακτική της Ε.Α.⁸⁰ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής⁸¹, εκτιμάται ότι αυτές συνιστούν διακριτή επιμέρους αγορά υπηρεσιών.

⁷⁷ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 40 & 70, M.5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 13 & 59, και M.3894-UNICREDITO/HVB, παρ. 17 & 36.

⁷⁸ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 488/VI/2010 ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ/ASPIS BANK, 425/V72008 ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ/PROTON BANK, 335/V72007 FBBank/ASPIS BANK και 326/V/2007 Π&Κ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ/ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. Επισημαίνεται ότι στις ανωτέρω αποφάσεις δεν έχει γίνει διαχωρισμός των ιδιωτών από τους θεσμικούς /επιχειρήσεις.

⁷⁹ Βλ. κατωτέρω.

⁸⁰ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 67/II/1999 ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ/ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, 89/II/1999 CONSOLIDATED EUROFINANCE/ΕΡΓΑΣΙΑΣ και 201/2001 ΠΕΙΡΑΙΩΣ LEASING/ΟΤΕ- LEASING.

86. Όσον αφορά στις υπηρεσίες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring), σύμφωνα με τη σχετική πρακτική της Ε.Α.⁸² και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η παροχή των εν λόγω υπηρεσιών συνιστά διακριτή αγορά υπηρεσιών⁸³. Ιδίως δε, έχει κριθεί ότι οι υπηρεσίες factoring λειτουργούν μεν συμπληρωματικά προς τις λοιπές υπηρεσίες παροχής χρηματοδότησης, ωστόσο, διακρίνονται από αυτές, όπως επίσης και από τις υπηρεσίες ασφάλισης πιστώσεων.⁸⁴

87. Αναφορικά με τις χρηματιστηριακές υπηρεσίες (financial market services), σύμφωνα με τη σχετική πρακτική της Ε.Α.⁸⁵ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κρίνεται ότι αυτές συνιστούν διακριτή επιμέρους αγορά, γεγονός που αποδέχονται και τα μέρη ενώ εξετάζεται περαιτέρω η δραστηριοποίηση των συμμετεχουσών στη Συγκέντρωση επιχειρήσεων στις υπο-αγορές μετοχών και ομολόγων και παραγώγων, καθώς τα μέρη δε δραστηριοποιούνται στην εμπορία ξένου συναλλάγματος και εργαλείων χρηματαγοράς.⁸⁶

88. Τέλος, εξετάζονται οι σχετικές αγορές της διαχείρισης χαρτοφυλακίων, των κτηματομεσιτικών υπηρεσιών (real estate) και της επενδυτικής τραπεζικής

V.2 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

89. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή, στην οποία προσφέρουν ή ζητούν τα σχετικά προϊόντα ή παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές γεωγραφικές περιοχές, ιδίως λόγω των αισθητά διαφορετικών συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν σε αυτές.

⁸¹ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.2380-FORENINGSSPARBANKEN/SEB και M.4844 FORTIS/ABN AMRO ASSETS.

⁸² Βλ. απόφαση Ε.Α. 67/Π/1999 ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ/ΙΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, σελ. 4.

⁸³ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.3894-UNICREDITO/HVB, παρ. 29, M.4155-BNP PARIBAS/BNL, παρ. 15, και M.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 31-32.

⁸⁴ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 30.

⁸⁵ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 326/V/2007- Π & Κ/ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, σελ. 5, 67/Π/1999 ΑΛΦΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ/ΙΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, σελ. 3, 89/ Π/1999 CONSOLIDATED EUROFINANCE HOLDINGS S.A./ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Α.Ε., και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 64 -65, και M. 5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 66.

⁸⁶ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο να συνιστούν διακριτές αγορές, εντός της ευρύτερης αγοράς χρηματιστηριακών υπηρεσιών, η εμπορία αξιογράφων, ομολόγων και παραγώγων (trading in securities, bonds and derivatives), η εμπορία ξένου συναλλάγματος (foreign exchange trading) και τα εργαλεία χρηματαγοράς (money market instruments). Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4844-FORTIS/ ABN AMRO ASSETS, παρ. 65.

90. Σε κάθε περίπτωση, αυτό που αξιολογείται για τον ορισμό της σχετικής γεωγραφικής αγοράς είναι ,αν με οποιοδήποτε εναλλακτικό ορισμό της, η συγκέντρωση δημιουργεί ή ενισχύει τυχόν δεσπόζουσα θέση των μερών, ως αποτέλεσμα της οποίας δύναται να περιοριστεί επαρκώς ο ανταγωνισμός εντός της Ε.Ε.⁸⁷

91. Τα μέρη προσδιόρισαν στην υποβληθείσα γνωστοποίηση τις σχετικές αγορές προϊόντων ως εθνικής εμβέλειας, ήτοι ότι καλύπτουν το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, με την εξαίρεση α) της αγοράς των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, την οποία χαρακτήρισαν ως ευρωπαϊκή, λόγω του μικρού μεριδίου αγοράς που κατέχουν οι εγχώριοι φορείς στην ευρωπαϊκή αγορά και β) της διαχείρισης χαρτοφυλακίων.

92. Για τους σκοπούς της παρούσας ανάλυσης, κρίνεται ορθή η κάτωθι οριοθέτηση των σχετικών γεωγραφικών αγορών:

93. Στην επιμέρους σχετική αγορά **των τραπεζικών προϊόντων/ υπηρεσιών για ιδιώτες άλλως στην αγορά της λιανικής τραπεζικής (retail banking)**, όπως καθορίστηκε και επιμερίστηκε ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κρίνει και διαρκώς επιβεβαιώνει με τις αποφάσεις της επί συγκεντρώσεων επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα, ότι η σχετική γεωγραφική αγορά αναφοράς είναι συνήθως εγχώρια⁸⁸. Ομοίως έχει κρίνει και η Ε.Α.⁸⁹. Η οριοθέτηση αυτή οφείλεται ιδίως στο γεγονός, ότι οι κρατούσες συνθήκες ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά προϊόντων διαφοροποιούνται στο εσωτερικό κάθε κράτους μέλους, παρά τη σημειωθείσα πρόοδο στον τομέα εναρμόνισης των εθνικών νομοθεσιών. Επιπρόσθετα, παρά την αυξανόμενη διείσδυση της διαδικτυακής προώθησης προϊόντων, η εθνική εμβέλεια της εν λόγω αγοράς ενισχύεται και από σειρά παραγόντων όπως είναι οι γλωσσικές διαφορές, η προτίμηση των καταναλωτών σε τοπικούς προμηθευτές, τα έξοδα συναλλαγών⁹⁰ και κυρίως το γεγονός ότι τα υποκαταστήματα εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εδραίωση της πελατειακής σχέσης και στην παροχή συμβουλών στους καταναλωτές για σύνθετα και μη προϊόντα. Συνεπώς, στην

⁸⁷ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.3894 - UNICREDITO/HVB, παρ. 40-44.

⁸⁸ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.5384-BNP PARIBAS/FORTIS, M.4844-FORTIS/ABN AMBRO ASSETS, M.5276-DEUTSCHE BANK/SAL.OPPENHEIM και M.5948 - BANCO SANTANDER/ RAINBOW.

⁸⁹ Βλ. ενδεικτικά, αποφάσεις Ε.Α. 488/2010 και 355/2007.

⁹⁰ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.2491-SAMPO/STOREBRAND, παρ.13.

υπό εξέταση περίπτωση, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, η σχετική γεωγραφική αγορά είναι εθνική, ήτοι καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

94. Αναφορικά με την επιμέρους υπο-αγορά των **τραπεζικών προϊόντων/υπηρεσιών για επιχειρήσεις (corporate banking)**, όπως αποσαφηνίστηκε και επιμερίστηκε για τους σκοπούς της παρούσας, η πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τείνει προς τον εθνικό χαρακτήρα της, καθώς οι εντασσόμενες στην οικεία αγορά υπηρεσίες λόγω της φύσης και του σκοπού τους ζητούνται και παρέχονται αποτελεσματικότερα σε εθνικό επίπεδο.⁹¹ Ο εθνικός χαρακτήρας της τραπεζικής εργασίας που συνίσταται στην παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις ή δημόσιους οργανισμούς για την πραγματοποίηση διαφόρων επιχειρηματικών πράξεων δικαιολογείται από μια σειρά παραγόντων όπως της ανάγκης για ενδελεχή γνώση, τόσο του εταιρικού δικαίου της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση, όσο και της διάρθρωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και του περιβάλλοντος αγοράς, των λογιστικών και φορολογικών κανόνων, καθώς, επίσης, και του θεσμικού πλαισίου και του επιπέδου τιμών της αγοράς. Ιδίως αναφορικά με την επιμέρους σχετική υπο-αγορά των υπηρεσιών πληρωμών προς Μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ο παράγοντας της εγγύτητας είναι πιο σημαντικός για τις επιχειρήσεις αυτού του μεγέθους, οι οποίες μπορεί να χρειάζονται να επισκέπτονται ένα κατάστημα πιο συχνά, ενώ η σημασία του παράγοντος αυτού δείχνει να φθίνει για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Μολονότι επιμέρους στοιχεία της επιχειρηματικής τραπεζικής μπορεί να έχουν μία πιο ευρεία ευρωπαϊκή ή και διεθνή διάσταση, κυρίως για τις Μεγάλες Επιχειρήσεις⁹², για τους σκοπούς της παρούσας η σχετική γεωγραφική αγορά των τραπεζικών προϊόντων/ υπηρεσιών για επιχειρήσεις (corporate banking) είναι εθνική, ήτοι καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

95. Αναφορικά με την **σχετική αγορά των καρτών (payment cards)**, όπως προσδιορίστηκε ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αξιολογώντας την εν λόγω αγορά υπό οποιαδήποτε υποδιάκριση την έχει χαρακτηρίσει ως εθνική κατά βάση, ακόμη και εάν

⁹¹ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.6168-RBI/EFG EUROBANK/JV, M.5384- BNP PARIBAS/FORTIS, M.3894 -UNICREDITO/HVB, M.4844 – FORTIS/ ABN AMRO ASSETS, M.873-BANK AUSTRIA/CREDITANSTALT. Ομοίως και οι αποφάσεις Ε.Α. 488/VI/2010 ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΤΕ/ASPIS BANK ΑΤΕ, 335/V/2007 FBB ΑΕ/ASPIS BANK ΑΤΕ, 425/V/2008 ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΕ/PROTON BANK ΑΕ.

⁹² Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής επιτροπής M.2567-NORDBANKEN/POSTGIROT.

πιθανολογείται περιθώριο για διεύρυνση των αγορών στο εγγύς μέλλον λόγω των παγκόσμιων εξελίξεων στο χρηματοπιστωτικό τομέα⁹³. Η θέση αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι ζητήματα σχετικά με την χορήγηση μέσων πληρωμής και την επεξεργασία των συναλλαγών διέπονται κυρίως από την οικεία εθνική νομοθεσία κάθε κράτους μέλους περί προστασίας του καταναλωτή και καταναλωτικής πίστης. Συνεπώς, η σχετική γεωγραφική αγορά των καρτών, συμπεριλαμβανομένων και των επιμέρους διακρίσεων, είναι εθνική, ήτοι καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

96. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφανθεί σε παρεμφερείς υποθέσεις συγκεντρώσεων, ότι η αγορά της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring) είναι συνήθως εγχώρια⁹⁴. Καθώς η υπηρεσία της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων παρέχεται, ως επί το πλείστον, σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, σχετικά μικρός αριθμός πελατών είναι ικανού μεγέθους για να αξιοποιήσει διασυνοριακές υπηρεσίες factoring. Στην υπό εξέταση υπόθεση, η εν λόγω γεωγραφική αγορά είναι εθνική και καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

97. Η επιμέρους σχετική αγορά της χρηματοδοτικής μίσθωσης, όπως ορίστηκε ανωτέρω, είναι κατά βάση εθνική, όπως έχει κριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁹⁵ και την Ε.Α., χωρίς να αποκλείεται ένας ευρύτερος καθορισμός της σχετικής γεωγραφικής αγοράς, καθώς οι συνθήκες σε διάφορα κράτη μέλη έχουν εξομοιωθεί σε μεγάλο βαθμό τα τελευταία έτη και η αγορά αποκτά όλο και περισσότερο ευρωπαϊκή διάσταση. Για τις ανάγκες της παρούσας, η σχετική γεωγραφική αγορά για της υπηρεσίες χρηματοδοτικών μισθώσεων ορίζεται ως εθνικής εμβέλειας, δηλαδή, καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

98. Όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών για χρηματοοικονομικές αγορές και στα χρηματοοικονομικά προϊόντα (χρηματιστηριακές υπηρεσίες - financial services) η

⁹³ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 73, M.2567-NORDBANKEN/POSTGIROT, M.4844-FORTIS/ABN AMBRO ASSETS και M.5241-AMERICAN EXPRESS/FORTIS /ALPHA CARD).

⁹⁴ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.3894-UNICREDITO/HVB παρ. 42, M.4155-BNP PARIBAS/BNL παρ. 23, M.4844-FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 84, M.2577-GE CAPITAL/HONEYWELL.

⁹⁵ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4199- DE LAGE LANDEN/ATHLON, M.5568-VOLKSWAGEN/FLEET INVESTMENTS/LEASEPLAN CORPORATION JV, M.4199- DE LAGE LANDEN/ATHLON και M.3090 - VOLKSWAGEN/OFFSET/CRESCENT/LEASEPLAN/JV.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κρίνει ότι η σχετική αγορά μπορεί να είναι εγχώρια ή διεθνής. Επειδή όμως συχνά οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται μέσω εθνικών υποκαταστημάτων ή άλλων εθνικής εμβέλειας δικτύων, η αγορά είναι κατά βάση εθνική, παρά το γεγονός ότι θα μπορούσε να υποστηριχθεί και ευρύτερος ορισμός, καθώς οι εγχώριες Α.Ε.Π.Ε.Υ. δύνανται και εν τοις πράγμασι δραστηριοποιούνται σε αλλοδαπές κεφαλαιαγορές, άρα παρέχουν τη δυνατότητα σε Έλληνες και αλλοδαπούς πελάτες τους να επενδύσουν διά αυτών στο εξωτερικό. Αντίστοιχα, αλλοδαπές επιχειρήσεις που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. μπορούν να δραστηριοποιηθούν είτε απευθείας είτε διαμέσου υποκαταστημάτων στην Ελλάδα. Τέλος, η ανάπτυξη σύγχρονων μεθόδων επικοινωνίας διευκολύνουν περαιτέρω την απευθείας πρόσβαση Ελλήνων επενδυτών σε επενδυτικές υπηρεσίες στο εξωτερικό. Για τις ανάγκες της παρούσας η σχετική γεωγραφική αγορά ορίζεται ως εθνικής εμβέλειας, δηλαδή καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

99. Αναφορικά με τη σχετική αγορά των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, όπως οριοθετήθηκε ανωτέρω, σε προηγούμενες αποφάσεις της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αφήσει ανοικτό το ζήτημα της εθνικής ή ευρύτερης εμβέλειας της υπό εξέταση αγοράς, καθώς δεν προέκυπτε ζήτημα περιορισμού του ανταγωνισμού είτε σε εθνικό είτε σε ευρύτερο επίπεδο⁹⁶. Η Ε.Α., στο πλαίσιο της εξέτασης μόνο της επιμέρους σχετικής αγοράς της ανάπτυξης και διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων έχει κρίνει στο παρελθόν ότι από γεωγραφικής απόψεως η εν λόγω αγορά είναι εθνικής εμβέλειας⁹⁷. Εν προκειμένω, για τους σκοπούς της παρούσας Εισήγησης και λαμβανομένης υπόψη της προσβασιμότητας του επενδυτικού κοινού σε τέτοιου είδους προϊόντα μέσω των διαφορετικών δικτύων διάθεσης, η αγορά χαρακτηρίζεται ως εγχώρια, καλύπτουσα το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

⁹⁶ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ. 5384-BNP PARIBAS/FORTIS, παρ. 75, Μ.4844 - FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ. 91, Μ.1453-AXA/GRE, ενώ η Μ.1043- BAT/ZÜRICH, παρ. 10, θεωρεί ότι η γεωγραφική αγορά είναι ευρύτερη της εθνικής.

⁹⁷ Βλ. αποφάσεις Ε.Α. 488/VI/2010 ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ/ASPIS BANK, 425/V/72008 ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ /PROTON BANK, 335/V/72007 FBBANK/ASPIS BANK, 326/V/2007 Π&Κ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ/ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

100. Η υπό εξέταση σχετική, μη επηρεαζόμενη, επιμέρους αγορά της **διαχείρισης χαρτοφυλακίων** έχει οριοθετηθεί σε προηγούμενες αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είτε ως εθνικής εμβέλειας είτε ως τουλάχιστον ευρωπαϊκής ή και διεθνούς, αν και συχνά έχει αφηθεί το θέμα ανοικτό, καθώς δεν προέκυπτε ζήτημα περιορισμού του ανταγωνισμού είτε σε εθνικό είτε σε ευρύτερο επίπεδο⁹⁸. Στη προκειμένη περίπτωση, οι σχετικές αγορές, στις οποίες ανήκουν τα προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο του asset management (όπως καταθέσεις, αμοιβαία κεφάλαια που αναπτύσσονται και διατίθενται στην ελληνική αγορά, καθώς και ομόλογα και μετοχές που τελούν υπό διαπραγμάτευση στην ελληνική αγορά), θεωρήθηκε, για τους σκοπούς της παρούσας, ότι έχουν εθνική διάσταση. Επιπλέον, συχνά οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται μέσω εθνικών υποκαταστημάτων ή άλλων εθνικής εμβέλειας δικτύων, Συνεπώς, για τις ανάγκες της παρούσας, ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται κατά βάση η ελληνική επικράτεια, αν και για ορισμένα προϊόντα, δύναται να θεωρηθεί ότι πράγματι η σχετική γεωγραφική αγορά είναι ευρύτερη της ελληνικής, ήτοι καλύπτει τουλάχιστον την Ε.Ε., λόγω της δυνατότητας υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς. Σε κάθε περίπτωση, δεν τίθεται ζήτημα ενδελεχούς αξιολόγησης, λόγω της ελάχιστονης σημασίας της εν λόγω αγοράς για την υπό εξέταση υπόθεση συγκέντρωσης.

101. Αναφορικά με την υπό εξέταση σχετική, μη επηρεαζόμενη, επιμέρους αγορά της **παροχής υπηρεσιών πρωτασφαλιστικής δραστηριότητας κατά κινδύνων ζωής και ζημιών και αντασφαλιστικής δραστηριότητας κατά κινδύνων ζωής και ζημιών**, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε προηγούμενες αποφάσεις της έχει ορίσει τουλάχιστον τις αγορές της πρωτασφάλισης ως εθνικής εμβέλειας κατά βάση, ως αποτέλεσμα των εθνικών δικτύων διανομής, των εδραιωμένων δομών της αγοράς, των διαφόρων φύσεων οικονομικών εμποδίων και των διαφορετικών κανονιστικών συστημάτων⁹⁹. Αντίστοιχη

⁹⁸ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ. 5384 -BNP PARIBAS/FORTIS, παρ.75, Μ.4844 - FORTIS/ABN AMRO ASSETS, παρ.91, και Μ.1453 -AXA/GRE, ενώ η Μ.1043 - BAT/ZÜRICH, παρ.10, θεωρεί ότι η γεωγραφική αγορά είναι ευρύτερη της εθνικής. Στη δε απόφαση Μ.3894- UNICREDITO/HVB, παρ. 40, αναφέρεται ότι υπάρχουν αντίστοιχα προηγούμενα που υποστηρίζουν την κάθε θέση ανάλογα με το τι ισχύει κάθε φορά.

⁹⁹ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.759- SUN ALLIANCE/ROYAL INSURANCE, Μ.2343-TORO ASSICURAZIONI /LLOYD ITALICO.

οριοθέτηση της σχετικής γεωγραφικής αγοράς κρίνεται ορθή και στο πλαίσιο της εξέτασης της παρούσας υπόθεσης.

102. Επίσης, όσον αφορά στη σχετική μη επηρεαζόμενη αγορά των **κτηματομεσιτικών δραστηριοτήτων/ακινήτων (real estate)**, λόγω της φύσης των παρεχόμενων υπηρεσιών και του σχετικού εθνικού νομοθετικού πλαισίου, η γεωγραφική αγορά οριοθετείται ως εθνικής εμβέλειας.

103. Ομοίως, η σχετική μη επηρεαζόμενη επιμέρους αγορά της **παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (investment banking)**, αξιολογείται για τους σκοπούς της παρούσας ως εθνικής εμβέλειας, λόγω των κρατούντων συναλλακτικών ηθών.

V.3 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

104. Με τον όρο «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται α) κάθε σχετική αγορά προϊόντος, στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) κάθε σχετική αγορά, στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος, σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά στις κάθετες σχέσεις).

105. Με βάση τα συλλεγόμενα στοιχεία, επηρεαζόμενες αγορές της υπό κρίση πράξης είναι:

- i) Λιανική τραπεζική (καταθέσεις και χορηγήσεις), με επιμέρους διάκριση των καταθέσεων σε καταθέσεις όψεως, ταμειυτηρίου και προθεσμίας και των χορηγήσεων σε καταναλωτικά δάνεια εξαιρουμένων των πιστωτικών καρτών και χορηγήσεις στεγαστικής πίστης.
- ii) Επιχειρηματική τραπεζική (καταθέσεις και χορηγήσεις), με επιμέρους διάκριση των καταθέσεων σε καταθέσεις όψεως και προθεσμίας.

- iii) Κάρτες, με επιμέρους διακρίσεις α) καταναλωτική πίστη μέσω πιστωτικών καρτών, β) έκδοση καρτών (πιστωτικών και χρεωστικών) [card issuing] και γ) υπηρεσίες αποδοχής καρτών (πιστωτικών και χρεωστικών) [card merchant acquiring].
- iv) Χρηματιστηριακές συναλλαγές/υπηρεσίες (μετοχές, ομόλογα και παράγωγα).
- v) Διάθεση Αμοιβαίων Κεφαλαίων.
- vi) Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring).
- vii) Χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing).
- viii) Διαχείριση χαρτοφυλακίων (Asset Management).
- ix) Αναδοχή αρχικής δημόσιας προσφοράς μετοχών, μέρος της επενδυτικής τραπεζικής.

V.4 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

106. «Οριζόντιες συγκεντρώσεις» είναι οι συγκεντρώσεις, στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις που αποτελούν πραγματικούς ή δυνητικούς ανταγωνιστές στην ίδια σχετική αγορά. Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης: α) καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες, ως εκ τούτου, θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς), β) μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού ούτως ώστε επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να συντονίζουν και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς).

107. Μία συγκέντρωση ενδέχεται να εμποδίσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό με την κατάργηση ανταγωνιστικών πιέσεων σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες, ως εκ τούτου, θα έχουν αυξημένη ισχύ στη σχετική αγορά χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης

συμπεριφοράς). Κατά κανόνα, μία συγκέντρωση με τέτοιου είδους επιπτώσεις θα εμποδίσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό με τη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης από μία και μόνη επιχείρηση, η οποία θα έχει κατά κανόνα αισθητά μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς από τον επόμενο σε μέγεθος ανταγωνιστή μετά τη συγκέντρωση¹⁰⁰.

1.4.1 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

108. Κατά την εκτίμηση των εν λόγω επιπτώσεων, η Επιτροπή Ανταγωνισμού λαμβάνει υπόψη της τους ακόλουθους κυρίως παράγοντες:

i) Υψηλά μερίδια αγοράς, ώστε μία ενδεχόμενη αύξηση των τιμών να αποβεί επικερδής για τη νέα οντότητα. Έχει γίνει δεκτό ότι πολύ μεγάλα μερίδια αγοράς (άνω του 50%) μπορούν από μόνα τους να μαρτυρούν την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης στη σχετική αγορά^{101 102}.

ii) Επίπεδα συγκέντρωσης (δείκτης ΗΗΙ): Η Ε.Α. είναι ελάχιστα πιθανό να εντοπίσει οριζόντια προβλήματα ανταγωνισμού σε αγορές, όπου ο δείκτης ΗΗΙ μετά τη συγκέντρωση δεν θα ξεπερνά το 1000 ή που κυμαίνεται μεταξύ 1000-2000 και 'δέλτα' κάτω από 250 ή που είναι πάνω από 2000 και κάτω από 150 εκτός ειδικών περιπτώσεων^{103 104}.

¹⁰⁰ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 05-02-2004 για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων, σημείο 25.

¹⁰¹ T-210/01, General Electric κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παρ.570-574, όπου το ΠΕΚ αποδέχτηκε τη στοιχειοθέτηση δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης της GE στην αγορά των κινητήρων επιχειρηματικών αεροσκαφών κυρίως διότι διέθετε μερίδιο αγοράς *άνω του 50%* που θεωρήθηκε τεκμήριο δεσπόζουσας θέσης πλην εξαιρετικών περιπτώσεων (που σε κάθε περίπτωση δεν επικαλέστηκε η προσφεύγουσα). M.3732, Procter & Gamble/Gillette, παρ.19-20, 22-24, όπου το μερίδιο αγοράς της νέας οντότητας κυμαίνονταν μεταξύ 65-80% στις περισσότερες των σχετικών αγορών, με αποτέλεσμα τούτο να αποτελεί παράγοντα καταρχήν θεμελίωσης δεσπόζουσας θέσης (σε συνδυασμό με τα πολύ χαμηλά μερίδια των ανταγωνιστών). M.774, St Gobain/Wacker/NOM, σημείο 223, όπου μερίδιο αγοράς άνω του 60% θεωρήθηκε ενδεικτικό δεσπόζουσας θέσης της νέας οντότητας (σε συνδυασμό με τα μερίδια των ανταγωνιστών που κυμαίνονταν κάτω του 10%). M.4494, EVRAZ/HIGHVELD, παρ.91-93, όπου έγινε δεκτό ότι το μερίδιο αγοράς περίπου 70-80% (σε συνδυασμό με το χαμηλό μερίδιο αγοράς των ανταγωνιστών αλλά και της μη δυνατότητας άμεσης ανεύρεσης επαρκών και αξιόπιστων εναλλακτικών πηγών προμήθειας) συνιστούσε τεκμήριο ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης της νέας οντότητας. Βλ. και Ε.Α. 434/V/2009, σκ.28.

¹⁰² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων της 05-02-2004, σημείο 17

¹⁰³ M.4314, Johnson & Johnson/Pfizer, σημείο 73, όπου η αύξηση μετά τη συγκέντρωση του ΗΗΙ από 2,904 σε 4,482 με 'δέλτα' 1,578 αποτέλεσε παράγοντα που λήφθηκε υπόψη για τη θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης της νέας οντότητας (σε συνδυασμό βέβαια με το μερίδιο αγοράς άνω του 50% στη σχετική αγορά).

¹⁰⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ο.π., παρ.19-20.

iii) Μη στενή η υποκατάσταση μεταξύ των προϊόντων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και των αντιπάλων τους: Όταν υφίστανται δυνατότητες υποκατάστασης μεταξύ των προϊόντων των διαφόρων εταιριών, οι πιθανότητες παρακώλυσης του ανταγωνισμού περιορίζονται¹⁰⁵.

iv) Εναλλακτικές επιλογές εφοδιασμού: Δυσκολία των πελατών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων να ανεύρουν εναλλακτικούς προμηθευτές, είτε διότι αυτοί είναι ελάχιστοι, είτε διότι αντιμετωπίζουν σημαντικά έξοδα προσαρμογής¹⁰⁶.

v) Δυνατότητα αποκλεισμού ανταγωνιστών: Δυνατότητα της προκύπτουσας από τη συγκέντρωση επιχείρησης να δυσχεράνει την επέκταση μικρότερων εταιριών στη σχετική αγορά ή να περιορίσει την ικανότητα των αντιπάλων επιχειρήσεων να την ανταγωνιστούν (πχ. η νέα οντότητα μπορεί να ελέγχει ή να επηρεάζει σε τέτοιο βαθμό τις δυνατότητες διανομής), ώστε να είναι περισσότερο δαπανηρή η επέκταση δραστηριοτήτων ή η είσοδος αντιπάλων επιχειρήσεων¹⁰⁷.

vi) Αντισταθμιστική ισχύς αγοραστών: Ως αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς πρέπει να νοείται η διαπραγματευτική ισχύς που έχει ο πελάτης έναντι του πωλητή στις μεταξύ τους διαπραγματεύσεις, λόγω του μεγέθους του, της εμπορικής σημασίας για τον πωλητή και της ικανότητας του πελάτη να στραφεί σε εναλλακτικούς προμηθευτές¹⁰⁸. Μία πηγή αντισταθμιστικής ισχύος είναι η δυνατότητα του πελάτη να απειλήσει, ότι σε εύλογο χρονικό διάστημα θα στραφεί σε εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού, αν ο προμηθευτής αποφάσισε να αυξήσει τις τιμές ή να εφαρμόσει δυσμενέστερους όρους παράδοσης. Συνήθως η αντισταθμιστική ισχύς χαρακτηρίζει μεγάλους και πολυσύνθετους πελάτες παρά μικρές επιχειρήσεις σε ένα κατακερματισμένο κλάδο. Δεν αρκεί η ύπαρξη αγοραστικής ισχύος πριν από τη συγκέντρωση, αλλά πρέπει να υπάρχει και μετά

¹⁰⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ο.π., παρ.28-29.

¹⁰⁶ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ο.π., σημείο 31.

¹⁰⁷ Βλ. ανωτέρω Κατευθυντήριες, σημείο 36 (και νομολογία στην οποία παραπέμπει).

¹⁰⁸ M.2533, ο.π., παρ.128-132. Βλ. και M.3732, ο.π., σημείο 24, όπου λήφθηκε υπόψη η αγοραστική δύναμη των μεγάλων πελατών Metro και Carrefour, αλλά η Επιτροπή κατέληξε ότι τα μεγάλα μερίδια αγοράς και η μεγάλη δύναμη της νέας οντότητας δεν μπορούσαν να υπερκεραστούν από τη ισχύ των μεγάλων αυτών πελατών. M.774, ο.π., σημείο 228-229, όπου έγινε δεκτό ότι το γεγονός ότι η αγορά προμήθειας (buyer side) ήταν λιγότερο συγκεντρωμένη από την αγορά παραγωγής (supplier side) και είχε μεγαλύτερο αριθμό αγοραστών οδήγούσε σε μη θεμελίωση αγοραστικής ισχύος των πελατών και λήφθηκε υπόψη για τη στοιχειοθέτηση της δεσπόζουσας θέσης (βλ. σημείο 265).

τη πραγματοποιήσής της, καθώς η συγκέντρωση δύο προμηθευτών μπορεί να καταργεί μία αξιόπιστη πηγή εφοδιασμού¹⁰⁹.

vii) Δυνητικός ανταγωνισμός - Εμπόδια εισόδου: Όταν η είσοδος σε μία αγορά είναι πιθανή, έγκαιρη και επαρκής, τότε είναι δυνατόν να ματαιώσει ή να αποτρέψει τις αντανταγωνιστικές επιπτώσεις μίας συγκέντρωσης¹¹⁰. Η είσοδος είναι πιθανή, εάν είναι επικερδής, λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις που θα έχει στις τιμές η αύξηση του όγκου παραγωγής που είναι διαθέσιμη στην αγορά και τις πιθανές αντιδράσεις των ήδη παρουσών επιχειρήσεων. Η είσοδος ενδέχεται να είναι δυσκολότερη αν οι ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις προστατεύουν τα μερίδια αγοράς τους προσφέροντας μακροχρόνιες συμβάσεις ή επιλεκτικές μειώσεις τιμών στους πελάτες που προσπαθεί να προσελκύσει ο νεοεισερχόμενος. Οι πιθανότητες εισόδου μειώνονται, επίσης, εάν το κόστος αποτυχίας είναι μεγάλο. Παραδείγματα επιχειρήσεων που εισήλθαν και εξήλθαν από το κλάδο κατά το παρελθόν μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος των εμποδίων εισόδου. Τα εμπόδια εισόδου μπορεί να λάβουν τις ακόλουθες μορφές: νομικά πλεονεκτήματα που περιορίζουν τον αριθμό επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά λόγω πχ. περιορισμού αριθμού αδειών εκμετάλλευσης, τεχνικά πλεονεκτήματα υπαρχουσών επιχειρήσεων όπως πχ. πρόσβαση σε βασικές διευκολύνσεις με προνομιακούς όρους ή η πρόσβαση σε βασικές τεχνολογίες, η ύπαρξη πείρας ή φήμης που είναι δύσκολο να αποκτηθεί από μία νεοεισερχόμενη επιχείρηση, η προσήλωση στο σήμα, οι στενές σχέσεις προμηθευτών-πελατών, η σημασία προώθησης της διαφήμισης, απαγορευτικό το κόστος μεταστροφής σε ένα άλλο προμηθευτή. Περαιτέρω, το εάν θα είναι επικερδής η είσοδος σε μία αγορά εξαρτάται και το εάν η αγορά είναι υπό

¹⁰⁹ Βλ. ανωτέρω Κατευθυντήριες, παρ.65,67.

¹¹⁰ Βλ. πχ. Τ-342/99, ο.π., σκ.262, 266-268, όπου έγινε δεκτή η πιθανότητα άμεσης και έγκαιρης εισόδου επιχειρήσεων οργανώσεων ταξιδίων σε περίπτωση περιορισμού της προσφοράς εκ μέρους του δυοπωλίου. Μ.3732, ο.π., παρ.26-27, όπου λήφθηκε υπόψη το κόστος δημιουργίας ενός ανταγωνιστικού σήματος, τα έξοδα προώθησης και τα σημαντικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας ως εμπόδια εισόδου ενός νέου ανταγωνιστή στη σχετική αγορά, γεγονός το οποίο συνέβαλλε στη θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης της νέας οντότητας.

ανάπτυξη ή εάν είναι κορεσμένη ή αναμένεται να συρρικνωθεί^{111 112}. Η είσοδος είναι έγκαιρη εάν γίνει εντός δύο ετών πάντοτε όμως εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά της αγοράς. Επίσης, πρέπει να είναι επαρκής, ώστε να θεωρηθεί υπολογίσιμη¹¹³.

V.4.2 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

109. Συγκεντρώσεις σε αγορές με υψηλό βαθμό συγκέντρωσης μπορεί να εμποδίσουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό με τη δημιουργία ή την ενίσχυση **συλλογικής δεσπόζουσας θέσης**, καθώς αυξάνουν τη πιθανότητα συντονισμού της συμπεριφοράς τους και άρα αύξησης των τιμών, δίχως να προσφεύγουν σε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική με την έννοια των άρθρων 1 ν.3959/2011 και 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΣΛΕΕ»). Έτσι, μία συγκέντρωση που δημιουργεί ή ενισχύει δεσπόζουσα θέση κατεχόμενη από τους μετέχοντες στη συγκέντρωση μαζί με μία τρίτη επιχείρηση μπορεί να αποδειχθεί ασύμβατη προς το καθεστώς του ανόθευτου ανταγωνισμού.

110. Βασικές προϋποθέσεις ανάπτυξης τέτοιων επιπτώσεων (κριτήρια ενδεχόμενης δημιουργίας ή ενίσχυσης συλλογικής δεσπόζουσας θέσης) είναι:

i) Έλεγχος εκ μέρους των επιχειρήσεων των όρων συντονισμού: Όσο λιγότερο περίπλοκο και περισσότερο σταθερό είναι το οικονομικό περιβάλλον, τόσο πιο εύκολο για τις επιχειρήσεις είναι να καταλήξουν σε κοινή συμφωνία για τους όρους συντονισμού. Ευκολότερο είναι πχ να υπάρξει συντονισμός σε μία αγορά με λίγες επιχειρήσεις ή σχετικά με τη τιμή που θα ισχύει για ένα και μόνο ομοιογενές απ' ότι σε πολλά και ανόμοια προϊόντα. Επίσης, η ασταθής ζήτηση, η συχνή είσοδος νέων επιχειρήσεων ενδέχεται να δηλώνει ότι η τρέχουσες συνθήκες της αγοράς δεν καθιστούν πιθανό τον συντονισμό. Ευχερέστερος επιπλέον είναι ο συντονισμός κατανομής της αγοράς όταν οι πελάτες έχουν απλά χαρακτηριστικά που επιτρέπουν αμέσως τη κατανομή πελατείας. Η δημοσιοποίηση πληροφοριών (πχ. για τις τιμές) ή η ανταλλαγή τους μέσω εμπορικών ενώσεων ή μέσω σταυροειδών συμμετοχών ή

¹¹¹ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.774, ο.π., σημείο 232, όπου το γεγονός ότι συνολικά η ζήτηση των σχετικών προϊόντων αναμένονταν να περιοριστεί αποτελούσε παράγοντα αποτροπής εισόδου στη σχετική αγορά.

¹¹² Βλ. ανωτέρω Κατευθυντήριες, παρ. 69-71.

¹¹³ Βλ. ανωτέρω Κατευθυντήριες, παρ. 74-75.

συμμετοχής σε κοινές επιχειρήσεις μπορεί, επίσης, να βοηθά τις επιχειρήσεις να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού. Τέλος, πιο εύκολος είναι ο συντονισμός μεταξύ επιχειρήσεων που παρουσιάζουν κοινά σημεία πχ. ως προς τη διάρθρωση του κόστους, τα μερίδια αγοράς, τα επίπεδα παραγωγικής ικανότητας ή/και κάθετης ολοκλήρωσης ¹¹⁴. Περαιτέρω, πιο εύκολος είναι ο συντονισμός σε αγορές που δεν αναπτύσσονται, εμφανίζουν μία ωριμότητα και σταθερότητα, με αποτέλεσμα για την όποια έστω μικρή αύξηση της ζήτησης να μην υπάρχει κίνητρο εισόδου νέων ανταγωνιστών στην αγορά ή να υιοθετηθεί κάποια επιθετική στρατηγική οικειοποίησης της νέας ζήτησης από τις υπάρχουσες επιχειρήσεις. Επιπλέον, ο υψηλός βαθμός συγκέντρωσης μίας αγοράς ευνοεί την ανάπτυξη συντονισμού.

ii) Παρακολούθηση των παρεκκλίσεων: Όσο μεγαλύτερη είναι η διαφάνεια στη σχετική αγορά, τόσο μεγαλύτερη η πιθανότητα ανακάλυψης τυχόν παρεκκλίσεων από τους όρους συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων. Καθοριστικό στοιχείο είναι να διαπιστωθεί τι μπορούν να συναγάγουν οι επιχειρήσεις από τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες σχετικά με τις ενέργειες άλλων επιχειρήσεων. Πρακτικές που διευκολύνουν την παρακολούθηση παρεκκλίσεων είναι πχ. η οικειοθελής δημοσίευση πληροφοριών ή η ανταλλαγή τους μέσω εμπορικών ενώσεων ¹¹⁵. Στο πλαίσιο αυτό μέτρα αντιποίνων και αποτροπής, ώστε να μην έχει συμφέρον να παρεκκλίνει κάποιο μέλος του ολιγοπωλίου από τη κοινή συμπεριφορά λαμβάνονται και μπορεί να είναι η δυνατότητα αύξησης των προσφορών σε περίοδο πωλήσεων ή η απειλή επιστροφής σε κατάσταση πλεονασματικής προσφοράς ή η δυνατότητα επιλεκτικών πωλήσεων σε βάρος της επιχείρησης, προκειμένου να υποχρεωθεί να προσφέρει μεγαλύτερο ποσοστό εκπτώσεων. Τα μέτρα όμως αυτά θα πρέπει να θεωρούνται αποτελεσματικά και εφικτά, σε συνθήκες όμως μη διαφάνειας της αγοράς δύσκολα μπορούν να λειτουργήσουν.

iii) Αντίδραση τρίτων: Προκειμένου να κριθεί επιτυχής ο συντονισμός μεταξύ επιχειρήσεων, θα πρέπει, σε περίπτωση θέσεως όρων συντονισμού από μέρους των

¹¹⁴ Βλ. ανωτέρω Κατευθυντήριες, σημεία 41, 45-48

¹¹⁵ Βλ. ανωτέρω Κατευθυντήριες, σημεία 50-51

συμμετεχουσών επιχειρήσεων, οι επιχειρήσεις που δεν συμμετέχουν να μην έχουν κίνητρο ή να μην είναι σε θέση να αντιδράσουν από απόψεως παραγωγικής ικανότητας¹¹⁶. Τυχόν αρνητική αντίδραση των ενδιαφερόμενων τρίτων έναντι του σχεδίου συγκεντρώσεως δεν αρκεί για τη διαμόρφωση αντίστοιχης κρίσεως από την Επιτροπή.

iv) Η ενίσχυση αγοραστικής ισχύος της νέας οντότητας μπορεί να παρεμποδίσει τον ανταγωνισμό ιδίως δια της μείωσης των εισροών που αγοράζει. Τούτο μπορεί να προκύψει ιδίως όταν οι πωλητές των προηγούμενων σταδίων χαρακτηρίζονται από κατακερματισμό¹¹⁷.

Υ.5 ΚΑΘΕΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

111. «Κάθετες συγκεντρώσεις» είναι οι συγκεντρώσεις που συμμετέχουν επιχειρήσεις που λειτουργούν σε διαφορετικά επίπεδα της αλυσίδας εφοδιασμού (π.χ. ο παραγωγός ενός συγκεκριμένου προϊόντος¹¹⁸ συγχωνεύεται με έναν από τους διανομείς του^{119 120}). Οι μη οριζόντιες συγκεντρώσεις δεν συνιστούν απειλή για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, εκτός εάν η επιχείρηση που προκύπτει από τη συγκέντρωση διαθέτει σημαντική ισχύ σε μία τουλάχιστον εκ των σχετικών αγορών¹²¹. Τα μερίδια αγοράς και

¹¹⁶ Βλ. ανωτέρω Κατευθυντήριες, σημείο 56

¹¹⁷ Βλ. ανωτέρω Κατευθυντήριες, σημεία 61-62

¹¹⁸ Η συγκεκριμένη επιχείρηση δραστηριοποιείται στην «αγορά προηγούμενης οικονομικής βαθμίδος».

¹¹⁹ Η συγκεκριμένη επιχείρηση δραστηριοποιείται στην «αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδος».

¹²⁰ βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό Συμβουλίου για τον έλεγχο συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, της 18.10.2008, σημείο 4.

¹²¹ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.1157- SKANSKA/SCANCEM, παρ.69, 78. Στην υπόθεση αυτή, η εξέταση των τυχόν κάθετων αποτελεσμάτων της συγκέντρωσης εκκίνησε από το γεγονός ότι η εταιρία Scancem κατείχε μερίδιο αγοράς στην αγορά παραγωγής τσιμέντου περίπου 80-90%, ενώ η μοναδική ανταγωνίστρια εταιρία που εισήγαγε τσιμέντο από το εξωτερικό, η Embra, κατείχε μερίδιο αγοράς κάτω του 10% (βλ. ιδίως σημείο 75). Βλ. και M.4314-JOHNSON/PFIZER, παρ.122-123. Στην υπόθεση αυτή, το μερίδιο αγοράς περίπου 50% του προμηθευτή σε συνδυασμό με το γεγονός ότι αυτός παρείχε τα σχετικά προϊόντα NRT με μακροχρόνιες συμβάσεις αποκλειστικής προμήθειας, μεταξύ των άλλων, και στον κύριο ανταγωνιστή του στη κάθετη συναφή αγορά GSK, θεωρήθηκε εκκίνηση δημιουργίας κάθετων προβλημάτων (βλ. και σημείο 125). M.5005- GALP/EXXONMOBIL, σημείο 62, όπου μερίδιο αγοράς στην αγορά προηγούμενης βαθμίδος ύψους περίπου 90-100% οδηγούσε σε τεκμήριο δημιουργίας αντιανταγωνιστικών κάθετων πρακτικών (τελικά η συγκεκριμένη υπόθεση λύθηκε με δεσμεύσεις). M.4494, ο.π., παρ.94, 97, όπου θεωρήθηκε ότι μερίδιο αγοράς περίπου 40-50% στην αγορά προηγούμενης βαθμίδος (upstream market) θεωρήθηκε επαρκές για την έναρξη εξέτασης κάθετων επιπτώσεων της εν λόγω συγκέντρωσης. Βλ. αντίθετα M.3943- S.GOBAIN/BPB, σημείο 45, 48. Στην υπόθεση αυτή ο μεν προμηθευτής BPB των προϊόντων plasterboard κατείχε μερίδιο αγοράς περίπου 40-50%, ενώ στη κάθετη συναφή αγορά της διανομής οικοδομικών υλικών στη Γαλλία ο διανομέας S. Gobain διέθετε μερίδιο κάτω από 25%. Θεωρήθηκε ότι σε καμία αγορά- ούτε στην upstream ούτε στη downstream- δεν υπήρχε σημαντική ισχύς κάποιων εκ των δύο, με αποτέλεσμα στην αγορά προηγούμενης

το επίπεδο συγκέντρωσης παρέχουν χρήσιμες ενδείξεις σχετικά με τη δύναμη της επιχείρησης στην αγορά και την ανταγωνιστική σημασία των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων.

112. Εν προκειμένω, με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν στη διάθεση της Γ.Δ.Α., η παρούσα συγκέντρωση δεν συνεπάγεται κάθετες επιδράσεις.

V.6. ΣΥΣΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

113. Συσπειρωτικές συγκεντρώσεις, είναι οι συγκεντρώσεις εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων, δηλαδή, εκείνες που πραγματοποιούνται μεταξύ επιχειρήσεων οι οποίες δεν έχουν κατ' ουσίαν προϋφιστάμενη ανταγωνιστική σχέση, είτε ως άμεσες ανταγωνίστριες, είτε ως προμηθευτές και πελάτες. Οι συγκεντρώσεις αυτές δεν συνεπάγονται αληθείς οριζόντιες επικαλύψεις μεταξύ των δραστηριοτήτων των μερών της συγκέντρωσης, ούτε και κάθετες σχέσεις μεταξύ των μερών αυτών υπό αυστηρή έννοια¹²². Συγκέντρωση μεταξύ επιχειρήσεων που δρουν σε διακεκριμένες αγορές δεν αναμένεται, συνήθως, να περιορίσει τον ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης λόγω της σωρεύσεως μεριδίων αγοράς που κατέχουν τα μέρη που μετέχουν στη συγχώνευση¹²³. Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις, οι συσπειρωτικές επιδράσεις μίας συγκέντρωσης μπορεί να δημιουργήσουν ή να ενισχύσουν μια δεσπόζουσα θέση σε σχετικά εγγύς μέλλον, και εμποδίζουν, έτσι, ουσιαστικά τον πραγματικό ανταγωνισμό στην οικεία αγορά¹²⁴. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να γίνει περαιτέρω διάκριση μεταξύ:

- αφενός της κατάστασης όπου η συγκέντρωση με συσπειρωτικές συνέπειες τροποποιεί άμεσα τις συνθήκες ανταγωνισμού στη δεύτερη αγορά και

βαθμίδος-προμήθειας να υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός μεγάλων διεθνών ομίλων, στους οποίους σε περίπτωση άρνησης πώλησης εκ μέρους της BPB θα μπορούσαν να στραφούν οι πελάτες (βλ. παρ.55-57, 59, 65). M.3231-PREEM/SCANDINAVISKA, παρ. 24-25, όπου θεωρήθηκε ότι τα χαμηλά μερίδια αγοράς σε όλες τις σχετικές αγορές (κάτω του 25%) οδηγούσαν στη μη δημιουργία κάθετων επιπτώσεων εκ της εν λόγω συγκέντρωσης. Βλ. επίσης και M.4723-ENI/EXXON MOBIL, σημείο 30.

¹²² Βλ. απόφαση Γενικού Δικαστηρίου T-5/02, Tetra Laval BV κατά Επιτροπής, σκέψη 142 και T-210/01, General Electric κατά Επιτροπής, σκέψη.65.

¹²³ Βλ. σχετικά και αποφάσεις E.A. 12/95, 16/95 και 17/95, στις οποίες συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνταν σε χωριστές αγορές ή οι διαγωνίες επιπτώσεις μίας συγκέντρωσης θεωρήθηκε ότι δεν είχαν κατά τεκμήριο ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού.

¹²⁴ Βλ. αποφάσεις Γενικού Δικαστηρίου T-242/99, Airtours κατά Επιτροπής, σκέψη 63, T-102/96, Gencor κατά Επιτροπής, σκέψη 162 και Tetra Laval, ο.π., σκέψεις 150-153.

συνεπάγεται τη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης στην αγορά αυτή λόγω της ήδη κατεχόμενης στη πρώτη αγορά δεσπόζουσας θέσης, και

- αφετέρου της κατάστασης όπου η δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης στη δεύτερη αγορά δεν προκύπτει άμεσα από τη συγκέντρωση αλλά θα παραχθεί, στη περίπτωση αυτή μετά από ορισμένο χρόνο και θα προκύψει από συμπεριφορά που θα υιοθετήσει η νέα οντότητα στη πρώτη αγορά όπου κατέχει δεσπόζουσα θέση. Στη τελευταία αυτή περίπτωση, δεν δημιουργεί ή ενισχύει τη δεσπόζουσα θέση η δομή που προκύπτει από τη πράξη συγκεντρώσεως καθαυτή, αλλά η μελλοντική συμπεριφορά της νέας οντότητας.

114. Κατά την αξιολόγηση αυτή των συσπειρωτικών συνεπειών των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων που δρουν σε διακεκριμένες/χωριστές αγορές, ιδιαίτερος και σημαντικός παράγων που οφείλει η Ε.Α. να λαμβάνει υπόψη είναι η σώρευση των προϊόντων και σημάτων, δηλαδή των «χαρτοφυλακίων», των δύο μερών (επιπτώσεις χαρτοφυλακίου). Ο κάτοχος ενός χαρτοφυλακίου σημάτων με ηγετική θέση μπορεί να επωφεληθεί από διάφορα πλεονεκτήματα¹²⁵.

115. Σε γενικές γραμμές, επειδή τα αποτελέσματα συγκεντρώσεως εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων θεωρούνται συχνά ως ουδέτερα ή ευεργετικά για τον ανταγωνισμό, η απόδειξη των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συσπειρωτικών συνεπειών της συγκεντρώσεως αυτής χρήζει ακριβούς εξετάσεως, τεκμηριωμένης με

¹²⁵ Ειδικότερα, η θέση του έναντι των πελατών του είναι ισχυρότερη, διότι είναι σε θέση να προσφέρει ένα φάσμα προϊόντων και να καλύπτει μεγαλύτερο ποσοστό των δραστηριοτήτων τους, διαθέτει περισσότερα περιθώρια ευέλικτης τιμολόγησης, εμπορικής προώθησης και εκπτώσεων, μεγαλύτερες δυνατότητες να δημιουργεί σχέσεις εξάρτησης με τους πελάτες του και μπορεί να πραγματοποιεί οικονομίες κλίμακας και εξωτερικές οικονομίες σε επίπεδο πωλήσεων και εμπορικής προώθησης. Τέλος, μια έμμεση (ή άμεση) απειλή άρνησης εφοδιασμού των πελατών του έχει μεγαλύτερη βαρύτητα. Η σημασία αυτών των πλεονεκτημάτων, και η δυνητική τους επίπτωση στην ανταγωνιστική διάρθρωση της αγοράς, εξαρτώνται από διάφορους παράγοντες: το εάν ο κάτοχος του χαρτοφυλακίου διαθέτει το κορυφαίο σήμα ή ένα ή περισσότερα σήματα με ηγετική θέση σε συγκεκριμένες αγορές, τα μερίδια αγοράς των διαφόρων σημάτων, ιδίως σε σχέση προς τα μερίδια των ανταγωνιστών, η σχετική σημασία των επιμέρους αγορών στις οποίες τα μέρη διαθέτουν σημαντικά μερίδια και σήματα σε σχέση με το σύνολο των αγορών προϊόντων που καλύπτει το χαρτοφυλάκιο ή/και ο αριθμός των αγορών στις οποίες ο κάτοχος του χαρτοφυλακίου διαθέτει το κορυφαίο ή ένα ηγετικό σήμα. Επιπλέον, η σημασία των επιπτώσεων χαρτοφυλακίου πρέπει να εξετάζεται σε σχέση με τη σχετική ισχύ των σημάτων και των χαρτοφυλακίων των ανταγωνιστών.

ισχυρές αποδείξεις, των στοιχείων που φέρεται ότι συνιστούν τα εν λόγω επιζήμιων αποτελεσμάτων για τον ανταγωνισμό¹²⁶.

116. Στη περίπτωση που διαπιστωθεί αποδεδειγμένα ότι υπάρχει δεσπόζουσα ή, έστω, ηγετική θέση σε μία αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας μίας εκ των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, πρέπει να εξεταστεί αν η νέα οντότητα (που θα προκύψει μετά τη συγκέντρωση) θα έχει τη δυνατότητα και το οικονομικό κίνητρο να αποκλείσει τον ανταγωνισμό δημιουργώντας δεσπόζουσα θέση σε άλλη αγορά ή ενισχύοντας την ήδη υπάρχουσα δεσπόζουσα ή/και ηγετική θέση της στη πρώτη αγορά – μέσω της παραγωγού προώθησης/μεταμόχλευσης της δύναμής της σε άλλη αγορά ή/και μέσω της ανάπτυξης διαφόρων περιοριστικών πρακτικών στο μέλλον (πχ. bundling ή tying- βλ. κατωτέρω). Η ανάπτυξη τέτοιων πρακτικών είναι ιδιαίτερα πιθανή κυρίως στη περίπτωση των άμεσα γειτνιαζουσών αγορών¹²⁷ ή στις περιπτώσεις αγορών συμπληρωματικών προϊόντων¹²⁸. Κριτήρια ύπαρξης συνάφειας μεταξύ δύο ή περισσότερων διακεκριμένων αγορών αποτελούν: α) η κοινή πελατεία των σχετικών προϊόντων και β) η κοινή χρήση, κοινά χαρακτηριστικά και ιδιότητες αυτών¹²⁹.

117. Εν προκειμένω, με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν στη διάθεση της Επιτροπής, η παρούσα συγκέντρωση δεν συνεπάγεται συσπειρωτικές επιπτώσεις.¹³⁰

118. Συνεπώς χρήζουν εξέτασης οι σχετικές επηρεαζόμενες αγορές για την τυχόν διαπίστωση οριζόντιων επιπτώσεων.

VI. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

VI.1 ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

¹²⁶ Βλ. αποφάσεις Γενικού Δικαστηρίου T-5/02, σκ.154-155,162, T-210/01, σκέψεις 66-69 και T-242/99, σκ. 63.

¹²⁷ Βλ. απόφαση Γενικού Δικαστηρίου T-5/02 σκέψεις 48,151, 192. Στην υπόθεση Tetra Laval θεωρήθηκε ότι ήταν ιδιαίτερα πιθανή η ανάπτυξη πρακτικών παράγωγης προώθησης για την απόκτηση δεσπόζουσας θέσης σε δεύτερη αγορά, στην οποία η Sidel κατείχε προεξέχουσα θέση (με δεδομένο ότι η Tetra Pak κατείχε δεσπόζουσα θέση στη πρώτη αγορά), λόγω τριών κυρίως παραγόντων: α) υπήρχε κοινή πελατεία για τα προϊόντα των διαφορετικών αγορών, β) οι δύο αγορές ήταν άμεσα γειτνιαζουσες, ανήκαν δε στον ίδιο βιομηχανικό τομέα και γ) προβλεπόταν αύξηση στο μέλλον της χρήσεως του προϊόντος της δεύτερης αγοράς (χρήση RET), με αποτέλεσμα να υπάρχει αντικειμενική παρότρυνση της νέας οντότητας να θελήσει να εκμεταλλευθεί τη δεσπόζουσα θέση της στη πρώτη αγορά και να αποκτήσει δεσπόζουσα θέση στη δεύτερη (ώστε να αντισταθμίσει και ενδεχόμενες ζημιές στη πρώτη αγορά, των χάρτινων κουτιών).

¹²⁸ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.3304 σκέψη 31.

¹²⁹ Βλ. απόφαση Γενικού Δικαστηρίου T-83/91, Tetra Pak κατά Επιτροπής σκέψη 120.

¹³⁰ Βλ. κατωτέρω ενότητες VI.2.3.5.3 και VI.2.3.6.3

119. Το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2001 – 2009 παρουσιάζει τα κάτωθι χαρακτηριστικά¹³¹:

(i) Δυναμική ανάπτυξη. Το σύνολο του ενεργητικού των πιστωτικών ιδρυμάτων ως % του Α.Ε.Π. της ελληνικής οικονομίας αυξάνεται από 145% το 2001 σε 207% το 2009, ενώ η πιστωτική επέκταση (σύνολο δανείων) αυξήθηκε από 82% του Α.Ε.Π. το 2001 σε 124% του Α.Ε.Π. το 2009. Ανάλογη πορεία ακολούθησαν το σύνολο των καταθέσεων και ο λόγος δανείων προς καταθέσεις, που από 88,8% του Α.Ε.Π. το 2001 αυξήθηκε σε 105,7% του Α.Ε.Π. το 2009.

(ii) Σχεδόν σταθερό, με αυξητική τάση, βαθμό ενοποίησης. Ο αριθμός των πιστωτικών ιδρυμάτων αυξήθηκε σε 65 το 2009 από 61 το 2001, ο αριθμός των καταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων αυξήθηκε σε 4.078 το 2009 από 3.134 το 2001, ενώ ή αναλογία κατοίκων ανά κατάστημα μειώθηκε σε 2.762 το 2009 από 3.493 το 2001 κατοίκους ανά κατάστημα.

(iii) Υψηλή διακύμανση του βαθμού συγκέντρωσης στον τομέα των δανείων και καταθέσεων. Ο δείκτης συγκέντρωσης των πέντε (CR-5) μεγαλύτερων τραπεζών αυξήθηκε από 50,2% το 2001 σε 73,7% το 2009 στον τομέα των δανείων και από 67,9% το 2001 σε 80,1% το 2009 στον τομέα των καταθέσεων. Αντίστοιχα, ο δείκτης συγκέντρωσης των τριών (CR-3) μεγαλύτερων τραπεζών κυμάνθηκε από 34,5% το 2001 σε 53,9% το 2009 στον τομέα των δανείων και από 50,6% το 2001 σε 57,1% το 2009 στον τομέα των καταθέσεων.

(iv) Χαμηλή διακύμανση του βαθμού συγκέντρωσης στο σύνολο του ενεργητικού των τραπεζών. Ο δείκτης HHI μεταβάλλεται από 1.113 μονάδες το 2001 σε 1.184 μονάδες το 2009, ενώ ο δείκτης συγκέντρωσης των πέντε (CR-5) μεγαλύτερων τραπεζών κυμαίνεται από 67% σε 69,2% κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.

120. Ο σχεδόν σταθερός βαθμός ενοποίησης των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων με τη συγκέντρωση του βαθμού συγκέντρωσης δανείων και καταθέσεων στις μεγαλύτερες τράπεζες κυρίως αντανakλά την στροφή των Ελλήνων καταναλωτών προς τις μεγάλες τράπεζες του κλάδου ως αποτέλεσμα του κλίματος αβεβαιότητας που επικρατεί τα

¹³¹ Βλ. Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (διαθέσιμο <http://62.1.43.74/5Ekdotis/UplPDFs//sylogikostomos/11-c%20TSIRITAKHS%20207-228.pdf>, Πίνακες 1-3, σελ. 210 – 212).

τελευταία έτη, όχι μόνο στον τραπεζικό κλάδο, αλλά γενικότερα στην ελληνική οικονομία.

121. Η ύπαρξη υψηλού βαθμού συγκέντρωσης σε ένα κλάδο δεν αντανακλά απαραίτητα και χαμηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας. Σε θεωρητική βάση, τα υψηλά μερίδια αγοράς και τα χαμηλά κόστη των μεγάλων εταιριών του κλάδου αντανακλούν την προσπάθεια των συγκεκριμένων εταιριών να επιβιώσουν σε ένα συνεχώς αυξανόμενο παγκόσμιο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Όμως, η ολιγοπωλιακή θέση τους σε συνάρτηση με πιθανά εμπόδια εισόδου νέων εταιριών μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της αποτελεσματικής λειτουργίας και κατ' επέκταση του βαθμού ανταγωνισμού στον κλάδο.

122. Πρόσφατη εμπειρική μελέτη για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα έχει δείξει ότι το ελληνικό τραπεζικό σύστημα βρίσκεται σε μακροχρόνια ισορροπία με συνέπεια να ενισχύεται το συμπέρασμα περί ανταγωνιστικής τραπεζικής δομής. Η εκτίμηση του δείκτη *H* των Panzar-Rosse κατά την περίοδο 2001 – 2009 με χρήση ως εξαρτημένη μεταβλητή του υποδείγματος την απόδοση του συνολικού ενεργητικού, δεν είναι στατιστικά σημαντική συγκλίνοντας στο συμπέρασμα της ανταγωνιστικής τραπεζικής δομής παρά της δομής του μονοπωλιακού ανταγωνισμού¹³².

123. Στην ίδια εμπειρική μελέτη εκτιμήθηκε η επίδραση του βαθμού συγκέντρωσης στο επίπεδο ανταγωνιστικότητας του τραπεζικού συστήματος 20 χωρών, περιλαμβάνοντας τις μεγαλύτερες τράπεζες ανά εθνικό τραπεζικό σύστημα. Για το σκοπό αυτής χρησιμοποιήθηκε το υπόδειγμα του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου με εξαρτημένη μεταβλητή το καθαρό ταμειακό επιτόκιο¹³³ και ανεξάρτητες μεταβλητές τον δείκτη συγκέντρωσης των μεριδίων αγοράς με βάση το συνολικό ενεργητικό των πέντε (CR-5) μεγαλύτερων τραπεζών ανά χώρα και κάποιες άλλες χαρακτηριστικές μεταβλητές που κυρίως επηρεάζουν την κερδοφορία των τραπεζών. Τα κύρια αποτελέσματα της εν λόγω μελέτης είναι τα ακόλουθα:

¹³² Ο.π., σελ. 218, 220. Η εμπειρική μελέτη αντιθέτως καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο μονοπωλιακός ανταγωνισμός αποτελεί την κυρίαρχη δομή των τραπεζικών συστημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

¹³³ Το καθαρό ταμειακό επιτόκιο εκτιμήθηκε ως το καθαρό άνοιγμα των επιτοκίων χορηγήσεων και τραπεζικής χρηματοδότησης. Η εν λόγω μεταβλητή χρησιμοποιήθηκε ως εκτίμηση του βαθμού ανταγωνιστικότητας και αποτελεσματικότητας του τραπεζικού συστήματος.

(i) Οι τράπεζες με μεγαλύτερη ρευστότητα ενδέχεται να χρεώνουν υψηλότερα επιτόκια στους πελάτες τους ή να πληρώνουν χαμηλότερα επιτόκια στις καταθέσεις τους.

(ii) Η αύξηση του βαθμού συγκέντρωσης θα επιδράσει θετικά στο επίπεδο αποτελεσματικότητας και ανταγωνιστικότητας του τραπεζικού συστήματος. Ειδικότερα, σε περιόδους χαμηλής ρευστότητας των τραπεζών, ενδεχόμενη συγκέντρωση στον τραπεζικό κλάδο αυξάνει τον βαθμό εμπιστοσύνης των καταθετών προς τα μεγαλύτερα τραπεζικά ιδρύματα.

VI.2 ΒΑΘΜΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

VI.2.1 Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ – FACTORING

VI.2.1.1 ΓΕΝΙΚΑ

124. Η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring) αποτελεί χρηματοδοτική υπηρεσία βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα, η οποία διέπεται από το ν. 1905/1990 «Για τη σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και άλλες διατάξεις», (ΦΕΚ/147/Α). Οι υπηρεσίες factoring απευθύνονται κυρίως σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις¹³⁴ και συνιστούν μια τριμερή συνεργασία μεταξύ του προμηθευτή, του οφειλέτη του και ενός εξειδικευμένου χρηματοοικονομικού ενδιάμεσου/πράκτορα, ο οποίος αναλαμβάνει τη λογιστική παρακολούθηση, διαχείριση και είσπραξη των επί πιστώσει βραχυπρόθεσμων εμπορικών απαιτήσεων¹³⁵.

125. Συγκεκριμένα, οι εν λόγω υπηρεσίες περιλαμβάνουν όλες ή ορισμένες από τις κατωτέρω εργασίες: την εκχώρηση απαιτήσεων από τον προμηθευτή στον πράκτορα (με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής), την παροχή εξουσιοδότησης από τον προμηθευτή στον πράκτορα για την είσπραξη απαιτήσεων, τη χρηματοδότηση του προμηθευτή μέσω προεξόφλησης των (εκχωρηθεισών) απαιτήσεων αυτού κατά των πελατών του, τη λογιστική ή νομική παρακολούθηση των απαιτήσεων του προμηθευτή και τη διαχείρισή

¹³⁴ Σύμφωνα με τη Διεθνή Ένωση Factoring Factors Chain International (FCI), Annual Review - 2011, σελ. 11.

¹³⁵ Βλ. και διαδικτυακούς τόπους της Διεθνούς Ένωσης Factoring (www.fci.nl), της Ελληνικής Ένωσης Factoring (www.hellenicfactors.gr) και τις ιστοσελίδες τραπεζών-πρακτόρων.

τους από τον πράκτορα, την ολική ή μερική κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή από τον πράκτορα.

126. Μεταξύ του πράκτορα και του προμηθευτή καταρτίζεται «σύμβαση πλαίσιο», με την οποία καθορίζονται οι όροι συνεργασίας των μερών, όπως το είδος του factoring, το ανώτατο ποσό (πλαφόν), μέχρι το οποίο δέχεται ο πράκτορας να χρηματοδοτήσει τον προμηθευτή, η αμοιβή και οι προμήθειες του πράκτορα και ο τρόπος, με τον οποίο θα γίνεται η εκχώρηση των απαιτήσεων¹³⁶. Δεδομένου του διαρκούς χαρακτήρα της σχέσης που δημιουργείται με τη σύμβαση factoring, της συνεχούς εκχώρησης απαιτήσεων του προμηθευτή στον πράκτορα και της αντίστοιχης πίστωσης του προμηθευτή με τα ποσά που εισπράττονται ή πρόκειται να εισπραχθούν (ανάλογα με το συμφωνηθέν είδος factoring και αφαιρουμένων των αμοιβών, προμηθειών και προεξοφλητικών τόκων), η εξυπηρέτηση της σύμβασης factoring γίνεται συνήθως με την τήρηση από τον πράκτορα ενός ανοικτού λογαριασμού στο όνομα του προμηθευτή¹³⁷.

127. Οι υπηρεσίες factoring διακρίνονται, μεταξύ άλλων, στις εξής κατηγορίες¹³⁸:

128. Α. Εγχώριο factoring, το οποίο αφορά στην κάλυψη των αναγκών των επιχειρήσεων στην εγχώρια αγορά,

Β. Διεθνές factoring, το οποίο αφορά στην κάλυψη των αναγκών των επιχειρήσεων στις συναλλαγές τους με το εξωτερικό, με περαιτέρω διάκριση σε:

1. **Εξαγωγικό factoring:** απευθύνεται σε εξαγωγικές επιχειρήσεις που πωλούν με όρους ανοικτής πίστωσης και
2. **Εισαγωγικό factoring:** απευθύνεται σε εισαγωγικές επιχειρήσεις που αγοράζουν με όρους ανοικτής πίστωσης.

129. Ανάλογα δε με την ανάληψη ή μη του πιστωτικού κινδύνου, το factoring διακρίνεται σε:

¹³⁶ Βλ. ΑΠ 880/ 2010.

¹³⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 1905/1990, η συγκεκριμένη δραστηριότητα μπορεί να ασκηθεί μόνο από τράπεζες που έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα και από ανώνυμες εταιρίες με αποκλειστικό σκοπό την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

¹³⁸ Βλ. διαδικτυακούς τόπους της Διεθνούς Ένωσης Factoring (www.fci.nl) και της Ελληνικής Ένωσης Factoring (www.hellenicfactors.gr)

1. **Factoring με δικαίωμα αναγωγής (with recourse)**, δηλαδή, χωρίς τη μεταβίβαση από τον προμηθευτή στον πράκτορα του κινδύνου αφερεγγυότητας του οφειλέτη και
 2. **Factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής (non-recourse)**, δηλαδή με μεταβίβαση από τον προμηθευτή στον πράκτορα του κινδύνου αφερεγγυότητας του οφειλέτη.
- 130.** Περαιτέρω, ανάλογα με το χρόνο εξόφλησης των απαιτήσεων από τον πράκτορα προς τον προμηθευτή, το factoring διακρίνεται σε:
1. **Factoring με προεξόφληση**, αν η πίστωση του λογαριασμού του προμηθευτή γίνεται αμέσως μετά την εκχώρηση, δηλαδή τη χορήγηση στον πράκτορα αντιγράφων των τιμολογίων ή καταστάσεων με τις εκχωρούμενες αξιώσεις, και
 2. **Factoring χωρίς προεξόφληση**, αν ο πράκτορας εξοφλεί τις απαιτήσεις (πιστώνει με το ποσό τους το λογαριασμό του προμηθευτή), κατά το χρόνο που γίνονται αυτές ληξιπρόθεσμες.
- 131.** Επιπλέον, μεταξύ των εργασιών του factoring συγκαταλέγονται και η χρηματοδότηση εφοδιαστικής αλυσίδας (Reverse factoring), η διαχείριση ταμειακών ροών (Back-to-back factoring) και η χρηματοδότηση τιμολογίων με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής (Invoice Financing).
- 132.** Η τιμολόγηση των συναλλαγών factoring ενέχει:
1. την προμήθεια προεξόφλησης (επιτόκιο χρηματοδότησης), η οποία αντικατοπτρίζει το κόστος άντλησης ρευστότητας του πράκτορα και την αμοιβή κινδύνου (risk premium), και
 2. την προμήθεια διαχείρισης, η οποία επιβάλλεται επί της ονομαστικής αξίας των απαιτήσεων και ενσωματώνει τα πραγματικά κόστη διαχείρισης των απαιτήσεων, όπως αυτά προκύπτουν από το μέγεθος και την πολυπλοκότητα της διαχείρισης, αλλά και το ενδεχόμενο κόστος ασφάλισης (για τις περιπτώσεις του factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής). Γι' αυτόν το λόγο, η προμήθεια διαχείρισης έχει μεγάλο εύρος, που μπορεί να κυμαίνεται από [...] % έως [...] % και πλέον επί των εκχωρημένων απαιτήσεων.

VI.2.1.2 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

VI.2.1.2.1 ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

133. Στη σχετική αγορά πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση τράπεζες δραστηριοποιούνται, η μεν ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ μέσω της θυγατρικής της, «ABC Factors Πρακτορεία Επιχειρηματικών Απαιτήσεων ΑΕ», η δε EUROBANK μέσω της θυγατρικής της, «Eurobank EFG Factors ΑΕ». Σύμφωνα με τα μέρη, οι βασικοί ανταγωνιστές τους στην αγορά factoring είναι [...].

134. Εξάλλου, όπως δηλώνουν τα μέρη, στην ελληνική αγορά δραστηριοποιούνται και αλλοδαπές τράπεζες, είτε άμεσα (με ή χωρίς εγκατάσταση), όπως η Τράπεζα Κύπρου, η HSBC Bank plc και η Royal Bank of Scotland NV, είτε έμμεσα, μέσω της συμμετοχής τους σε ελληνικές τράπεζες, όπως η Société Générale μέσω της Γενικής Τράπεζας ή η Crédit Agricole μέσω της Εμπορικής Τράπεζας. Επιπλέον, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται και άλλες εταιρίες παροχής υπηρεσιών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (χωρίς μέχρι τώρα εγκατάσταση), όπως η γερμανική DS Concept Factoring GmbH ή η γαλλική Coface.

135. Περαιτέρω, σύμφωνα με τους ίδιους, στη συγκεκριμένη αγορά δεν υφίστανται δασμοί, ποσοτώσεις ή μεταφορικό κόστος, ενώ οι παρεχόμενες υπηρεσίες αναπτύσσονται και προσφέρονται βάσει αναλύσεων (δημογραφικών, οικονομικών και ποιοτικών), παράλληλα δε, όπως και στα θέματα επιχειρηματικής πίστης, υπάρχει στενή σχέση με τον πελάτη για τη δημιουργία εξειδικευμένων και στοχευμένων υπηρεσιών.

136. Επιπλέον, τα μέρη δηλώνουν¹³⁹ ότι η τιμολόγηση των υπηρεσιών factoring είναι εξατομικευμένη και περιλαμβάνει αφενός την αμοιβή του πράκτορα για τη διαχείριση, λογιστική παρακολούθηση, είσπραξη, αξιολόγηση της φερεγγυότητας των οφειλετών και εξασφάλιση του προμηθευτή έναντι του κινδύνου μη πληρωμής των απαιτήσεων και αφετέρου, χωριστά, την προμήθεια προεξόφλησης των απαιτήσεων, κατά τον καθορισμό της οποίας [...].

137. Εξάλλου, οι περισσότερες εταιρείες factoring προσφέρουν πλήρες φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, τα οποία είναι τυποποιημένα. Ανάπτυξη νέων προϊόντων/υπηρεσιών υπό στενή έννοια δεν υφίσταται, αλλά τα υφιστάμενα

¹³⁹ Αναφέρονται μόνο στην ABC Factors ΑΕ (σελ 71 της γνωστοποίησης).

εμπλουτίζονται και αναπτύσσονται σύμφωνα με τις ανάγκες των πελατών. Σύμφωνα δε με τα γνωστοποιούντα μέρη, η τάση των προτιμήσεων των πελατών προς συγκεκριμένες εταιρίες στην εγχώρια αγορά factoring δεν είναι σημαντική, καθώς πρωταρχικής σημασίας για τον πελάτη είναι οι όροι που θα τεθούν για την έγκριση του αιτήματος σύναψης σύμβασης και όχι η εξυπηρέτηση πριν και μετά την πώληση. Επίσης, όπως αναφέρεται από τα μέρη, τα αποτελέσματα δικτύου διαδραματίζουν ελάχιστο ρόλο ως προς την επιλογή εταιρίας από τους πελάτες.

138. Επιπλέον, τα μέρη δηλώνουν ότι, λόγω των περιορισμών που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος (το μέγιστο χρηματοδοτικό άνοιγμα κάθε εταιρίας να μην υπερβαίνει ανά πελάτη/προμηθευτή το 25% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων των εταιριών factoring), δεν υφίσταται υψηλή συγκέντρωση στη συγκεκριμένη σχετική αγορά, αντιθέτως υπάρχει μεγάλη διασπορά πελατών. Περαιτέρω, η συνεχής ανάπτυξη της υπηρεσίας factoring χωρίς αναγωγή, η οποία, ως ελέγχθη, συνεπάγεται την ανάληψη του πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή από τον πράκτορα, έχει συντελέσει στην περαιτέρω διασπορά του πιστωτικού κινδύνου, και άρα των πελατών.

139. Επίσης, σύμφωνα με τα γνωστοποιούντα μέρη, η διαφοροποίηση των υπηρεσιών factoring είναι ελάχιστη και τα σχετικά προϊόντα των μερών που συμμετέχουν στη συγκέντρωση μπορούν να θεωρηθούν πλήρως υποκατάστατα, η δε δυνατότητα αλλαγής προμηθευτή είναι άμεση.

140. Εξάλλου, βασικό κόστος εισόδου μιας εταιρίας στη συγκεκριμένη αγορά είναι η καταβολή του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου, απαραίτητη δε προϋπόθεση είναι και η παροχή σχετικής άδειας από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία αποτελεί την αρμόδια εποπτική αρχή¹⁴⁰.

VI.2.1.2.2 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΑΓΟΡΑΣ

¹⁴⁰ Το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο καθορίζεται από την ΠΔ/ΤΕ 2471/1.4.01 και το ν. 3601/2007, αν πρόκειται για τράπεζες. Δηλαδή, για τα πιστωτικά ιδρύματα, *το ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο ορίζεται ως ποσοστό του ελάχιστου αρχικού κεφαλαίου τους*. Για εταιρίες με αποκλειστικό σκοπό την παροχή υπηρεσιών factoring, το ελάχιστο αρχικό κεφάλαιο ορίζεται από την ΠΔ/ΤΕ 2622/21-12-09, ως το ένα τέταρτο (1/4) του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για την ίδρυση πιστωτικού ιδρύματος (σήμερα 4.500.000 €) ή το ήμισυ αυτού (σήμερα 2.250.000 €), εφόσον έχει γίνει χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 1905/1990 (βλ. σελ. 95 γνωστοποίησης).

141. Σύμφωνα με την Ελληνική Ένωση Factoring¹⁴¹, στην ελληνική αγορά υπηρεσιών factoring δραστηριοποιούνται 10 εταιρίες, οι οποίες είναι μέλη της Ένωσης. Στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται και η [...], η οποία δεν είναι μέλος της Ελληνικής Ένωσης Factoring και πιθανότατα και τμήματα factoring και άλλων τραπεζών που έχουν σχετική δραστηριότητα χωρίς να είναι μέλη της Ελληνικής Ένωσης Factoring, τμήματα factoring αλλοδαπών τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος, και τμήματα factoring των αλλοδαπών εταιριών ή τμημάτων factoring αλλοδαπών τραπεζών που παρέχουν υπηρεσίες factoring εξ αποστάσεως. Λόγω έλλειψης στοιχείων για τα συγκεκριμένα τμήματα factoring, τόσο από την έρευνα αγοράς της Υπηρεσίας, όσο και από τα στοιχεία που προσκόμισαν οι υπό συγχώνευση τράπεζες, η ανάλυση της ελληνικής αγοράς factoring βασίζεται στα στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Factoring, καθώς και στα στοιχεία που υπεβλήθησαν από την [...]. Πιθανολογείται, ωστόσο, ότι οι ελλείψεις ως προς τα εν λόγω στοιχεία οφείλονται στο γεγονός ότι η δραστηριοποίηση των τμημάτων των συγκεκριμένων ιδρυμάτων στη σχετική αγορά είναι αμελητέα.

142. Επομένως, βάσει των στοιχείων που παρέθεσε η Ελληνική Ένωση Factoring και από τις απαντήσεις των ανταγωνιστών των συμμετεχόντων στη Συγχώνευση μερών στα σχετικά ερωτήματα που υπέβαλε η Γ.Δ.Α., ο κύκλος εργασιών και τα μερίδια των μερών και των κυρίων ανταγωνιστών τους, στη συγκεκριμένη αγορά, έχουν ως εξής (στην τελευταία γραμμή του Πίνακα 3 παρατίθεται ο συνολικός κύκλος εργασιών και το αθροιστικό μερίδιο αγοράς που αντιστοιχεί στην ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ):

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ FACTORING

Κύκλος Εργασιών Factoring¹⁴²			
σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011	2010	2009

¹⁴¹ Από τα στοιχεία της Διεθνούς Ένωσης Factoring (FCI) προκύπτει ότι στη συγκεκριμένη αγορά στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται συνολικά 12 επιχειρήσεις. Σύμφωνα δε με τα γνωστοποιούντα μέρη, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται και η Τράπεζα Αττικής, ενώ εντός του 2011 εισήλθε στην αγορά και η Probank.

¹⁴² Στους υπολογισμούς έχει συμπεριληφθεί και ο κύκλος εργασιών από τη δραστηριότητα forfaiting, την οποία τα μέρη έπαυσαν από το 2009. Ο εν λόγω συνυπολογισμός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τα αποτελέσματα της παρούσας ανάλυσης, καθώς αποτελεί μόνο το 0,2% του συνολικού κύκλου εργασιών.

Eurobank EFG Factors AE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ABC Factors AE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Τράπεζα Κύπρου	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική Factors AE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin Factors & Forfaiters	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική Τράπεζα ΑΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς Factoring AE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium Bank AE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
HSBC Bank Plc	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Γενική Τράπεζα	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

143. Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία, ο δείκτης ΗΗΙ, πριν και μετά από την πραγματοποίηση της υπό εξέταση Συγκέντρωσης, υπολογίζεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΑΓΟΡΑΣ FACTORING

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (με βάση στοιχεία του έτους 2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (με βάση στοιχεία του πρώτου εξαμήνου του 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1720,32	Προ της συγκέντρωσης	1808,56
Μετά τη συγκέντρωση	2873,31	Μετά τη συγκέντρωση	3021,57
Μεταβολή (Δ)	1152,99	Μεταβολή (Δ)	1213,02

144. Με επιστολή που απέστειλαν σε απάντηση σχετικών ερωτημάτων της Γ.Δ.Α., τα μέρη αμφισβητούν το μέγεθος της αγοράς, όπως ορίζεται παραπάνω, και ισχυρίζονται ότι τα υποβληθέντα με την από 28.9.2011 γνωστοποίηση στοιχεία υποτιμούν το πραγματικό μέγεθος της αγοράς factoring, καθώς σ' αυτά δεν εμφανίζεται καθόλου ο κύκλος

εργασιών των τμημάτων factoring τραπεζών που έχουν σχετική δραστηριότητα χωρίς να είναι μέλη της Ελληνικής Ένωσης Factoring, των τμημάτων factoring αλλοδαπών τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος, και των αλλοδαπών εταιριών ή τμημάτων factoring αλλοδαπών τραπεζών που παρέχουν υπηρεσίες factoring εξ αποστάσεως (remotely).

145. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί σχετικά ότι, όπως και τα μέρη δηλώνουν, δεν υφίστανται σχετικά στοιχεία για τη δραστηριότητα των ως άνω εταιριών/τραπεζών, συνεπώς είναι αδύνατο να αξιολογηθεί ο βαθμός στον οποίο αυτή τυχόν επηρεάζει τα μερίδια αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών και το συνολικό μέγεθος της σχετικής αγοράς.

146. Επίσης, τα μέρη ισχυρίζονται ότι το μερίδιο της EFG FACTORS είναι μικρότερο του καταγραφέντος ανωτέρω, καθώς ένα ποσοστό ([...])% επί του συνολικού κύκλου εργασιών της αγοράς factoring για το 2010, ήτοι περίπου [...] εκ. €, επί συνόλου [...]€ αφορά σε απαιτήσεις προμηθευτών έναντι δημόσιων νοσοκομείων, τις οποίες χρηματοδοτεί η EUROBANK και η διαχείριση των οποίων πραγματοποιείται από την θυγατρική της, EFG Factors, για λογαριασμό της EUROBANK, για πρακτικούς και μόνο λόγους (ομοιόμορφη διαχείριση του μηχανογραφικού συστήματος, αυτοματοποίηση των διαδικασιών).

147. Ακόμη όμως και αν γίνει δεκτός ο ισχυρισμός των μερών και αφαιρεθεί από το μερίδιο της EFG FACTORS ο κύκλος εργασιών της από τις απαιτήσεις προμηθευτών δημόσιων νοσοκομείων που αυτή διαχειρίζεται για λογαριασμό της μητρικής της EUROBANK (περίπου [...]%) του κύκλου εργασιών της)¹⁴³, το μερίδιό της στη σχετική αγορά εξακολουθεί να είναι υψηλό ([...])% αντί [...])%, επομένως ο σχετικός ισχυρισμός των μερών δεν ασκεί ουσιώδη επιρροή στην αξιολόγηση των επιπτώσεων της συγκέντρωσης στη συγκεκριμένη αγορά.¹⁴⁴

VI.2.1.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ

VI.2.1.3.1 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

¹⁴³ Τα μέρη αναφέρουν ότι εξ αυτής της δραστηριότητας η EUROBANK (μέσω της θυγατρικής της, EFG factors) πραγματοποιεί τζίρο [...]€.

¹⁴⁴ Αντίστοιχα ισχύουν και για το επιχείρημα των μερών ότι ποσό [...] ευρώ, που αντιστοιχεί σε εξαγωγικό factoring της ABC Factors που παρέχει σε Βούλγαρους και Κύπριους πελάτες εξ' αποστάσεως από την Αθήνα, πρέπει να αφαιρεθεί από τον κύκλο εργασιών της.

148. Όπως προκύπτει από μελέτες της σχετικής αγοράς¹⁴⁵, ο κλάδος παροχής υπηρεσιών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων γνωρίζει ταχεία ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και στην Ελλάδα, κυρίως λόγω της ευελιξίας του ως εναλλακτικού μέσου χρηματοδότησης, καθώς και της οφειλόμενης στην τρέχουσα δυσμενή οικονομική συγκυρία έλλειψης ρευστότητας.

149. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Ένωσης Factoring, η σχετική αγορά βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης, καθώς ως οικονομική δραστηριότητα συμμετέχει στο ΑΕΠ της χώρας σε χαμηλότερο ποσοστό από αυτό των υπολοίπων ευρωπαϊκών χωρών, όπου το προϊόν υιοθετήθηκε αρκετά χρόνια πριν την εισαγωγή του θεσμού στην Ελλάδα και βρίσκεται πλέον σε φάση ωριμότητας. Ειδικότερα, σύμφωνα με το Δελτίο τύπου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος της 15ης Σεπτεμβρίου 2010, το factoring ως οικονομική δραστηριότητα συμμετείχε κατά ποσοστό 5% στο ΑΕΠ το 2009 (ενώ, για παράδειγμα, στην Κύπρο προσεγγίζει το 19,8%), υπολογίζεται δε, ότι δύναται να ανέλθει στο 8% του ΑΕΠ. Επιπλέον, όπως προκύπτει από μελέτες της Διεθνούς Ένωσης Factoring, ήτοι της Factors Chain International (FCI), αλλά και της Ελληνικής Ένωσης Factoring¹⁴⁶, από το 2002 έως το 2010 το factoring στην Ελλάδα έχει επιδείξει μία μέση ετήσια αύξηση της τάξης του 24,3% σε όρους κύκλου εργασιών, με έτη αιχμής το 2007 και το 2008, οπότε παρουσίασε αύξηση 41,8% και 37,5% αντίστοιχα, ενώ το 2010 η αντίστοιχη αύξηση σε σχέση με το 2009 ήταν της τάξης του 19,6% (18% στο εγχώριο factoring). Με βάση δε τα στοιχεία της FCI, η ελληνική αγορά factoring βρίσκεται στη 14η θέση κατάταξης των ευρωπαϊκών χωρών, αρκετές θέσεις πίσω από την Ισπανία (5η), την Τουρκία (6η), το Βέλγιο (8η) και την Ιρλανδία (10η).

150. Η ανάπτυξη αυτή, σύμφωνα με το Δελτίο Τύπου της Εθνικής Τράπεζας της 15.9.2010, ενισχύεται από την τάση αντικατάστασης των μεταχρονολογημένων επιταγών ως μέσου πίστωσης, με την προσφυγή στην πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων. Η δυσκολία πρόσβασης των ελληνικών εταιριών στον τραπεζικό δανεισμό έχει ωθήσει τις

¹⁴⁵ Βλ. Δελτίο Τύπου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος της 15^{ης} Σεπτεμβρίου 2010 και Απολογισμό έτους 2010 της Ελληνικής Ένωσης Factoring, σελ. 8.

¹⁴⁶ Ελληνική Ένωση Πρακτόρων Επιχειρηματικών Απαιτήσεων – Απολογισμός Έτους 2010 (Μάιος 2011) σελ 7, Factors Chain International – Annual review 2011 σελ 23

ελληνικές επιχειρήσεις, και ειδικά τις μικρομεσαίες¹⁴⁷, στην εκτεταμένη χρήση των μεταχρονολογημένων επιταγών. Χαρακτηριστικό είναι ότι ο λόγος απαιτήσεων προς πωλήσεις στις ελληνικές επιχειρήσεις ανέρχεται κατά μέσο όρο σε 54%, έναντι 38% για τις ευρωπαϊκές¹⁴⁸, ειδικά δε για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις προσεγγίζει το 60%, έναντι 42% των μεγάλων επιχειρήσεων, ενώ στον τομέα των υπηρεσιών ο λόγος αυτός είναι ακόμα υψηλότερος (65%), γεγονός ευοίωνο ως προς τις προοπτικές της αγοράς, υπό την προϋπόθεση ότι η αιτία των υψηλών απαιτήσεων δεν είναι συγκυριακή. Εν όψει των προαναφερθέντων, και σύμφωνα με την εκτίμηση της Εθνικής Τράπεζας, το factoring αποτελεί ελκυστική εναλλακτική λύση αντί των μεταχρονολογημένων επιταγών, για την κάλυψη της έλλειψης ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στο πλαίσιο των τρεχουσών δυσχερών οικονομικών συνθηκών.

151. Αντίστοιχη άποψη διατυπώνουν και τα μέρη της συγκέντρωσης σύμφωνα με τα οποία η αγορά βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης, όλοι δε οι ανταγωνιστές σχεδιάζουν να επεκτείνουν την παραγωγική τους ικανότητα περαιτέρω, δεδομένου αφενός ότι το συγκεκριμένο τραπεζικό προϊόν είναι εξαιρετικά ελκυστικό λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του (παροχή ρευστότητας σε συνδυασμό με διαχείριση και είσπραξη απαιτήσεων) και αφετέρου ότι, υπό το παρόν δυσμενές οικονομικό περιβάλλον, οι επιχειρήσεις αναζητούν εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης. Προς ενίσχυση των ανωτέρω τα μέρη ισχυρίζονται ότι στην αγορά δραστηριοποιούνται σημαντικοί ανταγωνιστές (τόσο ημεδαπές όσο και αλλοδαπές επιχειρήσεις, όπως η [...] και η [...]), ενώ υπήρξαν επιτυχείς πρόσφατες είσοδοι ανταγωνιστών σε αυτή, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αυτό της (θυγατρικής της [...]) εταιρίας «[...]» (εφεξής «[...]»), η οποία εισήλθε στην αγορά το 2009 και κατόρθωσε εντός δύο μόνο ετών να αποσπάσει ένα σημαντικό μερίδιο ([...] % το 2010), ενώ και η επίσης προσφάτως δραστηριοποιηθείσα (θυγατρική της [...]) εταιρία «[...]», η οποία εισήλθε στην αγορά το 2007, κατέχει ήδη μερίδιο [...] % (στοιχεία του έτους 2010).

152. Επιπροσθέτως, τα μέρη επικαλούνται ότι:

¹⁴⁷ 39% των ΜΜΕ θεωρεί τη δυσκολία χρηματοδότησης ως το βασικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν έναντι 16% των ευρωπαϊκών, Δελτίο Τύπου Εθνικής Τράπεζας, 15.9.2010

¹⁴⁸ Δελτίο Τύπου Εθνικής Τράπεζας, 15.9.2010. Αν η ελληνική οικονομία είχε τη δομή της ευρωπαϊκής, ο λόγος αυτός θα ήταν 49%.

- α) η είσοδος αλλοδαπών επιχειρήσεων μέσω εξαγοράς εγχώριας τράπεζας είναι πιθανή, καθώς οι τρέχουσες αποτιμήσεις είναι εξαιρετικά ελκυστικές, ενώ, παράλληλα, η κοινοτική νομοθεσία επιτρέπει την παροχή υπηρεσιών factoring και από εταιρίες factoring/τράπεζες που δεν έχουν έδρα στην Ελλάδα, ήδη δε τέτοιες αλλοδαπές εταιρίες, όπως οι GE FACTOFRANCE, BNP (IRELAND), NORDISK, ABN, UNICREDIT, είχαν, σύμφωνα με τα μέρη, δραστηριοποίηση στο factoring με Έλληνες αντισυμβαλλόμενους πελάτες,
- β) οι πελάτες έχουν τη δυνατότητα επιλογής άλλου προμηθευτή, συνήθως δε, συνεργάζονται στην πράξη με δύο ή περισσότερες εταιρίες - πράκτορες,
- γ) το κόστος λειτουργίας των συγχωνευόμενων τραπεζών είναι υψηλό, ως εκ τούτου η δυνατότητά τους να καταφύγουν σε επιθετικές/καταχρηστικές πρακτικές είναι περιορισμένη,
- δ) η αγορά της πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων αντιπροσωπεύει ένα πολύ μικρό ποσοστό της ευρύτερης αγοράς επιχειρηματικών δανείων.
- ε) στη σχετική αγορά μπορούν να συμπεριληφθούν και οι υπηρεσίες χρηματοδότησης μέσω ΑΤΛ (Ανοικτού Τρεχούμενου/Αλληλόχρεου Λογαριασμού) έναντι ενεχυρίασης μεταχρονολογημένων επιταγών, οι οποίες παρέχονται άμεσα από τα πιστωτικά ιδρύματα (και όχι έμμεσα, μέσω των θυγατρικών τους εταιριών, όπως συμβαίνει στην περίπτωση του factoring), ως εκ τούτου, διευρύνεται το πεδίο ανταγωνισμού, καθώς εντάσσονται σε αυτό και τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα.

153. Ωστόσο, παρά τα ανωτέρω, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι με την υπό κρίση συγκέντρωση συνενώνουν τις δυνάμεις τους οι δύο τράπεζες με την ισχυρότερη παρουσία στη σχετική αγορά. Κατά τα έτη 2009-2010 το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών ([...]% το 2010) είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό του τρίτου και τέταρτου ανταγωνιστή, ήτοι της [...] και της [...] (με μερίδια αγοράς [...] % και [...] % αντίστοιχα το 2010).

154. Ειδικά ως προς την [...], μετά την εντυπωσιακή της είσοδο της το 2009, το μερίδιό της παρουσιάζει έκτοτε αύξουσα μεν, αλλά μετριοπαθή πορεία ([...]). Αντίστοιχα, τα μερίδια αγοράς των θυγατρικών των συγχωνευόμενων τραπεζών κατά το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα (2009 και εξής) παραμένουν σχεδόν σταθερά ([...]). Το εν

λόγω γεγονός καταδεικνύει ότι η νέο-εισελθούσα [...] δεν απέσπασε μερίδιο από τις θυγατρικές των μερών που είχαν ήδη εδραιωθεί στην αγορά. Απεναντίας, οι τελευταίες διατήρησαν επί της ουσίας τα μερίδιά τους. Όπως εξάλλου τα ίδια τα μέρη δηλώνουν η πτώση δε που σημειώνει το μερίδιο αγοράς της θυγατρικής της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ από [...] % το 2008 σε [...] % το 2009 δε συνδέεται, με την είσοδο της [...] στην εν λόγω σχετική αγορά. Ως εκ τούτου ουδέποτε ουσιαστικά απειλήθηκαν εξ αυτής τα μερίδια αγοράς των δύο συγχωνευόμενων τραπεζών.

155. Εξάλλου, ο ισχυρισμός περί διαφαινόμενης δυναμικής της σχετικής αγοράς λόγω της επιτυχούς εισόδου της [...] σε αυτή δεν συμβαδίζει με το γεγονός ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν τα μέρη, η άνοδος της [...] οφείλεται στο γεγονός ότι κατόρθωσε να αντλήσει κατά την είσοδό της πελάτες από το ευρύ χαρτοφυλάκιο της μητρικής της στην επιχειρηματική πίστη. Ενδέχεται, εξάλλου, η μετριοπαθής πορεία του μεριδίου αγοράς της [...] το 2010 να οφείλεται ακριβώς στην εξάντληση του υφιστάμενου πελατολογίου της μητρικής της. Επομένως, η δραστηριοποίηση της θυγατρικής της [...] στη συγκεκριμένη αγορά δε φαίνεται προς το παρόν να αποτελεί σημαντικό αντισταθμιστικό παράγοντα της ισχύος των συγχωνευόμενων τραπεζών.

156. Δεν παραβλέπεται, ωστόσο, ότι η απόκτηση μεριδίου αγοράς σε 2 μόνο έτη λειτουργίας της [...], σε περίοδο οικονομικής κρίσης καταδεικνύει ενδεχόμενη προοπτική περαιτέρω ανάπτυξης στο μέλλον. Τα αντίστοιχα εκτιμώνται σε ηπιότερο βαθμό και για την εταιρία [...].

157. Μετριοπαθή πορεία παρουσιάζει η επόμενη ανταγωνίστρια των μερών, η [...] (της οποίας το μερίδιο παρουσιάζει επίσης μικρή αύξηση [...] το α' εξάμηνο του 2011), της οποίας η εξαιρετικά υψηλή θέση στην εν λόγω αγορά συνδέεται με το γεγονός ότι υπήρξε στο παρελθόν μέτοχος (με ποσοστό [...]%) της θυγατρικής της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, ABC factors, με την αποχώρησή της δε από την ως άνω εταιρία επωφελήθηκε από το χαρτοφυλάκιο αυτής για τη σύναψη συνεργασιών.

158. Επιπλέον, χαρακτηριστικό του επιπέδου συγκέντρωσης της αγοράς είναι το γεγονός ότι με την εξαίρεση της [...] και της [...], κανείς από τους λοιπούς ανταγωνιστές δεν κατέχει μερίδιο αγοράς υψηλότερο του 7,4%. Ο δείκτης HHI είναι ανώτερος του 2.000 και παρουσιάζει λόγω της υπό κρίσιν συγκέντρωσης μεταβολή (Δ) 1.152,99

μονάδες (με βάση τα στοιχεία του έτους 2010), έναντι μεταβολής (Δ) 150 μονάδων που θεωρείται ως ένδειξη απουσίας προβλημάτων ανταγωνισμού¹⁴⁹.

159. Περαιτέρω, σημειώνεται, ότι μετά την είσοδο των θυγατρικών επιχειρήσεων της [...] και της [...], δραστηριοποιούνται πλέον στην αγορά πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, άμεσα ή έμμεσα, όλα τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία εμφανίζουν σημαντική παρουσία στην ευρύτερη ελληνική αγορά παροχής τραπεζικών υπηρεσιών και τις επιμέρους διακρίσεις της. Συνεπώς, φαίνεται μη πιθανή η δραστηριοποίηση νέων εγχώριων παικτών στην αγορά.

160. Εξάλλου, δεδομένου ότι, όπως και τα μέρη δηλώνουν, οι υπηρεσίες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων διατίθενται μέσω των δικτύων/υποκαταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων, το κόστος δημιουργίας τέτοιων δικτύων συνιστά σημαντικό εμπόδιο εισόδου (και επέκτασης) δυνητικών ανταγωνιστών, ιδίως μη τραπεζικών εταιριών και αλλοδαπών επιχειρήσεων – οι οποίες είναι και οι μόνες που δεν έχουν δραστηριοποιηθεί ενόψει της δραστηριοποίησης του συνόλου των τραπεζικών ιδρυμάτων-, τούτο δε, επιπλέον των συνομολογούμενων και από τα μέρη λοιπών υψηλών εμποδίων εισόδου στη σχετική αγορά (καταβολή υψηλού μετοχικού κεφαλαίου¹⁵⁰, παροχή άδειας λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος). Σύμφωνα με τα μέρη, χρονικά η είσοδος νέου παίκτη χρειάζεται 6 με 12 μήνες, καθώς ο προαπαιτούμενος αυτός χρόνος ολοκλήρωσης των διαδικασιών αδειοδότησης ή και ίδρυσης του φορέα, η φύση και η γεωγραφική υποδομή του δικτύου πωλήσεων καθορίζει το χρόνο εισόδου και ενεργού παρουσίας του στην αγορά.

161. Οι αλλοδαποί δυνητικοί ανταγωνιστές εκτιμάται ότι δύσκολα θα είναι σε θέση να ασκήσουν σημαντική ανταγωνιστική πίεση, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι οι ήδη δραστηριοποιούμενες στην Ελλάδα αλλοδαπές εταιρίες (πλην της [...] και της

¹⁴⁹ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, ΕΕ 2004 C31/5, παρ. 19.

¹⁵⁰ Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν.1905/1990, «το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο των ανωνύμων εταιριών του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ένα τέταρτο (1/4) του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου που απαιτείται για τη σύσταση ανωνύμων τραπεζικών εταιρειών. Η καταβολή του παραπάνω κεφαλαίου απαιτείται και για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στην Ελλάδα αλλοδαπών εταιρειών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων».

[...] ¹⁵¹) δεν έχουν κατορθώσει έως σήμερα να αποσπάσουν σημαντικά μερίδια. Ενδεικτικό είναι ότι η Τράπεζα [...] καταλαμβάνει πολύ χαμηλή θέση στη γενική κατάταξη (ήτοι, την 9η θέση μεταξύ συνόλου 12 ανταγωνιστών). Σημαντική ανταγωνιστική πίεση θα μπορούσε, ενδεχομένως, να ασκηθεί από αλλοδαπό (δυναμικό) ανταγωνιστή (π.χ. μεγάλο χρηματοπιστωτικό οργανισμό με ισχυρό σήμα και χρηματοοικονομική βάση) μέσω της εξαγοράς εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων, δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά, το κόστος των οποίων υπό τις παρούσες, δυσμενείς οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να μη συνιστά εμπόδιο εισόδου (εκτιμάται ότι οι τρέχουσες αποτιμήσεις των ελληνικών τραπεζών είναι ελκυστικές), όμως είναι δύσκολο να εκτιμηθεί στην παρούσα φάση η πιθανότητα μιας τέτοιας εξέλιξης, και σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι σχετικοί αποτρεπτικοί παράγοντες. ¹⁵²

162. Το επιχείρημα των μερών ότι το υψηλό κόστος λειτουργίας των συγχωνευόμενων τραπεζών αποτελεί απαραίτητως επαρκή αποτρεπτικό παράγοντα για τη χρήση επιθετικών/καταχρηστικών πρακτικών δεν είναι πειστικό. Αντιθέτως θα μπορούσε να θεωρηθεί εξίσου ότι δεδομένου του συνολικού μεριδίου των μερών και της διαφοράς μεταξύ αυτού και των μεριδίων των υπόλοιπων ανταγωνιστών το υψηλό κόστος λειτουργίας τους συνιστά κίνητρο για την ανάπτυξη εκμεταλλευτικών πρακτικών, όπως υπερβολική τιμολόγηση για παράδειγμα, και για τον μέσω αυτών προσπορισμό του οικονομικού οφέλους που απορρέει από τέτοιες πρακτικές. Σε κάθε περίπτωση, ο προληπτικός έλεγχος συγκεντρώσεων αφορά στο ενδεχόμενο δημιουργίας ή ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης λόγω της συγκέντρωσης και όχι καταρχήν στην πιθανότητα καταχρηστικής εκμετάλλευσης αυτής από την οντότητα που προκύπτει από τη συγκέντρωση.

¹⁵¹ [...].

¹⁵² Όπως οι εκτεταμένες ζημιές που αναμένεται να υποστούν οι ελληνικές τράπεζες λόγω της εφαρμογής του προγράμματος συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στη βιωσιμότητα του ελληνικού δημόσιου χρέους (PSI). Σημειώνεται ότι, προκειμένου να αξιολογηθεί ως παράγοντας ενισχυτικός του ανταγωνισμού, η είσοδος δυναμικού ανταγωνιστή πρέπει να είναι πιθανή, ήτοι να πιθανολογείται επικερδής και έγκαιρη, ήτοι να λάβει χώρα εντός ευλόγως σύντομου χρονικού διαστήματος (το οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προσδιορίσει σε αποφάσεις της σε δύο έτη κατά μέγιστο όριο) (Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, ΕΕ 2004 C31/5, παρ. 69-71 και 74).

163. Ενόψει των ανωτέρω, κρίνεται απαραίτητη η διερεύνηση των προϋποθέσεων, υπό τις οποίες οι πελάτες/προμηθευτές των συγχωνευόμενων τραπεζών έχουν τη δυνατότητα να στραφούν σε νέες συνεργασίες, προκειμένου να επιτύχουν ανταγωνιστικές τιμές και να προστατευθούν έναντι αυξήσεων των χρεώσεων εκ μέρους της ενιαίας οντότητας. Από τα υποδείγματα συμβάσεων πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων που υπέβαλαν τα μέρη, κατόπιν αιτήματος της Γ.Δ.Α, προκύπτουν τα εξής

1. [...].
2. [...] ¹⁵³, [...].

164. Όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, και παρόλο που σύμφωνα με τα μέρη, σημαντικό ποσοστό των πελατών τους ([...]% για την EFG Factors και [...]% για την ABC factors) συνεργάζονται παράλληλα και με άλλους πράκτορες, κρίνεται ότι η αντικατάσταση της ενιαίας οντότητας ως πράκτορα από πελάτες της, σε περίπτωση προσπάθειάς της να αυξήσει τις χρεώσεις των υπηρεσιών της, θα ενείχε σημαντικά κόστη μεταστροφής, που προκύπτουν από τις ανωτέρω συμβατικά αναληφθείσες υποχρεώσεις των προμηθευτών έναντι των θυγατρικών των μερών. Χαρακτηριστικό είναι ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν τα μέρη, μόλις [...] πελάτες/ προμηθευτές κατ' έτος προβαίνουν σε διακοπή (καταγγελία) των συμβάσεων factoring που τους συνδέουν με τις θυγατρικές των συγχωνευόμενων τραπεζών. Το γεγονός ότι οι πελάτες έχουν τη δυνατότητα να «αδρανοποιήσουν» τη σύμβαση factoring, όπως ισχυρίζονται τα μέρη (σύμφωνα με τα οποία, [...] πελάτες της EFG Factors και [...] πελάτες της ABC Factors ετησίως αδρανοποιούν τη συνεργασία τους), χωρίς να την καταγγείλουν, δεν συνιστά επαρκή ασφαλιστική δικλείδα, καθώς σε αυτές τις περιπτώσεις μπορούν να προβούν σε καταγγελία οι πράκτορες, με όλες τις συνέπειες που προπεριγράφονται για τους πελάτες – προμηθευτές.

165. Και ως προς τη δραστηριότητα αυτή μετά τη ρητή δέσμευση την οποία ανέλαβε η «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» να αντικαταστήσει τον 26ο όρο της σύμβασης πρακτορείας της, κατά τρόπο ώστε να αποσαφηνίζεται ότι η δέσμευση του προμηθευτή περιορίζεται σε εκείνες και μόνο τις

¹⁵³ [...]

απαιτήσεις που αποτελούν αντικείμενο της εκάστοτε σύμβασης πρακτορείας, ως ακολούθως: «Ο προμηθευτής βεβαιώνει και εγγυάται με την παρούσα ότι τελεί σε γνώση των ποινικών διατάξεων του άρθρου 3 παρ. 3 του ν.1905/1990 και ότι δεν έχει συνάψει, ούτε κατά τη διάρκεια της παρούσης θα συνάψει, άλλη σύμβαση πρακτορείας με άλλο πράκτορα για τις απαιτήσεις που εμπίπτουν στο αντικείμενο αυτής της παρούσης» αίρονται οι υφιστάμενες επιφυλάξεις για ενδεχόμενη ύπαρξη προβλημάτων στην συγκεκριμένη αγορά υπηρεσιών και εκτιμάται ότι ούτε ως προς αυτόν τον τομέα η Συγχώνευση δεν εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά.

VI.2.1.3.2 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

166. Στην αγορά πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, υφίσταται, όπως αναλύθηκε ανωτέρω, υψηλός βαθμός συγκέντρωσης, δεδομένου ότι τέσσερις τράπεζες (μετά δε την υπό κρίση συγκέντρωση, τρεις) κατέχουν συνολικά μερίδιο, ανερχόμενο σε [...]%, ενώ κανείς από τους λοιπούς ανταγωνιστές δεν κατέχει μερίδιο αγοράς υψηλότερο του [...]%. Το γεγονός αυτό καταδεικνύεται και από το ύψος του δείκτη ΗΗΙ, ο οποίος ανέρχεται σε 1.720,32 μονάδες πριν τη συγκέντρωση και σε 2.873,31 μετά από αυτή, με μεταβολή (Δ) 1.152,99 μονάδες (με βάση τα στοιχεία του έτους 2010).

167. Ωστόσο, τα μερίδια αγοράς των δραστηριοποιούμενων στη συγκεκριμένη αγορά επιχειρήσεων δεν παρουσιάζουν συμμετρία. Συγκεκριμένα, όπως ήδη επισημάνθηκε, οι μεν συγχωνευόμενες τράπεζες θα έχουν συνδυασμένο μερίδιο [...], όμως οι δύο αμέσως μεγαλύτερες ανταγωνίστριές τους, ήτοι η [...] και η [...], κατέχουν μερίδια αγοράς σημαντικά χαμηλότερα ([...] και [...] αντίστοιχα το 2010).

168. Σημειώνεται, ότι στην ελληνική αγορά factoring δραστηριοποιούνται περισσότερες επιχειρήσεις (12 με βάση τα στοιχεία της διεθνούς ένωσης Chain Factors International) σε σχέση με άλλες αγορές αντίστοιχου ή και μεγαλύτερου μεγέθους. Χαρακτηριστικό είναι ότι στη γαλλική αγορά factoring, στην οποία επιτυγχάνεται δεκαπλάσιος κύκλος εργασιών του επιτυγχάνομένου στην ελληνική αγορά factoring (153 δις € έναντι 14,7 δις € το 2010 αντίστοιχα), δραστηριοποιούνται μόλις 11 επιχειρήσεις, ενώ στη βελγική και την ολλανδική αγορά δραστηριοποιούνται 6 και 5 εταιρίες factoring

αντίστοιχα (με 32 δις € και 35 δις € συνολικό κύκλο εργασιών αντιστοίχως). Επιπλέον, σε χώρες όπως η Νορβηγία και η Φινλανδία με ανάλογο του ελληνικού κύκλο εργασιών (15 δις € και 12,4 δις € αντίστοιχα), δραστηριοποιούνται στην αγορά factoring μόνο 7 και 5 εταιρίες αντίστοιχα (έναντι 12 στην ελληνική αγορά).

169. Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στην τιμολόγηση των υπηρεσιών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, αυτή είναι αδιαφανής, δεδομένου ότι τόσο το τμήμα της που συνίσταται στην προμήθεια προεξόφλησης των πρακτόρων, όσο και το τμήμα της που συνίσταται στην αμοιβή διαχείρισης του πράκτορα διαφοροποιούνται ανά πελάτη/προμηθευτή, καθώς ο καθορισμός τους εξαρτάται από τις διαφορετικές προϋποθέσεις είσπραξης των διαχειριζόμενων εμπορικών απαιτήσεων (π.χ. τον πιστωτικό κίνδυνο των εμπλεκόμενων μερών κ.λπ.).

170. Επίσης, δεν φαίνεται να υφίσταται στη σχετική αγορά αποτρεπτικός μηχανισμός (deterrence) (π.χ. σχέσεις εξάρτησης των ανταγωνιστών από την ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ κ.λπ.) που θα συντηρούσε τυχόν συντονισμό μεταξύ των (κυρίων) ανταγωνιστών, ούτε διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στην αγορά εταιριών (π.χ. σταυροειδείς συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο των ανταγωνιστών). Σημειώνεται ότι, όπως δηλώνουν τα γνωστοποιούντα μέρη, [...].

171. Για όλους τους ως άνω λόγους, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα προκαλέσει επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς στη σχετική αγορά των υπηρεσιών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring).

VI.2.2 Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

VI.2.2.1 ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

172. Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3283/2004¹⁵⁴ «Ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, αμοιβαία

¹⁵⁴ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, Σύσταση αμοιβαίου κεφαλαίου, «1. Το αμοιβαίο κεφάλαιο είναι ομάδα περιουσίας, που αποτελείται από κινητές αξίες, μέσα χρηματαγοράς και μετρητά και της οποίας τα επί μέρους στοιχεία ανήκουν εξ' αδιαίρετου σε περισσότερους του ενός μεριδιούχους. Το αμοιβαίο κεφάλαιο δεν αποτελεί νομικό πρόσωπο και οι μεριδιούχοι του εκπροσωπούνται δικαστικώς και εξωδίκως, ως προς τις έννομες σχέσεις από τη διαχείριση του και τα δικαιώματά τους επί του ενεργητικού του, από την Α.Ε.Δ.Α.Κ.. Οι μεριδιούχοι του αμοιβαίου κεφαλαίου δεν ευθύνονται για πράξεις ή παραλείψεις της Α.Ε.Δ.Α.Κ. ή του θεματοφύλακα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. 2. Το αμοιβαίο κεφάλαιο, το οποίο αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης Α.Ε.Δ.Α.Κ. της οποίας η καταστατική έδρα και η κεντρική διοίκηση είναι στην Ελλάδα, συνιστάται κατόπιν αδείας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και διέπεται από τις διατάξεις του

κεφάλαια και άλλες διατάξεις», το Αμοιβαίο Κεφάλαιο είναι ομάδα περιουσίας που αποτελείται από κινητές αξίες, μέσα χρηματαγοράς και μετρητά και της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαιρέτου σε περισσότερους του ενός μεριδιούχους. Δεν αποτελεί νομικό πρόσωπο και οι μεριδιούχοι εκπροσωπούνται δικαστικώς και εξωδίκως, ως προς τις έννομες σχέσεις από τη διαχείριση του Αμοιβαίου Κεφαλαίου και τα δικαιώματά τους επί του ενεργητικού του, από τις Α.Ε.Δ.Α.Κ. (Ανόνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων).

173. Επί της ουσίας, ένα Αμοιβαίο Κεφάλαιο λειτουργεί ως ένας οργανισμός - εταιρία, ο οποίος μέσω της πώλησης «μετοχών» - μεριδίων του, συγκεντρώνει κεφάλαια, τα οποία επενδύει σε μετοχές, ομόλογα και άλλες κινητές αξίες. Ο κάθε επενδυτής αγοράζει «μετοχές» - μερίδια του οργανισμού που αντιπροσωπεύουν ένα ποσοστό του κεφαλαίου του. Ο οργανισμός που λειτουργεί κατ' αυτόν τον τρόπο ονομάζεται και Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.).

παρόντος νόμου. 3. Προκειμένου να λάβει την άδεια σύστασης του αμοιβαίου κεφαλαίου, η Α.Ε.Δ.Α.Κ. υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα παρακάτω: α) Αναλυτικό κατάλογο των στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου, το οποίο πρέπει να είναι συνολικής αξίας τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου διακοσίων χιλιάδων (1.200.000) ευρώ. Η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 20. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται με απόφαση της να αναπροσαρμόζει το ανωτέρω ποσό. β) Δήλωση πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Ελλάδα ότι δέχεται να κατατίθενται σε αυτό τα στοιχεία του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου και να ασκεί καθήκοντα θεματοφύλακα του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. γ) Κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου, υπογεγραμμένο από την Α.Ε.Δ.Α.Κ. και το θεματοφύλακα. 4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς χορηγεί την άδεια σύστασης του αμοιβαίου κεφαλαίου εφόσον έχει εγκρίνει την Α.Ε.Δ.Α.Κ., το θεματοφύλακα και τον κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για τη χορήγηση της άδειας σύστασης του αμοιβαίου κεφαλαίου ελέγχεται η νομιμότητα του κανονισμού του, η νόμιμη σύνθεση του ενεργητικού του και η επαρκής μέριμνα για τη διαφύλαξη των συμφερόντων των μεριδιούχων του αμοιβαίου κεφαλαίου. 5. Δεν μπορεί να χορηγηθεί άδεια σύστασης σε αμοιβαίο κεφάλαιο όταν οι διευθύνοντες της Α.Ε.Δ.Α.Κ. και του θεματοφύλακα δεν παρέχουν τα εχέγγυα ήθους ή δεν έχουν την επαγγελματική εμπειρία που απαιτείται για την άσκηση των καθηκόντων τους. Για το σκοπό αυτόν, ανακοινώνονται αμέσως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τόσο η ταυτότητα των διευθυνόντων της Α.Ε.Δ.Α.Κ. και του θεματοφύλακα όσο και κάθε μεταβολή των προσώπων αυτών. Ως διευθύνοντες νοούνται τα πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν την Α.Ε.Δ.Α.Κ. ή το θεματοφύλακα, σύμφωνα με το νόμο και τα καταστατικά έγγραφα τους. 6. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν χορηγεί άδεια σύστασης σε αμοιβαίο κεφάλαιο του οποίου ο κανονισμός του δεν επιτρέπει τη διάθεση των μεριδίων του στην Ελλάδα. 7. Εντός ενός (1) μηνός από τη χορήγηση της άδειας σύστασης του αμοιβαίου κεφαλαίου, η Α.Ε.Δ.Α.Κ. υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς βεβαίωση του θεματοφύλακα σχετικά με την κατάθεση των στοιχείων του αρχικού ενεργητικού του, άλλως η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια σύστασης του. 8. Η άδεια σύστασης του αμοιβαίου κεφαλαίου και κάθε τροποποίηση αυτής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν επιτρέπεται η διάθεση μεριδίων του αμοιβαίου κεφαλαίου πριν από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της άδειας σύστασης του και πριν από την υποβολή στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της βεβαίωσης του θεματοφύλακα σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου. 9. Το αμοιβαίο κεφάλαιο μπορεί να διαφημίζεται προς το κοινό μόνο μετά τη δημοσίευση της άδειας σύστασης του. Εκτός από την ονομασία του αμοιβαίου κεφαλαίου, πρέπει να αναφέρονται τα στοιχεία της απόφασης σύστασης του.»

- i. Όταν οι Ο.Σ.Ε.Κ.Α. έχουν έδρα στην Ελλάδα, λαμβάνουν, όπως ορίζει το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 3283/2004¹⁵⁵, τη μορφή Αμοιβαίου Κεφαλαίου. Σύμφωνα δε με το άρθρο 2 παρ. 4 του ν. 3283/2004¹⁵⁶, οι Ο.Σ.Ε.Κ.Α. που υπάγονται στην Οδηγία 85/611/ΕΟΚ, όπως ισχύει,¹⁵⁷ μπορούν να λάβουν συμβατική μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου διαχειριζόμενοι από εταιρεία διαχείρισης, ή στα κράτη μέλη που όπου αυτό προβλέπεται από την οικεία τους νομοθεσία, μορφή καταπιστεύματος (unit trust) ή καταστατική μορφή (εταιρεία επενδύσεων).¹⁵⁸

¹⁵⁵ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο «1. Στις διατάξεις του παρόντος νόμου υπάγονται οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (εφεξής "Ο.Σ.Ε.Κ.Α.") οι οποίοι έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα. Οι οργανισμοί αυτοί λαμβάνουν τη μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου όπως ορίζεται στο άρθρο 12.»

¹⁵⁶ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο «4. Οι Ο.Σ.Ε.Κ.Α. που υπάγονται στην Οδηγία 85/611/ΕΟΚ, όπως ισχύει, μπορούν να λάβουν συμβατική μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου διαχειριζόμενο από εταιρεία διαχείρισης ή, στα κράτη μέλη όπου αυτό προβλέπεται από την οικεία τους νομοθεσία, μορφή καταπιστεύματος (unit trust) ή καταστατική μορφή (εταιρεία επενδύσεων).»

¹⁵⁷ Οδηγία 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1985 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), ΕΕ L 375 της 31/12/1985 σελ. 3 -18.

¹⁵⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 3283/2004, σε αυτήν την περίπτωση, ο Ο.Σ.Ε.Κ.Α. υποχρεούται να γνωστοποιήσει τις προθέσεις του στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και εφόσον δεν υπάρχει πρόβλημα, να αρχίσει μετά τη παρέλευση δύο μηνών τη διάθεση και διαφήμιση μεριδίων. Υποχρεούται δε, να παρέχει ή/και να δημοσιεύει στην ελληνική γλώσσα το πλήρες και το απλοποιημένο ενημερωτικό του δελτίο, την τελευταία ετήσια και εξαμηνιαία έκθεσή του καθώς και κάθε έγγραφο και πληροφορία που δημοσιεύει υποχρεωτικά στο κράτος της έδρας και με την ίδια διαδικασία που προβλέπεται σε αυτό. Συγκεκριμένα, κατά το εν λόγω άρθρο, «1. Ο.Σ.Ε.Κ.Α. ο οποίος έχει την έδρα του σε άλλο κράτος μέλος και έχει λάβει άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ, όπως ισχύει, μπορεί να διαθέτει τα μερίδια του ή τις μετοχές του στην Ελλάδα τηρώντας και τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας που δεν εμπίπτουν στον τομέα που ρυθμίζεται από την ανωτέρω Οδηγία. 2. α) Σε περίπτωση που Ο.Σ.Ε.Κ.Α. σκοπεύει να διαθέσει τα μερίδια του ή τις μετοχές του στην Ελλάδα υποχρεούται να γνωστοποιήσει προηγουμένως τις προθέσεις του στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, υποβάλλοντας τα ακόλουθα έγγραφα και πληροφορίες: αα) βεβαίωση των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους της έδρας του, από την οποία να προκύπτει ότι ο Ο.Σ.Ε.Κ.Α. πληροί τους όρους που προβλέπονται από την Οδηγία 85/611/ΕΟΚ, όπως ισχύει, αβ) τον κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου ή τα καταστατικά του έγγραφα, εφόσον πρόκειται για εταιρεία με καταστατική μορφή (εταιρεία επενδύσεων), αγ) το πλήρες και το απλοποιημένο ενημερωτικό του δελτίο, την τελευταία ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση του, και αδ) κάθε άλλο πληροφοριακό στοιχείο σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των μεριδίων ή μετοχών του στην Ελλάδα. β) Ο Ο.Σ.Ε.Κ.Α. μπορεί να αρχίσει τη διάθεση και τη διαφήμιση των μεριδίων ή μετοχών του στην Ελλάδα δύο (2) μήνες μετά την ημερομηνία κοινοποίησης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των εγγράφων και πληροφοριών του ανωτέρω στοιχείου α', εκτός εάν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διαπιστώσει με αιτιολογημένη απόφαση της, που γνωστοποιεί στον Ο.Σ.Ε.Κ.Α. πριν από τη λήξη της προθεσμίας των δύο (2) μηνών, ότι δεν τηρούνται οι διατάξεις της παραγράφου 1 και το στοιχείο β' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. 3. α) Ο Ο.Σ.Ε.Κ.Α. μπορεί να διαφημίζεται στην Ελλάδα τηρώντας τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας που αφορούν τη διαφήμιση και ιδιαίτερα τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 30 και της παραγράφου 6 του άρθρου 46. β) Ο Ο.Σ.Ε.Κ.Α. υποχρεούται να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζονται στους μεριδιούχους ή μετόχους του που βρίσκονται στην Ελλάδα οι πληρωμές, η εξαγορά ή η εξόφληση των μεριδίων ή μετοχών του, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του κανονισμού του, εφόσον πρόκειται για αμοιβαίο κεφάλαιο ή των καταστατικών του εγγράφων, εφόσον πρόκειται για εταιρεία επενδύσεων, καθώς επίσης και η δημοσίευση των πληροφοριών που αναφέρονται

ii. Όταν οι Ο.Σ.Ε.Κ.Α. έχουν έδρα και άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος – μέλος (εφεξής «αλλοδαποί Ο.Σ.Ε.Κ.Α.»), η διάθεση στην Ελλάδα μεριδίων ή μετοχών τους γίνεται υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 40 του ν. 3283/2004¹⁵⁹.

174. Ως εταιρία διαχείρισης νοείται η εταιρία, της οποίας η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στη διαχείριση Ο.Σ.Ε.Κ.Α.. Εταιρία διαχείρισης με άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα λέγεται Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Α.Ε.Δ.Α.Κ.).¹⁶⁰

175. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3283/2004¹⁶¹, οι Α.Ε.Δ.Α.Κ. έχουν ως αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων και επιπρόσθετα την ανάληψη

στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. 4. α) Ο Ο.Σ.Ε.Κ.Α. που διαθέτει τα μερίδια ή τις μετοχές του στην Ελλάδα πρέπει να παρέχει ή/και να δημοσιεύει στην ελληνική γλώσσα το πλήρες και το απλοποιημένο ενημερωτικό του δελτίο, την τελευταία ετήσια και εξαμηνιαία έκθεση του και κάθε έγγραφο και πληροφορία που δημοσιεύει υποχρεωτικά στο κράτος της έδρας του και με την ίδια διαδικασία που προβλέπεται σε αυτό. β) Ο Ο.Σ.Ε.Κ.Α. μπορεί, για την άσκηση των δραστηριοτήτων του, να χρησιμοποιεί την ίδια επωνυμία, όπως "εταιρεία επενδύσεων" ή "αμοιβαίο κεφάλαιο" που χρησιμοποιεί και στο κράτος μέλος όπου έχει την έδρα του. Εάν υπάρχει κίνδυνος να δημιουργηθεί σύγχυση, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να απαιτήσει για λόγους σαφήνειας να προστεθεί στην επωνυμία επεξηγηματική ένδειξη.»

¹⁵⁹ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, «1. Εταιρεία διαχείρισης που έχει λάβει άδεια λειτουργίας από τις αρμόδιες αρχές άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με την Οδηγία 85/611/ΕΟΚ, όπως ισχύει, δύναται να παρέχει στην Ελλάδα, υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει λάβει άδεια λειτουργίας, εφόσον έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής τα ακόλουθα στοιχεία: α) η πρόθεση της εταιρείας διαχείρισης για παροχή υπηρεσιών της, και β) το πρόγραμμα των εργασιών της με καταγραφή των συγκεκριμένων υπηρεσιών που προτίθεται να παρέχει. 2. Εάν είναι αναγκαίο, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς γνωστοποιεί στην εταιρεία διαχείρισης, μετά την παραλαβή των στοιχείων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, τους όρους που πρέπει, για λόγους γενικού συμφέροντος, να τηρεί στην Ελλάδα, περιλαμβανομένων των κανόνων δεοντολογίας σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίου, παροχής υπηρεσιών συμβούλου επενδύσεων και θεματοφύλακα. 3. Η εταιρεία διαχείρισης, η οποία λειτουργεί στην Ελλάδα υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, υποχρεούται να παρέχει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τις απαιτούμενες από αυτή πληροφορίες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης της με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας. 4. Σε περίπτωση μεταβολής του στοιχείου β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η εταιρεία διαχείρισης γνωστοποιεί γραπτώς τη μεταβολή αυτή στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πριν από την πραγματοποίησή της, ώστε οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταγωγής και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να γνωστοποιήσουν στην εταιρεία διαχείρισης τις απαιτούμενες μεταβολές ή προσθήκες. 5. Η διαδικασία κοινοποίησης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που η εταιρεία διαχείρισης αναθέτει σε τρίτους τη διάθεση στην Ελλάδα μεριδίων ή μετοχών.»

¹⁶⁰ Βλ. άρθρο 3 στοιχ. 4 και 5 του ν. 3283/2004, όπου «4) "Εταιρεία διαχείρισης": η εταιρεία της οποίας η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στη διαχείριση Ο.Σ.Ε.Κ.Α. και η οποία δύναται να παρέχει και τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 4. 5) "Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (εφεξής "Α.Ε.Δ.Α.Κ.")": η εταιρεία διαχείρισης η οποία έχει λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.»

¹⁶¹ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, «1. α) Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. έχει ως αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, εγκεκριμένων σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και

της διαχείρισης Ο.Σ.Ε.Κ.Α. κατά την έννοια της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ. Σύμφωνα με την παρ. 1.ββ του ίδιου άρθρου, στη διαχείριση περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η διαχείριση επενδύσεων, η διοίκηση του Αμοιβαίου Κεφαλαίου (νομικές υπηρεσίες, λογιστική διαχείριση, εξυπηρέτηση πελατών κ.ά.) και η έκδοση και εξαγορά μεριδίων Αμοιβαίων Κεφαλαίων. Κατά συνέπεια, ο διαχειριστής ενός Αμοιβαίου Κεφαλαίου είναι και ο εκδότης των μεριδίων.

VI.2.2.2 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

VI.2.2.2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

176. Η εγχώρια αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων βρίσκεται σε περίοδο ωριμότητας, μετά και την έντονη ανάπτυξη της στη δεκαετία του 1990. Την τελευταία διετία και, ιδίως, σήμερα διέρχεται μία περίοδο μεγάλης κάμψης, γεγονός που οφείλεται στη δυσμενέστατη οικονομική κατάσταση της χώρας. Αυτή τη στιγμή, τα μέρη δηλώνουν ότι δεν μπορούν να προχωρήσουν σε ασφαλή πρόβλεψη για το ρυθμό ζήτησης στο μέλλον,

επιπροσθέτως την ανάληψη της διαχείρισης Ο.Σ. Ε.Κ.Α. κατά την έννοια της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ, όπως ισχύει, και άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων για τους οποίους υπόκειται σε προληπτική εποπτεία και για τους οποίους δεν επιτρέπεται η διάθεση μεριδίων τους σε άλλα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται με απόφαση της να ορίζει τις κατηγορίες των άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, καθώς και όρους και προϋποθέσεις εφαρμογής του παρόντος στοιχείου α'. β) Η διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων περιλαμβάνει τις παρακάτω λειτουργίες: βα) τη διαχείριση επενδύσεων, ββ) τη διοίκηση του αμοιβαίου κεφαλαίου: νομικές υπηρεσίες, υπηρεσίες λογιστικής διαχείρισης του αμοιβαίου κεφαλαίου, υπηρεσίες εξυπηρέτησης πελατών, αποτίμηση του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου και καθορισμό της αξίας των μεριδίων του (περιλαμβανομένων τυχόν φορολογικών επιβαρύνσεων), έλεγχο της τήρησης των κανονιστικών διατάξεων, τήρηση μητρώου μεριδιούχων, διανομή εσόδων, έκδοση και εξαγορά μεριδίων αμοιβαίου κεφαλαίου, διεκπεραίωση εγγράφων και αποστολής εντύπων και βεβαιώσεων, τήρηση αρχείων, και βγ) τη διαφήμιση του αμοιβαίου κεφαλαίου και την προώθηση των μεριδίων του. 2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και κατόπιν άδειας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η Α.Ε.Δ.Α.Κ. μπορεί να παρέχει, επιπρόσθετα, και τις ακόλουθες υπηρεσίες: α) διαχείριση χαρτοφυλακίων επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανήκουν σε συνταξιοδοτικά ταμεία, βάσει εντολών που παρέχονται από τους πελάτες σε διακριτική βάση και για κάθε πελάτη χωριστά, εφόσον τα χαρτοφυλάκια περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που απαριθμούνται στην παράγραφο 1α του άρθρου 2 του Ν. 2396/1996, όπως ισχύει, β) παρεπόμενες υπηρεσίες: βα) επενδυτικές συμβουλές για ένα ή περισσότερα από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1α του άρθρου 2 του Ν. 2396/1996, όπως ισχύει, ββ) φύλαξη και διοικητική διαχείριση μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων. Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. δεν δύναται να λάβει άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την παροχή μόνο των υπηρεσιών που αναφέρονται στα στοιχεία α' και β' της παρούσας παραγράφου ούτε για την παροχή παρεπόμενων υπηρεσιών του στοιχείου β' χωρίς να έχει λάβει άδεια λειτουργίας για την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με το στοιχείο α' της παρούσας παραγράφου. 3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς οφείλει να απαντήσει στην Α.Ε.Δ.Α.Κ. που αιτείται άδεια για την παροχή υπηρεσιών της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή σε αυτή του συνόλου των απαιτούμενων στοιχείων για την παροχή της εν λόγω άδειας. 4. Η παρ. 2 του άρθρου 3 και τα άρθρα 6, 7, 8, 9 και 11 του Ν. 2396/1996, όπως ισχύει, εφαρμόζονται για την παροχή των υπηρεσιών της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου από την Α.Ε.Δ.Α.Κ.. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται με αποφάσεις της να ρυθμίζει λεπτομέρειες και τεχνικά θέματα σχετικά με το προηγούμενο εδάφιο.»

ενώ σημειώνουν ότι την τελευταία πενταετία δεν υπήρξε κάποια σημαντική είσοδος στη συγκεκριμένη αγορά (βλ. σελ. 84 της γνωστοποίησης).

177. Ως προς τις συνθήκες που επικρατούν γενικά στην αγορά των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, σύμφωνα με τα μέρη ο υφιστάμενος σήμερα ανταγωνισμός μεταξύ των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά έντονος, δεδομένου ότι η ελκυστικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και η προσέλκυση επενδυτών κατοίκων Ελλάδας εξαρτάται κυρίως από την απόδοση των Αμοιβαίων Κεφαλαίων. Η απόδοση αυτή δεν μπορεί να είναι εγγυημένη (απαγορεύεται εκ του νόμου και οι υποψήφιοι μεριδιούχοι ενημερώνονται επ' αυτού μέσω των ενημερωτικών δελτίων). Κατά συνέπεια, σημαντικότεροι παράγοντες για την προσέλκυση των επενδυτών είναι η σοβαρότητα του διαχειριστή, η εξειδίκευσή του ως προς το συγκεκριμένο τύπο του Αμοιβαίου Κεφαλαίου που διαχειρίζεται, καθώς και η αγορά στην οποία δραστηριοποιείται (βλ. σελ. 33 του εντύπου της γνωστοποίησης). Για το λόγο αυτό, οι Α.Ε.Δ.Α.Κ., που εκ του νόμου είναι διαχειριστές (λειτουργικώς) των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, δύνανται να αναθέτουν τη διαχείριση Αμοιβαίου Κεφαλαίου σε έναν εξειδικευμένο οργανισμό, με σκοπό την αποδοτικότερη άσκηση των δραστηριοτήτων τους, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 7§3 του ν. 3283/2004¹⁶². Αυτοί οι

¹⁶² Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, «3. Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. δύναται να αναθέτει σε άλλη εταιρεία με έγγραφη σύμβαση ανάθεσης, με σκοπό την αποδοτικότερη άσκηση των δραστηριοτήτων της, τη διεξαγωγή για λογαριασμό της μίας ή περισσότερων από τις λειτουργίες της, εφόσον πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις: α) Ενημερώνεται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. β) Η ανάθεση δεν εμποδίζει την άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας επί της Α.Ε.Δ.Α.Κ., τις δραστηριότητες της Α.Ε.Δ.Α.Κ. και τη διαχείριση του αμοιβαίου κεφαλαίου, κατά τον πλέον επωφελή για τους επενδυτές τρόπο. γ) Όταν η σύμβαση ανάθεσης αφορά τη διαχείριση επενδύσεων και καταρτίζεται με εταιρεία κράτους μέλους, η εταιρεία αυτή πρέπει να έχει λάβει άδεια ή να έχει αναγνωρισθεί για τη διαχείριση κεφαλαίων από αρμόδια εποπτική αρχή του κράτους καταγωγής της και να υπόκειται σε προληπτική εποπτεία. Η σύμβαση ανάθεσης πρέπει να είναι σύμφωνη με τα κριτήρια κατανομής των επενδύσεων τα οποία ορίζει περιοδικώς η Α.Ε.Δ.Α.Κ.. δ) Όταν η σύμβαση ανάθεσης αφορά τη διαχείριση επενδύσεων και καταρτίζεται με εταιρεία τρίτου κράτους, πρέπει να διασφαλίζεται ότι η εταιρεία αυτή υπόκειται σε κανόνες εποπτείας τουλάχιστον ισοδύναμους με τους ισχύοντες στην Ελλάδα και ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει υπογράψει με την αντίστοιχη εποπτική αρχή του τρίτου κράτους συμφωνία συνεργασίας και ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών. ε) Η σύμβαση ανάθεσης που αφορά τη διαχείριση επενδύσεων δεν επιτρέπεται να καταρτισθεί με το θεματοφύλακα ή με άλλη εταιρεία τα συμφέροντα της οποίας είναι δυνατόν να συγκρούονται με εκείνα της Α.Ε.Δ.Α.Κ. ή των μεριδιούχων του υπό ανάθεση αμοιβαίου κεφαλαίου ή των επενδυτών. στ) Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. λαμβάνει μέτρα τα οποία επιτρέπουν στα διευθυντικά της στελέχη να παρακολουθούν αποτελεσματικά, ανά πάσα στιγμή, τη δραστηριότητα της εντολοδόχου εταιρείας. ζ) Η σύμβαση ανάθεσης δεν εμποδίζει τα διευθυντικά στελέχη της Α.Ε.Δ.Α.Κ. να δίνουν, ανά πάσα στιγμή, πειραιτέρω οδηγίες στην εταιρεία στην οποία έχουν ανατεθεί λειτουργίες της Α.Ε.Δ.Α.Κ. και να καταγγέλλουν τη σύμβαση ανάθεσης, με άμεση ισχύ, όταν αυτό είναι προς το συμφέρον των επενδυτών. η) Η εταιρεία προς την οποία πρόκειται να ανατεθούν λειτουργίες της

εξειδικευμένοι οργανισμοί μπορεί να είναι Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών¹⁶³, Ανώνυμες Εταιρείες Χαρτοφυλακίου και ασφαλιστικοί οργανισμοί.

178. Οι Ο.Σ.Ε.Κ.Α., ημεδαποί και αλλοδαποί, δεν αντιμετωπίζουν εμπόδια εισόδου στην ελληνική αγορά και επιπλέον η νομοθεσία και η τεχνολογία διευκολύνουν τους αλλοδαπούς Ο.Σ.Ε.Κ.Α. να έχουν παρουσία με χαμηλό κόστος, όπως επισημαίνουν τα μέρη. Η τιμολόγηση των Ο.Σ.Ε.Κ.Α. στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης και ιδίως σε όλες τις χώρες της Ε.Ε., στις οποίες διατίθενται Αμοιβαία Κεφάλαια και υπάρχει ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων, δεν παρουσιάζει διακριτή διαφοροποίηση, όπως δηλώνουν τα μέρη. Οι διαφοροποιήσεις στην τιμολόγηση συνδέονται και με τη στρατηγική προώθησης των προϊόντων την εκάστοτε περίοδο. Αυτό ισχύει και τόσο για τους ελληνικούς όσο και για τους αλλοδαπούς Ο.Σ.Ε.Κ.Α. που διατίθενται στην Ελλάδα. Διακριτή διαφοροποίηση παρατηρείται μόνο μεταξύ Ο.Σ.Ε.Κ.Α. διαφορετικών κατηγοριών (asset class), για παράδειγμα είναι διαφορετική η τιμολόγηση μεταξύ Ομολογιακών, Μετοχικών και Διαθεσίμων, ανεξαρτήτως χώρας προέλευσης.

179. Πρέπει να σημειωθεί ότι η ψήφιση της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.), η οποία δεν έχει ακόμα ενσωματωθεί στο ημεδαπό δίκαιο, αποσκοπεί στον συντονισμό των εθνικών νομοθεσιών που διέπουν τους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων, προκειμένου να γίνει σε κοινοτικό επίπεδο η προσέγγιση των

Α.Ε.Δ.Α.Κ. πρέπει να διαθέτει την οργανωτική διάρθρωση και τα τεχνικά και οικονομικά μέσα που απαιτούνται για την εκτέλεση των υπό ανάθεση λειτουργιών. θ) Τα ενημερωτικά δελτία των αμοιβαίων κεφαλαίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30, 31 και 32, αναφέρουν τις λειτουργίες που η Α.Ε.Δ.Α.Κ. έχει αναθέσει.»

¹⁶³ Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. μπορεί να διαθέτει μερίδια των Αμοιβαίων Κεφαλαίων που αυτή διαχειρίζεται και διαμέσου αντιπροσώπων της. Ως αντιπρόσωποι Αμοιβαίου Κεφαλαίου δύναται να ενεργούν μόνο τα πιστωτικά ιδρύματα, οι Α.Ε.Δ.Α.Κ., οι ασφαλιστικές εταιρίες και οι Α.Ε.Π.Ε.Υ., σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 4 του ν. 3283/2004 κατά το οποίο «4. Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. μπορεί να διαθέτει μερίδια του αμοιβαίου κεφαλαίου και διαμέσου αντιπροσώπων της. Ως αντιπρόσωποι αμοιβαίου κεφαλαίου δύναται να ενεργούν μόνο τα πιστωτικά ιδρύματα, οι Α.Ε.Δ.Α.Κ., οι ασφαλιστικές εταιρίες και οι Α.Ε.Π.Ε.Υ.. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται με απόφαση της να ρυθμίζει κάθε λεπτομέρεια ή τεχνικό θέμα σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.». Σε ότι αφορά στην τιμολόγηση των υπηρεσιών που παρέχουν οι αντιπρόσωποι της Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. και της Eurobank EFG Α.Ε.Δ.Α.Κ., αυτή προσδιορίζεται, όπως δηλώνουν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση τράπεζες στο έντυπο της γνωστοποίησης, ως ποσοστό επί των προμηθειών διάθεσης και εξαγοράς ή / και των αμοιβών διαχείρισης που εισπράττει η εταιρία από τη διάθεση και εξαγορά μεριδίων, που υπεδείχθησαν από τον αντιπρόσωπο και καθορίζεται συμβατικά.

όρων ανταγωνισμού μεταξύ των οργανισμών αυτών και να επιτευχθεί στον τομέα αυτό αποτελεσματικότερη και πιο ομοιόμορφη προστασία των μεριδιούχων. Η προσέγγιση που ακολουθείται από τη συγκεκριμένη Οδηγία είναι η εξασφάλιση της ουσιαστικής εναρμόνισης, η οποία είναι αναγκαία και επαρκής για την αμοιβαία αναγνώριση της άδειας λειτουργίας και των συστημάτων προληπτικής εποπτείας, επιτρέποντας την έκδοση ενιαίας άδειας με ισχύ σε ολόκληρη την Ε.Ε. και την άσκηση της αρχής της εποπτείας από το κράτος μέλος καταγωγής. Επιπλέον, δυνάμει της αρχής της εποπτείας από το κράτος μέλος καταγωγής, οι εταιρείες διαχείρισης που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας στο κράτος μέλος καταγωγής τους θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν τις εκ της αδειίας υπηρεσίες τους σε ολόκληρη την Κοινότητα, με την ίδρυση υποκαταστημάτων ή βάσει του καθεστώτος ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

180. Πιθανολογείται ότι η εναρμόνιση του ημεδαπού δικαίου με το ενωσιακό μετά την υιοθέτηση της λόγω οδηγίας θα εξομαλύνει ακόμη περισσότερο τις συνθήκες διάθεσης των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στο ελληνικό έδαφος, παρέχοντας επιπλέον επιλογές στον επενδυτή κάτοικο Ελλάδας. Ωστόσο, δεδομένων των ιδιαίτερα αρνητικών οικονομικών συνθηκών που επικρατούν στην Ελλάδα, οι όποιες εξελίξεις ενδέχεται να καθυστερήσουν.

181. Σύμφωνα με τα μέρη και υπό τις σημερινές συνθήκες λειτουργίας της αγοράς ο επενδυτής κάτοικος Ελλάδας έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε όλες τις αγορές (εκτός της ελληνικής αγοράς), καθώς και σε όλα τα Αμοιβαία Κεφάλαια που είτε συνιστώνται από ελληνικές Α.Ε.Δ.Α.Κ. είτε διατίθενται στην Ελλάδα. Επιπροσθέτως ο κάτοικος Ελλάδος δεν έχει κάποιο κίνητρο να προτιμήσει μερίδια ελληνικού αμοιβαίου κεφαλαίου, καθώς, σύμφωνα με τα μέρη, ήδη από το 2002 η ελληνική νομοθεσία έχει εναρμονίσει το φορολογικό καθεστώς των αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ με αυτό των ελληνικών. Επιπλέον, όπως προκύπτει από το άρθρο 6 παρ. 3 στοιχ. ι του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ)¹⁶⁴ τα εισοδήματα από κινητές αξίες που αποκτούν τα Αμοιβαία Κεφάλαια από την ημεδαπή ή αλλοδαπή απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος και δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου.

VI.2.2.2.2 ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΝ ΓΕΝΕΙ

¹⁶⁴ Κωδικοποίηση του Ν. 2238/94 νόμος <http://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/7>

182. Τα Αμοιβαία Κεφάλαια (και οι αλλοδαποί Ο.Σ.Ε.Κ.Α.) διακρίνονται στις εξής κατηγορίες, ανάλογα με το είδος των αξιών, στις οποίες επενδύουν το ενεργητικό τους:

- Μετοχικά (επενδύουν κυρίως σε μετοχές),
- Ομολογιακά (επενδύουν κυρίως σε τίτλους σταθερού εισοδήματος),
- Διαθεσίμων (επενδύουν κυρίως σε τίτλους της χρηματαγοράς),
- Μεικτά (ενεργούν σε συνδυασμό των προηγούμενων κατηγοριών) και
- Ειδικού Τύπου (επενδύουν κυρίως σε ειδικού τύπου προϊόντα).

183. Κάθε μία από τις προηγούμενες κατηγορίες Αμοιβαίων Κεφαλαίων διακρίνεται περαιτέρω σε Εσωτερικού (που επενδύουν κυρίως στο εσωτερικό), Εξωτερικού (που επενδύουν κυρίως στο εξωτερικό) και Διεθνή (που επενδύουν στο εσωτερικό και στο εξωτερικό).

184. Η ανάπτυξη των Αμοιβαίων Κεφαλαίων γίνεται εσωτερικά από τις Α.Ε.Δ.Α.Κ. από εξειδικευμένες ανά προϊόν ή υπηρεσία ομάδες στελεχών που αναλαμβάνουν τον εντοπισμό των αναδυομένων αναγκών των πελατών, το σχεδιασμό, τη δημιουργία και την παράδοση προϊόντων στα δίκτυα διανομής. Η προσέλκυση τέτοιων στελεχών από τις τράπεζες απαιτεί χρόνο και σχεδιασμό. Συγκεκριμένα, οι ομάδες αναλύουν τις ανάγκες της αγοράς με βάση την τμηματοποίηση πελατών που η τράπεζα επιθυμεί να ελκύσει και να διακρατήσει. Η ανάλυση χρησιμοποιεί δημογραφικά, οικονομικά και σειρά ποιοτικών χαρακτηριστικών. Ο διττός σκοπός είναι η αναγνώριση των οικονομικά και στρατηγικά ελκυστικών τομέων της αγοράς και η εξειδικευμένη στόχευσή τους με εμπορικά ισορροπημένα προϊόντα και υπηρεσίες. Συνεπώς, τα προϊόντα καλύπτουν τις χρηματοοικονομικές ανάγκες των πελατών εντός των αποδεκτών ορίων ρίσκου και απόδοσης που η τράπεζα επιλέγει. Ως εκ τούτου, ο τρόπος παραγωγής εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες του πελάτη.

185. Σχετικά με τη μελλοντική εξέλιξη των προϊόντων, δηλώνεται από τα μέρη ότι η Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. ολοκλήρωσε τον Οκτώβριο του 2010 την αναδιάρθρωση του προϊόντικού της μείγματος με τις απαραίτητες συγχωνεύσεις Αμοιβαίων Κεφαλαίων, τροποποιήσεις σκοπών και δημιουργία νέων Αμοιβαίων Κεφαλαίων, με στόχο την καλύτερη κάλυψη των επενδυτικών αναγκών των πελατών της, στα πλαίσια των υφιστάμενων οικονομικών συνθηκών. Πέραν των ανωτέρω, για το

αμέσως επόμενο διάστημα, τα μέρη δεν προβλέπουν τη δημιουργία άλλων προϊόντων, ούτε έχουν στοιχεία σχετικά με την πρόθεση των ανταγωνιστών για ανάπτυξη νέων προϊόντων (βλ. σελ. 82 του εντύπου της γνωστοποίησης).

VI.2.2.2.3 ΓΙΑ ΤΑ ΥΠΟ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

186. Σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών της 30.6.2011:

- Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται 22 Α.Ε.Δ.Α.Κ., οι οποίες έχουν συσταθεί και λειτουργούν κατά το ελληνικό δίκαιο.
- Από τις 22 Α.Ε.Δ.Α.Κ., οι 14 είναι θυγατρικές τραπεζών, οι 4 θυγατρικές ασφαλιστικών εταιριών και 4 λοιπές εταιρίες διαχείρισης κεφαλαίων, εκ των οποίων η «Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών» έχει ως αντικείμενο τη διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης¹⁶⁵, τα μερίδια των οποίων ανήκουν αποκλειστικά στο φορέα ή φορείς κοινωνικής ασφάλισης που συγκρότησαν τα Αμοιβαία Κεφάλαια (ΥΑ 78548/Β 1105 άρθρο 3α ΦΕΚ Β/758/92).

187. Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε, στην ελληνική αγορά διατίθενται και μερίδια αλλοδαπών Ο.Σ.Ε.Κ.Α., τόσο από τις Α.Ε.Δ.Α.Κ., όσο και από Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ.) ή/και τράπεζες. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς¹⁶⁶, η διάθεση των μεριδίων αλλοδαπών Ο.Σ.Ε.Κ.Α. στην Ελλάδα την 30.6.2011 ανερχόταν σε περίπου 3,5 δις ευρώ. Σύμφωνα με τα όσα δηλώνουν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση τράπεζες στο έντυπο της γνωστοποίησης (σελ. 67-68), τα μερίδια των αλλοδαπών Ο.Σ.Ε.Κ.Α. διατίθενται στην ελληνική αγορά βάσει συμβάσεων συνεργασίας που έχουν συναφθεί μεταξύ των εταιριών διαχείρισής τους (χρηματοοικονομικοί οίκοι του εξωτερικού) και ελληνικών Εταιριών Διαχείρισης Αμοιβαίων κεφαλαίων (Α.Ε.Δ.Α.Κ.) ή/και εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ.) ή/και τραπεζών για τη διάθεση των προϊόντων τους. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι: BLACKROCK, CREDIT SUISSE, FRANKLIN TEMPLETON, GOLDMAN SACHS, JP MORGAN, PICTET, SCHRODER, UBS κ.λπ.

¹⁶⁵ Κατά τις διατάξεις περί σύστασης και λειτουργίας Ανώνυμων Εταιριών Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ν.1902/90, ν.2076/92, ν.2679/99, Υπ. Απόφαση Νο 78548/Β/105/92, ν.3283/2004, ν.3586/2007) - (<http://www.hpmf.gr/Profile>) Ιδρύθηκε το 2000 με συμμετοχή του ΙΚΑ (30%), ΟΓΑ (15%), ΟΑΕΕ (15%) και Εθνικής Τράπεζας (40%).

¹⁶⁶ <http://www.hcmc.gr/pages/category.asp?catID=256>

Οι συμβάσεις αυτές περιλαμβάνουν όρους μη αποκλειστικότητας. Όπως άλλωστε προκύπτει από τα δημοσιευμένα στοιχεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τα συγκεκριμένα μερίδια διατίθενται από περισσότερες από μία Α.Ε.Δ.Α.Κ., Α.Ε.Π.Ε.Υ. ή τράπεζα η κάθε μία από τις οποίες έχει συνάψει συμφωνίες με παραπάνω από έναν από τους προαναφερόμενους χρηματοοικονομικούς οίκους του εξωτερικού.

188. Σύμφωνα με τα μέρη, σήμερα στην ελληνική αγορά διατίθενται 316 ελληνικά και 1.350 αλλοδαπά κεφάλαια.

189. Τα συμμετέχοντα στην υπό κρίση συγκέντρωση μέρη δραστηριοποιούνται στην αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων, τόσο μέσω Ο.Σ.Ε.Κ.Α. που λαμβάνουν τη μορφή Αμοιβαίου Κεφαλαίου, καθώς έχουν έδρα στην Ελλάδα, όσο και μέσω της διάθεσης μεριδίων αλλοδαπών Ο.Σ.Ε.Κ.Α.

190. Όσον αφορά στην πρώτη κατηγορία, η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ δραστηριοποιείται στην αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων μέσω της Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. και η EUROBANK μέσω της Eurobank EFG Α.Ε.Δ.Α.Κ..

191. Η Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. διαχειρίζεται αποκλειστικά τα Alpha Αμοιβαία Κεφάλαια. Για τη διάθεσή τους μέσω αντιπροσώπων¹⁶⁷ στο επενδυτικό κοινό, έχει συνάψει σχετικές συμβάσεις με την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, την Alpha Bank Romania καθώς και την AXA Ασφαλιστική.

192. Αντίστοιχα, η Eurobank EFG Α.Ε.Δ.Α.Κ. είναι η διαχειρίστρια εταιρία των Eurobank Αμοιβαίων Κεφαλαίων και των INTERAMERICAN Αμοιβαίων Κεφαλαίων¹⁶⁸, με θεματοφύλακα τη EUROBANK¹⁶⁹. Για τη διάθεσή τους μέσω

¹⁶⁷ Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. μπορεί να διαθέτει μερίδια των Αμοιβαίων Κεφαλαίων που αυτή διαχειρίζεται και διαμέσου αντιπροσώπων της. Ως αντιπρόσωποι Αμοιβαίου Κεφαλαίου δύνανται να ενεργούν μόνο τα πιστωτικά ιδρύματα, οι Α.Ε.Δ.Α.Κ., οι ασφαλιστικές εταιρίες και οι Α.Ε.Π.Ε.Υ., σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 4 του ν. 3283/2004 κατά το οποίο «4. Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. μπορεί να διαθέτει μερίδια του αμοιβαίου κεφαλαίου και διαμέσου αντιπροσώπων της. Ως αντιπρόσωποι αμοιβαίου κεφαλαίου δύνανται να ενεργούν μόνο τα πιστωτικά ιδρύματα, οι Α.Ε.Δ.Α.Κ., οι ασφαλιστικές εταιρίες και οι Α.Ε.Π.Ε.Υ.. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται με απόφαση της να ρυθμίζει κάθε λεπτομέρεια ή τεχνικό θέμα σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.». Σε ότι αφορά στην τιμολόγηση των υπηρεσιών που παρέχουν οι αντιπρόσωποι της Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. και της Eurobank EFG Α.Ε.Δ.Α.Κ., αυτή προσδιορίζεται, όπως δηλώνουν οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση τράπεζες στο έντυπο της γνωστοποίησης (σελ 70), ως ποσοστό επί των προμηθειών διάθεσης και εξαγοράς ή / και των αμοιβών διαχείρισης που εισπράττει η εταιρία από τη διάθεση και εξαγορά μεριδίων, που υπεδείχθησαν από τον αντιπρόσωπο και καθορίζεται συμβατικά.

¹⁶⁸ Έχει υπογραφεί σύμβαση το 2004, δεκαετούς διάρκειας.

αντιπροσώπων στο επενδυτικό κοινό, έχει συνάψει σχετικές συμβάσεις με την EUROBANK, την Eurolife Ασφαλιστική καθώς και την Interamerican Ασφαλιστική. Επίσης, με τους παραπάνω αντιπροσώπους έχει συνάψει σχετικές συμβάσεις και η Eurobank EFG FMC Lux, η οποία διαθέτει στην ελληνική αγορά 40 Α/Κ.

193. Όσον αφορά στη δεύτερη κατηγορία ενδεικτικά αναφέρεται ότι η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ διαθέτει, μεταξύ πολλών άλλων, τα Κεφάλαια BNP Paribas Insticash SICAV (με έδρα το Λουξεμβούργο) τα οποία διατίθενται και από την Πειραιώς Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., τη Solidus Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ. και άλλες. Διαθέτει επίσης τα Blackrock Global Funds (με έδρα το Λουξεμβούργο), τα οποία διατίθενται και από τις

¹⁶⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχ. 3 του ν. 3283/2004 «3) "Θεματοφύλακας": το πιστωτικό ίδρυμα που έχει την καταστατική του έδρα στην Ελλάδα ή είναι εγκατεστημένο σε αυτή με μορφή υποκαταστήματος, εφόσον η καταστατική του έδρα βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, και στο οποίο έχουν ανατεθεί τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 8.». Σύμφωνα δε με το άρθρο 8 του ίδιου νόμου «1. Η φύλαξη των στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου ανατίθεται από την Α.Ε.Δ.Α.Κ., κατόπιν αδείας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σε ένα θεματοφύλακα. Ο θεματοφύλακας εκτελεί καθήκοντα ταμία του αμοιβαίου κεφαλαίου σύμφωνα με τις οδηγίες της Α.Ε.Δ.Α.Κ. εκτός εάν αυτές είναι αντίθετες προς το νόμο και τον κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου, η δε Α.Ε.Δ.Α.Κ. οφείλει να παρακολουθεί την ορθή εκτέλεση των οδηγιών της από το θεματοφύλακα. 2. Ο θεματοφύλακας συνυπογράφει τον κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου, τις εκθέσεις και τις καταστάσεις του άρθρου 28 και εξασφαλίζει ότι: α) η διάθεση, η έκδοση, η εξαγορά, η καταβολή της αξίας των εξαγοραζόμενων μεριδίων του αμοιβαίου κεφαλαίου και η ακύρωση τους πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του και του κανονισμού του αμοιβαίου κεφαλαίου, β) η αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου, ο υπολογισμός της καθαρής αξίας των μεριδίων του αμοιβαίου κεφαλαίου και η διανομή των κερδών προς τους μεριδιούχους του πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του και του κανονισμού του αμοιβαίου κεφαλαίου, γ) το τίμημα από τις συναλλαγές που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου καταβάλλεται προς αυτόν μέσα στις συνήθεις προθεσμίες. 3. Ο θεματοφύλακας δύναται να αναθέτει, με προηγούμενη ενημέρωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και με τη σύμφωνη γνώμη της Α.Ε.Δ.Α.Κ., τη φύλαξη του συνόλου ή μέρους των στοιχείων του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου σε τρίτα πρόσωπα, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στον κανονισμό του αμοιβαίου κεφαλαίου. Ως τρίτα πρόσωπα νοούνται πιστωτικά ιδρύματα ή άλλοι οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες θεματοφυλακής και υπόκεινται σε κανόνες εποπτείας τουλάχιστον ισοδύναμους με τους ισχύοντες στην Ελλάδα. Ο θεματοφύλακας φέρει ευθύνη εις ολόκληρον σχετικά με την ανωτέρω ανάθεση έναντι των μεριδιούχων του αμοιβαίου κεφαλαίου και της Α.Ε.Δ.Α.Κ. 4. α) Ο θεματοφύλακας που επιθυμεί να παραιτηθεί των καθηκόντων του οφείλει να ειδοποιήσει προ τριών (3) τουλάχιστον μηνών την Α.Ε.Δ.Α.Κ.. Ο νέος θεματοφύλακας εγκρίνεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ύστερα από αίτημα της Α.Ε.Δ.Α.Κ.. Ο θεματοφύλακας μπορεί να αντικατασταθεί ύστερα από αίτημα της Α.Ε.Δ.Α.Κ., κατόπιν εγκρίσεως της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. β) Μετά την έγκριση του νέου θεματοφύλακα, ο παραιτηθείς ή ο αντικατασταθείς του παραδίδει, βάσει πρωτοκόλλου, τα στοιχεία του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου. Ο θεματοφύλακας που υπέβαλε την παραίτηση του ή ζητήθηκε η αντικατάστασή του συνεχίζει την άσκηση των καθηκόντων του μέχρι την πλήρη ανάληψη των καθηκόντων του νέου θεματοφύλακα. γ) Σε περίπτωση παραίτησης ή αντικατάστασης του θεματοφύλακα η Α.Ε.Δ.Α.Κ. οφείλει να ενημερώσει αμελλητί τους μεριδιούχους του αμοιβαίου κεφαλαίου σχετικά με την ανάληψη των καθηκόντων του νέου θεματοφύλακα μέσω δύο (2) ημερήσιων εφημερίδων ευρείας κυκλοφορίας ή με άλλο τρόπο που ορίζεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.»

Citibank International Plc, HSBC Bank Plc, EUROBANK, Solidus Securities A.E.Π.Ε.Υ. και άλλες.

194. Η EUROBANK, εκτός από τα Blackrock Global Funds που αναφέρονται παραπάνω, διαθέτει μεταξύ άλλων και τα Goldman Sachs Funds Plc (με έδρα την Ιρλανδία) τα οποία διατίθενται και από την Πειραιώς Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.¹⁷⁰.

VI.2.2.2.4 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

195. Όσον αφορά στον τρόπο πώλησης των προϊόντων και υπηρεσιών, και τα δύο συμμετέχοντα στη συγκέντρωση μέρη έχουν αναπτύξει παραδοσιακά μοντέλα λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής μέσω καταστημάτων, σε συνδυασμό με εναλλακτικά δίκτυα όπως οι τηλεφωνικές υπηρεσίες και το διαδίκτυο (e-banking)¹⁷¹. Όπως δηλώνουν (βλ. σελ. 86 του εντύπου της γνωστοποίησης), η σημασία των προτιμήσεων των πελατών σε συγκεκριμένες Α.Ε.Δ.Α.Κ. ως προς την εγχώρια αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων δεν είναι μεγάλη, καθώς η εξυπηρέτηση πριν και μετά την πώληση διαδραματίζει μικρό ρόλο, κυρίως λόγω των αυτοματοποιημένων εν πολλοίς διαδικασιών. Οι περισσότερες Α.Ε.Δ.Α.Κ. προσφέρουν πλήρες φάσμα προϊόντων. Τα αποτελέσματα δικτύου διαδραματίζουν ελάχιστο ρόλο ως προς την επιλογή Α.Ε.Δ.Α.Κ. από κάποιον πελάτη. Στην ουσία, αυτό που είναι πρωταρχικής σημασίας για τον πελάτη είναι το ύψος των προμηθειών αλλά και η παροχή ορθών επενδυτικών συμβουλών. Ο ρόλος της διαφοροποίησης των προϊόντων όσον αφορά στα χαρακτηριστικά ή στην ποιότητα είναι ελάχιστος, καθώς προϊόντα των μερών που συμμετέχουν στη συγκέντρωση είναι πλήρως υποκατάστατα. Η δυνατότητα αλλαγής προμηθευτή είναι άμεση και αδάπανη και ο βαθμός διασποράς των πελατών είναι πολύ μεγάλος.

196. Η διαδικασία διάθεσης μεριδίων στους υποψήφιους μεριδιούχους ή όσους θέλουν να αυξήσουν τα μερίδιά τους, όπως προκύπτει από τα ενημερωτικά δελτία των δύο Α.Ε.Δ.Α.Κ. και την Ένωση Θεσμικών Επενδυτών, έχει ως εξής:

¹⁷⁰ Αναλυτικός κατάλογος των αλλοδαπών Ο.Σ.Ε.Κ.Α. που έχουν γνωστοποιήσει διάθεση μεριδίων τους στην Ελλάδα βρίσκεται στο <http://www.hcmc.gr/pages/category.asp?catID=246>.

¹⁷¹ Αντίστοιχα δίκτυα πώλησης χρησιμοποιούνται και για τις λοιπές αγορές. Για αναλυτική περιγραφή βλ. κατωτέρω.

- i. Ο υποψήφιος μεριδιούχος, αφού ενημερωθεί μέσω των ενημερωτικών δελτίων, κανονισμών του κάθε Αμοιβαίου Κεφαλαίου και ετήσιων και εξαμηνιαίων εκθέσεων, τα οποία είναι διαθέσιμα στα σημεία διάθεσής τους και στο διαδίκτυο, αλλά και από τους αντιπρόσωπους των Α.Ε.Δ.Α.Κ., υποβάλλει γραπτή ή ηλεκτρονική αίτηση συμμετοχής για την απόκτηση μεριδίων συγκεκριμένου Αμοιβαίου Κεφαλαίου και καταβάλλει το σύνολο της αξίας των μεριδίων. Η αίτηση συμμετοχής ισχύει μόνο εφόσον το επενδύόμενο ποσό έχει κατατεθεί στο λογαριασμό του Αμοιβαίου Κεφαλαίου.
 - ii. Η αξία του κάθε μεριδίου (τιμή διάθεσης ή τιμή συμμετοχής) είναι η καθαρή τιμή¹⁷² προσαυξημένη κατά την προμήθεια διάθεσης και υπολογίζεται κάθε εργάσιμη ημέρα. Η προμήθεια διάθεσης είναι το ποσοστό του κατατιθέμενου κεφαλαίου που παρακρατείται κατά τη συμμετοχή στο Αμοιβαίο Κεφάλαιο και το οποίο καλύπτει διάφορα έξοδα διάθεσης.
- 197.** Η διαδικασία εξαγοράς Αμοιβαίου Κεφαλαίου (ή διαδικασία «ανάληψης χρημάτων από Αμοιβαίο Κεφάλαιο»)
- i. μπορεί να είναι μερική (συγκεκριμένο ποσό, μέρος του συνολικού κεφαλαίου) ή ολική και απαιτεί και αυτή συμπλήρωση αίτησης.
 - ii. Τα χρήματα πιστώνονται το αργότερο εντός πέντε ημερών από την υποβολή της αίτησης, στην τιμή εξαγοράς της ημέρας που υποβλήθηκε η αίτηση. Δικαίωμα στην εξαγορά έχουν όλοι οι μεριδιούχοι ξεχωριστά. Η τιμή εξαγοράς είναι η καθαρή τιμή μειωμένη κατά την προμήθεια εξαγοράς.
 - iii. Η προμήθεια εξαγοράς είναι το ποσοστό του ρευστοποιούμενου ποσού, το οποίο παρακρατείται κατά την έξοδο από το Αμοιβαίο Κεφάλαιο και ποικίλλει ανάλογα με την κατηγορία του Αμοιβαίου Κεφαλαίου.

¹⁷² Η καθαρή τιμή προκύπτει από τη διαίρεση της αξίας του ενεργητικού του Αμοιβαίου Κεφαλαίου κάθε ημέρας με το συνολικό αριθμό μεριδίων εκείνης της ημέρας, δημοσιεύεται καθημερινά και χρησιμοποιείται για να υπολογιστεί η απόδοση των επενδύσεων, αλλά και οι τιμές διάθεσης και εξαγοράς. Το ενεργητικό είναι η συνολική περιουσία του Αμοιβαίου Κεφαλαίου σε τρέχουσες τιμές. Δηλαδή, καθημερινά υπολογίζονται οι τιμές των ομολόγων, οι τόκοι, τα μετρητά, οι μετοχές, το συνάλλαγμα κ.λπ. που απαρτίζουν το Αμοιβαίο Κεφάλαιο και αθροίζονται, για να προκύψει το ενεργητικό. Η αξία του ενεργητικού μεταβάλλεται τόσο από τη διακύμανση της αξίας των επενδύσεων όσο και από τις συμμετοχές και εξαγορές της κάθε ημέρας.

198. Τόσο η προμήθεια διάθεσης όσο και η προμήθεια εξαγοράς βαρύνουν το μεριδιούχο. Αντίθετα, η προμήθεια διαχείρισης (στην οποία περιλαμβάνεται η αμοιβή της Α.Ε.Δ.Α.Κ. και η αμοιβή του συμβούλου επενδύσεων ή/και του διαχειριστή του Αμοιβαίου Κεφαλαίου), η προμήθεια θεματοφυλακής (στην οποία περιλαμβάνεται η αμοιβή του θεματοφύλακα και η αμοιβή κάθε τρίτου προσώπου, που έχει στη φύλαξη του το σύνολο ή μέρος των στοιχείων του ενεργητικού του Αμοιβαίου Κεφαλαίου), η αμοιβή των ορκωτών ελεγκτών, τα έξοδα δημοσιεύσεων κ.λπ. επιβαρύνουν το ενεργητικό του Αμοιβαίου Κεφαλαίου.

199. Όλες οι παραπάνω προμήθειες κυμαίνονται ανάλογα με την κατηγορία του Αμοιβαίου Κεφαλαίου και το ύψος τους καθορίζεται στον Κανονισμό του Αμοιβαίου Κεφαλαίου και δημοσιεύεται στα ενημερωτικά δελτία των Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

200. Σε ότι αφορά στην προμηθειική πολιτική των Alpha Αμοιβαίων Κεφαλαίων για τους πελάτες λιανικής τραπεζικής της Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., όπως δήλωσαν τα γνωστοποιούντα μέρη,

- i. η προμήθεια διάθεσης για τα Αμοιβαία Κεφάλαια Διαχείρισης Διαθεσίμων και τα Ομολογιακά είναι μηδενική, ενώ για τα Μετοχικά και τα Μικτά Αμοιβαία Κεφάλαια είναι 1%¹⁷³.
- ii. η προμήθεια εξαγοράς είναι κλιμακούμενη, μέχρι μηδενισμού, αναλόγως της διάρκειας επένδυσης και της κατηγορίας του Αμοιβαίου Κεφαλαίου, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣ Α/Κ Alpha

Διάρκεια Επένδυσης	Προμήθεια Εξαγοράς ανά Κατηγορία Αμοιβαίου Κεφαλαίου Alpha			
	Μετοχικά	Μικτά	Ομολογιακά	Διαθεσίμων
Έως 1 έτος	[...]	[...]	[...]	[...]
Έως 2 έτη	[...]	[...]	[...]	[...]
Πλέον των 2 ετών	[...]	[...]	[...]	[...]

¹⁷³ Επί του κατατιθέμενου κεφαλαίου.

- iii. Όσον αφορά στις προμήθειες μεταφοράς (εξαγορά και νέα διάθεση), για τη μεταφορά μεριδίων προς άλλο Αμοιβαίο Κεφάλαιο που διαχειρίζεται η Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. ισχύουν οι κανονικές προμήθειες διάθεσης, όπως καταγράφονται ανωτέρω, ενώ η εξαγορά μεριδίων προς μεταφορά σε άλλο Αμοιβαίο Κεφάλαιο επιβαρύνεται με το ήμισυ της απλής προμήθειας εξαγοράς. Αν η εξαγορά αφορά μεταφορά σε Αμοιβαίο Κεφάλαιο ίσης ή μεγαλύτερης αμοιβής διαχείρισης, η προμήθεια εξαγοράς είναι μηδενική. Ελάχιστη περίοδος παραμονής στα Αμοιβαία Κεφάλαια (lock –in period) δεν υπάρχει.
- iv. Σύμφωνα με τα γνωστοποιηθέντα στοιχεία, ειδικές προμήθειες εξαγοράς ισχύουν για τα Alpha Αμοιβαία Κεφάλαια Best Of Strategies, AlphaAnco, EE100 και EE101. Ειδική προμηθειακή πολιτική ισχύει για τους πελάτες των υπηρεσιών Alpha Prime Personal Banking και Alpha Private Banking (βλ. έντυπο γνωστοποίησης, σελ. 73).

201. Για τα Alpha Αμοιβαία Κεφάλαια, το συνολικό ύψος των προμηθειών διάθεσης και εξαγοράς, κατά τη χρονική περίοδο 2008 – 30/06/2011 διαμορφώθηκε ως εξής (στον Πίνακα παρουσιάζονται και ο συνολικός αριθμός των διαθέσεων και εξαγορών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο ανά έτος):

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΔΙΑΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΩΝ Α/Κ ALPHA (σε €)

Περίοδος	Διαθέσεις	Εξαγορές	Καθαρές Πωλήσεις
2008	[...]	[...]	[...]
2009	[...]	[...]	[...]
2010	[...]	[...]	[...]
1/1 – 30/6/2011	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΑΣ Α/Κ ALPHA(σε €)

Περίοδος	Συνολικό Ύψος Προμηθειών Διάθεσης	% Προμηθειών Διάθεσης επί του συνολικού ποσού των Διαθέσεων	Συνολικό Ύψος Προμηθειών Εξαγοράς	% Προμηθειών Εξαγοράς επί του συνολικού ποσού των Εξαγορών
2008	[...]	[...]	[...]	[...]
2009	[...]	[...]	[...]	[...]
2010	[...]	[...]	[...]	[...]
1/1 - 30/6/2011	[...]	[...]	[...]	[...]

202. Σε ότι αφορά στη Eurobank EFG A.E.Δ.Α.Κ., όπως δηλώνουν τα μέρη (βλ. επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 15.12.2011), η τιμολόγηση των Αμοιβαίων Κεφαλαίων σε επίπεδο προμηθειών διάθεσης / εξαγοράς διαμορφώνεται και καθορίζεται από τους όρους συνεργασίας της Α.Ε.Δ.Α.Κ. και του εκάστοτε δικτύου πώλησης¹⁷⁴. Επίσης, οι προμήθειες διάθεσης / εξαγοράς διαφοροποιούνται ανάλογα με την κατηγορία επένδυσης. Σε μετοχικά Αμοιβαία Κεφάλαια εφαρμόζονται υψηλότερες προμήθειες, οι οποίες βαίνουν μειούμενες σε κατηγορίες Αμοιβαίων Κεφαλαίων μικρότερου ρίσκου, π.χ. σε Αμοιβαία Κεφάλαια Διαχείρισης Διαθεσίμων¹⁷⁵. Για τα έτη 2010 και 2011, οι προμήθειες εξαγοράς αποτελούσαν περίπου το 0,2% και 0,3% του συνολικού ποσού των εξαγορών, αντίστοιχα. Ελάχιστη περίοδος παραμονής στα Αμοιβαία Κεφάλαια (lock –in period) δεν υπάρχει.

¹⁷⁴ Η συνήθης τακτική, χωρίς όμως αυτό να είναι υποχρεωτικό, είναι η προμήθεια διάθεσης –εφόσον υφίσταται- να είναι ή ένα σταθερό ποσοστό ή ποσό μεταβαλλόμενο ανάλογα με το ποσό επένδυσης, με σαφώς καθορισμένο το εύρος του επενδύμενου ποσού καθώς και το αντίστοιχο ποσοστό της προμήθειας (sliding scale, όσο μεγαλύτερο το ποσό επένδυσης, τόσο μικρότερη η προμήθεια διάθεσης). Αντίστοιχα, η προμήθεια εξαγοράς είναι ένα ποσοστό είτε σταθερό είτε μεταβαλλόμενο ανάλογα με το χρόνο διακράτησης της επένδυσης (όσο μεγαλύτερος ο χρόνος επένδυσης, τόσο μικρότερη η προμήθεια εξαγοράς).

¹⁷⁵ Η προμηθειακή πολιτική των μερών παρουσιάζεται αναλυτικά στο Παράρτημα 6.

203. Η τιμολόγηση των αμοιβαίων κεφαλαίων, όπως δηλώνουν τα μέρη (βλ. επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 15.12.2011), είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική λόγω της πληθώρας προϊόντων, του μεγάλου αριθμού παρόχων που δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη αγορά, της υποχρεωτικής και θεσμικής διαφάνειας της τιμολόγησης των προϊόντων, καθώς και του μεγάλου εύρους του επενδυτικού κοινού, στο οποίο απευθύνονται. Οι επενδυτές έχουν τη δυνατότητα να απεμπλακούν από την επένδυση με εξαιρετικά χαμηλό και τις περισσότερες φορές μηδενικό κόστος, γεγονός που αποδεικνύεται από το ύψος των εξαγορών το 2010 και το 2011, όπως φαίνεται στους κάτωθι Πίνακες Διαθέσεων και Εξαγορών της Alpha και Eurobank αντίστοιχα.

204. Σύμφωνα με τα όσα δήλωσαν τα μέρη, το 2010, οι εξαγορές ύψους 506 εκ. ανήλθαν στο 38,15% του ενεργητικού των Alpha Αμοιβαίων Κεφαλαίων, ενώ το 2011 (στοιχεία έως 30/11) οι εξαγορές αξίας 361 εκ. φτάνουν το 42,51% του ενεργητικού τους, το οποίο έχει ήδη περιοριστεί στα 850 εκ.. Το 6,43% των εξαγορών των Alpha Αμοιβαίων Κεφαλαίων, που αντιστοιχεί στο 2,45% του συνολικού ενεργητικού τους, επανατοποθετήθηκε σε άλλα Αμοιβαία Κεφάλαια που διαχειρίζεται η εταιρία. Αντίστοιχα, το 2011, μόλις το 4,15% των εξαγορών των Alpha Αμοιβαίων Κεφαλαίων, ήτοι το 1,77% του ενεργητικού τους, επανατοποθετήθηκε σε άλλα Αμοιβαία Κεφάλαια που διαχειρίζεται η εταιρία:

ΠΙΝΑΚΑΣ 8.

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΑ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ALPHA ΑΜΟΙΒΑΙΑ (σε €)

Περίοδος	Διαθέσεις	Εξαγορές	Ενεργητικό Α/Κ	% Εισρο ών στο Ενεργη τικό	% Εξαγορών στο Ενεργητικό
2010	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
1/1 - 30/11/2011	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

205. Αντίστοιχα είναι τα στοιχεία όσον αφορά στην κινητικότητα των πελατών της EUROBANK, η οποία ήταν έντονη τα έτη 2010 και 2011, καθώς το 2010 οι εξαγορές άγγιξαν το 1 δις ευρώ (ποσό το οποίο αποτελεί το 49% του ενεργητικού των συγκεκριμένων Αμοιβαίων Κεφαλαίων), ενώ το 2011, το αντίστοιχο ποσό διαμορφώθηκε

σε 500 εκατ. ευρώ (32% του ενεργητικού των εν λόγω Αμοιβαίων Κεφαλαίων). Όσον αφορά στις μεταφορές Αμοιβαίων Κεφαλαίων, το 2010 μεταφέρθηκε εντός της εταιρίας σε άλλο προϊόν το 8% του ενεργητικού, ενώ το 2011 μεταφέρθηκε το 11% του ενεργητικού:

ΠΙΝΑΚΑΣ 9.

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΟΡΑ ΜΕΡΙΔΙΩΝ EUROBANK ΑΜΟΙΒΑΙΑ (ΣΕ €)

	Εισροές	Εξαγορές	Ενεργητικό Α/Κ	% Εισροών στο Ενεργητικό	% Εξαγορών στο ενεργητικό
2010	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
2011	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

206. Όσον αφορά στην προμηθειακή πολιτική των μερών για τα αλλοδαπά Αμοιβαία Κεφαλαία που διαθέτουν, ισχύουν τα αντίστοιχα με τα ελληνικά. Υπάρχει «αμοιβή διαχείρισης» που βαρύνει το ενεργητικό του Κεφαλαίου και «προμήθεια διάθεσης» η οποία βαρύνει τον επενδυτή κατά την απόκτηση των μεριδίων, ενώ η «προμήθεια εξαγοράς» βαρύνει τον επενδυτή κατά τη ρευστοποίηση των μεριδίων, από το προϊόν της οποίας και παρακρατείται. Διαφοροποιήσεις παρατηρούνται ανάλογα με την κατηγορία Κεφαλαίου και οι διαφοροποιήσεις αυτές συνδέονται με τη στρατηγική προώθησης των προϊόντων την εκάστοτε περίοδο.

207. Σε σχέση με τα αλλοδαπά Κεφάλαια που διαθέτουν στην ελληνική αγορά, οι συμμετέχουσες στη Συγχώνευση επιχειρήσεις δηλώνουν ότι η προμηθειακή πολιτική τους δεν παρουσιάζει σημαντικές αποκλίσεις από εκείνη που εφαρμόζουν στα ελληνικά Αμοιβαία Κεφάλαια και ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, οι προμήθειες είναι χαμηλότερες.

VI.2.2.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ

208. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των μερών και κατόπιν συλλογής στοιχείων από τους ανταγωνιστές, στην αγορά (Διάθεσης) Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ελληνικών και αλλοδαπών Ο.Σ.Ε.Κ.Α.), τα μερίδια των δραστηριοποιούμενων επιχειρήσεων και ο δείκτης συγκέντρωσης HHI είναι¹⁷⁶:

¹⁷⁶ Στη γνωστοποίηση, τα μέρη (α) παρέθεσαν τα κεφάλαια υπό διαχείριση των Αμοιβαίων Κεφαλαίων που έχουν οι ίδιες αναπτύξει και διαχειρίζονται. Ωστόσο, στο σύνολο της αγοράς, τα μέρη συμπεριέλαβαν και τα υπό διαχείριση κεφάλαια αλλοδαπών Ο.Σ.Ε.Κ.Α. που διατίθενται στην ελληνική αγορά, ύψους 3,5 δις €,

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.

ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΔΙΑΘΕΣΗ Α/Κ	31/6/2011		2010		2009		2008	
Σε εκ €								
Eurobank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Κύπρου	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	9.857,61		10.455,39		9.612,78		9.592,58	
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 11.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΑΓΟΡΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (με βάση στοιχεία του έτους 2010)	
Προ της συγκέντρωσης	2378,33
Μετά τη συγκέντρωση	3070,51
Μεταβολή (Δ)	692,17
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (με βάση στοιχεία του πρώτου εξαμήνου του 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	2274,61
Μετά τη συγκέντρωση	2981,66
Μεταβολή (Δ)	707,05

χωρίς όμως να έχουν συμπεριλάβει τα αντίστοιχα ποσά στα μερίδιά τους, (β) συμπεριέλαβαν Αμοιβαία Κεφάλαια της «Eurobank EFG Fund Management Company (LUX) SA (L/F)» (το 2008: [...] εκ. €, το 2009: [...] εκ. €, το 2010: [...] εκ. € και τον 6/2011: [...] εκ. €). Και τούτο διότι, όπως αναφέρουν τα μέρη, βάσει υπόδειξης της Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών, κάποια εκ των ξένων Αμοιβαίων Κεφαλαίων κατηγοριοποιούνται στα αμοιβαία κεφάλαια ελληνικής διαχείρισης και κατ' επέκταση συμπεριλαμβάνονται στα στατιστικά στοιχεία της Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών. Στην ιστοσελίδα της Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών www.eithe.org.gr/ Στατιστικά Στοιχεία ΑΕΔΑΚ / Συνολικό Ενεργητικό ανά Εταιρία αναφέρεται: «Από 1/1/2007 στο συνολικό ενεργητικό των ΑΕΔΑΚ καθώς και στις υφιστάμενες κατηγορίες συμπεριλαμβάνονται τα Α/Κ που έχουν ιδρυθεί σε άλλες χώρες (π.χ. Λουξεμβούργο, Ιρλανδία) και τα οποία διαχειρίζονται ελληνικές ΑΕΔΑΚ. Τα ενεργητικά αφορούν τη διάθεση στην Ελλάδα. Τα Α/Κ αυτά είναι ΟΣΕΚΑ κατά την έννοια της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ [...]».

209. Επισημαίνεται ότι στην εν λόγω αγορά δεν έχει συμπεριληφθεί η Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών¹⁷⁷, καθώς έχει ως αντικείμενο τη διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης¹⁷⁸, τα μερίδια των οποίων ανήκουν αποκλειστικά στο φορέα ή φορείς κοινωνικής ασφάλισης που συγκρότησαν τα Αμοιβαία Κεφάλαια και δεν διατίθενται στο ευρύ κοινό (ΥΑ 78548/Β 1105 άρθρο 3α ΦΕΚ Β/758/92).

210. Καθώς, όπως προαναφέρθηκε, η συγκεκριμένη αγορά διαμορφώνεται με βάση τη διάθεση, τόσο ελληνικών όσο και αλλοδαπών Αμοιβαίων Κεφαλαίων, παρατίθενται στη συνέχεια για λόγους πληρότητας τα μερίδια των μερών και στις επιμέρους αγορές που την απαρτίζουν.

211. Από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν προκύπτει ότι στην υπο-αγορά διάθεσης ελληνικών Αμοιβαίων Κεφαλαίων, οι συμμετέχουσες στη Συγχώνευση επιχειρήσεις συγκεντρώνουν κοινό μερίδιο ύψους 45,28% για το 2010 (η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ 18,43% και η EUROBANK 26,84%). Στην υπο-αγορά διάθεσης αλλοδαπών Αμοιβαίων Κεφαλαίων συγκεντρώνουν κοινό μερίδιο ύψους 22,24% για το 2010 (η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ 7,27% και η EUROBANK 14,97%).

212. Ωστόσο, τόσο τα ελληνικά όσο και τα αλλοδαπά Αμοιβαία Κεφάλαια είναι διαθέσιμα στην ελληνική αγορά μέσω των τραπεζικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών εταιριών, Α.Ε.Δ.Α.Κ. και Α.Ε.Π.Ε.Υ.¹⁷⁹ και επιπλέον διαφημίζονται ανοικτά στο επενδυτικό κοινό¹⁸⁰. Επιπλέον, βάσει του ν. 3283/2004 (άρθρα 30, 31 και 35), και για τις

¹⁷⁷ Η Α.Ε.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών ιδρύθηκε το 2000 με συμμετοχή των ασφαλιστικών Οργανισμών ΙΚΑ (30%), ΟΓΑ (15%) και ΟΑΕΕ (15%) και με τη συμμετοχή της Εθνικής Τράπεζας (40%). Όπως προέβλεπε η Υπουργική Απόφαση 78548/Β 1105 του 1992 στο άρθρο 9: «Στις Εταιρείες Διαχείρισης Α.Κ. που θα συστήνουν οι Φ.Κ.Α. συμμετέχει υποχρεωτικά Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα», με σκοπό κατά το καταστατικό της «την ενεργητική διαχείριση των Αποθεματικών των Ασφαλιστικών Οργανισμών». Τον Ιούλιο του 2009 αυξήθηκε το ποσοστό των μετόχων Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης λόγω προσαρμογής του ποσοστού της ΕΤΕ από το 40% στο 20%, οπότε πλέον οι Φορείς ελέγχουν το 80% του μετοχικού κεφαλαίου. (<http://www.hpmf.gr/Profile>)

¹⁷⁸ Κατά τις διατάξεις περί σύστασης και λειτουργίας Ανώνυμων Εταιριών Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ν.1902/90, ν.2076/92, ν.2679/99, Υπ. Απόφαση Νο 78548/Β/105/92, ν.3283/2004, ν.3586/2007) - (<http://www.hpmf.gr/Profile>)

¹⁷⁹ Χρησιμοποιείται το δίκτυο υποκαταστημάτων άνω των 10 τραπεζών.

¹⁸⁰ Ενδεικτικά αναφέρονται η Πειραιώς Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. που διαφημίζει στην ιστοσελίδα της www.piraeusaedak.gr τα Αμοιβαία Κεφάλαια των Pioneer, JP Morgan, WIOF και άλλων, καθώς και η Solidus Χρηματιστηριακή που διαφημίζει στην ιστοσελίδα της 75 τύπους Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Sicav – Parvest) της BNP Paribas.

δύο κατηγορίες δημοσιεύονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα τα πλήρη και απλοποιημένα ενημερωτικά δελτία που περιλαμβάνουν τα χαρακτηριστικά του Ο.Σ.Ε.Κ.Α., τον Κανονισμό του και τις προμήθειες διάθεσης εξαγοράς και μεταφοράς που βαρύνουν τον μεριδιούχο καθώς και τις οποίες άλλες προμήθειες που βαρύνουν το ενεργητικό του Ο.Σ.Ε.Κ.Α.. Συνεπώς, οι υποψήφιοι μεριδιούχοι φαίνεται πως έχουν ίδιο βαθμό προσβασιμότητας και πληροφόρησης τόσο για τα ελληνικά όσο και τα αλλοδαπά Αμοιβαία Κεφάλαια. Όπως δε, υποστηρίζουν τα μέρη και προαναφέρθηκε, η τιμολόγηση και η φορολόγηση των Ο.Σ.Ε.Κ.Α. στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης και ιδίως σε όλες τις χώρες της Ε.Ε., στις οποίες διατίθενται Αμοιβαία Κεφάλαια και υπάρχει ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων, δεν παρουσιάζει διακριτή διαφοροποίηση.

213. Κατ' επέκταση δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί με βάση τα στοιχεία στη διάθεση της Επιτροπής Ανταγωνισμού μη υποκαταστασιμότητα μεταξύ των δύο υποαγορών (διάθεσης ελληνικών και ξένων Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.)).

VI.2.2.4 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

214. Στην ορισθείσα σχετική αγορά των αμοιβαίων κεφαλαίων εν γένει στην οποία περιλαμβάνονται σύμφωνα και με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο ελληνικά (υπό διαχείριση και διάθεση στην ημεδαπή) και αλλοδαπά Αμοιβαία Κεφάλαια προς διάθεση, παρατηρούνται τα εξής σύμφωνα με τον Πίνακα 10:

215. Οι υπό συγχώνευση επιχειρήσεις (είτε μέσω των θυγατρικών τους, είτε μέσω του τραπεζικού δικτύου διανομής ή των συμβεβλημένων αντιπροσώπων), κατά την οικονομική χρήση έτους 2010 και το πρώτο εξάμηνο του έτους 2011 βρίσκονται στην πρώτη (EUROBANK) και στην δεύτερη θέση (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ), αντίστοιχα, επί του συνόλου της σχετικής αγοράς. Μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συγκέντρωσης, θα κατέχουν από κοινού, ποσοστό ύψους [...] % (σύμφωνα με τα στοιχεία του έτους 2011 υπολογιζομένων επί των σχετικά συμμετρικά μειωμένων σε σχέση με το έτος 2010 διατιθέμενων κεφαλαίων), ενώ με στοιχεία του έτους 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανερχόταν σε [...] %. Τα συνδυαστικά μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων εμφανίζονται οριακά υψηλά, ενώ τα μερίδια αγοράς των εν λόγω επιχειρήσεων και των δύο επόμενων ([...] και [...]) ανταγωνιστών, όπως προκύπτει από τον ως άνω πίνακα, κατά τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις και το πρώτο

εξάμηνο του 2011 δεν εμφανίζουν επαρκή βαθμό συμμετρίας. Για το χρονικό διάστημα 2008-2010 παρατηρούνται, για το σύνολο των δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά επιχειρήσεων, ισχυρές ενδείξεις ρευστότητας και μεταβλητότητας μεριδίων. Θα πρέπει να σημειωθεί, επίσης, ότι τα μερίδια αγοράς εμφανίζονται ουσιαδώς μειωμένα από το έτος 2009 και εφεξής, γεγονός που πιθανώς να οφείλεται στην αύξηση του μεριδίου των αλλοδαπών Ο.Σ.Ε.Κ.Α. έναντι των ελληνικών Αμοιβαίων Κεφαλαίων και στη μετατόπιση του ενδιαφέροντος των Ελλήνων επενδυτών σε παρόχους που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδος.

216. Όσον αφορά στα επίπεδα συγκέντρωσης, για τη μέτρηση των οποίων χρησιμοποιείται ο δείκτης ΗΗΙ¹⁸¹, όπως προκύπτει από τον ως άνω πίνακα για την οικονομική χρήση έτους 2010 και αντίστοιχα για το πρώτο εξάμηνο του 2011, η μεταβολή του δείκτη (Δ) είναι σε ποσοστό πέραν του ασφαλούς ελαχίστου ορίου που προβλέπει η προαναφερθείσα Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

217. Ωστόσο, από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν καταδεικνύεται ότι

- i. Η τιμολόγηση των Αμοιβαίων Κεφαλαίων δεν είναι σύνθετη και έχει διαφανείς και συγκρίσιμους όρους μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών εταιριών διαχείρισης.
- ii. Οι επενδυτές έχουν την δυνατότητα να απεμπλακούν από την επένδυση, οποιαδήποτε στιγμή με εξαιρετικά χαμηλό και συνήθως μηδενικό έμμεσο ή άμεσο κόστος μεταστροφής (no switching costs).

218. Ειδικότερα, από τα στοιχεία που προσκόμισαν τα μέρη προκύπτει υψηλός βαθμός κινητικότητας των μεριδούχων, αφού τα ποσοστά εξαγορών και διαθέσεων είναι εξαιρετικά υψηλά αγγίζοντας το [...] % και [...] % των κεφαλαίων υπό διαχείριση για τα έτη 2010 και 2011 αντίστοιχα¹⁸². Ως εκ τούτου το συνεπαγόμενο για το μεριδούχο κόστος (switching cost) δεν φαίνεται να είναι αποτρεπτικό.

219. Επιπροσθέτως η διαδικασία εξαγοράς μεριδίων, όπως περιγράφηκε ανωτέρω, τόσο στις περιπτώσεις ολικής όσο και στις περιπτώσεις μερικής εξαγοράς με την κατάθεση μιας απλής αίτησης, φαίνεται να είναι απλή. Εξάλλου, ο υποψήφιος επενδυτής – μεριδιούχος λαμβάνοντας όλες τις πληροφορίες που επιθυμεί και του είναι απαραίτητες

¹⁸¹ Ο.π παρ.16 της Ανακοίνωσης της Ε.Ε.

¹⁸² Βλ. ανωτέρω.

μέσω των ενημερωτικών δελτίων των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, τα οποία περιλαμβάνουν πληροφορίες και για τις επιβαλλόμενες προμήθειες διάθεσης, εξαγοράς κ.λπ., και με βάση το διαθέσιμο κεφάλαιό του, σε συνάρτηση με την υπόλοιπη περιουσία του, το χρονικό ορίζοντα της επένδυσης, το βαθμό επικινδυνότητας που είναι διατεθειμένος να αναλάβει και την προηγούμενη εμπειρία του σε επενδύσεις, καταλήγει σε μια επενδυτική απόφαση που συνάδει με το επενδυτικό του προφίλ, αποφασίζει σε ποιο πάροχο επενδυτικών υπηρεσιών θα απευθυνθεί και ποια επενδυτικά προϊόντα θα επιλέξει.

220. Ωστόσο, σημειώνεται ότι, καθώς η απόδοση των Αμοιβαίων Κεφαλαίων δεν μπορεί να είναι εγγυημένη (απαγορεύεται εκ του νόμου) η ελκυστικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και η προσέλκυση επενδυτών κατοίκων Ελλάδος εξαρτάται κυρίως από παράγοντες όπως η σοβαρότητα του διαχειριστή, η εξειδίκευση του ως προς το συγκεκριμένο τύπο του Αμοιβαίου Κεφαλαίου που διαχειρίζεται, καθώς και η αγορά στην οποία δραστηριοποιείται (βλ. σελ. του εντύπου 33 γνωστοποίησης). Όπως όμως δηλώνουν τα μέρη (βλ. σελ. 86 του εντύπου της γνωστοποίησης) και συνάγεται από τα υψηλά ποσοστά διάθεσης και εξαγοράς Αμοιβαίων Κεφαλαίων, η σημασία των προτιμήσεων των πελατών σε συγκεκριμένες Α.Ε.Δ.Α.Κ. ως προς την εγχώρια αγορά Αμοιβαίων Κεφαλαίων δεν είναι μεγάλη παρότι εξαρτάται κυρίως από ποιοτικά χαρακτηριστικά. Και τούτο διότι:

- i. η εξυπηρέτηση πριν και μετά την πώληση διαδραματίζει μικρό ρόλο, κυρίως λόγω των αυτοματοποιημένων εν πολλοίς διαδικασιών.
- ii. τα προϊόντα των αλλοδαπών Ο.Σ.Ε.Κ.Α. διατίθενται από περισσότερα δίκτυα διανομής.
- iii. οι περισσότερες Α.Ε.Δ.Α.Κ. προσφέρουν πλήρες φάσμα προϊόντων. Εξάλλου, καθώς τα προϊόντα των μερών που συμμετέχουν στη συγκέντρωση είναι πλήρως υποκατάστατα, ο ρόλος της διαφοροποίησης των προϊόντων όσον αφορά τα χαρακτηριστικά ή την ποιότητα είναι ελάχιστος.
- iv. τα αποτελέσματα δικτύου διαδραματίζουν ελάχιστο ρόλο ως προς την επιλογή Α.Ε.Δ.Α.Κ. από κάποιον πελάτη.

Στην ουσία αυτό που είναι πρωταρχικής σημασίας για τον πελάτη είναι το ύψος των προμηθειών αλλά και η παροχή ορθών επενδυτικών συμβουλών. Όπως τα μέρη

δηλώνουν, η δυνατότητα αλλαγής προμηθευτή είναι άμεση και αδάπανη και ο βαθμός διασποράς των πελατών είναι πολύ μεγάλος.

221. Εξάλλου, δεν υφίστανται σημαντικά εμπόδια εισόδου, είτε υπό τη μορφή νομικών πλεονεκτημάτων, που να περιορίζουν τον αριθμό πιθανών νεοεισερχόμενων ανταγωνιστών είτε υπό τη μορφή τεχνικών πλεονεκτημάτων που απολαμβάνουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με την ίδρυση ημεδαπής Α.Ε.Δ.Α.Κ. ή τη δραστηριοποίηση αλλοδαπής επιχείρησης στην Ελλάδα δεν προβλέπει δυσμενέστερους όρους για την τυχόν είσοδο αλλοδαπού ανταγωνιστή στην ελληνική αγορά, σε πλήρη εφαρμογή της επιβεβλημένης αρχής της αμοιβαιότητας. Άλλωστε, οι ημεδαποί κανόνες δικαίου θεσπίζονται σε εναρμόνιση προς το κοινοτικό δίκαιο (βλ. σχετ. ν.3284/2004183) ενώ και το νέο νομοθετικό κοινοτικό πλαίσιο, όπως προαναφέρθηκε (Οδηγία 2009/65 ΕΚ) θα απλοποιήσει ακόμη περισσότερο, όταν υιοθετηθεί στην ελληνική έννομη τάξη, τη διαδικασία δραστηριοποίησης Ο.Σ.Ε.Κ.Α. στην Ελλάδα. Πέραν των νομίμων προϋποθέσεων για τη σύσταση και τη μετοχική σύνθεση μιας Α.Ε.Δ.Α.Κ. στην Ελλάδα¹⁸⁴, που ούτως ή άλλως συνιστούν ενωσιακή επιταγή, την οποία αντίστοιχα οφείλουν να υιοθετήσουν όλα τα κράτη μέλη, δεν υπάρχουν άλλα νομικά εμπόδια για την είσοδο νέων ανταγωνιστών.

222. Περαιτέρω, πέραν του νομοθετικού πλαισίου, και η τεχνολογία φαίνεται να διευκολύνει τους αλλοδαπούς Ο.Σ.Ε.Κ.Α. να έχουν παρουσία στην ελληνική αγορά με εξαιρετικά χαμηλό κόστος. Όπως προαναφέρθηκε, υπάρχει πληθώρα Α.Ε.Δ.Α.Κ. που

¹⁸³ Με τον εν λόγω νόμο πραγματοποιήθηκε η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2001/107/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2002 για την τροποποίηση της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.) της Οδηγίας 2001/108/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2002 για την τροποποίηση της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (Ο.Σ.Ε.Κ.Α.), όσον αφορά τις επενδύσεις των Ο.Σ.Ε.Κ.Α. (L 41/13.2.2002 σελ. 35), της Οδηγίας 2000/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Νοεμβρίου 2000 για την τροποποίηση των Οδηγιών του Συμβουλίου 85/611/ΕΟΚ, 92/49/ΕΟΚ, 92/96/ΕΟΚ και 93/22/ΕΟΚ όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες (L 290/17.11.2000 σελ. 27).

¹⁸⁴ Αρ 5 του ν. 3284/2204 ως τροποποιήθηκε από το αρ. 47 του ν. 3371/2005, με τον οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία 2001/34/ΕΚ (L 184/6.7.2001) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εισαγωγή κινητών αξιών σε χρηματιστήριο αξιών και τις πληροφορίες επί των αξιών αυτών που πρέπει να δημοσιεύονται.

δραστηριοποιούνται στην αγορά και συγκεκριμένα 22 ελληνικές και 37 αλλοδαπές, καθώς και 316 ελληνικά και 1.350 αλλοδαπά Αμοιβαία Κεφάλαια.

223. Τέλος, λόγω και της κατά δήλωση των μερών μεγάλης υποκαταστασιμότητας των διαθέσιμων Αμοιβαίων Κεφαλαίων μεταξύ τους, των διαφοροποιήσεων αναφορικά με τις προμήθειες διάθεσης και εξαγοράς που συνδέονται με τη στρατηγική προώθησης των προϊόντων την εκάστοτε περίοδο και το ρίσκο που συνδέεται με κάθε επένδυση, της απουσίας συμμετρίας στο λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων καθώς και ικανών διαρθρωτικών δεσμών ή αποτρεπτικών μηχανισμών μεταξύ αυτών, δεν διαπιστώνονται ενδείξεις πιθανού συντονισμού των μερών με την 3^η μεγαλύτερη εταιρία της οικείας αγοράς.

224. Για όλους τους ως άνω λόγους, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δε θα προκαλέσει οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς στη σχετική αγορά των Αμοιβαίων Κεφαλαίων

225. Εξάλλου δεδομένης της ασυμμετρίας των μεριδίων της εν λόγω αγοράς, μεταξύ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και του αμέσως επόμενου ανταγωνιστή, ήτοι της [...] ([...] % έναντι [...] % - στοιχεία 2010), σε συνδυασμό με την έλλειψη ικανών διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ των ως άνω επιχειρήσεων, εκτιμάται ότι η Συγχώνευση δε θα προκαλέσει επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς στη σχετική αγορά των αμοιβαίων κεφαλαίων.

VI.2.3. Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ - ΚΑΡΤΩΝ (PAYMENT CARDS)

VI.2.3.1 ΓΕΝΙΚΑ

226. Οι κάρτες πληρωμής αποτελούν ένα σύγχρονο και διαδεδομένο τρόπο συναλλαγών που παρέχει τη δυνατότητα ανάληψης μετρητών, πληρωμής αλλά και αγοράς αγαθών ή υπηρεσιών χωρίς άμεση εκταμίευση μετρητών για πληρωμή της αξίας τους.

227. Οι συναλλαγές μέσω καρτών παρέχουν τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

α) παροχή δυνατότητας στους κατόχους τους να διενεργούν τραπεζικές πράξεις μέσω των Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών (ATM), όπως αναλήψεις, καταθέσεις, αυτόματες πληρωμές λογαριασμών και μεταφορά ποσών από λογαριασμό σε λογαριασμό.

β) ευκολία στις συναλλαγές σε όσες περιπτώσεις ο κάτοχος της κάρτας δεν έχει ή δε θέλει να έχει μαζί του μετρητά.

γ) ασφάλεια στις συναλλαγές, γιατί ο κάτοχος της κάρτας δεν χρειάζεται να έχει μαζί του μετρητά.

δ) εξασφάλιση περιόδου χάριτος αρκετών ημερών χωρίς τόκο από την ημερομηνία έκδοσης του λογαριασμού έως την ημερομηνία πληρωμής.

ε) δυνατότητες εκπτώτικων αγορών σε σειρά καταστημάτων, με αποτέλεσμα οι κάτοχοι καρτών να κερδίζουν σημαντικά ποσά.

στ) ειδικά προνόμια για συγκεκριμένες επιχειρήσεις και συλλόγους, όπως, για παράδειγμα, για τους πελάτες ενός καταστήματος, για τους ασφαλισμένους μιας ασφαλιστικής εταιρίας, για τους φιλάθλους μιας ποδοσφαιρικής ομάδας, για τα μέλη ενός συλλόγου, κ.λπ.

ζ) εξυπηρέτηση στις συναλλαγές μέσω Internet ή σε συναλλαγές εξ' αποστάσεως, αφού διασφαλισθεί προηγουμένως η ασφάλεια της συναλλαγής.

VI.2.3.2. ΕΙΔΗ ΚΑΡΤΩΝ

228. Οι δύο βασικοί τύποι καρτών πληρωμής είναι:

- Οι χρεωστικές κάρτες, οι οποίες επιτρέπουν στον κάτοχο να χρεώνει τις αγορές απευθείας στον τραπεζικό του λογαριασμό.
- Οι πιστωτικές κάρτες, οι οποίες επιτρέπουν στον κάτοχο να πραγματοποιεί αγορές μέχρι ενός συγκεκριμένου ορίου. Το υπόλοιπο εξοφλείται είτε πλήρως εντός συγκεκριμένης προθεσμίας είτε μερικώς, και στην περίπτωση αυτή ο κάτοχος χρεώνεται με τόκους επί του ανεξόφλητου υπολοίπου.

229. Οι χρεωστικές κάρτες προσφέρουν άμεση πρόσβαση στον τραπεζικό λογαριασμό του χρήστη κάθε στιγμή, αντικαθιστώντας την ανάγκη συναλλαγής με μετρητά ή συνάλλαγμα και δίνουν τη δυνατότητα ανάληψης μετρητών στην Ελλάδα και το εξωτερικό με απευθείας χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού.

230. Σε περίπτωση συναλλαγής μέσω χρεωστικής κάρτας, το ποσό της συναλλαγής μεταφέρεται αυτόματα από το λογαριασμό του κατόχου στο λογαριασμό του εμπόρου και δεν πιστώνεται στο λογαριασμό του χρήστη της κάρτας, όπως συμβαίνει στις

πιστωτικές κάρτες. Αν δεν υπάρχει διαθέσιμο ποσό στο λογαριασμό, με τον οποίο είναι συνδεδεμένη η χρεωστική κάρτα, η συναλλαγή δεν πραγματοποιείται.

231. Οι περισσότερες χρεωστικές κάρτες μπορούν να συνδεθούν με παραπάνω από έναν τραπεζικούς λογαριασμούς της ίδιας πάντοτε τράπεζας και να χρησιμοποιηθούν για να εξοφλούνται πάγιες μηνιαίες χρεώσεις, όπως λογαριασμοί, αλλά και για την πληρωμή δανείων και πιστωτικών καρτών με αυτόματη χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού. Επίσης, με τις χρεωστικές κάρτες μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσω των ATM κατάθεση μετρητών, μεταφορά ποσών μεταξύ λογαριασμών, ενημέρωση υπολοίπου και εκτύπωση των τελευταίων κινήσεων λογαριασμών.

232. Οι χρεωστικές κάρτες εξασφαλίζουν μεγαλύτερη ασφάλεια και στις συναλλαγές μέσω Internet, καθώς ο καταναλωτής μπορεί να δημιουργήσει έναν ξεχωριστό λογαριασμό, με ποσό που θα ελέγχει, για χρήση αποκλειστικά με την συγκεκριμένη χρεωστική κάρτα.

233. Όπως διευκρινίζουν τα συμμετέχοντα στη Συγχώνευση μέρη, στις χρεωστικές κάρτες δε χρεώνεται συνδρομή, αλλά μετακυλίσονται στον κάτοχο επιβαρύνσεις από τη χρήση τρίτων δικτύων και επιβάλλονται χρεώσεις για αναλήψεις μετρητών από ATM τρίτων δικτύων: μέσω του δικτύου ΔΙΑΣ, από ATM σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹⁸⁵ και από ATM εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα, δεν υφίστανται δεσμευτικοί όροι και πολύπλοκες διαδικασίες αναφορικά με ενδεχόμενη επιλογή του πελάτη να προχωρήσει σε κλείσιμο της κάρτας του.

234. Οι πιστωτικές κάρτες θεωρούνται ένα ιδιαίτερα πολύπλοκο χρηματοπιστωτικό εργαλείο, καθώς η χρήση τους περιλαμβάνει ένα μεγάλο αριθμό διαφορετικών χαρακτηριστικών και κινήτρων (εύρος συναλλαγών, πίστωση, παροχές), ένα μεγάλο αριθμό συνδεδεμένων τιμών (επιτόκια, επιτόκια υπερημερίας, περίοδος χάριτος, ποινή υπέρβασης ορίου, ετήσια συνδρομή κ.ά.) και ποσοτικούς περιορισμούς (πιστωτικά όρια, ελάχιστες καταβολές). Επιπλέον, τα χαρακτηριστικά αυτά και οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται όχι μόνο από τράπεζες αλλά από πληθώρα οργανισμών και επιχειρήσεων¹⁸⁶.

¹⁸⁵ Ίδιες βάσει των κανονισμών SEPA.

¹⁸⁶ B. Scholnick, N. Massoud, A. Saunders, S. Carbo-Valverde, F. Rodriguez-Fernandez The Economics of Credit Cards, Debit Cards and ATMs: A Survey and Some New Evidence, April 2006, Invited Paper Submitted to the 30th Annual Journal of Banking and Finance Conference, Beijing, China, June 6-8 2006

235. Οι τραπεζικοί οργανισμοί προχώρησαν, ιδιαίτερα στο παρελθόν, σε μια ευρεία εκστρατεία αύξησης των πιστωτικών καρτών, για διάφορους λόγους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται¹⁸⁷:

- Το περιθώριο κέρδους που προκύπτει από τη διαφορά επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων. Είναι γεγονός ότι τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών είναι πολύ υψηλότερα σε σύγκριση με άλλες κατηγορίες (π.χ. στεγαστικά, απλά καταναλωτικά), ωστόσο αυξημένα είναι τόσο τα έξοδα του προϊόντος, όσο συχνά και οι επισφάλειες.
- Οι προμήθειες που εισπράττουν οι τράπεζες, τόσο από τις συνδρομές, όσο και από τους εμπόρους, ανάλογα με το ύψος των αγορών που πραγματοποιούνται.
- Η πρόθεση των τραπεζών, μέσω των πιστωτικών καρτών, να προχωρήσουν και σε πωλήσεις άλλων προϊόντων τους, όπως για παράδειγμα ασφαλιστικών προϊόντων, καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων, κ.λπ. Γενικότερα, η πιστωτική κάρτα αποτελεί ένα πολύ καλό μέσο, προκειμένου οι τράπεζες να «δεσμεύσουν» τους πελάτες τους με αυτές.

236. Παράλληλα, τα τελευταία χρόνια, η ευρεία διάδοση των καρτών και ο τραπεζικός ανταγωνισμός έχουν οδηγήσει σε μια συνεχή επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών, διευρύνοντας έτσι την κλασική λειτουργία της κάρτας ως μέσου πληρωμών. Έτσι, προστέθηκαν ασφαλιστικές καλύψεις (ταξιδιωτική ασφάλιση, ιατρική και νομική βοήθεια), καταρτίστηκαν ειδικά προγράμματα συνεργασίας τραπεζών με επιχειρήσεις, ώστε να παρέχονται εκπτώσεις για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, και τελευταία άρχισαν να εφαρμόζονται προγράμματα σύνδεσης πιστωτικών καρτών με οργανισμούς, σωματεία, λέσχες, φιλανθρωπικές ή οικολογικές οργανώσεις κ.ά.

237. Η προσπάθεια αυτή εμπλουτισμού των καρτών (κυρίως των πιστωτικών) με στοιχεία που δεν σχετίζονται άμεσα με την κύρια λειτουργία τους αποσκοπεί κυρίως στη διεύρυνση της πελατείας του τραπεζικού φορέα, στην εξυπηρέτηση και ικανοποίηση του πελάτη και στην προβολή του συνεργαζόμενου φορέα.

238. Σήμερα κυκλοφορούν πάρα πολλές παραλλαγές του βασικού μοντέλου της κάρτας με ανοικτή πίστωση και οι σημαντικότερες αναλύονται παρακάτω:

¹⁸⁷ hrima.gr

- Πιστωτική Κάρτα Affinity. Πιστωτική κάρτα, η οποία εκδίδεται από κοινού μεταξύ μιας τράπεζας και ενός συλλόγου ή σωματείου ή μη κερδοσκοπικού οργανισμού και η οποία συνήθως έχει μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Μέσω της χρήσης της υποστηρίζει τις δραστηριότητες του εκάστοτε οργανισμού.
- Πιστωτική Κάρτα Συνεργατών (Co-Branded). Πιστωτική κάρτα που εκδίδεται από κοινού μεταξύ μιας τράπεζας και μιας εμπορικής εταιρείας. Οι κάτοχοι μιας πιστωτικής κάρτας co-branded δικαιούνται διάφορα είδη προνομίων στις συναλλαγές τους με την εμπορική εταιρία που έχει συνεκδόσει την πιστωτική κάρτα¹⁸⁸. Η κάρτα co-branded μπορεί να χρησιμοποιηθεί και σε οποιαδήποτε άλλη εμπορική επιχείρηση που αποδέχεται πληρωμές μέσω πιστωτικών καρτών, όπως και κάθε άλλη πιστωτική κάρτα.
- Πιστωτική Κάρτα Ιδιωτικής Ετικέτας (Private Label). Πιστωτική κάρτα που εκδίδεται από κοινού μεταξύ μιας τράπεζας και μιας εμπορικής εταιρείας¹⁸⁹. Η διαφορά της από την πιστωτική κάρτα Co-branded είναι ότι η πιστωτική κάρτα Private Label μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στη συγκεκριμένη επιχείρηση, η οποία την έχει συνεκδόσει.
- Πιστωτική Κάρτα Business Credit. Η κάρτα αυτή εκδίδεται αποκλειστικά σε επιχειρηματίες, με ξεχωριστό πιστωτικό όριο εξασφαλίζοντας στον κάτοχο πρόσθετη αγοραστική δύναμη, πάρα πολλές διευκολύνσεις και οφέλη.
- Πιστωτικές Κάρτες Επιστροφής Χρημάτων. Οι πιστωτικές κάρτες επιστροφής χρημάτων έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό την επιστροφή ενός ποσοστού της αξίας των συναλλαγών που πραγματοποιεί με την κάρτα ο κάτοχός της, ως πίστωση στο λογαριασμό του.
- Φοιτητικές Πιστωτικές Κάρτες. Η κύρια διαφορά μιας φοιτητικής πιστωτικής κάρτας από μια κοινή πιστωτική κάρτα είναι ότι απαιτούνται περιορισμένα δικαιολογητικά για την έκδοσή της (αστυνομική ταυτότητα, φοιτητική ταυτότητα και Α.Φ.Μ.), έχει χαμηλό πιστωτικό όριο, συνήθως όχι μεγαλύτερο από 800 ευρώ, και έχει συνήθως δωρεάν συνδρομή για όσο διαρκεί η φοιτητική ιδιότητα.

¹⁸⁸ http://www.credicom.gr/el/INDIVIDUAL_S_MM/CreditCards/cobranded_cards/

¹⁸⁹ http://www.hsbcusa.com/business_solutions/default.html

- Πιστωτικές Κάρτες Μεταφοράς Υπολοίπου. Τα προγράμματα μεταφοράς υπολοίπου καρτών προβλέπουν μηδενικό επιτόκιο για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, που συνήθως διαρκεί μέχρι 12 μήνες, ή πολύ χαμηλό επιτόκιο για κάποια ορισμένη περίοδο, συνήθως μέχρι την αποπληρωμή του μεταφερόμενου ποσού, ή χαμηλότερο επιτόκιο σε σχέση με αυτό της κάρτας που ήδη κατέχει ο καταναλωτής.
- Πιστωτικές Κάρτες Χωρίς Συνδρομή. Σχεδόν όλες οι τράπεζες διαθέτουν τις βασικές πιστωτικές τους κάρτες χωρίς συνδρομή για τον πρώτο χρόνο ή και για πάντα, στα πλαίσια ειδικών προσφορών.
- Προπληρωμένες Κάρτες. Πολλές τράπεζες διαθέτουν προπληρωμένες κάρτες, οι οποίες προσφέρουν ασφάλεια στις συναλλαγές (ιδιαίτερα εκείνες που πραγματοποιούνται μέσω διαδικτύου), δεν υπόκεινται σε πιστωτικό έλεγχο και δεν επιβαρύνουν τον κάτοχό τους με επιτόκιο. Μοναδική προϋπόθεση για να εκδοθούν είναι η κατάθεση χρημάτων σε αυτές, ενώ κατά τη «φόρτισή» τους απαιτείται μια μικρή εισφορά.

VI.2.3.3 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

239. Η επιλογή μεταξύ του πλήθους των πιστωτικών καρτών που κυκλοφορούν στην αγορά εξαρτάται από τα εξής χαρακτηριστικά τους¹⁹⁰:

- Ονομαστικό επιτόκιο
- Ετήσια συνδρομή
- ΣΕΠΠΕ (Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Ποσοστό Επιβάρυνσης, στο οποίο έχουν συνυπολογιστεί και επιπρόσθετες χρεώσεις και έξοδα, πέραν του βασικού επιτοκίου)
- Όριο αγορών
- Όριο ανάληψης μετρητών
- Επιτόκιο ανάληψης μετρητών
- Επιτόκιο μεταφοράς υπολοίπου
- Περίοδος χάριτος
- Ελάχιστη μηνιαία καταβολή

¹⁹⁰ DIADIKTIO.PBLPGS.GR

• Άλλα χαρακτηριστικά και προσφορές, για παράδειγμα έξοδα ανάληψης μετρητών, έξοδα χρήσης στο εξωτερικό, προγράμματα επιβράβευσης, συλλογή πόντων, συλλογή αεροπορικών μιλίων, ειδικές εκπτώσεις κ.ο.κ.

240. Σύμφωνα με τα μέρη, συνδρομή χρεώνεται σε ένα ποσοστό της τάξης του 30-35% του συνόλου των πιστωτικών καρτών, ενώ μετακυλίνονται στον κάτοχο επιβαρύνσεις για αναλήψεις μετρητών (cash advance) από ΑΤΜ τρίτων δικτύων, από ΑΤΜ σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από ΑΤΜ εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, ο κάτοχος επιβαρύνεται με ένα συμβατικό κυμαινόμενο επιτόκιο επί του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου, με επιτόκιο υπερημερίας σε περίπτωση καθυστέρησης κατά περίπτωση και με διάφορες επιβαρύνσεις που αφορούν στην εφαρμογή των όρων της σύμβασης πίστωσης και που περιγράφονται αναλυτικά τόσο στους όρους της σύμβασης όσο και στα προσυμβατικά έγγραφα.

241. Ένα ποσοστό περίπου 90% των πιστωτικών καρτών (εξαιρούνται οι προπληρωμένες κάρτες (prepaid) και οι Business Credit) συνδέεται με προγράμματα επιβράβευσης, τα οποία παρέχονται χωρίς κόστος για τον πελάτη, ενώ προσφέρουν σημαντική προστιθέμενη αξία. Δεν υπάρχει καμία διαφοροποίηση στους όρους των συγκεκριμένων καρτών και ουδεμία δέσμευση υφίσταται για τον πελάτη, στου οποίου την απόλυτη διακριτική ευχέρεια είναι η χρήση των προγραμμάτων επιβράβευσης.

242. Περαιτέρω, τα μέρη σημειώνουν ότι δεν υφίστανται δεσμευτικοί νομικοί όροι και πολύπλοκες διαδικασίες αναφορικά με ενδεχόμενη επιλογή του πελάτη να προχωρήσει σε κλείσιμο της κάρτας του, είτε για την έκδοση ενός νέου προϊόντος είτε για τη μεταφορά του χρεωστικού υπολοίπου σε τράπεζα του ανταγωνισμού. Αντίθετα, σε ορισμένες περιπτώσεις, δίδονται κίνητρα (switching benefits) μέσω προσφορών π.χ. προνομιακού επιτοκίου για μεταφορά υπολοίπου ή/ και έκδοσης κάρτας χωρίς ετήσια συνδρομή.

243. Από πλευράς ζήτησης, η αγορά είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική καθώς ο κάθε πελάτης μπορεί να συνεργαστεί με όσες τράπεζες επιθυμεί, χωρίς να είναι απαραίτητη οποιαδήποτε άλλη σχέση του πελάτη με την τράπεζα (π.χ. καταθετική).

VI.2.3.4 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΡΤΩΝ

244. Η επιλογή της κύρια κάρτας συναλλαγών, είτε αυτή είναι πιστωτική, είτε χρεωστική, είτε προπληρωμένη, μοιάζει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την κύρια τράπεζα που έχουν επιλέξει οι καταναλωτές, καθώς και με τη σχέση συνεργασίας που έχουν αναπτύξει μαζί της, σύμφωνα με την 9^η έρευνα MasterCardBarometer που πραγματοποιήθηκε από τη MasterCard και την FocusBari από το Μάρτιο έως και τον Ιούνιο του 2011 και αφορά στην ελληνική αγορά.¹⁹¹

245. Στην εν λόγω έρευνα παρατηρείται ότι σημαντικό ποσοστό συμμετεχόντων (32%) όχι μόνο επιλέγει την κάρτα συναλλαγών του βάσει του συγκεκριμένου κριτηρίου, αλλά θεωρεί ότι αποτελεί και τον πλέον καθοριστικό παράγοντα (29%).

246. Δεύτερο πιο σημαντικό κριτήριο επιλογής κάρτας εμφανίζεται να είναι το εύρος του δικτύου/σημεία αποδοχής με ποσοστό 20%, ενώ ακολουθούν τα χαρακτηριστικά αλλά και οι χρεώσεις των σχετικών προϊόντων με ποσοστό 13%.

247. Μοναδικό σημείο διαφοροποίησης ανάμεσα στα δύο φύλλα αποτελεί το γεγονός πως οι άντρες σε σύγκριση με τις γυναίκες δίνουν μεγαλύτερη βαρύτητα στα διαθέσιμα προγράμματα εκπτώσεων που προσφέρονται μέσω της εκάστοτε κάρτας (11%).

248. Εν συνεχεία και διαχωρίζοντας τις ηλικιακές ομάδες, οι μεγαλύτερης ηλικίας ερωτηθέντες (55-70) παρουσιάζονται ακόμη πιο ένθερμοι υποστηρικτές της κύριας τράπεζας ως βασικού κριτηρίου επιλογής κάρτας (σε ποσοστό 38%), ενώ τα άτομα νεότερης ηλικίας (25-34) ενδιαφέρονται περισσότερο για τα διαθέσιμα σημεία αποδοχής (23%).

249. Ενδιαφέρον επίσης είναι το σχετικό εύρημα που αφορά στους νεαρούς ενήλικες συμμετέχοντες (ηλικίας 18-24), οι οποίοι δηλώνουν πως δεν έχουν συγκεκριμένα κριτήρια (40%) ως προς την επιλογή της κάρτας συναλλαγών τους, γεγονός που πιθανόν συνδέεται με περιορισμένη γνώση του θέματος ή έλλειψη ενδιαφέροντος για αντίστοιχα προϊόντα.

250. Διαφορετική βαρύτητα φαίνεται επίσης να έχουν τα προεπιλεγμένα κριτήρια για κατοίκους διαφορετικών περιοχών. Έτσι, ενώ για τους κατοίκους της Αθήνας η κύρια τράπεζα διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επιλογή της κάρτας (38%), στην

¹⁹¹ Το ΒΗΜΑ, Ζήτημα εμπιστοσύνης η επιλογή πιστωτικής κάρτας, 19.07.2011.

περιφέρεια οι καταναλωτές ενδιαφέρονται περισσότερο για το μέγεθος του δικτύου και τον αριθμό των διαθέσιμων υποκαταστημάτων (28%).

251. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι καταναλωτές δεν φαίνεται να επηρεάζονται τόσο από τις επιπλέον προσφορές/προνόμια, με ένα σημαντικό ποσοστό της τάξεως του 53% να μην έχει ξεχωρίσει κάποια συγκεκριμένα προνόμια ή προσφορές που θα μπορούσαν πιθανότατα να επηρεάσουν την επιλογή της κάρτας τους.

252. Τέλος, οι εκπτώσεις σε supermarket αποκτούν ιδιαίτερη σημασία για τους κατοίκους της ευρύτερης Ελληνικής επικράτειας (15% σε σχέση με 11% του συνόλου).

VI.2.3.5 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ – ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

VI.2.3.5.1 ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΜΕΣΩ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

253. Τα καταναλωτικά δάνεια μέσω πιστωτικών καρτών αφορούν επί της ουσίας στις αγορές, καθώς και στις αναλήψεις μετρητών που γίνονται μέσω πιστωτικών καρτών, για την αποπληρωμή των οποίων παρέχεται πίστωση ενός μήνα άτοκα και έντοκα για μεγαλύτερη περίοδο πίστωσης σε δόσεις.

254. Η καταναλωτική πίστη μέσω πιστωτικών καρτών συνίσταται συνήθως στην παροχή προσωπικής χρηματοδότησης σε ιδιώτες, με σκοπό αυτοί να αγοράσουν καταναλωτικά αγαθά διαρκείας (για παράδειγμα οχήματα και οικιακό εξοπλισμό). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κρίνει ότι η παροχή καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών θα πρέπει να διακριθεί από την αγορά των δανείων προς ιδιώτες, που περιλαμβάνει τα δάνεια που πωλούνται απευθείας μέσω τραπεζών (προσωπική καταναλωτική πίστη) και τη χρηματοδότηση στο σημείο πώλησης (classical credit).¹⁹²

255. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το συνολικό μέγεθος της αγοράς καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων καθώς και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους και εκτίμηση για τον δείκτη HHI πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, με στοιχεία του έτους 2010 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011 έχουν ως εξής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΜΕΣΩ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

Καταναλωτική Πίστη μέσω πιστωτικών καρτών

¹⁹² Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.5384- BNP PARIBAS/FORTIS, παρ.57.

Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΤΤ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	7.850	100%	8.402	100%	9.538	100%	10.044	100%
Ενιαία Τράπεζα	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 13.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΜΕΣΩ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ

ΚΑΡΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1.520,62	Προ της συγκέντρωσης	1.477,84
Μετά τη συγκέντρωση	2.108,60	Μετά τη συγκέντρωση	2.040,61
Μεταβολή (Δ)	587,97	Μεταβολή (Δ)	562,78

VI.2.3.5.2 ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΡΤΩΝ (CARD ISSUING)

VI.2.3.5.2.1 ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ

256. Η έκδοση των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών περιλαμβάνει τη διάθεση στους καταναλωτές για δικό τους λογαριασμό και κίνδυνο (card issuing), την εξυπηρέτηση πελατών και την επεξεργασία των δεδομένων των συναλλαγών (card issuing processing). Η εκδότρια τράπεζα (issuer) δημιουργεί ένα λογαριασμό ανακυκλούμενης πίστωσης και παρέχει μια ανοικτή πίστωση στον καταναλωτή, την οποία ο κάτοχος της κάρτας δύναται να χρησιμοποιήσει είτε για αγορές είτε για ανάληψη μετρητών¹⁹³.

¹⁹³ Αφορά μόνο στις πιστωτικές κάρτες.

257. Η έκδοση καρτών γίνεται με τη χρήση του διεθνούς σήματος και των εμπορικών όρων ιδιωτικών εταιριών κατοχής των ανωτέρω σημάτων Η εταιρία διεθνούς σήματος είναι υπεύθυνη για: α) την αδειοδότηση και εγγραφή ως μελών ανεξάρτητων χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων προκειμένου για τη χρήση του διεθνούς σήματος της κάρτας, καθώς και την έκδοση και αποδοχή καρτών διαμέσου του δικτύου συναλλαγών, β) την πιστοποίηση μη χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων για την παροχή τεχνικών υπηρεσιών όπως εκκαθάριση και επεξεργασία των συναλλαγών, γ) τον καθορισμό των δικτυακών εντολών και των τεχνικών προδιαγραφών για τη χρήση της κάρτας και δ) τη διεξαγωγή ελέγχων σε τράπεζες μέλη, την πιστοποίηση των κατόχων και τη διαμεσολάβηση σε περίπτωση διαφωνιών επί της εκκαθάρισης.

258. Οι εκδότριες τράπεζες (issuers) που δραστηριοποιούνται κατά την τρέχουσα περίοδο στην ελληνική τραπεζική αγορά είναι, πλην των γνωστοποιούμενων μερών άλλες δέκα επτά, ενώ σύμφωνα με τα μέρη δραστηριοποιούνται επίσης οι εξής Ανώνυμες Εταιρείες Παροχής Πιστώσεων (Credit Company SA):

α) Carrefour Credit

β) Hellenic Post Credit.

259. Οι υπηρεσίες πληρωμών μέσω πιστωτικών και χρεωστικών καρτών δίνουν τη δυνατότητα στον καταναλωτή – κάτοχο της κάρτας (cardholder) να χρησιμοποιεί και στην επιχείρηση (merchant) να αποδέχεται τις πλαστικές κάρτες ως τρόπο πληρωμής. Η πληρωμή του επιχειρηματία (merchant) από τον κάτοχο της κάρτας (cardholder) λαμβάνει χώρα με τη διαμεσολάβηση των τραπεζικών ιδρυμάτων και των εταιριών που κατέχουν τα διεθνή σήματα (scheme owners). Ο κάτοχος της κάρτας (cardholder) λαμβάνει υπηρεσίες πληρωμών και πίστωσης από την τράπεζα που εξέδωσε την κάρτα (issuer), ενώ ο επιχειρηματίας (merchant) διασφαλίζει την πληρωμή του διαμέσου της εκκαθαρίστριας τράπεζας (acquirer), με την οποία συνεργάζεται. Η εκδότρια τράπεζα (issuer) μπορεί να είναι και η εκκαθαρίστρια τράπεζα (acquirer).

260. Η Γ.Δ.Α., κατά τη συλλογή των στοιχείων για την εξέταση της συγκεκριμένη αγοράς, ζήτησε από τα συμμετέχοντα μέρη, καθώς και 8 ανταγωνίστριες τράπεζες, την προσκόμιση στοιχείων σχετικά με την έκδοση καρτών.

261. Από τη συγκέντρωση των εν λόγω στοιχείων όσο αφορά στην έκδοση καρτών, προέκυψαν στοιχεία για τον αριθμό των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών που έχουν εκδοθεί ανά Τράπεζα και έχουν κατατεθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος. Το σύνολο των χρεωστικών και πιστωτικών καρτών έχουν υπολογιστεί από στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

262. Επίσης, τα μέρη προσκόμισαν κατόπιν αιτήματος της Γ.Δ.Α., αντίγραφα των συμβάσεων -προτύπων που χρησιμοποιούν κατά τη χορήγηση πιστωτικών καρτών στους καταναλωτές, στις οποίες (ή και στα παραρτήματα που αποτελούν αδιάσπαστο μέρος των συμβάσεων) αναφέρονται μεταξύ άλλων οι όροι χορήγησης, υπαναχώρησης καθώς και οι εκάστοτε νόμιμες χρεώσεις και επιβαρύνσεις, σύμφωνα με το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο.

VI.2.3.5.2.2 ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

VI.2.3.5.2.2.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

263. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το μέγεθος της αγοράς με βάση τον αριθμό των πιστωτικών καρτών¹⁹⁴, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων καθώς και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης με βάση στοιχεία του έτους 2010 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011, έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 14.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ									
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008		
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	

¹⁹⁴ Τα σύνολα της αγοράς για τα έτη 2008-2010 είναι από ECB <http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=1000001453> Blue Book σελ 46 ενώ για το 1^ο εξάμηνο του 2011 από στοιχεία της VISA Hellas καθώς και από εκτιμήσεις των μερών σύμφωνα με την από 13.12.2011 επιστολή τους. Στοιχεία με βάση το είδος των πιστωτικών καρτών παρατίθενται στο Παράρτημα 7, ενώ στο Παράρτημα 7 παρατίθενται οι πιστωτικές κάρτες που εκδίδει η κάθε τράπεζα.

Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Κύπρου	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΤΤ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	4.930.000	100,00%	5.127.345	100,00%	6.145.753	100,00%	6.914.129	100,00%
<i>Ενιαία Τράπεζα</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 15.
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΑΓΟΡΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1.546,01	Προ της συγκέντρωσης	1.533,58
Μετά τη συγκέντρωση	2.351,56	Μετά τη συγκέντρωση	2.162,46
Μεταβολή (Δ)	805,55	Μεταβολή (Δ)	628,89

VI.2.3.5.2.2.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

264. Από τα στοιχεία που προσκομίσθηκαν σε συνέχεια σχετικού αιτήματος της Γ.Δ.Α. το μέγεθος της αγοράς με βάση τον αριθμό των χρεωστικών καρτών¹⁹⁵, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων καθώς και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους και εκτίμηση για τον δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011, έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 16.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ								
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

¹⁹⁵ Τα σύνολα της αγοράς για τα έτη 2008-2010 είναι από ECB <http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=1000001453> Blue Book σελ 45-46 ενώ για το 1^ο τρίμηνο του 2011 από στοιχεία που προσκόμισε η Εθνική Τράπεζα.

Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Κύπρου	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΤΤ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	9.519.847	100,00%	9.089.047	100,00%	9.118.995	100,00%	8.160.377	100,00%
<i>Ενιαία Τράπεζα</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 17.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΑΓΟΡΑΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1.461,44	Προ της συγκέντρωσης	1.421,95
Μετά τη συγκέντρωση	1.835,78	Μετά τη συγκέντρωση	1.789,87
Μεταβολή (Δ)	374,34	Μεταβολή (Δ)	367,92

265. Στην ελληνική αγορά, στη χρήση 2010, κυκλοφορούσαν 9,1 εκατομμύρια χρεωστικές κάρτες και περίπου 5,1 εκατομμύρια πιστωτικές κάρτες. Η διείσδυση των καρτών στη χώρα μας δεν είναι η μεγαλύτερη στην ευρωπαϊκή αγορά. Ο μέσος όρος στην Ελλάδα είναι 1,4 κάρτα ανά κάτοικο, ενώ σε άλλες αγορές είναι πάνω από 2%, όπως π.χ. στη Μ. Βρετανία.¹⁹⁶

266. Από τα στοιχεία των ανωτέρω πινάκων παρατηρείται ότι η [...], στο σύνολο των καρτών, διατηρεί ηγετική θέση στην ελληνική αγορά, με συνολικό αριθμό πιστωτικών και χρεωστικών καρτών που ανέρχεται για το 2010 σε περίπου [...] εκατομμύρια κάρτες, με δεύτερη την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ με [...] εκατομμύρια κάρτες περίπου και τρίτη τη EUROBANK με [...] εκατομμύρια κάρτες, αντίστοιχα.

267. Ειδικότερα, στις πιστωτικές κάρτες, η EUROBANK κατέχει σταθερά την πρώτη θέση σε αριθμό καρτών, από το έτος 2008 έως και το 2010, καθώς και το α' εξάμηνο του

¹⁹⁶ «Η κρίση ανατοποθετεί την χρήση καρτών, στροφή στις χρεωστικές κάρτες για τους Έλληνες καταναλωτές» Κέρδος 22/5/2011.

2011. Η [...] αποτελεί τη δεύτερη ηγετική δύναμη για τα έτη 2008 έως και 2010, καθώς και το α' εξάμηνο του 2011, με τρίτη την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, για το ίδιο διάστημα.

268. Όσο αφορά στις χρεωστικές κάρτες, η [...] έχει και πάλι την πρώτη θέση, η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ κατέχει τη δεύτερη θέση με μικρές μεταβολές από χρήση σε χρήση [μείωση του αριθμού των χρεωστικών καρτών από το έτος 2009 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011], ενώ η EUROBANK είναι τρίτη, αυξάνοντας όμως τον αριθμό των καρτών της από το έτος 2008 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011.

269. Κατά τα τελευταία έτη, οι τράπεζες έχουν μειώσει δραστικά τις εκδόσεις νέων πιστωτικών καρτών, στοιχείο που σε συνδυασμό με τη φυσική απόσυρση από την αγορά ενός μεγάλου αριθμού πιστωτικών καρτών, οδηγεί σε σημαντική ετήσια συρρίκνωση. Ειδικότερα, το 2010 κυκλοφορούσαν στην ελληνική αγορά ένα εκατομμύριο λιγότερες πιστωτικές κάρτες σε σχέση με το 2009 (μείωση 19,87%) και ένα εκατομμύριο οκτακόσιες χιλιάδες λιγότερες πιστωτικές κάρτες σε σχέση με το 2008 (μείωση 34,84%), καθώς οι πιστωτικές κάρτες που κυκλοφορούσαν στη χώρα μας από 6.914.129 που ήταν στο τέλος του 2008 περιορίστηκαν στο τέλος του 2009 στις 6.145.753 και στο τέλος του 2010 σε 5.127.345. Σημειώνεται δε ότι όπως προκύπτει και από τον ανωτέρω πίνακα, το πρώτο εξάμηνο του 2011 οι πιστωτικές κάρτες σε κυκλοφορία ήταν 4.930.000, ήτοι 4% λιγότερες από το τέλος του 2010 και περίπου 40% λιγότερες σε σχέση με εκείνες σε κυκλοφορία στο τέλος του 2008. Την ίδια στιγμή, λόγω της οικονομικής κρίσης, σημειώθηκε δραστική μείωση των προϋπολογισμών των τραπεζών για την έκδοση νέων καρτών, περιορισμός των σχετικών προωθητικών ενεργειών, υιοθέτηση αυστηρότερων κριτηρίων δανειοδότησης και παροχής προγραμμάτων μεταφοράς υπολοίπων και αύξηση των επιτοκίων¹⁹⁷. Όπως σημειώνουν τα μέρη σχετικά με τον αριθμό των καρτών, η πολιτική και των δύο τραπεζών από το 2008 και μετά είναι να εξορθολογίσουν το χαρτοφυλάκιο των πιστωτικών καρτών τους, ακυρώνοντας κάρτες που παρέμεναν ανενεργές, είτε γιατί ήταν κάρτες «Private Label» που ο πελάτης δε χρειαζόταν πλέον, είτε γιατί εν τω μεταξύ ο πελάτης είχε βρει άλλο προϊόν πιο σχετικό με τις ανάγκες του.

270. Οι τράπεζες υπεραμύνονται πλέον της λελογισμένης χρήσης της πιστωτικής κάρτας, κυρίως ως μέσου συναλλαγών, αξιοποιώντας παράλληλα και τις δυνατότητες

¹⁹⁷ «Μεγάλο θύμα της ύφεσης οι πιστωτικές κάρτες» <http://www.kathimerini.gr/economy>

των προγραμμάτων επιβράβευσης που προωθούν στην αγορά. Η Ελλάδα αποτελεί την πιο αναπτυγμένη αγορά παγκοσμίως σε θέματα κινήτρων και επιβράβευσης (bonus). Η χρήση της κάρτας ως μέσου πίστωσης, που κυριάρχησε ως αντίληψη στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, επέφερε στρέβλωση και οδήγησε ένα μέρος των νοικοκυριών στην υπερχρέωση.

271. Αντίθετα, οι χρεωστικές κάρτες κέρδισαν έδαφος, ως μέσο συναλλαγής, κατά την ως άνω χρονική περίοδο, καταγράφοντας αύξηση από 8.160.377 το 2008 σε 9.118.995 το 2009, 9.089.047 το 2010 και 9.519.847 το α' εξάμηνο του 2011.

272. Πρόσθετοι λόγοι που συνηγορούν στην αύξηση του αριθμού των χρεωστικών καρτών είναι οι εξής:

- Οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που επιβάλλουν να γίνονται με πλαστικό χρήμα ή επιταγές οι συναλλαγές μεγάλης αξίας ωθούν ολοένα και περισσότερους καταναλωτές στη λύση της χρεωστικής κάρτας.
- Οι τράπεζες αυτή τη στιγμή αναβαθμίζουν μαζικά τις απλές κάρτες αναλήψεων από τα ΑΤΜ σε χρεωστικές, γεγονός που πολλαπλασιάζει τη χρήση τους.
- Επίσης, λόγω της αύξησης της εγκληματικότητας, ολοένα και λιγότεροι καταναλωτές θέλουν να έχουν μαζί τους μετρητά, ειδικά για μεγάλες συναλλαγές, προτιμώντας αντί αυτών τη λύση της χρεωστικής κάρτας, η απώλεια της οποίας δεν κοστίζει.

273. Γενικά, εκτιμάται ότι υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης για τη χρήση των χρεωστικών καρτών στην Ελλάδα, καθώς μέχρι στιγμής τουλάχιστον αυτές αξιοποιούνται κατά κανόνα μόνο για την ανάληψη μετρητών. Ενδεικτικό είναι ότι σήμερα στη συντριπτική τους πλειονότητα, δηλαδή σε ποσοστό 98%, οι χρεωστικές κάρτες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για αναλήψεις μετρητών από τα ΑΤΜ. Μάλιστα, όπως αναφέρει στην προαναφερόμενη μελέτη της η Mastercard, το 70% των Ελλήνων τονίζουν ότι δε γνωρίζουν ικανοποιητικά ή και καθόλου τις δυνατότητες συναλλαγών που έχουν με τη χρεωστική τους κάρτα, όπως είναι οι αγορές στα εμπορικά καταστήματα. Αυτό σημαίνει ότι με την κατάλληλη καμπάνια ενημέρωσης, οι συναλλαγές αυτού του τύπου μπορούν να αυξηθούν σημαντικά¹⁹⁸.

¹⁹⁸ «Κερδίζουν έδαφος οι χρεωστικές κάρτες- «Ψαλίδι» στις πιστωτικές» www.bankingnews/component/k2-/26762-%CE%BA%CE%B5.

VI.2.3.5.3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΡΤΩΝ (MERCHANT ή PAYMENT CARD ACQUIRING)

VI.2.3.5.3.1 ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ

274. Οι υπηρεσίες αποδοχής τραπεζικών καρτών, παρέχονται από μέρος του εκκαθαριστή/αποδέκτη συνήθως πιστωτικού ιδρύματος, προς μια συμβεβλημένη εμπορική επιχείρηση, προκειμένου η τελευταία να είναι σε θέση να δέχεται την καταβολή του αντιτίμου των αγαθών ή/ και υπηρεσιών της, δια της χρήσης τραπεζικών καρτών (πιστωτικών ή χρεωστικών). Οι εν λόγω υπηρεσίες συνήθως ενέχουν:

- (i) Την προσέλκυση της εμπορικής επιχείρησης από τον εκκαθαριστή σε ένα από τα διεθνή σήματα πληρωμών, ώστε η εμπορική επιχείρηση να δέχεται πληρωμή μέσω καρτών που φέρουν το αντίστοιχο σήμα (π.χ. Visa, Mastercard, κ.λπ.),
- (ii) Την ανάληψη από τον εκκαθαριστή του κινδύνου μη είσπραξης του αντιτίμου των προϊόντων/υπηρεσιών που καταρχήν φέρει η πωλήτρια εμπορική επιχείρηση,
- (iii) Την πώληση ή εκμίσθωση και εγκατάσταση στις συμβεβλημένες εμπορικές επιχειρήσεις τερματικών μηχανημάτων (Point-of-Sale, POS), μέσω των οποίων λαμβάνει χώρα η συναλλαγή και τη σύνδεσή τους με το ηλεκτρονικό σύστημα του εκκαθαριστή,
- (iv) Την επεξεργασία των συναλλαγών, τη διόδυσή τους στην εκδότρια της τραπεζικής κάρτας τράπεζα (issuer), την εκκαθάριση και το συμψηφισμό των λογαριασμών εκδοτών / αποδεκτών των εν λόγω συναλλαγών.

275. Σημειώνεται ότι είναι δυνατό το τεχνικό τμήμα των υπηρεσιών αποδοχής καρτών, ήτοι η επεξεργασία/διόδευση των συναλλαγών, καθώς και η εκκαθάριση και ο συμψηφισμός των λογαριασμών εκδοτών / αποδεκτών, όπως εξάλλου και η πώληση/εκμίσθωση, εγκατάσταση και σύνδεση των τερματικών μηχανημάτων POS στις εμπορικές επιχειρήσεις, να μην παρέχεται απευθείας από τους εκκαθαριστές, αλλά να ανατίθεται από αυτούς σε τρίτες εταιρίες, μέσω συμβάσεων εξωπορισμού. Επισημαίνεται ότι οι ως άνω υπηρεσίες επεξεργασίας συναλλαγών και εμπορίας τερματικών

μηχανημάτων συνιστούν διακριτές αγορές και βρίσκονται σε προηγούμενο στάδιο σε σχέση με τις υπηρεσίες αποδοχής καρτών.¹⁹⁹

276. Η διαδικασία αποδοχής τραπεζικών καρτών μπορεί να περιγραφεί συνοπτικά ως εξής:

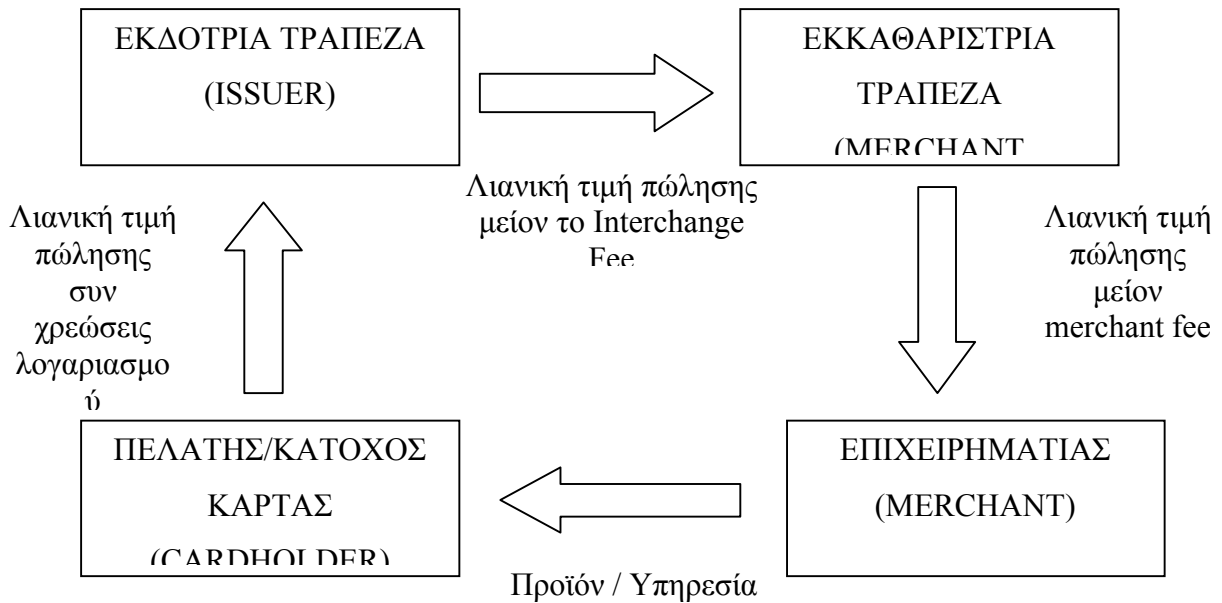
- (i) Ο πελάτης/κάτοχος της τραπεζικής κάρτας χρησιμοποιεί την τραπεζική κάρτα για την αγορά ενός προϊόντος ή μίας υπηρεσίας σε ένα σημείο πώλησης.
- (ii) Η τράπεζα που εξέδωσε την κάρτα (issuer) χρεώνει το λογαριασμό του πρώτου με το κόστος της αγοράς, το οποίο αντιστοιχεί στη λιανική τιμή πώλησης.
- (iii) Ακολούθως, η εκδότρια τράπεζα (issuer) καταβάλλει στην εκκαθαρίστρια τράπεζα (acquirer), με την οποία συνεργάζεται η πωλήτρια εμπορική επιχείρηση (merchant), ποσό ίσο με την ανωτέρω λιανική τιμή πώλησης, μειωμένη κατά το κόστος της συναλλαγής (διατραπεζική προμήθεια - interchange fee), το ύψος του οποίου διαφέρει ανάλογα με το διεθνές σήμα της κάρτας (π.χ. Visa, Mastercard).
- (iv) Τέλος, η εκκαθαρίστρια τράπεζα (acquirer) καταβάλλει στην πωλήτρια εμπορική επιχείρηση την αξία της λιανικής τιμής πώλησης, μειωμένη κατά το κόστος της συναλλαγής (merchant fee).

Επισημαίνεται ότι δεν αποκλείεται η εκδότρια και η εκκαθαρίστρια τράπεζα (issuer - acquirer) να ταυτίζονται (on-us transactions).

277. Κατωτέρω παρατίθεται η σχηματική απεικόνιση του συστήματος λειτουργίας αποδοχής τραπεζικών καρτών. Εκτός των κατωτέρω συστημάτων, στα οποία εμπλέκονται τέσσερα μέρη (εκδότης, κάτοχος κάρτας, εκκαθαριστής, έμπορος), υφίστανται και τριμερή συστήματα πληρωμών μέσω τραπεζικών καρτών, όπου εκδότης και εκκαθαριστής ταυτίζονται πάντοτε, με χαρακτηριστικότερα παραδείγματα αυτά των καρτών American Express και Diners club²⁰⁰.

¹⁹⁹ Βλ. απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής COMP/ M. 4316-ATOS ORIGIN/BANKSYS /BCC, παρ. 19, 34.

²⁰⁰ Βλ. ΟΟΣΑ Competition and Efficient Usage of Payment Cards, DAF/COMP(2006)32, σελ. 23.



278. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 3, περίπτωση ε' του ν. 3862/2010 για την «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις Οδηγίες 2007/64 /ΕΚ,2007/44/ΕΚ, 2010/16 /ΕΕ που αφορούν υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, προληπτική αξιολόγηση προτάσεων απόκτησης συμμετοχής σε επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού τομέα, κ.α.», στην αγορά παροχής υπηρεσιών έκδοσης ή/και απόκτησης μέσω πληρωμών (μεταξύ των οποίων και οι τραπεζικές κάρτες) δύνανται να δραστηριοποιηθούν και μη τραπεζικοί οργανισμοί, όπως εταιρίες παροχής πιστώσεων και ιδρύματα πληρωμών, εφόσον έχουν αδειοδοτηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος. Με τον ως άνω νόμο, επιβάλλονται ως βασικές προϋποθέσεις για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών η αδειοδότηση από την αρμόδια εποπτική αρχή (την Τράπεζα της Ελλάδος), η ύπαρξη εγκατάστασης στην Ελλάδα και η κατοχή αρχικού κεφαλαίου (άρθρο 10, παρ. 1 του ν. 3862/2010), το ύψος του οποίου, στην περίπτωση παροχής υπηρεσιών αποδοχής μέσω πληρωμής, δεν πρέπει να υπολείπεται του ποσού των 125.000 € (άρθρο 6 στ. γ' σε συνδυασμό με το άρθρο 4 παρ. 3, στ. ε' του ν. 3862/2010).

279. Στην ελληνική αγορά αποδοχής καρτών (merchant acquiring) δραστηριοποιούνται μόνο πιστωτικά ιδρύματα²⁰¹, συγκεκριμένα δε, πλην των μερών, και δώδεκα ακόμη πιστωτικά ιδρύματα

280. Κάθε μία από τις ως άνω εγχώριες εκκαθαρίστριες τράπεζες (acquirer) χρησιμοποιεί για την παροχή των υπηρεσιών αποδοχής καρτών δικό της δίκτυο συναλλαγών, με το οποίο είναι συνδεδεμένα τα τερματικά POS, πλην των μερών, τα οποία έχουν αναπτύξει κοινό δίκτυο συναλλαγών [...].

281. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι²⁰², εφόσον το τερματικό POS έχει τοποθετηθεί στην πωλήτρια εμπορική επιχείρηση από συγκεκριμένη εκκαθαρίστρια τράπεζα (acquirer) βάσει σχετικής σύμβασης παροχής υπηρεσιών αποδοχής καρτών, τότε συνδέεται μόνο με το δίκτυο της συγκεκριμένης τράπεζας²⁰³, ενώ εάν έχει τοποθετηθεί σε εμπορική επιχείρηση από τρίτες εταιρίες -διαβιβαστές μηνυμάτων συναλλαγών (switch centers),²⁰⁴ εξυπηρετεί όλες τις εκκαθαρίστριες τράπεζες (acquirers), με τις οποίες έχει τυχόν συμβληθεί η εμπορική επιχείρηση (common POS). Σε κάθε περίπτωση, η επιλογή της εκκαθαρίστριας τράπεζας (acquirer) για κάθε συναλλαγή γίνεται από την πωλήτρια εμπορική επιχείρηση.

282. Εξάλλου, όπως σημειώνουν τα μέρη, τα τραπεζικά δίκτυα συναλλαγών μέσω τερματικών μηχανημάτων POS εξυπηρετούν τις κάρτες όλων των διεθνών σημάτων (Visa, Mastercard, κ.λπ.), με εξαίρεση τις κάρτες AMERICAN EXPRESS, EUROLINE (MAESTRO) και DINERS, οι οποίες εξυπηρετούνται μέσω συμβάσεων [...].

283. Περαιτέρω, με βάση τα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τα γνωστοποιούντα μέρη, σε κάθε συναλλαγή που πραγματοποιείται μέσω καρτών στις εμπορικές επιχειρήσεις, ο εκκαθαριστής εισπράττει προμήθεια από την επιχείρηση οι βασικές συνισταμένες της οποίας είναι οι κάτωθι:

- Σημαντικό μέρος της προμήθειας επιστρέφεται στον εκδότη της κάρτας (Issuer Reimbursement Fee – IRF ή Interchange Fee). Η προμήθεια εκδότη (IRF)

²⁰¹ [...].

²⁰² Βλ. μεταξύ άλλων επιστολή της Τράπεζας της Ελλάδος προς της Γ.Δ.Α..

²⁰³ [...].

²⁰⁴ Μεταξύ των επιχειρήσεων - μη τραπεζικών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά διαβίβασης/επεξεργασίας δεδομένων συναλλαγών συγκαταλέγονται οι εταιρίες First Data Hellas, Mellon, EDPS, Euronet.

προσδιορίζεται από τους Διεθνείς Οργανισμούς Πληρωμών (Visa, Mastercard) έπειτα από σχετικές μελέτες (cost studies) που πραγματοποιούν και είναι ανταποδοτική για τα έξοδα που βαρύνουν τον εκδότη της κάρτας (έκδοση, αποστολή, διαχείριση του λογαριασμού, επεξεργασία των συναλλαγών, αποστολή των εκκαθαριστικών κ.λπ.).

- Το κόστος για την τεχνολογική υποδομή (τερματικό POS, software για POS και τυχόν αλλαγές/αναβαθμίσεις του, ασφάλεια συναλλαγών Chip & PIN, φοροκάρτα - κάρτα αποδείξεων κ.λπ.), το οποίο στην Ελλάδα το αναλαμβάνουν οι εκκαθαριστές (acquirers).
- Το λειτουργικό κόστος για την υποδοχή και εκκαθάριση των συναλλαγών, τον υπολογισμό της προμήθειας, την έκδοση και ταχυδρόμηση των extraits προς τις επιχειρήσεις, την πίστωση των συναλλαγών σε λογαριασμό της επιχείρησης, κ.λπ.
- Τα διάφορα έξοδα (fees) προς τους Διεθνείς Οργανισμούς Πληρωμών (Visa, Mastercard).
- Το κόστος της διαχείρισης των αμφισβητήσεων, καθώς και των κακόβουλων συναλλαγών.

284. Εξάλλου, σύμφωνα με τα μέρη, η αγορά αποδοχής καρτών, από πλευράς ζήτησης, είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική. Οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες μπορούν χωρίς σημαντικό κόστος να αλλάξουν προμηθευτή για τη συγκεκριμένη υπηρεσία και να συνεργασθούν με όσους εκκαθαριστές επιθυμούν, οι περισσότερες μάλιστα μεγάλες επιχειρήσεις συνεργάζονται κατά μέσο όρο με τρεις εκκαθαριστές. Συνεπώς, όπως σημειώνουν οι συγχωνευόμενες τράπεζες, ο ανταγωνισμός δεν εστιάζεται μόνο στην προσέλκυση νέων συνεργασιών, αλλά και στη διατήρηση των υφισταμένων. Επιπλέον, τα μέρη δηλώνουν ότι δεν υφίστανται ούτε πραγματικοί, ούτε νομικοί, ούτε οικονομικοί φραγμοί οι οποίοι θα μπορούσαν να εμποδίσουν τη μετακίνηση πελατείας προς υφιστάμενους ή δυνητικούς ανταγωνιστές των δύο τραπεζών, καθώς αυτές δεν διατηρούν αποκλειστικές συνεργασίες.

285. Επιπλέον, κατά τα μέρη, από πλευράς προσφοράς, δεν υφίστανται στην αγορά αποδοχής καρτών εμπόδια εισόδου, δεδομένου ότι μπορεί να δραστηριοποιηθεί σε αυτή οποιοσδήποτε πιστωτικός οργανισμός επιθυμεί (ελληνικός ή μη), μη υφισταμένων περιορισμών (π.χ. γεωγραφική παρουσία, ελάχιστο ύψος δανείων ή καταθέσεων).

Μοναδική προϋπόθεση δραστηριοποίησης στην εν λόγω σχετική αγορά είναι η κατοχή άδειας, η οποία παρέχεται από τους Διεθνείς Οργανισμούς Πληρωμών (ήτοι τα διεθνή σήματα Visa, Mastercard κ.α). Ήδη στην αγορά δραστηριοποιούνται, σύμφωνα με τα μέρη, 13 εκκαθαριστές. Επιπρόσθετα, εργασίες αποδοχής καρτών είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν και από μη τραπεζικούς οργανισμούς που έχουν λάβει τη σχετική άδεια από τους αρμόδιους οργανισμούς (Visa, Mastercard). Παράλληλα, δεν είναι απαραίτητο ο εκκαθαριστής (acquirer) να έχει παρουσία στην Ελλάδα, αλλά μπορεί να προσφέρει τις σχετικές υπηρεσίες διασυνοριακά (cross border acquiring) όπως π.χ. λειτουργεί η JCC²⁰⁵ στην Ελλάδα.

VI.2.3.5.3.2 ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

286. Από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν, σε συνέχεια σχετικού αιτήματος της Γ.Δ.Α., το μέγεθος της σχετικής αγοράς αποδοχής καρτών και τα μερίδια των μερών και των κυρίων ανταγωνιστών τους, με βάση τον αριθμό των πραγματοποιούμενων συναλλαγών μέσω τερματικών μηχανημάτων POS, διαμορφώνονται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 18.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ						
	2010		2009		2008	
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Citibank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]	100,00%
<i>Ενιαία Τράπεζα</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

²⁰⁵ <http://www.jcc.com>

ΠΙΝΑΚΑΣ 19.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΑΓΟΡΑΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)	
Προ της συγκέντρωσης	2.208,19
Μετά τη συγκέντρωση	3.580,15
Μεταβολή (Δ)	1.371,96

287. Εάν δε, ληφθεί υπόψη ως βάση των αντίστοιχων υπολογισμών ο κύκλος εργασιών των δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά επιχειρήσεων, το μέγεθος της αγοράς και τα μερίδια των κυριότερων συμμετεχόντων σε αυτή, έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 20.

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ - ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ - ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ						
Σε εκ €	2010		2009		2008	
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Citibank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	[...]	100,00%	[...]	100,00%	[...]	100,00%
<i>Ενιαία Τράπεζα</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 21.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΑΓΟΡΑΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)	
Προ της συγκέντρωσης	2.149,74
Μετά τη συγκέντρωση	3.638,35
Μεταβολή (Δ)	1.448,61

288. Εξάλλου, σύμφωνα με τα μέρη, η αγορά αποδοχής καρτών δεν θα πρέπει να εξετάζεται μόνο με βάση τον αριθμό συναλλαγών ή τον κύκλο εργασιών, αλλά και με βάση τον αριθμό των σημείων πώλησης, ήτοι των τερματικών POS. Τα μέρη επισημαίνουν ότι παρά το γεγονός ότι τόσο ο συνολικός αριθμός συναλλαγών όσο και ο συνολικός κύκλος εργασιών των δύο τραπεζών ανέρχεται στο [...] % της σχετικής αγοράς, με βάση στοιχεία του 2010, ωστόσο, το μερίδιο αγοράς τους στις συσκευές POS είναι πολύ μικρότερο. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα γνωστοποιούντα μέρη, σε μια εκτιμώμενη αγορά 250.000 POS, οι συγχωνευόμενες τράπεζες, αφαιρουμένων των κοινών POS (ποσοστό περίπου [...] % του δηλωθέντος από τις δύο τράπεζες συνόλου), έχουν διαθέσει [...] μοναδικά τερματικά POS, ήτοι κατέχουν μερίδιο ανερχόμενο σε [...] %.

289. Εάν ληφθεί υπόψη κατά τα ανωτέρω ως βάση των αντίστοιχων υπολογισμών ο αριθμός EFT/POS²⁰⁶, τότε τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων, καθώς και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους και η εκτίμηση για τον δείκτη HHI πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 έως και το πρώτο εννεάμηνο του 2011 έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 22.

ΑΡΙΘΜΟΣ POS

Αριθμός EFT POS	30.9.2011		2010		2009		2008	
ΕΘΝΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
EUROBANK	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ALPHA	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΠΕΙΡΑΙΩΣ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
CITIBANK	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
MILLENNIUM	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
T BANK	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
MARFIN-ΕΓΝΑΤΙΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΤΙΚΗΣ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

²⁰⁶ Σύμφωνα με στοιχεία της με ημ. αριθ. πρωτ.7362/21.11.2011 απάντησης της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών στην με αριθ. πρωτ. 7147/10.11.2011 Επιστολή Παροχής Στοιχείων της Γ.Δ.Α.

ΓΕΝΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΠΡΟΤΟΝ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ	226.349	100,00%	245.536	100,00%	250.518	100,00%	247.813	100,00%
Ενιαία Τράπεζα	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Στοιχεία Τραπεζών-Μελών σε ΕΕΤ

ΠΙΝΑΚΑΣ 23.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΡΟΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (9 ^{ος} 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1.926,01	Προ της συγκέντρωσης	2.059,15
Μετά τη συγκέντρωση	2.943,52	Μετά τη συγκέντρωση	3.166,02
Μεταβολή (Δ)	1.017,5	Μεταβολή (Δ)	1,106,87

VI.2.3.6 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

VI.2.3.6.1 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΜΕΣΩ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

290. Στην ορισθείσα σχετική επιμέρους αγορά παρατηρούνται τα εξής, σύμφωνα με τον Πίνακα 12:

(α) Οι υπό συγχώνευση επιχειρήσεις κατά την οικονομική χρήση έτους 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011 βρίσκονται στην πρώτη (EUROBANK) και στην τρίτη θέση (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ), αντίστοιχα, επί του συνόλου της σχετικής αγοράς. Μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συγκέντρωσης, θα κατέχουν από κοινού ποσοστό ύψους [...] % με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και [...] % αντίστοιχα με τα διαθέσιμα μέχρι στιγμής στοιχεία του 2011. Τα συνδυαστικά μερίδια αγοράς των αξιολογούμενων επιχειρήσεων εμφανίζονται οριακά υψηλά, ενώ το μερίδιο αγοράς του επόμενου ανταγωνιστή στην εν λόγω αγορά ([...]) ανέρχεται σε [...] % και [...] %, με στοιχεία του έτους 2010 και του πρώτου εξαμήνου του 2011, αντίστοιχα. Κατά τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις, τα μερίδια δεν εμφανίζουν επαρκή βαθμό συμμετρίας αλλά παρουσιάζεται μία σταδιακή αύξηση των μεριδίων όχι μόνο των συμμετεχουσών στη

συγκέντρωση επιχειρήσεων²⁰⁷, αλλά και των λοιπών ανταγωνιστών τους στην εν λόγω αγορά²⁰⁸.

(β) Όσον αφορά στα επίπεδα συγκέντρωσης, για τη μέτρηση των οποίων χρησιμοποιείται ο δείκτης ΗΗΙ²⁰⁹, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 13 για την οικονομική χρήση έτους 2010, η μεταβολή του δείκτη (Δ) είναι σε ποσοστό πολύ πέραν του ελάχιστου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων». Ωστόσο από την ανάλυση των παραγόντων διαμόρφωσης των εν λόγω μεριδίων σε συνδυασμό με τη δομή της εν λόγω αγοράς προκύπτουν τα ακόλουθα:

- i) Η επικείμενη συγκέντρωση μεταξύ δύο εκ των βασικών «μεριδιούχων» της σχετικής αγοράς, που κατέχουν την πρώτη και την τρίτη θέση στην εν λόγω αγορά αποχωρεί από την αγορά η ηγετική επιχείρηση (EUROBANK).
- ii) Το συγκεκριμένο προϊόν δεν απαιτεί κάποιου είδους ιδιαίτερη τεχνογνωσία για την ανάπτυξή του, την οποία πιθανώς να κατέχουν μόνο οι συμμετέχουσες στη Συγχώνευση επιχειρήσεις, δεν υφίστανται νομικά εμπόδια εισόδου στη σχετική αγορά, πέραν των γενικών για τη δραστηριοποίηση στον τραπεζικό κλάδο ενώ από τα συλλεγόμενα στοιχεία δεν θεμελιώνεται δυνατότητα της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ να ασκήσει σημαντική ανταγωνιστική πίεση στις άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά.
- iii) Τέλος, όσον αφορά την πιθανότητα συντονισμού των επιχειρήσεων, δεν προκύπτουν στοιχεία που να αντανakλούν σταθερότητα στη ζήτηση ή να δικαιολογούν την ανοδική πορεία των επτά υπολοίπων σημαντικών παικτών της εν λόγω αγοράς, εις βάρος των λοιπών επιχειρήσεων. Ομοίως, δεν μπορεί να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα για το βαθμό διαφάνειας στην τιμολόγηση των παρεχομένων προϊόντων ούτε και για την παρουσία οιασδήποτε διαρθρωτικών

²⁰⁷ Η EUROBANK το 2009 είχε μια πτώση μεριδίου από [...] % σε [...] %.

²⁰⁸ Σημειώνεται, σχετικά με τη συγκεκριμένη αγορά, ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις για τους παράγοντες διαμόρφωσής της ούτε διαθέσιμες μελέτες

²⁰⁹ Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζοντίων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων» ΕΕ C 31/2004 σελ. 3, παρ. 16.

δεσμών ή αποτρεπτικών μηχανισμών που θα μπορούσαν θεωρητικά να ευνοούν τον συντονισμό μεταξύ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην οικείας αγοράς. Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει λόγος για τυχόν συντονισμένη συμπεριφορά μεταξύ των μερών και των λοιπών ανταγωνιστών.

VI.2.3.6.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΑΡΤΩΝ.

291. Στην ορισθείσα σχετική ευρύτερη αγορά της έκδοσης καρτών στην οποία περιλαμβάνονται οι σχετικές επιμέρους αγορές της έκδοσης πιστωτικών καρτών και της έκδοσης χρεωστικών καρτών, λαμβανομένου ως βάσης υπολογισμού του αριθμού του καρτών που εκδίδονται από τις τράπεζες και με γνώμονα τη διάκριση που πραγματοποιείται για τους σκοπούς της παρούσας²¹⁰, παρατηρούνται τα εξής σύμφωνα με τους Πίνακες 14 και 16:

292. Στην επιμέρους σχετική αγορά της έκδοσης **χρεωστικών** καρτών, οι υπό συγχώνευση επιχειρήσεις κατά την οικονομική χρήση έτους 2010 αλλά και για το α' εξάμηνο του 2011 βρίσκονται στην δεύτερη (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ) και στην τέταρτη θέση (EUROBANK) αντίστοιχα, επί του συνόλου της σχετικής αγοράς. Μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συγκέντρωσης, θα κατέχουν από κοινού ποσοστό ύψους [...] % για το έτος 2010, ενώ το μερίδιο εμφανίζει οριακή πτώση και υπολογίζεται σε ποσοστό [...] % για το έτος 2011. Τα συνδυαστικά μερίδια αγοράς των αξιολογούμενων επιχειρήσεων δεν εμφανίζονται ιδιαίτερα υψηλά, ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι το συνδυαστικό μερίδιο αγοράς των δύο εξεταζόμενων επιχειρήσεων προσεγγίζει το μερίδιο της ηγετικής επιχείρησης ([...], με μερίδιο αγοράς [...] % για το 2010 και [...] % για το α' εξάμηνο του 2011) στην εν λόγω αγορά, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 16. Κατά τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις αλλά και το α' εξάμηνο του 2011, τα μερίδια εμφανίζουν επαρκή βαθμό συμμετρίας αλλά και σταθερής ανοδικής πορείας (για τη EUROBANK), χωρίς ιδιαίτερες ενδείξεις ρευστότητας ή μεταβλητότητας, με μια παρατηρούμενη επεκτατική διάθεση στον ευρύτερο τραπεζικό τομέα, λόγω της

²¹⁰ Βλ. παραπάνω για τις πιθανές διακρίσεις στην αγορά των καρτών, όπως έχουν διαμορφωθεί από την ισχύουσα νομολογία και τις τομεακές μελέτες. Εν προκειμένω, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, στη σχετική επιμέρους αγορά της έκδοσης καρτών, πραγματοποιείται διαχωρισμός μεταξύ των πιστωτικών και των χρεωστικών καρτών, ανεξαρτήτως του καταναλωτικού κοινού, στο οποίο απευθύνονται ή του γεωγραφικού κριτηρίου εμβέλειας χρήσης.

μεταστροφής της επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και του καταναλωτικού κοινού, σε αυτό το μέσο πληρωμής.

293. Όσον αφορά στα επίπεδα συγκέντρωσης, για τη μέτρηση των οποίων χρησιμοποιείται ο δείκτης HHI όπως προκύπτει από τον Πίνακα 17 για την οικονομική χρήση έτους 2010 και το πρώτο εξάμηνο του έτους 2011, η μεταβολή του δείκτη (Δέλτα) δεν προκαλεί ανησυχία, καθώς είναι σε ποσοστό που δεν αποκλίνει δραματικά από το ανώτατο όριο που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση των συγκεντρώσεων.

294. Εξάλλου, ως προς την εν λόγω υπό-αγορά έχει κριθεί σε παρεμφερείς υποθέσεις ότι, παρόλο που υπάρχει σχετική διαφάνεια στις μεθόδους τιμολόγησης, συνήθως οι χρεωστικές κάρτες είναι συνδεδεμένες με κάποιον τραπεζικό λογαριασμό όψεως ή άλλες τραπεζικές υπηρεσίες που προσφέρονται ως ενιαίο πακέτο. Αυτή η ομαδοποιημένη προσφορά διαφόρων κατηγοριών προϊόντων συνεπάγεται συνήθως μείωση του βαθμού διαφάνειας στη σχετική αγορά²¹¹. Συνεπώς, ελλείπει και της παρουσίας ικανών διαρθρωτικών δεσμών ή αποτρεπτικών μηχανισμών που θα μπορούσαν θεωρητικά να ευνοούν το συντονισμό μεταξύ των μερών της οικείας αγοράς, δεν μπορεί να γίνει λόγος για τυχόν συντονισμένη συμπεριφορά μεταξύ των μερών και των λοιπών ανταγωνιστών.

295. Στην επιμέρους σχετική υπό-αγορά της έκδοσης **πιστωτικών** καρτών οι υπό συγχώνευση επιχειρήσεις κατά την οικονομική χρήση έτους 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011 (βρίσκονται στην πρώτη (EUROBANK) και στην τρίτη θέση (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ), αντίστοιχα, επί του συνόλου της σχετικής αγοράς. Μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συγκέντρωσης, θα κατέχουν από κοινού μερίδιο αγοράς ύψους [...] % με βάση τα στοιχεία του έτους 2010, ενώ με τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία του έτους 2011 το ποσοστό ανέρχεται σε [...] %. Τα συνδυαστικά μερίδια αγοράς των αξιολογούμενων επιχειρήσεων εμφανίζονται υψηλά, ενώ το μερίδιο αγοράς του επόμενου ανταγωνιστή στην εν λόγω αγορά ([...]) ανέρχεται σε [...] %, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 14. Κατά τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις, τα μερίδια δεν εμφανίζουν επαρκή βαθμό συμμετρίας αλλά μόνο σχετικής σταθερότητας, χωρίς

²¹¹ Βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4844- FORTIS/ABN AMBRO ASSETS. Βλ. και European Commission Report on the Retail Banking Sector Inquiry (2007).

ιδιαίτερες ενδείξεις ρευστότητας ή μεταβλητότητας, με μία παρατηρούμενη μικρή τάση συρρίκνωσης λόγω και της γενικότερης χρηματοπιστωτικής κρίσης, όπως προαναφέρθηκε.

296. Όσον αφορά στα επίπεδα συγκέντρωσης, για τη μέτρηση των οποίων χρησιμοποιείται ο δείκτης HHI, όπως προκύπτει από τον ως άνω πίνακα για την οικονομική χρήση έτους 2010, η μεταβολή του δείκτη (Δ) είναι σε ποσοστό πέραν του ελαχίστου που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αξιολόγηση των συγκεντρώσεων.

297. Επιπροσθέτως η επικείμενη συγκέντρωση μεταξύ δύο εκ των βασικών παικτών της σχετικής αγοράς οδηγεί σε αποχώρηση από την αγορά την προπορευόμενη επιχείρηση (EUROBANK), ενώ δεδομένης της υφιστάμενης άμεσης μεταξύ τους ανταγωνιστικής σχέσης, σε συνδυασμό με την προσφορά παρεμφερών προϊόντων στο επενδυτικό κοινό μέσω ομοιογενώς οργανωμένων δικτύων (τραπεζικό δίκτυο διανομής, Phone-banking, e-banking), κρίνεται ότι υφίσταται στενή υποκατάσταση μεταξύ των προϊόντων τους²¹².

298. Ωστόσο, παρατηρούνται τα ακόλουθα ιδίως ως προς τις δυνατότητες των καταναλωτών να εξεύρουν εναλλακτικό προμηθευτή και να απολαμβάνουν ευρείας γκάμας προϊόντων:

(α) Τα μέρη, σύμφωνα με το μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της 16.12.2011 και τα επισυναπτόμενα σε αυτό έγγραφα, παρείχαν ικανοποιητικά στοιχεία για την τιμολογιακή πολιτική και τους ισχύοντες όρους διάθεσης των διαφόρων πιστωτικών καρτών, προσδιορίζοντας κατά σχετικά σαφή τρόπο τους όρους χορήγησης πιστωτικής κάρτας, τις προϋποθέσεις υπαναχώρησης και αναιτιολόγητης (άνευ άλλων όρων πλην της υποχρέωσης προειδοποίησης της τράπεζας) καταγγελίας της σύμβασης, καθώς και τις επιβαλλόμενες νόμιμες χρεώσεις χρήσης (επιτόκια) ή διακοπής (τυχόν κόστος μεταστροφής) του εν λόγω μέσου πληρωμής. Από τα εν λόγω στοιχεία, δεν προκύπτουν ενδείξεις για την τυχόν ύπαρξη αδιαφανών όρων που μπορεί να εμπεριέχουν την επιβολή

²¹² Η Γ.Δ.Α. δεν είχε στη διάθεσή της περαιτέρω στοιχεία βάσει μελετών και τομεακών ερευνών για την διάρθρωση της εν λόγω αγοράς και την ανάλυση των κανόνων συμπεριφοράς των αγοραστών και για το σκοπό αυτό προβαίνει στην αξιολόγηση της εν λόγω αγοράς κυρίως με βάση τα στοιχεία της γνωστοποίησης και τα στοιχεία που τέθησαν υπόψη της από λοιπούς ανταγωνιστές.

άλλου είδους χρεώσεων ή συμβατικών δεσμεύσεων που να συνεπάγονται υψηλό κόστος αλλαγής προμηθευτή (switching cost). Εξάλλου, καθώς τα σημαντικότερα schemes πιστωτικών καρτών συμβάλλονται με μεγάλο αριθμό τραπεζικών ιδρυμάτων οι καταναλωτές μπορούν να προμηθευτούν την κάρτα της αρεσκείας τους από οποιαδήποτε τράπεζα, εφόσον βεβαίως πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις χορήγησης.

(β) Επιπροσθέτως, από την αξιολόγηση της δομής της σχετικής υπό εξέταση αγοράς της έκδοσης πιστωτικών καρτών προκύπτει ότι δεν υφίστανται σημαντικά νομικά και/ ή τεχνολογικά εμπόδια εισόδου. Απεναντίας, το νέο νομοθετικό πλαίσιο (ν. 3862/2010) που ενσωμάτωσε την Οδηγία της Ε.Ε. περί υπηρεσιών πληρωμών (PSD) δημιουργεί ευνοϊκότερες συνθήκες για την είσοδο δυνητικών ανταγωνιστών στην ευρύτερη αγορά της έκδοσης πιστωτικών καρτών, καθώς επιτρέπει την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και από μη πιστωτικά ιδρύματα, τηρουμένων βεβαίως των σχετικών προϋποθέσεων για την παροχή άδειας λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος. Αν και δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το μερίδιο αγοράς που κατέχουν μη τραπεζικοί οργανισμοί στη θεωρητικά ευρύτερη αγορά της έκδοσης πιστωτικών καρτών από όλους τους παρόχους, θα πρέπει να αξιολογηθεί θετικά η νομοθετική αυτή πρόβλεψη, ως επιχείρημα υπέρ της απουσίας νομικών τουλάχιστον εμποδίων εισόδου, για την αξιολόγηση της μελλοντικής διαμόρφωσης των μεριδίων αγοράς.

(γ) Τέλος, όσον αφορά στην πιθανότητα συντονισμού των επιχειρήσεων, παρόλο που υφίσταται σχετικός βαθμός διαφάνειας στην τιμολογιακή πολιτική έκδοσης καρτών όσον αφορά στο ζήτημα του επιτοκίου, δεν υπάρχουν ενδείξεις αναλογικής διάρθρωσης κόστους και παραγωγικής ικανότητας ούτε και παρουσίας ικανών διαρθρωτικών δεσμών ή αποτρεπτικών μηχανισμών που θα μπορούσαν θεωρητικά να ευνοούν το συντονισμό μεταξύ των μερών της οικείας αγοράς. Συνεπώς, δεν μπορεί να γίνει λόγος για τυχόν συντονισμένη συμπεριφορά μεταξύ των μερών και των λοιπών ανταγωνιστών.

VI.2.3.6.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΡΤΩΝ

VI.2.3.6.3.1 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

299. Από τα στοιχεία των Πινάκων 21 και 23, προκύπτει ότι η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ κατέχει προ της Συγχώνευσης την 1^η θέση στην αγορά αποδοχής καρτών με βάση τόσο τον αριθμό συναλλαγών, όσο και τον κύκλο εργασιών, το δε μερίδιό της ακολουθεί σταθερά ανοδική πορεία κατά τη χρονική περίοδο 2008-2010, ενώ τα μερίδια αγοράς των τριών μεγαλύτερων ανταγωνιστών της, ήτοι της EUROBANK, της [...] Τράπεζας και της [...], με βάση τον αριθμό συναλλαγών και της EUROBANK, της [...] και της [...], με βάση τον κύκλο εργασιών, είναι σχετικά σταθερά με μικρές αυξομειώσεις. Ανάλογη εικόνα παρουσιάζουν τα μερίδια αγοράς του συνόλου των λοιπών δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά επιχειρήσεων.

300. Περαιτέρω, σε συνέχεια της Συγχώνευσης, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις θα κατέχουν (αθροιστικά) το υψηλότερο μερίδιο αγοράς ([...]% ή [...]% αναλόγως της βάσης υπολογισμού -Πίνακες 18 και 20-, ενώ στη δεύτερη και τρίτη θέση θα κατατάσσονται η [...] και η [...], με σημαντικά χαμηλότερα μερίδια αγοράς, ανερχόμενα σε [...] αντίστοιχα). Εάν δε, ως βάση υπολογισμού ληφθεί υπόψη ο κύκλος εργασιών των δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά επιχειρήσεων, τότε η κρινόμενη συγκέντρωση καταργεί τον σημαντικότερο ανταγωνιστή της 1^{ης} (προ της Συγχώνευσης) ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, ήτοι τη EUROBANK.

301. Εξάλλου, ο δείκτης HHI είναι μεν ήδη υψηλός προ της Συγχώνευσης (2.208,19 ή 1.887,72, αναλόγως της βάσης υπολογισμού του -Πίνακες 19 και 21), σε συνέχεια όμως αυτής εκτοξεύεται στις 3.580,15 (ή 3.152,24) μονάδες, παρουσιάζοντας μεταβολή (Δ) 1.371,96 (ή 1.488,61), έναντι μεταβολής (Δέλτα) 150 που θεωρείται ως ένδειξη απουσίας προβλημάτων ανταγωνισμού²¹³. Το γεγονός αυτό δεν αποτελεί μεν τεκμήριο ύπαρξης οριζόντιων προβλημάτων²¹⁴, είναι ωστόσο, ενδεικτικό του βαθμού αύξησης της ισχύος των συγχωνευόμενων τραπεζών στη σχετική αγορά.

302. Σημειώνεται ότι ο υπολογισμός των μεριδίων αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών με βάση τον αριθμό των εγκατεστημένων τερματικών μηχανημάτων POS δεν αντανakλά την πραγματική ισχύ τους, γεγονός που προκύπτει (εμμέσως) από την εξήγηση που οι ίδιες δίνουν για τη διαφοροποίηση των μεριδίων τους αναλόγως της

²¹³ Κατευθυντήριες Γραμμές, ΕΕ 2004 C31/5, παρ. 19.

²¹⁴ Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΕ 2004 C31/5, παρ. 21.

βάσης υπολογισμού τους. Συγκεκριμένα, τα μέρη δηλώνουν ότι η μη αναλογικότητα του αριθμού συναλλαγών και του αριθμού των τερματικών POS σε μεγάλο βαθμό εξηγείται από το γεγονός ότι το [...] % του κύκλου εργασιών των δύο ως άνω τραπεζών προέρχεται από τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε [...] μεγάλους πελάτες τους - αλυσίδες καταναλωτικών αγαθών, κυρίως πολυεθνικές εταιρίες. Επομένως, αν δεν ληφθεί υπόψη ο αριθμός των συναλλαγών ή ο κύκλος εργασιών των δύο τραπεζών αγνοείται κατ' ουσίαν ένα ποιοτικό στοιχείο της υπεροχής τους έναντι των ανταγωνιστών τους, ήτοι το γεγονός ότι στο πελατολόγιο των δύο τραπεζών περιλαμβάνονται περισσότερες μεγάλες εμπορικές επιχειρήσεις. Εξάλλου, σε κάθε περίπτωση, ακόμη και εάν ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό των μεριδίων των δύο τραπεζών ο αριθμός των εγκατεστημένων σε επιχειρήσεις τερματικών τους, ωστόσο, το υψηλό συγκεντρωτικό τους μερίδιο και σ' αυτή την περίπτωση ([...] % με βάση τα στοιχεία του 2010 και [...] % με βάση τα στοιχεία του πρώτου εννεαμήνου του 2011) και το γεγονός ότι η μεταβολή του δείκτη ΗΗΙ (1.017,5 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010 και 1,106,87 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του πρώτου εννεαμήνου του 2011) υπερβαίνει συντριπτικά το ασφαλές όριο των 150 μονάδων²¹⁵ καταδεικνύει το βαθμό αύξησης της ισχύος τους.

303. Πέραν των ανωτέρω, εκτιμάται ότι, παρά τους περί του αντιθέτου ισχυρισμούς των μερών, στην υπό κρίση σχετική αγορά υφίστανται σημαντικά εμπόδια εισόδου²¹⁶ που οδηγούν σε μεγάλο βαθμό σε αποκλεισμό των δυνητικών ανταγωνιστών. Ειδικότερα, κεντρικής σημασίας για την παροχή των υπηρεσιών αποδοχής καρτών είναι αφενός η δημιουργία δικτύου πωλήσεων²¹⁷ για την προώθηση των εν λόγω υπηρεσιών στις εμπορικές επιχειρήσεις, και αφετέρου η επένδυση σε εξοπλισμό (αγορά, εγκατάσταση, συντήρηση τερματικών μηχανημάτων POS), το κόστος του οποίου συνήθως επιβαρύνει τις εκκαθαρίστριες τράπεζες (acquirers)²¹⁸. Επιπλέον, ελλείπει

²¹⁵ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, ΕΕ 2004 C31/5, παρ.20.

²¹⁶ Όχι όμως σημαντικά νομικά εμπόδια εισόδου (π.χ. το ελάχιστο ύψος του απαιτούμενου μετοχικού κεφαλαίου που ανέρχεται κατά τα προλεχθέντα σε 125.000 € δε συνιστά επαρκή αποτρεπτικό παράγοντα).

²¹⁷ Εξάλλου, ο νόμος προϋποθέτει την ύπαρξη εγκατάστασης στην Ελλάδα (άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 3862/2010).

²¹⁸ Το συγκεκριμένο κόστος ενδέχεται να μετακυλιέται από τις εκκαθαρίστριες τράπεζες στις χρεώσεις των εμπορικών επιχειρήσεων για τη χρήση υπηρεσιών αποδοχής καρτών (merchant fees), ωστόσο, σε κάθε

ενιαίας πολυμερούς πλατφόρμας εκκαθάρισης και συμψηφισμού στην ελληνική αγορά αποδοχής καρτών (αντίστοιχης, για παράδειγμα, της ενιαίας πλατφόρμας ΔΙΑΣ για την ανάληψη μετρητών μέσω ATM), απαραίτητη προϋπόθεση για τη δραστηριοποίηση σε αυτήν είναι η σύναψη σχετικών διμερών συμβάσεων συνεργασίας μεταξύ όλων των εκδοτριών και εκκαθαριστριών τραπεζών, γεγονός που δυσχεραίνει περαιτέρω την είσοδο νέων επιχειρήσεων στη σχετική αγορά, ιδίως αλλοδαπών²¹⁹. Παράλληλα, εκτιμάται ότι στην υπό κρίση αγορά σημαντικό ανταγωνιστικό προβάδισμα έναντι νεο-εισερχόμενων επιχειρήσεων έχουν οι εκκαθαριστές που έχουν εδραιώσει σχέσεις εμπιστοσύνης με εμπορικές επιχειρήσεις, ως κύριες τράπεζες των επιχειρήσεων στο πλαίσιο ευρύτερων συνεργασιών, καθώς τους παρέχεται η δυνατότητα να προωθούν τις υπηρεσίες αποδοχής καρτών συνδυαστικά ως παρεπόμενη υπηρεσία που συνιστά μέρος ενός ολοκληρωμένου πακέτου χρηματοδοτικών εργαλείων²²⁰.

304. Εξάλλου, παρότι δε φαίνεται να υφίστανται σημαντικά κόστη προσαρμογής (switching costs) δεδομένου ότι το κόστος των τερματικών μηχανημάτων POS δεν επιβαρύνει καταρχήν τους εμπόρους, ωστόσο εκτιμάται ότι η αγορά αποδοχής καρτών παρουσιάζει χαρακτηριστικά που επηρεάζουν αρνητικά την πιθανότητα αλλαγής προμηθευτή εκ μέρους των εμπορικών επιχειρήσεων και, επομένως, τη δυνατότητα των τελευταίων να προστατευθούν έναντι ενδεχόμενης αύξησης των τιμών/χρεώσεων από την οντότητα που θα προκύψει από την υπό κρίση συγκέντρωση²²¹.

305. Συγκεκριμένα, οι σημαντικότεροι παράγοντες ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά εντοπίζονται στο τεχνικό τμήμα των υπηρεσιών αποδοχής καρτών, συνίστανται δε, κυρίως στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών επεξεργασίας και

περίπτωση, μπορεί να αποτρέψει επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται να παράσχουν υπηρεσίες αποδοχής καρτών από την είσοδο στη σχετική αγορά (βλ. και απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.4316-ATOS ORIGIN/BANKSYS/BCC, παρ. 29, ιδίως την υποσημείωση 11, όπου αναφέρεται ότι το κόστος διάθεσης και συντήρησης τερματικών είναι μη ανακτήσιμο).

²¹⁹ Βλ. Report on the retail banking sector inquiry Commission Staff Working Document accompanying the Communication from the Commission – Sector Inquiry under Art 17 of Regulation 1/2003 on retail banking (Final Report) [COM(2007) 33 final] SEC(2007) 106,31 January 2007, European Commission,σελ.94

²²⁰ Χαρακτηριστικό είναι ότι, όπως και τα γνωστοποιούντα μέρη επισημαίνουν, «ο ανταγωνισμός στην εν λόγω αγορά δεν εστιάζεται μόνο στην προσέλκυση νέων συνεργασιών με εμπορικές επιχειρήσεις, αλλά και στην περαιτέρω ενεργοποίηση των υφισταμένων».

²²¹ Χαρακτηριστικό είναι ότι στην πρότυπη σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών αποδοχής καρτών της EUROBANK, περιλαμβάνεται [...].

την πληρότητα του πακέτου υπηρεσιών²²² (χρόνος ανταπόκρισης συναλλαγών, παροχή υπηρεσιών υποστήριξης-back office, κ.λπ.). Όσον δε αφορά στις χρεώσεις που επιβάλλονται από τις εκκαθαρίστριες τράπεζες στις συμβεβλημένες εμπορικές επιχειρήσεις για τη χρήση υπηρεσιών αποδοχής καρτών (merchant fees ή merchant service charges) και οι οποίες εξαρτώνται και καθορίζονται σε μεγάλο βαθμό από το ύψος των διατραπεζικών προμηθειών (interchange fees), αυτές μπορούν να λειτουργήσουν ως πεδίο ανταγωνισμού μεταξύ των εκκαθαριστριών τραπεζών μόνο ως προς το τμήμα τους που υπερβαίνει τα interchange fees²²³. Η σημασία, εξάλλου, των χρεώσεων ως παράγοντα ανταγωνισμού περιορίζεται λόγω της ασυμμετρίας πληροφόρησης μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και εμπορικών επιχειρήσεων.

306. Εν όψει των ανωτέρω, πιθανολογείται ότι σε περίπτωση αύξησης εκ μέρους της νέας οντότητας των χρεώσεων που επιβάλλονται στις εμπορικές επιχειρήσεις (merchant fees), οι τελευταίες θα επιλέξουν παρά ταύτα να παραμείνουν στον ίδιο προμηθευτή, εφόσον διασφαλίζεται μέσω αυτού η ποιότητα και πληρότητα των υπηρεσιών αποδοχής καρτών, οι οποίες, εξάλλου, θα παρέχονται συχνά στο πλαίσιο ευρύτερης συνεργασίας προμηθευτή (ήτοι, της νέας οντότητας) και πελάτη (της εμπορικής επιχείρησης).

307. Σε επίρρωση των ανωτέρω, σημειωτέον είναι ότι τα [...] ²²⁴.

308. Χαρακτηριστικό είναι ότι η νέα, ενιαία οντότητα θα είναι η μοναδική εκ των ανταγωνιστών της με κάθετη ολοκλήρωση, ήτοι με ενεργό παρουσία στις αγορές προηγούμενου σταδίου, καθώς τουλάχιστον έως σήμερα [...].

309. [...].

310. [...] ²²⁵ [...].

311. Ενόψει των ανωτέρω, τα οποία επισημαίνονταν στην Εισήγηση, τα μέρη προέβησαν σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις οι οποίες διατυπώθηκαν στα πρακτικά. Ειδικότερα αποδέχτηκαν ότι για την αγορά αποδοχής καρτών, δεν θα προβούν σε διακριτική πρόσβαση/μεταχείριση στην Cardlink (στην οποία και οι δύο εταιρίες είναι

²²² Interim Report I, Payment cards, Sector inquiry under Article 17 of Regulation 1 /2003 on retail banking, σελ. 126

²²³ Βλ. INTERIM REPORT I της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, PAYMENT CARDS Sector Inquiry under Article 17 Regulation 1/2003 on retail banking (12 Απριλίου 2006), σελ. 127 επ.

²²⁴ [...].

²²⁵ [...].

μέτοχοι) τρίτων εκκαθαριστριών τραπεζών, ώστε η πρόσβαση στην υπηρεσία δικτύου, οι εκπτώσεις για την εισφορά POS και η τιμολογιακή πολιτική να γίνεται με ίσους όρους για όλους τους πελάτες ανεξαρτήτως αν είναι ή όχι μέτοχοι της Cardlink. Περαιτέρω αναφορικά με τις υπηρεσίες επεξεργασίας, αποδέχθηκαν να εξακολουθήσουν να παρέχουν την ευχέρεια στα πιστωτικά ιδρύματα που συμβάλλονται με την ανωτέρω εταιρία ώστε να επιλέγουν όποιον πάροχο υπηρεσιών επεξεργασίας επιθυμούν. Αποδέχθηκαν, επίσης, την υποχρέωση, ότι για διάστημα δύο ετών από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης, θα ενημερώνουν την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τους προσφερόμενους όρους στους εκάστοτε πελάτες της Cardlink.

312. Μετά τις ρητές αυτές δεσμεύσεις αίρονται οι υφιστάμενες επιφυλάξεις για ενδεχόμενη ύπαρξη προβλημάτων στην συγκεκριμένη αγορά υπηρεσιών και εκτιμάται ότι ούτε ως προς αυτόν τον τομέα η Συγχώνευση δεν εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω αγορά.

VI.2.3.6.3.2 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

313. Όπως ήδη αναφέρθηκε, το επίπεδο συγκέντρωσης στην αγορά αποδοχής καρτών αυξάνεται σημαντικά σε συνέχεια της Συγχώνευσης (μεταβολή Δ δείκτη ΗΗΙ, κατά 1.371,96 μονάδες ή 1.264,52 μονάδες, αναλόγως της βάσης υπολογισμού –Πίνακες 1β και 2β), η οποία οδηγεί στη μείωση του αριθμού των δραστηριοποιούμενων στην εν λόγω αγορά επιχειρήσεων. Χαρακτηριστικό είναι ότι συνεπεία της Συγχώνευσης, δύο τράπεζες, ήτοι η ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ και η Εθνική, θα κατέχουν αθροιστικά μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο του 65% ή 70% ανάλογα με τον τόπο υπολογισμού των μεριδίων (Πίνακες 1α και 2α).

314. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι τα μερίδια αγοράς της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και της Εθνικής δεν παρουσιάζουν συμμετρία ([...]% ή [...]% για την ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ και [...]% ή [...]% για την [...]). Επιπλέον, οι χρεώσεις των εμπορικών επιχειρήσεων για τη χρήση των υπηρεσιών αποδοχής καρτών παρουσιάζουν μεν διαφάνεια στο βαθμό που ενσωματώνουν τις διατραπεζικές προμήθειες, τις οποίες καταβάλλουν οι εκκαθαρίστριες τράπεζες στις εκδότριες, καθώς το ύψος των

προμηθειών αυτών δημοσιεύεται συνήθως από τα διεθνή σήματα πληρωμών²²⁶, ωστόσο εκτιμάται ότι αντίστοιχη διαφάνεια δεν υπάρχει ως προς το τμήμα των merchant fees, που συνιστά το περιθώριο κέρδους των εκκαθαριστριών τραπεζών.

315. Εξάλλου, υπέρ της απουσίας οριζόντιων επιπτώσεων συντονισμένης συμπεριφοράς συνηγορεί το γεγονός ότι, με βάση τα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεση της Γ.Δ.Α., δεν υφίστανται διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά επιχειρήσεων, όπως, για παράδειγμα, σταυροειδείς συμμετοχές στις διοικήσεις τους ή το μετοχικό τους κεφάλαιο, οικονομικές διασυνδέσεις, ή κοινές συμμετοχές σε επιχειρήσεις, πλην βεβαίως της κοινής επιχείρησης των συγχωνευόμενων τραπεζών, η οποία, εν όψει της Συγχώνευσης, δεν ασκεί επιρροή για τους σκοπούς της παρούσας αξιολόγησης.

316. Για τους ως άνω λόγους, εκτιμάται ότι δεν αυξάνεται εκ της Συγχώνευσης η πιθανότητα συντονισμού της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων που απομένουν στη σχετική αγορά, ιδίως των δύο μεγαλύτερων.

VI.2.3.7 ΛΙΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

VI.2.3.7.1 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΑΓΟΡΕΣ

317. Η κλασική διάκριση των τραπεζικών υπηρεσιών του χρηματοπιστωτικού τομέα είναι αυτή μεταξύ της α) λιανικής τραπεζικής, που περιλαμβάνει τις κύριες τραπεζικές υπηρεσίες προς φυσικά πρόσωπα, και της β) τραπεζικής επιχειρήσεων, που περιλαμβάνει τις κύριες τραπεζικές υπηρεσίες προς επιχειρήσεις²²⁷.

318. Κάθε μία από τις παραπάνω δύο αγορές μπορεί να διακριθεί σε επιμέρους υπο-αγορές, όπως

(α) καταθέσεις (καταθετικά προϊόντα) και

(β) χορηγήσεις (επιχειρηματική τραπεζική πίστη στην αγορά της επιχειρηματικής τραπεζικής,

οι οποίες μπορούν να υποστούν περαιτέρω διάκριση, όπως

(α.1) καταθέσεις όψεως,

²²⁶ Βλ. ενδεικτικά διαδικτυακούς τόπους των διεθνών σημάτων Visa και Mastercard.

²²⁷ Σε κάποιες περιπτώσεις, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται στη λιανική τραπεζική (retail) (βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.5384 - BNP PARIBAS/FORTIS παρ. 9), ενώ σε άλλες όχι (βλ. απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.6168 - RBI/EFB EUROBANK/JV παρ.12).

(α.2) ταμειυτηρίου και

(α.3) προθεσμίας και

(α.4) χορηγήσεις καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων

για τη λιανική τραπεζική, και

(β.1) καταθέσεις όψεως και

(β.2) προθεσμίας και

(β.3) χορηγήσεις δανείων προς μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις

για την τραπεζική επιχειρήσεων²²⁸.

319. Τα συμμετέχοντα στη Συγχώνευση μέρη δραστηριοποιούνται στις επιμέρους υπο-αγορές της λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής, μέσω του εξής δικτύου:

320. Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών – Λιανική Τραπεζική (Retail): εξυπηρετείται από [...] καταστήματα της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και [...] καταστήματα της EUROBANK, τα οποία καλύπτουν και τις ανάγκες των επαγγελματιών και των μικρών επιχειρήσεων.

Χρηματοδότηση Μεσαίων Επιχειρήσεων: εξυπηρετείται από [...] Επιχειρηματικά Κέντρα για την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και [...] Επιχειρηματικά Κέντρα και περιφερειακές μονάδες για τη EUROBANK.

Χρηματοδότηση Μεγάλων Επιχειρήσεων: εξυπηρετείται μέσω [...] για την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και [...], για τη EUROBANK.

Χρηματοδότηση Μεγάλων Διεθνών Επιχειρήσεων: [...] για την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και μέσω [...] για τη EUROBANK.

Εναλλακτικά Δίκτυα: Και οι δύο τράπεζες προσφέρουν σειρά υπηρεσιών μέσω του διαδικτύου (internet), της κινητής τηλεφωνίας (mobile banking) και του συμβατικού τηλεφώνου (phone banking), καθώς και υπηρεσίες μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής (Web Banking / E-banking).

Δίκτυο ATM: Σε αυτό περιλαμβάνονται [...] ATM για την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και [...] ATM για τη EUROBANK, εκ των οποίων [...] και [...] μηχανήματα, αντίστοιχα, βρίσκονται εκτός του δικτύου καταστημάτων. Περιλαμβάνονται, επίσης, [...] Κέντρα

²²⁸ Βλ. αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.5384 - BNP PARIBAS/FORTIS και M.4844 -FORTIS/ABN AMRO ASSETS, καθώς και αποφάσεις EA 488/VI/2010 ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ/ASPIS BANK; και 335/V/2007 FBBANK/ASPIS BANK.

Αυτόματων Συναλλαγών (ΚΑΣ) της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, για τη διενέργεια συναλλαγών με κατάθεση μετρητών.

321. Τα μέρη επισημαίνουν ότι η ανάπτυξη των διαφόρων προϊόντων της λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής γίνεται εσωτερικά από τα τραπεζικά ιδρύματα, βάσει αναλύσεων τόσο δημογραφικών και οικονομικών όσο και ποιοτικών χαρακτηριστικών, με σκοπό την αναγνώριση των οικονομικά και στρατηγικά ελκυστικών τομέων της αγοράς, εντός των αποδεκτών για την κάθε τράπεζα ορίων ρίσκου και απόδοσης. Ειδικά στη λιανική τραπεζική, οι σχετικές επιλογές στοχεύουν σε μεγάλες ομάδες πελατών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε πελάτη. Στην τραπεζική επιχειρήσεων είναι δυνατή η στενότερη σχέση με τον πελάτη και η δημιουργία εξειδικευμένων και στοχευμένων υπηρεσιών.

322. Στην ελληνική τραπεζική αγορά, υπάρχουν αρκετές μεγάλες τραπεζικές επιχειρήσεις που προσφέρουν εφάμιλλα παρεμφερή τραπεζικά προϊόντα πλήρους φάσματος. Πολλοί δε καταναλωτές χρησιμοποιούν τόσο για τις καταθέσεις τους όσο και για τα δάνεια τους και τις κάρτες τους περισσότερες της μίας τράπεζας.

323. Έτσι, τα προϊόντα τόσο της λιανικής όσο και της επιχειρηματικής τραπεζικής ανταγωνίζονται έντονα μεταξύ τους. Η διαφοροποίηση των συγκεκριμένων προϊόντων εναπόκειται κυρίως στο κόστος της υπηρεσίας (επιτόκιο δανείου, πιστωτικής κάρτας) και στο όφελος των καταθετικών προϊόντων (επιτόκιο καταθέσεων).

324. Επιπλέον, ο τραπεζικός κλάδος υπόκειται σε πολλούς ρυθμιστικούς κανόνες και στενή εποπτεία από την Τράπεζα της Ελλάδος, γεγονός που επιτρέπει στους καταναλωτές να κάνουν τις όποιες επιλογές με βάση τις συγκεκριμένες ανάγκες τους και τις αντίστοιχες προσφορές των τραπεζών και όχι με βάση το σήμα ή την αξιοπιστία της επιχείρησης.

325. Περαιτέρω, η στροφή στα εναλλακτικά δίκτυα που προαναφέρθηκαν έχει ελαττώσει σημαντικά την ανάγκη επίσκεψης σε καταστήματα δικτύου.

326. Όπως δηλώνουν τα μέρη, τόσο η αγορά της λιανικής τραπεζικής όσο και η αγορά της επιχειρηματικής τραπεζικής, βρίσκονται, στην Ελλάδα, σε φάση ωρίμανσης. Ωστόσο, η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση έχει προκαλέσει αβεβαιότητα όσον αφορά στον πιστωτικό κίνδυνο μεμονωμένων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, με

αποτέλεσμα η αγορά διατραπεζικού δανεισμού να αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα. Η πρόσβαση σε ρευστότητα έχει καταστεί βαθμιαία δυσκολότερη και, ειδικά για τις ελληνικές τράπεζες, η κατάσταση έχει επιδεινωθεί, λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων²²⁹. Οι επιπτώσεις στα δάνεια και στις καταθέσεις είναι αρνητικές, με τις καταθέσεις να έχουν μειωθεί κατά τα τελευταία έτη και τους λόγους των δανείων σε καθυστέρηση προς το σύνολο των δανείων (τόσο καταναλωτικής όσο και στεγαστικής πίστης) και δανείων προς καταθέσεις να αυξάνουν.

327. Όπως δηλώνουν τα μέρη, η παραγωγική ικανότητα στην παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών είναι θεωρητικά απεριόριστη, παρόλο που, υπό στενή έννοια, δεν αναπτύσσονται πλέον νέα προϊόντα. Αντίθετα, οι υφιστάμενες υπηρεσίες και προϊόντα εμπλουτίζονται, ανά διαστήματα, με περισσότερες δυνατότητες, γεγονός που διευκολύνεται από τις νέες τεχνολογίες (π.χ. αύξηση παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω e-banking ή phone-banking). Στην πράξη, η παραγωγή και διάθεση των περισσότερων τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών εξαρτάται ουσιαστικά από το εκάστοτε ύψος του ενεργητικού των τραπεζικών ιδρυμάτων, από τη διαθέσιμη ρευστότητα τους, από τη ζήτηση και την εν γένει κατάσταση της εγχώριας και διεθνούς οικονομίας, καθώς και από τους ισχύοντες κανονιστικούς περιορισμούς (ύψος ιδίων κεφαλαίων, επίπεδα ανάληψης ρίσκου, επενδυτικό ενδιαφέρον κ.ά.).

328. Το κόστος μετατροφής σε οποιοδήποτε προϊόν είναι μικρό, τόσο από άποψη χρόνου όσο και δαπανών και αφορά κάποια προϊόντα που προβλέπουν ποινές προεξόφλησης. Επιπλέον, ολοένα και συχνότερα παρουσιάζεται το φαινόμενο όχι μόνο της μεταφοράς καταθέσεων, δανείων και υπολοίπων πιστωτικών καρτών, αλλά και της χρήσης περισσότερων της μίας τράπεζας, με αποτέλεσμα ο βαθμός διασποράς των πελατών να είναι πολύ μεγάλος.

VI.2.3.7.2 ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

VI.2.3.7.2.1 ΣΥΝΟΛΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

²²⁹ 1. ATE Bank – 1 Half 2011 Results, 2. Εθνική Τράπεζα - «Greece: Monthly Macroeconomic Outlook – March 2011» (Strategy and Economic Research Division), 3. Ομιλία Διευθύνοντος Συμβούλου Εθνικής Τράπεζας Απ. Ταμβακάκη στη ΓΣ μετόχων (23/6/2011), 4. ΤτΕ - Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας.

329. Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στη Επιτροπή στοιχεία, τα μερίδια αγοράς των υπό συγχώνευση τραπεζών και των κυριότερων ανταγωνιστών τους, από το έτος 2008 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011, και η εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και του πρώτου εξαμήνου του 2011, στην ευρύτερη αγορά της λιανικής τραπεζικής, διαμορφώνονται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 24.

ΣΥΝΟΛΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Λιανική Τραπεζική – Σύνολο (σε εκ €)								
	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	264.348	100%	283.223	100%	306.948	100%	292.546	100%
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 25.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1569,65	Προ της συγκέντρωσης	1572,23
Μετά τη συγκέντρωση	1873,55	Μετά τη συγκέντρωση	1875,52
Μεταβολή (Δ)	303,91	Μεταβολή (Δ)	303,29

VI.2.3.7.2.1.1 ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

330. Η κατάθεση συνιστάται μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και του καταθέτη με σύμβαση, η οποία έχει ως ελάχιστο περιεχόμενο τα στοιχεία της ανώμαλης παρακαταθήκης (830 ΑΚ), ήτοι την προσωρινή παράδοση από τον καταθέτη στην τράπεζα χρημάτων, με παραχώρηση προς την τράπεζα της εξουσίας χρησιμοποίησής τους, καθώς και την υποχρέωση της τελευταίας να εξασφαλίσει την αγοραστική δύναμη

που τα χρήματα εμπερικλείουν υπέρ του καταθέτη²³⁰, ενώ παράλληλα ο καταθέτης δικαιούται να εισπράξει τους συμφωνημένους τόκους.

331. Η τήρηση και κίνηση/διαχείριση των λογαριασμών καταθέσεων ενέχει σειρά επιβαρύνσεων για τον καταθέτη, μεταξύ των οποίων, χρεώσεις²³¹ για απενεργοποίηση/ «κλείσιμο» του λογαριασμού²³², για χρήση δικτύων άλλων τραπεζών (μέσω ΑΤΜ) και για μεταφορές κεφαλαίων εκτός δικτύου (προς και από τράπεζες του εξωτερικού και του εσωτερικού).

332. Τα βασικότερα είδη προσωπικών τραπεζικών λογαριασμών/ καταθέσεων είναι τα εξής :

- i) Λογαριασμοί Όψεως/Τρεχούμενοι²³³. Οι εν λόγω καταθέσεις συμφωνούνται άμεσα αποδοτέες όταν ζητηθούν, οι δε αναλήψεις πραγματοποιούνται μέσω βιβλιαρίου κατάθεσης ή επιταγών, ενώ παρέχεται και δυνατότητα υπεραναλήψεων. Οι καταθέσεις αυτές αρχικά ήταν άτοκες, ωστόσο, από το 1989 επιτράπηκε η καταβολή τόκων και επί των πιστωτικών υπολοίπων των λογαριασμών καταθέσεων όψεως.
- ii) Λογαριασμοί Ταμειυτηρίου. Οι καταθέσεις απλού ταμειυτηρίου είναι επίσης άμεσα αποδοτέες, οι δε αναλήψεις πραγματοποιούνται με χρήση βιβλιαρίου καταθέσεων, αποκλεισμένης της χρήσης επιταγών.
- iii) Λογαριασμοί Προθεσμίας. Σε αντίθεση με τους λογαριασμούς όψεως και ταμειυτηρίου, οι λογαριασμοί προθεσμίας δεσμεύουν τα κεφάλαια του καταθέτη για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (συνήθως από 1 έως και 12 μήνες – ειδικά για τα γeros, ενδεχομένως κάποιες ημέρες), με συνήθως υψηλό επιτόκιο, κυμαινόμενο αναλόγως της χρονικής διάρκειας, ενώ παράλληλα προβλέπεται ελάχιστο ποσό

²³⁰Βλ. ΣΠ.ΨΥΧΟΜΑΝΗ, Τραπεζικό δίκαιο, Δίκαιο Τραπεζικών Συμβάσεων, Ε΄ έκδοση, σελ. 221.

²³¹Σημειώνεται ότι πολλές χρεώσεις (π.χ. χρεώσεις για αδράνεια λογαριασμού για πάνω από ένα οριζόμενο από τις τράπεζες χρονικό διάστημα, χρεώσεις στην περίπτωση ανάληψης μετρητών μέσω ΑΤΜ του ίδιου πιστωτικού ιδρύματος όπου τηρείται λογαριασμός, κ.λπ.) έχουν κριθεί παράνομες ως καταχρηστικές και έχουν καταργηθεί (βλ. ενδεικτικά ΥΑ Ζ1-21/2011 και Ζ1-798/2008).

²³²Βλ. ενδεικτικά τις χρεώσεις της EUROBANK:

<http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/1411TimologioStand%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CF%8C.pdf> και χρεώσεις της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ:

<http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=27>.

²³³Οι διαφορές μεταξύ λογαριασμών όψεως και τρεχούμενων είναι μη ουσιώδεις. Είθισται ως όψεως να χαρακτηρίζονται οι λογαριασμοί επιχειρήσεων/νομικών προσώπων και ως τρεχούμενοι οι λογαριασμοί ιδιωτών-φυσικών προσώπων, χωρίς όμως ο διαχωρισμός αυτός να ισχύει κατ' ανάγκη σε κάθε περίπτωση.

κατάθεσης. Η αποδέσμευση των εν λόγω καταθέσεων πριν από τη λήξη του προσυμφωνημένου χρονικού διαστήματος, πραγματοποιείται με την επιβολή στον καταθέτη χρηματικής ποινής (penalty). Σε αυτήν την περίπτωση, η δυνατότητα του καταθέτη να επανεπενδύσει τους καταβαλλόμενους τόκους διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της τελικής απόδοσης.

333. Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω (Σχετικές αγορές προϊόντων/υπηρεσιών), για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης, η αξιολόγηση των καταθετικών προϊόντων λιανικής, ήτοι αυτών που προορίζονται για ιδιώτες καταθέτες, θα πραγματοποιηθεί:

(α) στο επίπεδο της ευρύτερης αγοράς καταθέσεων λιανικής, και

(β) στο επίπεδο διακριτών υπο-αγορών, ανά είδος καταθετικού προϊόντος.

VI.2.3.7.2.1.1.1 ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ – ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

334. Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στη Γ.Δ.Α. στοιχεία, τα μερίδια αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών και των κυριότερων ανταγωνιστών τους, από το έτος 2008 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011 και η εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και του α' εξαμήνου του 2011, στην ευρύτερη αγορά των καταθετικών προϊόντων λιανικής, διαμορφώνονται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 26.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Καταθέσεις Λιανικής (Σύνολο)								
Σε εκ €	1^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Κύπρου	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	156.110	100%	173.505	100%	196.850	100%	185.387	100%
ΕΝΙΑΙΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΤΡΑΠΕΖΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 27.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1.431,39	Προ της συγκέντρωσης	1.440,39
Μετά τη συγκέντρωση	1.691,23	Μετά τη συγκέντρωση	1.691,89
Μεταβολή (Δ)	259,84	Μεταβολή (Δ)	251,49

VI.2.3.7.2.1.1.1 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ/ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ

ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

335. Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στη Γ.Δ.Α. στοιχεία, τα μερίδια αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών και των κυριότερων ανταγωνιστών τους, από το έτος 2008 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011 και η εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και του α' εξαμήνου του 2011, ως προς την επιμέρους υπο-αγορά των καταθέσεων όψεως λιανικής, είναι τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 28.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Καταθέσεις Όψεως Λιανικής								
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
EFG (ΤτΕ)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha (ΤτΕ)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Κύπρου	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	8.805	100%	9.810	100%	11.470	100%	8.650	100%
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 29.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΟΨΕΩΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1.493,05	Προ της συγκέντρωσης	1.550,28
Μετά τη συγκέντρωση	2.336,87	Μετά τη συγκέντρωση	2.499,62
Μεταβολή (Δ)	843,82	Μεταβολή (Δ)	949,34

VI.2.3.7.2.1.1.2 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ /ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

336. Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στη Γ.Δ.Α. στοιχεία, τα μερίδια αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών και των κυριότερων ανταγωνιστών τους, από το έτος 2008 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011 και η εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και του α' εξαμήνου του 2011, ως προς την επιμέρους υπο-αγορά των καταθέσεων ταμειυτηρίου λιανικής, είναι τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 30.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ/ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Προσωπικοί λογαριασμοί/ Καταθέσεις Ταμειυτηρίου Λιανικής Τραπεζικής								
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
EFG (ΤτΕ)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha (ΤτΕ)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Κύπρου	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	59.446	100%	66.706	100%	75.811	100%	67.328	100%
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 31.

**ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ/ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ**

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1.861,02	Προ της συγκέντρωσης	1.866,96
Μετά τη συγκέντρωση	2.006,55	Μετά τη συγκέντρωση	2.007,10
Μεταβολή (Δ)	145,52	Μεταβολή (Δ)	140,14

**VI.2.3.7.2.1.1.1.3 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ/ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ
ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ**

337. Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στη Γ.Δ.Α. στοιχεία, τα μερίδια αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών και των κυριότερων ανταγωνιστών τους, από το έτος 2008 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011 και η εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και του α' εξαμήνου του 2011, ως προς την επιμέρους υπο-αγορά των καταθέσεων προθεσμίας λιανικής, είναι τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 32.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ/ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

Προσωπικοί λογαριασμοί / Καταθέσεις Προθεσμίας Λιανικής								
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
EFG (ΤτΕ)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha (ΤτΕ)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Κύπρου	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	87.859	100%	96.989	100%	109.569	100%	109.409	100%
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 33.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ/ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1.391,76	Προ της συγκέντρωσης	1.404,06
Μετά τη συγκέντρωση	1.692,07	Μετά τη συγκέντρωση	1.686,97
Μεταβολή (Δ)	300,31	Μεταβολή (Δ)	282,90

VI.2.3.7.2.1.1.2 ΛΙΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΠΙΣΤΗ

338. Η λιανική τραπεζική πίστη περιλαμβάνει τα στεγαστικά και τα καταναλωτικά δάνεια. Τα στεγαστικά δάνεια αφορούν στην αγορά ή επισκευή ακινήτου και προϋποθέτουν την προσκόμιση δικαιολογητικών στην τράπεζα, τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη και το νομικό και τεχνικό έλεγχο του ακινήτου. Τα καταναλωτικά δάνεια χορηγούνται για την κάλυψη βραχυπρόθεσμων, μακροπρόθεσμων, συγκεκριμένων ή απροσδιόριστων καταναλωτικών αναγκών. Το ύψος της χορήγησης εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη.

339. Υπάρχουν δύο είδη κλασικών καταναλωτικών δανείων, ανάλογα με τον τρόπο εξόφλησής τους: τα τοκοχρεολυτικά δάνεια και τα ανοιχτά δάνεια.

- Τα ανοιχτά δάνεια λειτουργούν όπως οι πιστωτικές κάρτες, δηλαδή αποτελούν ανοιχτές γραμμές πίστωσης με αόριστη διάρκεια. Η εξόφλησή τους γίνεται με την καταβολή ενός ελάχιστου ποσοστού επί της εκάστοτε οφειλής. Το επιτόκίό τους είναι πάντα κυμαινόμενο, ενώ συνήθως επιβάλλεται μια ετήσια συνδρομή από την τράπεζα.
- Τα τοκοχρεολυτικά δάνεια έχουν συγκεκριμένη διάρκεια εξόφλησης και αποπληρώνονται με μηνιαίες καταβολές, που περιλαμβάνουν κεφάλαιο και τόκους. Το επιτόκίό τους μπορεί να είναι είτε σταθερό είτε κυμαινόμενο. Τα έξοδα των δανείων αυτών καταβάλλονται εφάπαξ.

340. Η τιμολόγηση στα προϊόντα και υπηρεσίες της λιανικής τραπεζικής πίστης, όπως δηλώνουν τα μέρη, γίνεται λαμβάνοντας υπ' όψιν κατά κύριο λόγο τις εξωγενείς συνθήκες του ανταγωνισμού, καθώς και το κόστος των τραπεζών για όλη τη διάρκεια του προϊόντος/υπηρεσίας. Η κάθε τράπεζα συμπεριλαμβάνει στην τιμολογιακή της

πολιτική το σύνολο του κόστους παραγωγής της, το οποίο με τη σειρά του περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το κόστος άντλησης ρευστότητας, το διοικητικό κόστος, το πιστωτικό κόστος καθώς και το κόστος κεφαλαιακής επάρκειας. Επιπλέον, σε κάποιες υπηρεσίες/προϊόντα η τιμολόγηση γίνεται βάσει και των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των πελατών (βλ. σελ. 69 της γνωστοποίησης).

341. Ειδικότερα, όσον αφορά:

- Στη στεγαστική πίστη, το επιτόκιο μπορεί να διαφοροποιείται, σε πολύ μικρά όρια, ανάλογα με το προφίλ του κάθε πελάτη, την ίδια συμμετοχή, τα χαρακτηριστικά των εμπράγματων και λοιπών εξασφαλίσεων και τη διάρκεια του δανείου.
- Στην καταναλωτική πίστη, το επιτόκιο μπορεί να διαφοροποιείται, επίσης σε πολύ μικρά όρια, ανάλογα με το προφίλ του κάθε πελάτη, τη διάρκεια του δανείου κ.ά.

342. Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω (Σχετικές αγορές προϊόντων/υπηρεσιών), για τους σκοπούς της Συγχώνευσης, η αξιολόγηση των προϊόντων καταναλωτικής πίστης λιανικής τραπεζικής, ήτοι αυτών που προορίζονται για ιδιώτες δανειολήπτες, θα πραγματοποιηθεί:

(α) στο επίπεδο των στεγαστικών δανείων

(β) στο επίπεδο της Καταναλωτικής Πίστης (εξαιρουμένων των δανείων μέσω πιστωτικών καρτών).

VI.2.3.7.2.1.1.2.1 ΣΥΝΟΛΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

343. Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στη Γ.Δ.Α. στοιχεία, τα μερίδια αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών και των κυριότερων ανταγωνιστών τους, από το έτος 2008 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011 και η εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και του α' εξαμήνου του 2011, ως προς το σύνολο της λιανικής πίστης, είναι τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 34.

ΛΙΑΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ

Σύνολο Λιανικής Πίστης									
Σε εκ €	1^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008		
EFG (ΤτΕ)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Alpha (ΤτΕ)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	

Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	108.238	100,00%	109.718	100,00%	110.098	100,00%	107.159	100,00%
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 35.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)	
Προ της συγκέντρωσης	1520,52	Προ της συγκέντρωσης	1523,78
Μετά τη συγκέντρωση	1904,31	Μετά τη συγκέντρωση	1902,08
Μεταβολή (Δ)	383,80	Μεταβολή (Δ)	378,30

VI.2.3.7.2.1.1.2.1.1 ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

344. Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στη Γ.Δ.Α. στοιχεία, τα μερίδια αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών και των κυριότερων ανταγωνιστών τους, από το έτος 2008 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011 και η εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και του α' εξαμήνου του 2011, ως προς την επιμέρους υπο-αγορά της στεγαστικής πίστης, είναι τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 36.

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Στεγαστικά Δάνεια								
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millennium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΤΤ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	79.800		80.507		80.559		77.700
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 37.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1362,68	Προ της συγκέντρωσης	1360,08
Μετά τη συγκέντρωση	1711,04	Μετά τη συγκέντρωση	1711,45
Μεταβολή (Δ)	348,36	Μεταβολή (Δ)	351,37

VI.2.3.7.2.1.1.2 ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ (εξαιρούμενης της καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών) - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

345. Όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα στη Γ.Δ.Α. στοιχεία, τα μερίδια αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών και των κυριότερων ανταγωνιστών τους, από το έτος 2008 έως και το πρώτο εξάμηνο του 2011 και η εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και του α' εξαμήνου του 2011, ως προς την επιμέρους υπο-αγορά της καταναλωτικής πίστης (εξαιρουμένων των δανείων μέσω πιστωτικών καρτών), είναι τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 38.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ (εξαιρουμένης της καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών)

Καταναλωτικά Δάνεια (εξαιρούμενης της καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών)								
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
ΕΦΓ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική ¹	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin ²	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millenium ³	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΤΤ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	28.438	29.211	29.539	29.459			
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 39.

**ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ (εξαιρουμένης της
καταναλωτικής πίστης μέσω πιστωτικών καρτών)**

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)	
Προ της συγκέντρωσης	1387,81	Προ της συγκέντρωσης	1379,85
Μετά τη συγκέντρωση	1846,68	Μετά τη συγκέντρωση	1852,49
Μεταβολή (Δ)	458,86	Μεταβολή (Δ)	472,64

VI.2.3.7.2.2.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

VI.2.3.7.2.2.2.1 ΣΥΝΟΛΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

346. Στην ευρύτερη αγορά της λιανικής τραπεζικής, την πρώτη θέση, προ της Συγχώνευσης, κατέχει η [...] (με μερίδιο [...]% , με βάση τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου του 2011 και [...]% , με βάση τα στοιχεία του 2010), οι δε συγχωνευόμενες τράπεζες κατατάσσονται (με ελάχιστη διαφορά μεταξύ τους), η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ στη δεύτερη (με μερίδιο [...]% , με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και [...]% , με βάση τα στοιχεία του 2010) και η EUROBANK στην τρίτη θέση (με μερίδιο [...]% , με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και [...]% , με βάση τα στοιχεία του 2010). Το συνδυασμένο μερίδιο της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και της EUROBANK δεν εμφανίζεται ιδιαίτερα υψηλό (καθώς ανέρχεται σε [...]% , με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και [...]% , με βάση τα στοιχεία του 2010) και υπερβαίνει ελάχιστα το μερίδιο της ηγετικής επιχείρησης ([...]). Επομένως, και λαμβανομένης υπόψη της συγχώνευσής τους, οι δύο ως άνω τράπεζες - ως ενιαία οντότητα - θα ηγούνται της σχετικής αγοράς, με μικρή, όμως διαφορά, σε σχέση με το δεύτερο ανταγωνιστή.

347. Κατά τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις, καθώς και το α' εξάμηνο του 2011, τα ανωτέρω μερίδια εμφανίζουν επαρκή βαθμό συμμετρίας αλλά και σταθερότητας, χωρίς ιδιαίτερες ενδείξεις ρευστότητας ή μεταβλητότητας, στο πλαίσιο της μείωσης του συνόλου της αγοράς.

348. Χαρακτηριστικό είναι, επιπλέον, ότι η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ, ο οποίος είναι κατώτερος των 2.000 μονάδων, υπερβαίνει ελάχιστα το ασφαλές όριο των 250 μονάδων²³⁴ (303,29, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και 303,91, με βάση τα στοιχεία του 2010). Εξάλλου, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται δύο επιπλέον σημαντικοί ανταγωνιστές, ήτοι η [...] (με μερίδιο [...] % για το α' εξάμηνο του 2011 και [...] %, με βάση τα στοιχεία του 2010) και η [...] (με μερίδιο [...] % για το α' εξάμηνο του 2011 και [...] %, με βάση τα στοιχεία του 2010), οι οποίοι εκτιμάται ότι θα εξακολουθούν να ασκούν σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις έναντι της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και της [...] και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης και των οποίων η επιχειρηματική στόχευση πιθανολογείται διαφορετική από αυτή των δύο προπορευόμενων ανταγωνιστών.

349. Εν όψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της υπό κρίση συγκέντρωσης με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην ευρύτερη αγορά της λιανικής τραπεζικής.

VI.2.3.7.2.2.1.1 ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

350. Στην συνολική αγορά των καταθετικών προϊόντων λιανικής, την πρώτη θέση, προ της Συγχώνευσης, κατέχει η [...] (με μερίδιο [...] %, με βάση τα στοιχεία του 2010), οι δε συγχωνευόμενες τράπεζες κατατάσσονται στη δεύτερη και τρίτη θέση. Το συνδυασμένο μερίδιο της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και της EUROBANK (για την ίδια χρονική περίοδο) ανέρχεται σε [...] %, ήτοι υπολείπεται (ελάχιστα) του αντίστοιχου μεριδίου της [...], επομένως, και λαμβανομένης υπόψη της συγχώνευσής τους, οι δύο ως άνω τράπεζες - ως ενιαία οντότητα - δεν ηγούνται της σχετικής αγοράς.

351. Χαρακτηριστικό είναι, επιπλέον, ότι η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ, ο οποίος είναι κατώτερος των 2.000 μονάδων, υπερβαίνει ελάχιστα το ασφαλές όριο των 250 μονάδων²³⁵ (259,84 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010 και 251,49 μονάδες, με βάση

²³⁴Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C 31/03), παρ. 20.

²³⁵Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C 31/03), παρ. 20.

τα στοιχεία του 2011). Εξάλλου, στην εν λόγω υπο-αγορά δραστηριοποιούνται δύο επιπλέον σημαντικοί ανταγωνιστές, ήτοι η [...] (με μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010) και η [...] (με μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010), οι οποίοι εκτιμάται ότι θα εξακολουθούν να ασκούν σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις έναντι της [...] και της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης και των οποίων η επιχειρηματική στόχευση πιθανολογείται διαφορετική από αυτή των δύο προπορευόμενων ανταγωνιστών.

352. Εν όψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της υπό κρίση συγκέντρωσης με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην ευρύτερη αγορά των καταθετικών προϊόντων λιανικής.

VI.2.3.7.2.2.1.1.1 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ/ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

VI.2.3.7.2.2.1.1.1.1 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

353. Οι συγχωνευόμενες τράπεζες θα κατέχουν μετά τη συγκέντρωση την πρώτη θέση στην αγορά των προσωπικών λογαριασμών/καταθέσεων όψεως, με σημαντική διαφορά από τους δύο επόμενους ανταγωνιστές τους. Συγκεκριμένα, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών ανέρχεται σε [...]% (με βάση τα στοιχεία του 2010), ενώ τα μερίδια αγοράς της [...] και της [...] (επόμενοι ανταγωνιστές) ανέρχονται σε [...]% και [...]% αντίστοιχα, τα δε μερίδια των υπολοίπων ανταγωνιστών είναι χαμηλότερα του [...]%.

354. Εξάλλου, η Συγχώνευση καταργεί τον σημαντικότερο ανταγωνιστή της ηγέτιδας EUROBANK, ήτοι την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ. Σημαντικά υψηλότερη από το ασφαλές όριο των 150 μονάδων²³⁶ είναι και η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ (843,82 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010, και 949,34, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011).

355. Περαιτέρω, είναι σαφές ότι υφίστανται σημαντικά πραγματικά εμπόδια εισόδου στη σχετική αγορά, δεδομένου ότι η επιτυχής δραστηριοποίηση σ' αυτή προϋποθέτει εκτεταμένο δίκτυο υποκαταστημάτων, μέσω των οποίων κυρίως διατίθενται τα καταθετικά προϊόντα. Εν όψει των ανωτέρω, και δεδομένου ότι δραστηριοποιούνται στη

²³⁶ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C 31/03), παρ. 20

σχετική αγορά όλα τα (σημαντικά) εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, με καθιερωμένα δίκτυα, εκτιμάται ότι η είσοδος δυνητικού ανταγωνιστή δεν είναι ευχερής ή πιθανή²³⁷.

356. Η ως άνω διαπίστωση ενισχύεται από το γεγονός ότι, όπως και τα ίδια τα μέρη επισημαίνουν, η ευρύτερη αγορά των καταθέσεων βρίσκεται σε φάση ωριμότητας. Η παρατηρούμενη κατά τα τρία τελευταία έτη σημαντική κάμψη της εν λόγω σχετικής αγοράς, δεδομένων των τρεχουσών οικονομικών συνθηκών και της μεγάλης διαρροής των καταθέσεων από τα εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα²³⁸, δεν μπορεί να αξιολογηθεί με ασφάλεια στο παρόν χρονικό σημείο, καθώς δεν είναι δυνατό να προβλεφθεί η διάρκεια της και ο χρόνος ανάκαμψης της εν λόγω αγοράς.

357. Σε κάθε περίπτωση, πέραν των ως άνω, για την αξιολόγηση των επιπτώσεων της Συγχώνευσης στη συγκεκριμένη υπο-αγορά, πρέπει να ληφθούν υπόψη και τα εξής:

358. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κώδικα Συμπεριφοράς των πιστωτικών ιδρυμάτων, ο οποίος υιοθετήθηκε από τον τραπεζικό κλάδο²³⁹ το 2008, μέσω αυτορρύθμισης, σε συνέχεια πρόσκλησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με στόχο την ενίσχυση της κινητικότητας των δικαιούχων ατομικών λογαριασμών και τέθηκε σε ισχύ από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών το Νοέμβριο 2009, καθώς και με τις Κοινές Αρχές²⁴⁰ που αυτός θέτει²⁴¹, τα πιστωτικά ιδρύματα υπέχουν υποχρέωση πληροφόρησης των πελατών τους, μέσω αναλυτικών οδηγών²⁴² και υποδειγμάτων, με απώτερο στόχο τη μείωση του κόστους μεταστροφής (switching costs), κυρίως του διοικητικού (administrative burden), για τους δικαιούχους προσωπικών λογαριασμών όψεως (τρεχούμενους)²⁴³ και ταμειωτηρίου που επιθυμούν τη διακοπή της συνεργασίας τους με

²³⁷ Η πιθανότητα εισόδου δυνητικού ανταγωνιστή μέσω εξαγοράς εγχώριου πιστωτικού ιδρύματος δεν μπορεί να αξιολογηθεί με ασφάλεια, με δεδομένες τις παρούσες οικονομικές συνθήκες.

²³⁸ Σύμφωνα με τα μέρη, η μείωση των καταθέσεων από το Δεκέμβριο του 2009 ανέρχεται σε [...] δις €.

²³⁹ Βλ. EBIC Common Principles on Bank Account Switching

²⁴⁰ Βλ. ηλεκτρονικό έντυπο Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών <http://www.hba.gr/5Ekdosis/kodikis/Metafora-2Preview.pdf>

²⁴¹ Και στις οποίες έχει προσχωρήσει το σύνολο των δραστηριοποιούμενων στην υπό κρίση σχετική αγορά εγχώριων τραπεζών (βλ. και ηλεκτρονικό έντυπο ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, <http://www.hba.gr/5Ekdosis/kodikis/Katalogos.pdf>).

²⁴² Βλ. Οδηγό μεταφοράς τραπεζικών λογαριασμών της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.

²⁴³ Οι εν λόγω ρυθμίσεις δεν αφορούν σε προσωπικούς λογαριασμούς που απαιτούν προειδοποίηση για ανάληψη (προθεσμίας), σε λογαριασμούς που φέρουν εξασφαλίσεις ή άλλες υποχρεώσεις, καθώς και σε λογαριασμούς, οι οποίοι αφορούν συνδεδεμένα προϊόντα (π.χ. δάνεια). Βλ. Κοινές Αρχές για τη μεταφορά τραπεζικών λογαριασμών, <http://www.hba.gr/5Ekdosis/kodikis/Metafora-2Preview.pdf>. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι, με βάση τα στοιχεία που προσκόμισαν τα μέρη, οι λογαριασμοί όψεως που είναι

το παλαιό πιστωτικό ίδρυμα και τη μεταφορά του λογαριασμού τους σε νέο. Παράλληλα, μέσω του ως άνω Κώδικα, εισάγεται η έννοια του νέου πιστωτικού ιδρύματος ως Πρωταρχικού Σημείου Επικοινωνίας, το οποίο διαμεσολαβεί μεταξύ του παλαιού πιστωτικού ιδρύματος και του δικαιούχου του λογαριασμού, για τη μεταφορά τυχόν διαθέσιμων υπολοίπων και αυτόματων πληρωμών στο νέο λογαριασμό, την απενεργοποίηση/«κλείσιμο» του παλαιού (προαιρετικά), κ.λπ., με αποτέλεσμα ο δικαιούχος να απαλλάσσεται από τα σχετικά διαδικαστικά «βάρη».

359. Εξάλλου, σημειωτέον είναι ότι τα δραστηριοποιούμενα στην υπό κρίση σχετική υπο-αγορά πιστωτικά ιδρύματα δημοσιεύουν τις χρεώσεις για την παροχή των υπηρεσιών κίνησης/διαχείρισης των προσωπικών λογαριασμών/καταθέσεων, καθώς και τα χορηγούμενα επιτόκια επί καταθέσεων²⁴⁴, συνεπώς είναι σχετικώς ευχερής η σύγκριση των οικονομικών όρων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμής και η επιλογή των ευνοϊκότερων εκ μέρους του χρήστη των εν λόγω υπηρεσιών, γεγονός που μετριάξει σε σημαντικό βαθμό την ασυμμετρία πληροφόρησης μεταξύ παρόχων και χρηστών.

360. Τέλος, αναμένεται τόσο λόγω των παραπάνω όσο και λόγω της οικονομικής χρήσης η εν λόγω υπο-αγορά να παρουσιάσει έντονη κινητικότητα τα επόμενα έτη. Ένδειξη τούτο είναι η [...] μείωση του μεριδίου αγοράς της EUROBANK, το έτος 2010, κατά περίπου [...] εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με το έτος 2009.

361. Εν όψει όλων των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δε θα προκαλέσει οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς στη σχετική αγορά των προσωπικών λογαριασμών/καταθέσεων όψεως, κυρίως διότι πιθανολογείται ότι οι δικαιούχοι αυτών θα έχουν τη δυνατότητα να προβούν, ευχερώς, χωρίς αδικαιολόγητες επιβαρύνσεις και καθυστερήσεις, σε αντικατάσταση της ενιαίας οντότητας ως προμηθευτή, σε περίπτωση εκ μέρους της αύξησης των τιμών/χρεώσεων.

VI.2.3.7.2.2.1.1.1.2 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

συνδεδεμένοι με άλλα προϊόντα (δάνεια, πάγιες εντολές και υπεραναλήψεις) είναι η μειοψηφία των λογαριασμών (αντιπροσωπεύουν ποσοστό [...] % για την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και [...] % για τη EUROBANK).

²⁴⁴Ενδεικτικώς, <http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/internet%20site%20gr%209%2011%202011.pdf>, <http://www.alpha.gr/page/default.asp?id=322&la=1>.

362. Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, το επίπεδο συγκέντρωσης της υπό κρίση υπο-αγοράς είναι υψηλό και η μεταβολή του δείκτη συγκέντρωσης λόγω της Συγχώνευσης σημαντική (843,82 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010 και 949,34 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011). Η Συγχώνευση οδηγεί, εξάλλου, στη μείωση του αριθμού των δραστηριοποιούμενων επιχειρήσεων και συνεπάγεται την κατοχή συνολικού μεριδίου που υπερβαίνει το [...] % από τρεις τράπεζες (την ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, την [...] και την [...]), ενώ τα μερίδια καθενός από τους υπόλοιπους ανταγωνιστές είναι χαμηλότερα του [...] %.

363. Επιπλέον, η τιμολόγηση (χρεώσεις, επιτόκια) στην υπό κρίση σχετική αγορά είναι διαφανής, καθώς, όπως προαναφέρθηκε, οι οικονομικοί όροι δημοσιεύονται τόσο από τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα όσο και από την αρμόδια εποπτική αρχή (ήτοι, την Τράπεζα της Ελλάδος).

364. Ωστόσο, τα μερίδια αγοράς των τριών πρώτων, μετά τη Συγχώνευση, τραπεζών παρουσιάζουν ασυμμετρία ([...] % αθροιστικό μερίδιο αγοράς για την ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, [...] % για την [...] και [...] % για την [...]), με βάση τα στοιχεία του έτους 2010), ενώ ασύμμετρο πιθανολογείται, με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία, και το λειτουργικό κόστος της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ σε σύγκριση ιδίως με αυτό της [...], γεγονός που εκτιμάται ότι περιορίζει τη βιωσιμότητα τυχόν συντονισμού τους.

365. Επιπλέον, με βάση τα στοιχεία που βρίσκονται στη διάθεση της Γ.Δ.Α., δεν υφίστανται διαρθρωτικοί δεσμοί μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στη σχετική αγορά επιχειρήσεων.

366. Τέλος, κρίνεται ότι ιδιαίτερα δε ενόψει της τρέχουσας δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, η ρευστότητα του οικονομικού περιβάλλοντος και, κυρίως η αστάθεια της ζήτησης των καταθετικών προϊόντων, δυσχεραίνουν σημαντικά το συντονισμό μεταξύ ανταγωνιστών στην εν λόγω υπο-αγορά. Χαρακτηριστικό είναι ότι οι καταθέσεις παρουσίασαν μείωση κατά 65- 70 δις € κατά τη χρονική περίοδο 2005-2010, ενώ το μέσο επιτόκιο καταθέσεων παρουσιάζει διαρκείς αυξομειώσεις (από 1,3% το 2005 αυξήθηκε σε 3,3 % το 2008, ενώ παρουσιάζει μείωση το 2009), γεγονός που οφείλεται στις

διακυμάνσεις του κόστους χρηματοδότησης των εγχώριων τραπεζών²⁴⁵. Συνεπώς, εκτιμάται ότι η προσπάθεια των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων να προσελκύσουν καταθέσεις δε θα επιτρέψει το μεταξύ τους συντονισμό.

367. Ενόψει όλων των ανωτέρω, εκτιμάται ότι δεν είναι πιθανό να προκύψει συντονισμός των κυρίων ανταγωνιστών στη σχετική υπο-αγορά των προσωπικών λογαριασμών όψεως, ως αποτέλεσμα της Συγχώνευσης.

**VI.2.3.7.2.2.1.1.2 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ /ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ**

368. Στη σχετική υπο-αγορά των καταθέσεων ταμειυτηρίου λιανικής, η ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ θα κατέχει, μετά τη Συγχώνευση, τη δεύτερη θέση, μετά την [...]. Προ της Συγχώνευσης, η [...] προπορεύεται με σημαντική διαφορά, κατέχοντας σχεδόν διπλάσιο μερίδιο αγοράς σε σχέση με το συνολικό μερίδιο των συγχωνευόμενων τραπεζών ([...]% έναντι [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010), ενώ τις συγχωνευόμενες τράπεζες ακολουθεί με οριακή διαφορά η [...] ([...]% έναντι συνδυασμένου μεριδίου [...]%, με βάση τα ίδια στοιχεία). Χαρακτηριστικό είναι, επιπλέον, ότι η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ βρίσκεται εντός του ασφαλούς ορίου των 150 μονάδων²⁴⁶. Παρά δε το γεγονός ότι το συνολικό μερίδιο αγοράς των τριών πρώτων, μετά τη συγκέντρωση, τραπεζών ([...], ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και [...]) θα υπερβαίνει το [...]%, εκτιμάται ότι η ασυμμετρία των μεριδίων αγοράς καταδεικνύει τη διαφοροποίηση της επιχειρηματικής στόχευσης των τριών ανταγωνιστών.

369. Ως εκ τούτου, η Συγχώνευση δεν αναμένεται να προκαλέσει οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς ή συντονισμό μεταξύ των κυρίων ανταγωνιστών στην αγορά καταθέσεων ταμειυτηρίου.

**VI.2.3.7.2.2.1.1.3 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ/ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ
ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ**

²⁴⁵ Βλ. Έκθεση Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Συνθήκες Αγοράς και Ανταγωνισμός στην ελληνική οικονομία, Μέρος Γ': Πληροφορική, Τράπεζες, Ασφάλειες, Εκπαίδευση, Υγεία, Ελεγκτική, σελ.89-90.

²⁴⁶ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C 31/03), παρ. 20.

370. Στην επιμέρους υπο-αγορά των προσωπικών λογαριασμών/καταθέσεων προθεσμίας, όπου η EUROBANK και η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ κατέχουν έως σήμερα τη δεύτερη και τρίτη θέση αντιστοίχως, η ENIAΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ θα κατέχει σε συνέχεια της Συγχώνευσης, με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία, την πρώτη θέση, ενώ με μικρή διαφορά θα κατατάσσεται δεύτερη η [...]. Δεδομένου του σχετικά χαμηλού αθροιστικού μεριδίου αγοράς των συγχωνευόμενων τραπεζών ([...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010), σε συνδυασμό με την ύπαρξη δύο ισχυρών ανταγωνιστών στην εν λόγω αγορά ([...] και [...]), των οποίων τα μερίδια ανέρχονται σε [...]%, και [...]%, αντίστοιχα, με βάση τα στοιχεία του 2010), εκτιμάται ότι η Συγχώνευση δεν αναμένεται να προκαλέσει οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς στην αγορά καταθέσεων προθεσμίας. Χαρακτηριστικό είναι ότι ο δείκτης HHI είναι κατώτερος των 2.000 μονάδων (ανέρχεται, μετά τη συγκέντρωση, στις 1.692,07 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010 ή 1.686,97 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2011), παρουσιάζοντας μεταβολή (Δ) (300,31 μονάδες ή 282,90 μονάδες, αναλόγως του έτους υπολογισμού), η οποία υπερβαίνει ελαφρά το ασφαλές όριο των 250 μονάδων. Επιπλέον, η προπεριγραφείσα ρευστότητα του οικονομικού περιβάλλοντος και η αστάθεια της ζήτησης των καταθετικών προϊόντων, σε συνδυασμό με τις διαφορές στη διάρθρωση του κόστους – ιδίως μεταξύ της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και της [...]- και την έλλειψη ικανών διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ των κυριότερων ανταγωνιστών, αναμένεται να λειτουργήσουν ως αποτρεπτικοί παράγοντες για τη δημιουργία συλλογικής δεσπόζουσας θέσης μεταξύ των τριών πρώτων, μετά τη Συγχώνευση, τραπεζών.

371. Εν όψει όλων των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η Συγχώνευση δεν εγείρει σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις σχετικές υπο-αγορές των προσωπικών λογαριασμών/καταθέσεων όψεως, ταμειυτηρίου και προθεσμίας λιανικής τραπεζικής.

VI.2.3.7.2.2.1.2 ΣΥΝΟΛΟ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

372. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, στην ευρύτερη υπο-αγορά της λιανικής τραπεζικής πίστης, την πρώτη θέση, προ της Συγχώνευσης, κατέχει η [...] (με μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010), οι δε συγχωνευόμενες τράπεζες κατατάσσονται, με μικρή διαφορά μεταξύ

τους, η EUROBANK στη δεύτερη θέση (με μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010) και η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ στην τρίτη θέση (με μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία τόσο του α' εξαμήνου του 2011 όσο και του 2010). Το συνδυασμένο μερίδιο της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και της EUROBANK δεν εμφανίζεται ιδιαίτερα υψηλό (καθώς ανέρχεται σε [...]%, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010), ωστόσο υπερβαίνει το μερίδιο της ηγετικής επιχείρησης ([...]) και, επομένως, μετά τη Συγχώνευση, οι δύο ως άνω τράπεζες -ως ενιαία οντότητα- θα ηγούνται της σχετικής αγοράς.

373. Κατά τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις, καθώς και το α' εξάμηνο του 2011, τα ανωτέρω μερίδια εμφανίζουν οριακό βαθμό συμμετρίας αλλά και σταθερότητας, χωρίς ιδιαίτερες ενδείξεις ρευστότητας ή μεταβλητότητας σε μία ιδιαίτερος θιγόμενη από τις οικονομικές συγκυρίες αγορά.

374. Χαρακτηριστικό είναι, επιπλέον, ότι η μεταβολή (Δ) του δείκτη HHI, ο οποίος είναι κατώτερος των 2.000 μονάδων, υπερβαίνει ελάχιστα το ασφαλές όριο των 250 μονάδων²⁴⁷ (383,80 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011, και 378,30 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010). Εξάλλου, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται τρεις επιπλέον σημαντικοί ανταγωνιστές, ήτοι η [...] (με μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010), η [...] (με μερίδια [...]%, και [...]%, αντίστοιχα) και η [...] (με μερίδια [...]%, και [...]%, αντίστοιχα), οι οποίοι εκτιμάται ότι θα εξακολουθούν να ασκούν σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις έναντι της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και της [...] και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης και των οποίων η επιχειρηματική στόχευση πιθανολογείται διαφορετική από αυτή των δύο προπορευόμενων ανταγωνιστών.

375. Εν όψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της Συγχώνευσης με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στη ευρύτερης υπο-αγορά της λιανικής τραπεζικής πίστης.

²⁴⁷ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C 31/03), παρ. 20.

VI.2.3.7.2.2.1.2.1 ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ

376. Οι υπό συγχώνευση επιχειρήσεις, κατά την οικονομική χρήση έτους 2010 και το πρώτο εξάμηνο του έτους 2011, βρίσκονται στη δεύτερη (EUROBANK) και στην τρίτη θέση (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ), στην επιμέρους υπο-αγορά των στεγαστικών δανείων. Μετά την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης, θα κατέχουν από κοινού μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010, ενώ το μερίδιο αυτό αυξάνεται ελάχιστα, σε [...]%, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011. Το μερίδιο αυτό υπερβαίνει εκείνο της ηγετικής επιχείρησης ([...], με μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010), επομένως, μετά τη Συγχώνευση, οι δύο ως άνω τράπεζες -ως ενιαία οντότητα- θα ηγούνται της σχετικής αγοράς.

377. Χαρακτηριστικό είναι, επιπλέον, ότι η μεταβολή (Δ) του δείκτη HHI, ο οποίος είναι κατώτερος των 2.000 μονάδων, υπερβαίνει ελάχιστα το ασφαλές όριο των 250 μονάδων²⁴⁸ (351,37 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και 348,36 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010). Εξάλλου, στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιούνται τρεις επιπλέον σημαντικοί ανταγωνιστές, ήτοι η [...] (με μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010), η [...] (με μερίδια [...]%, και [...]%, αντίστοιχα) και η [...] (με μερίδια [...]%, και [...]%, αντίστοιχα), οι οποίοι εκτιμάται ότι θα εξακολουθούν να ασκούν σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις έναντι της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και της [...] και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης και των οποίων η επιχειρηματική στόχευση πιθανολογείται διαφορετική από αυτή των δύο προπορευόμενων ανταγωνιστών.

378. Όπως προαναφέρθηκε, κάθε πιστωτικό ίδρυμα περιλαμβάνει στην τιμολογιακή του πολιτική, η οποία δεν είναι απολύτως διαφανής, το κόστος παραγωγής του, το οποίο εμπεριέχει επακόλουθα διάφορα επιμέρους καταναμημένα κόστη και για τα οποία, από λειτουργικής άποψης, δεν παρουσιάζονται ενδείξεις αναλογίας μεταξύ των δραστηριοποιούμενων στην αγορά επιχειρήσεων. Παράγοντες που εξατομικεύονται στο προφίλ κάθε υποψήφιου για δανειοδότηση πελάτη, όπως η παροχή εγγυήσεων, υπό την έννοια των εμπράγματων ασφαλειών ή ενοχικών δεσμεύσεων, δεν ευνοούν την εξαγωγή

²⁴⁸ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C 31/03), παρ. 20.

συμπεράσματος περί αναμενόμενης συντονισμένης συμπεριφοράς των ανταγωνιστών επιχειρήσεων, στην αγορά των στεγαστικών δανείων, όπου παρατηρείται σχετική συμμετρία του μεριδίου αγοράς της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ με το αντίστοιχο του επόμενου ανταγωνιστή.

379. Επίσης, πιθανολογείται ότι η [...], καθώς, όπως έχει ήδη αναφερθεί, κατέχει την πρωτοπόρο θέση πριν τη Συγχώνευση, δεν θα επιδιώξει οποιασδήποτε μορφής συντονισμένη συμπεριφορά με την ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, καθώς, [...] ²⁴⁹, κάτι που πιθανολογείται ότι της εξασφαλίζει αυτόνομη δράση.

380. Εξάλλου από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει η ύπαρξη ικανών διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ των κυρίων ανταγωνιστών ή αποτρεπτικών των παρεκκλίσεων από τυχόν συντονισμό μηχανισμών.

381. Εν όψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι δεν προκαλούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της υπό κρίση συγκέντρωσης με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην υπο-αγορά της στεγαστικής πίστης.

VI.2.3.7.2.2.1.2.2 ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ

382. Οι υπό συγχώνευση επιχειρήσεις, κατά την οικονομική χρήση έτους 2010 και το πρώτο εξάμηνο του έτους 2011, βρίσκονται στη δεύτερη (EUROBANK) και στην τρίτη θέση (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ) στην επιμέρους σχετική υπο-αγορά των καταναλωτικών δανείων, εξαιρουμένων των πιστωτικών καρτών. Μετά την ολοκλήρωση της Συγχώνευσης, θα κατέχουν από κοινού μερίδιο [...]%, με βάση τα στοιχεία του 2010, ενώ το μερίδιο αυτό αυξάνεται ελάχιστα, σε [...]%, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011. Τα συνδυαστικά μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων δεν εμφανίζονται ιδιαίτερα υψηλά, ενώ η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ ²⁵⁰, ο οποίος είναι κατώτερος των 2.000 μονάδων, υπερβαίνει το ασφαλές όριο των 250 μονάδων ²⁵¹ που προβλέπει η προαναφερθείσα Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ανέρχεται σε 458,86 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010 και σε 472,64 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του πρώτου εξαμήνου του 2011.

²⁴⁹ [...].

²⁵⁰ Ο.π παρ.16 της Ανακοίνωσης της Ε.Ε

²⁵¹ Κατευθυντήριες Γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (2004/C 31/03), παρ. 20.

383. Ωστόσο, το ύψος του μεριδίου αγοράς της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ δε δημιουργεί ιδιαίτερη ανησυχία, σχετικά με την τυχόν κατάργηση ανταγωνιστικών πιέσεων, λόγω της δημιουργίας ή της ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης. Επιπλέον, με βάση τα στοιχεία του 2010 και του πρώτου εξαμήνου του 2011, το εν λόγω μερίδιο παρουσιάζει ασυμμετρία σε σχέση με εκείνο του αμέσως επόμενου ανταγωνιστή ([...]) και ως εκ τούτου καθίσταται απίθανος ο μεταξύ τους συντονισμός.

VI.2.3.7.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

384. Όπως παρατέθηκε ανωτέρω, η αξιολόγηση της επιχειρηματικής τραπεζικής θα πραγματοποιηθεί τόσο στο επίπεδο της ευρύτερης αγοράς επιχειρηματικής τραπεζικής, όσο και στο επίπεδο των υπο-αγορών (α) των καταθετικών προϊόντων επιχειρηματικής τραπεζικής (συνολικά) και (β) της επιχειρηματικής πίστης.

VI.2.3.7.3.1 ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

VI.2.3.7.3.1.1 ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ

385. Τα συμμετέχοντα στη Συγκέντρωση μέρη δραστηριοποιούνται στο σύνολο της επιχειρηματικής τραπεζικής. Συγκεκριμένα, όσον αφορά στα καταθετικά προϊόντα, (α) Η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ διαθέτει τέσσερα διαφορετικά είδη λογαριασμών όψεως με δικαίωμα υπερανάληψης, με πιστωτικό επιτόκιο ύψους 0,40%-0,50% για την κατάθεση και χρεωστικό επιτόκιο ύψους 8,25% συν 3,25% για την υπερανάληψη. Διαθέτει επίσης καταθέσεις προθεσμίας διαφορετικής διάρκειας, καθώς και λογαριασμούς σε συνάλλαγμα, μισθοδοσίας κ.ά., (β) Η EUROBANK διαθέτει τον «Επαγγελματικό Λογαριασμό Eurobank» για επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κάτω από 2,5 εκ € και διάφορους λογαριασμούς καταθέσεων όψεως και προθεσμίας για επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των 2,5 εκ €, καθώς και λογαριασμούς σε συνάλλαγμα, μισθοδοσίας κ.ά..

252

386. Στη χρηματοδότηση των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων:

(α) η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ προσφέρει:

²⁵²Τα στοιχεία που ακολουθούν προέρχονται από τις ιστοσελίδες των δύο τραπεζών, www.alphabank.gr και www.eurobank.gr (7 Δεκεμβρίου 2011).

- Χρηματοδότηση μέσω επενδυτικών προγραμμάτων, σε συνεργασία με το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (πρώην ΤΕΜΠΜΕ) και συγχρηματοδότηση με το πρόγραμμα JEREMIE²⁵³,
- Χρηματοδοτικά προγράμματα, μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων,
- Χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης (5 διαφορετικά προγράμματα),
- Χρηματοδότηση για εξοπλισμό, επαγγελματική στέγη, leasing εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων, πράσινες λύσεις για οικολογική επιχείρηση και επαγγελματικές λύσεις για ελεύθερους επαγγελματίες,

ενώ (β) η EUROBANK προσφέρει:

- Χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης (7 διαφορετικά προγράμματα, με τιμολόγηση προσαρμοσμένη στο προφίλ της επιχείρησης ή με επιλογή βάσει Euribor, ChfLibor ή βασικού επιτοκίου).
- Χρηματοδότηση εξοπλισμού έως 100% του κόστους αγοράς, με επιλογή επιτοκίου (βάσει Euribor, ChfLibor ή βασικού), επαγγελματικής στέγης και πρόγραμμα συγκέντρωσης οφειλών.
- Χρηματοδότηση δαπανών αγοράς α' υλών, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κάλυψη φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων, με την εγγύηση του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (πρώην ΤΕΜΠΜΕ).

387. Στη χρηματοδότηση μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων:

(α) Η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ προσφέρει χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης (8 διαφορετικά προγράμματα – 1 μόνο κοινό με τις ΜΜΕ), επαγγελματικής στέγης, παγίων εγκαταστάσεων (μέχρι το 100% του κόστους αγοράς ή του προϋπολογισμού, με ελεύθερα διαπραγματεύσιμη διάρκεια, ελάχιστο δανειστικό επιτόκιο 8,65% ετησίως και περιθώριο επιτοκίου από 0% έως 3,25% κατά περίπτωση) και εγγυητικές επιστολές.

(β) Η EUROBANK προσφέρει χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης, μακροχρόνια δάνεια και, για τις μεγάλες επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των 25 εκ. €, κοινοπρακτικά δάνεια. Επίσης, προσφέρει εξειδικευμένες λύσεις για το δημόσιο τομέα (ΟΤΑ και νοσοκομεία), καθώς και για τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις.

²⁵³Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises μέσω του ΕΣΠΑ 2007-2013.

388. Όπως δηλώνουν τα μέρη, σε αντίθεση με τη λιανική τραπεζική, λόγω της φύσης της υπηρεσίας της επιχειρηματικής τραπεζικής, η τιμολόγηση είναι εξατομικευμένη, όσον αφορά στην επιτοκιακή επιβάρυνση και στις τυχόν προμήθειες. Επίσης, τα μέρη δηλώνουν ότι το επίπεδο των τιμών διαφοροποιείται, μεταξύ άλλων κριτηρίων, ανάλογα με τον πιστωτικό κίνδυνο, το είδος της χορήγησης, την πιστοληπτική βαθμίδα (rating) του πελάτη, τον κλάδο δραστηριοποίησής του και τις εξασφαλίσεις. Το επιτόκιο για τις επιχειρηματικές καταθέσεις και, αντίστοιχα, το επιτόκιο χορηγήσεων μπορεί να διαφοροποιείται (σε πολύ μικρές διακυμάνσεις) ανάλογα με το ύψος του ποσού που αφορά η κατάθεση ή το δάνειο, την ίδια συμμετοχή (ως προς τα δάνεια), τη διάρκεια της κατάθεσης ή του δανείου, τη φύση των εξασφαλίσεων, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του πελάτη (ως προς τα δάνεια) κ.ά. Αντίστοιχα, δύναται να παρέχεται ειδικότερη, βάσει συμφωνίας, χρέωση για τραπεζικές υπηρεσίες προς συγκεκριμένους εταιρικούς πελάτες, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των πελατών κ.λπ.

VI.2.3.7.3.1.2 ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

389. Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το μέγεθος της αγοράς Επιχειρηματικής Τραπεζικής, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους, για τα έτη 2008 – 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 και του πρώτου εξαμήνου του 2011.

ΠΙΝΑΚΑΣ 40.

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ									
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008		
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	

Millennium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	178.571	100%	189.097	100%	178.663	100%	182.949	100%
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 41.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΝΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΝΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΝΙ (2010)	
Προ της συγκέντρωσης	1.684,60	Προ της συγκέντρωσης	1662,98
Μετά τη συγκέντρωση	2.115,46	Μετά τη συγκέντρωση	2107,69
Μεταβολή (Δ)	430,86	Μεταβολή (Δ)	444,71

VI.2.3.7.3.2 ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

390. Σε αντιστοιχία με τα καταθετικά προϊόντα λιανικής τραπεζικής, η αξιολόγηση των καταθετικών προϊόντων επιχειρηματικής τραπεζικής θα πραγματοποιηθεί :

- (α) στο επίπεδο της ευρύτερης αγοράς καταθέσεων επιχειρηματικής τραπεζικής και
- (β) στο επίπεδο διακριτών υπο-αγορών, ανά είδος καταθετικού προϊόντος (καταθέσεις όψεως και προθεσμίας).

VI.2.3.7.3.2.1 ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

391. Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το μέγεθος της ευρύτερης αγοράς καταθέσεων επιχειρηματικής τραπεζικής, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους, για τα έτη 2008 – 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΝΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και του έτους 2010.

ΠΙΝΑΚΑΣ 42.
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

<i>Σύνολο Καταθέσεων Επιχειρηματικής</i>									
<i>Σε εκ €</i>	<i>1^ο εξάμηνο 2011</i>		<i>2010</i>		<i>2009</i>		<i>2008</i>		
<i>EFG</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
<i>Alpha</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
<i>Εθνική</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
<i>Πειραιώς</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
<i>Εμπορική</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
<i>Marfin</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
<i>Millennium</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
<i>Υπόλοιπες</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
ΑΓΟΡΑ	41.172	100%	49.370	100%	48.620	100%	50.491	100%	
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	

ΠΙΝΑΚΑΣ 43.
ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1^ο εξάμηνο 2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)	
Προ της συγκέντρωσης	1.702,34	Προ της συγκέντρωσης	1.655,60
Μετά τη συγκέντρωση	2.220,75	Μετά τη συγκέντρωση	2.222,17
Μεταβολή (Δ)	518,41	Μεταβολή (Δ)	566,57

VI.2.3.7.1.2.2 ΥΠΟ-ΑΓΟΡΕΣ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

VI.2.3.7.1.2.2.1 ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ - ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

392. Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το μέγεθος της υπο-αγοράς Καταθέσεων Όψεως Επιχειρηματικής, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους, για τα έτη 2008 – 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και του έτους 2010.

ΠΙΝΑΚΑΣ 44.
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

Καταθέσεις Ώψεως Επιχειρηματικής								
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008	
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millennium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	12.266		13.055		14.670		13.177	
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 45.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΟΨΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)	
Προ της συγκέντρωσης	1710,225	Προ της συγκέντρωσης	1740,842
Μετά τη συγκέντρωση	2442,717	Μετά τη συγκέντρωση	2499,408
Μεταβολή (Δ)	732,4918	Μεταβολή (Δ)	758,5659

VI.2.3.7.1.2.2 ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

393. Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το μέγεθος της υπο-αγοράς Καταθέσεων Προθεσμίας Επιχειρηματικής, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους, για τα έτη 2008 – 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011, καθώς και εκτίμηση για τον δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και του έτους 2010.

ΠΙΝΑΚΑΣ 46.
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

Καταθέσεις Προθεσμίας Επιχειρηματικής									
Σε εκ €	1 ^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008		
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Millennium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
ΑΓΟΡΑ	19.804		23.046		26.010		29.056		
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	

ΠΙΝΑΚΑΣ 47.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)	
Προ της συγκέντρωσης	1692,159	Προ της συγκέντρωσης	1718,514
Μετά τη συγκέντρωση	2246,482	Μετά τη συγκέντρωση	2268,857
Μεταβολή (Δ)	554,3228	Μεταβολή (Δ)	550,3432

VI.2.3.7.3.3 ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

VI.2.3.7.3.3.1 ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ

394. Τα Επιχειρηματικά Δάνεια είναι χρηματοδοτικά προγράμματα ειδικά σχεδιασμένα για την κάλυψη αναγκών που προκύπτουν κατά την άσκηση επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας. Συνήθως αφορούν σε χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης, επαγγελματική στέγη, επαγγελματικούς και επενδυτικούς σκοπούς. Απευθύνονται σε κάθε είδους επιχείρηση, από ελεύθερους

επαγγελματίες έως βιομηχανίες. Καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες, αλλά και τις μακροπρόθεσμες ανάγκες των επιχειρήσεων και επαγγελματιών.

395. Κατά τη διάρκεια του 2010, επηρεάστηκε αρνητικά ο λόγος των καθυστερήσεων των επιχειρηματικών δανείων προς το σύνολο των δανείων, ο οποίος αυξήθηκε κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2009 (ανερχόταν σε 8,7% το 2010 και σε 6,7% το 2009). Ο ρυθμός αύξησης των υπολοίπων χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, κατά τη χρονική περίοδο 2005-2010, εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 48.

**ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ**

Ποσοστά αύξησης των υπολοίπων χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους²⁵⁴					
Δ' τρίμηνο 2005	Δ' τρίμηνο 2006	Δ' τρίμηνο 2007	Δ' τρίμηνο 2008	Δ' τρίμηνο 2009	Δ' τρίμηνο 2010
12,3%	17,3%	20,1%	21,6%	5,5%	1,6%

VI.2.3.7.3.3.2 ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

396. Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν το μέγεθος της αγοράς Επιχειρηματικής Πίστης, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων και των σημαντικότερων ανταγωνιστών τους, για τα έτη 2008 – 2010 και το πρώτο εξάμηνο του 2011, καθώς και εκτίμηση για το δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της Συγχώνευσης, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και του έτους 2010.

ΠΙΝΑΚΑΣ 49.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ

Επιχειρηματική Πίστη									
Σε εκ €	1^ο εξάμηνο 2011		2010		2009		2008		
EFG	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Alpha	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	

²⁵⁴ «Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα το 2010», Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, Ιούνιος 2011 (σελ 30).

Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΤΕ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Millennium	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	137.399	100%	139.727	100%	130.043	100%	132.458	100%
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 50.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (1 ^ο εξάμηνο 2011)		ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)	
Προ της συγκέντρωσης	1343,22	Προ της συγκέντρωσης	1317,12
Μετά τη συγκέντρωση	1748,71	Μετά τη συγκέντρωση	1721,32
Μεταβολή (Δ)	405,49	Μεταβολή (Δ)	404,20

VI.2.3.7.3.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

VI.2.3.7.3.2.1 ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

397. Από τους Πίνακες 40 και 41 προκύπτει ότι συγχωνεύονται οι κατέχουσες τη δεύτερη (EUROBANK, με μερίδιο [...] % για το 2010) και την τρίτη θέση (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, με μερίδιο [...] % για το 2010) στο σύνολο της επιχειρηματικής τραπεζικής τράπεζες, ενώ παραμένει στη σχετική αγορά ένας τουλάχιστον ισχυρός ανταγωνιστής, ήτοι η [...], η οποία με μερίδιο [...] % το 2010 ηγείται της εν λόγω σχετικής αγοράς. Εξάλλου, σημαντική είναι και η παρουσία της (τέταρτης προ της Συγχώνευσης, τρίτης μετά από αυτή) [...] (της οποίας το μερίδιο αγοράς ήταν [...] % για το 2010). Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι η ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, παρά το σχετικά υψηλό συνολικό της μερίδιο ([...] %, με βάση τα στοιχεία του 2010), θα δέχεται σημαντικές πιέσεις από τους δύο επόμενους ανταγωνιστές, ήτοι την [...] και την [...].

398. Εξάλλου, παρόλο που η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ (κατά 430,86 μονάδες για το πρώτο εξάμηνο του 2011 και κατά 444,71 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010)

είναι υψηλότερη του ασφαλούς ορίου των 150 μονάδων και παρόλο που η ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, η Εθνική και η Τράπεζα Πειραιώς κατέχουν αθροιστικά μερίδιο που υπερβαίνει το 57%, εκτιμάται ότι η διαφοροποίηση των κινήτρων των εν λόγω ανταγωνιστών δε θα επιτρέψει το μεταξύ τους συντονισμό.

VI.2.3.7.3.2.2 ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

399. Από τους Πίνακες 42 και 43 προκύπτει ότι συγχωνεύονται οι κατέχουσες την πρώτη (EUROBANK, με μερίδιο 18,27%, με βάση τα στοιχεία του 2010) και την τρίτη θέση (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, με αντίστοιχο μερίδιο 15,5%) στην ως άνω αγορά επιχειρήσεις, ενώ παραμένει στη σχετική αγορά ο ισχυρότερος έως σήμερα ανταγωνιστής της προπορευόμενης EUROBANK, ήτοι η Εθνική (με μερίδιο 17,83%, με βάση τα στοιχεία του 2010). Παρά το γεγονός ότι το επίπεδο συγκέντρωσης είναι σχετικά υψηλό (ο δείκτης ΗΗΙ ανέρχεται σε 2.220 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010), η εν λόγω αγορά παρουσιάζει δυναμική. Χαρακτηριστικό είναι ότι το μερίδιο της Εθνικής παρουσιάζει αύξουσα πορεία κατά τα τελευταία τρία έτη, με αποτέλεσμα η Εθνική να απειλεί την πρωτοκαθεδρία της EUROBANK (με βάση τα στοιχεία του 2010), ενώ σημαντική είναι και η παρουσία της (τέταρτης προ της Συγχώνευσης, τρίτης μετά από αυτή) Τράπεζας Πειραιώς, της οποίας το μερίδιο αγοράς (13,58% το 2010) εμφανίζει επίσης αύξηση κατά την τελευταία τριετία (ήταν 11,21% το 2008). Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι η ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, παρά το υψηλό συγκεντρωτικό της μερίδιο, θα δέχεται σημαντικές πιέσεις από τους δύο επόμενους ανταγωνιστές.

400. Εξάλλου, η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ (κατά 566,57 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 και κατά 518,41 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010) είναι μεν υψηλότερη του ασφαλούς ορίου των 150 μονάδων, εκτιμάται όμως ότι, παρόλο που η ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, η Εθνική Τράπεζα και η Τράπεζα Πειραιώς κατέχουν αθροιστικά μερίδιο που υπερβαίνει το 50%, ωστόσο η προπεριγραφείσα δυναμική της εν λόγω σχετικής αγοράς, σε συνδυασμό με την ασυμμετρία των μεριδίων αγοράς των τριών πρώτων ανταγωνιστών, καθώς και την ασυμμετρία της δομής του κόστους τους, ιδίως μεταξύ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και της Τράπεζας Πειραιώς, καθιστούν απίθανο το μεταξύ τους συντονισμό.

VI.2.3.7.3.2.2.1 ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΟΨΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

401. Από τους Πίνακες 44 και 45 προκύπτει ότι οι συγχωνευόμενες τράπεζες κατέχουν υψηλό συνδυασμένο μερίδιο στην επιμέρους αγορά των καταθέσεων όψεως επιχειρήσεων (39,43%, με βάση τα στοιχεία του 2010), ενώ ο δείκτης ΗΗΙ είναι υψηλότερος του ασφαλούς ορίου των 150 μονάδων. Στην τρίτη και τέταρτη θέση, προ της Συγχώνευσης, κατατάσσονται η Εθνική Τράπεζα και η Τράπεζα Πειραιώς, με μερίδια αγοράς 13,46 % και 9,97%, αντίστοιχα (με βάση τα στοιχεία του 2010).

402. Ωστόσο, σημειωτέον είναι ότι η εν λόγω σχετική αγορά είναι στενά συνδεδεμένη με την αγορά της επιχειρηματικής πίστης, καθώς σημαντικό ποσοστό των λογαριασμών όψεως συνδέεται με χορηγήσεις. Ως εκ τούτου, και δεδομένου ότι, όπως αναλύεται κατωτέρω, οι υπό συγχώνευση τράπεζες δέχονται στην αγορά επιχειρηματικής πίστης ισχυρές ανταγωνιστικές πιέσεις από τρεις τουλάχιστον ανταγωνιστές, ήτοι την Εθνική Τράπεζα, την Τράπεζα Πειραιώς και την Αγροτική Τράπεζα²⁵⁵, πιθανολογείται ότι οι εν λόγω πιέσεις είναι δυνατό να μετριάσουν και τη διαφαινόμενη ισχύ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ στην αγορά καταθέσεων όψεως. Εκτιμάται δε ότι η Εθνική Τράπεζα και η Τράπεζα Πειραιώς, οι οποίες συνιστούν τους βασικούς ανταγωνιστές των συγχωνευόμενων τραπεζών στην αγορά καταθέσεων όψεως επιχειρηματικής, δύνανται να αποτελέσουν ισχυρό αντισταθμιστικό παράγοντα, αυξάνοντας τα μερίδιά τους στην υπό κρίση αγορά, μέσω της άντλησης, μεταξύ άλλων, ισχύος από την επιτυχή παρουσία τους στην αγορά της επιχειρηματικής πίστης.

403. Περαιτέρω, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η τιμολόγηση των καταθετικών προϊόντων είναι διαφανής, δεδομένου ότι οι σχετικές χρεώσεις δημοσιεύονται τόσο από τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα όσο και από την εποπτική τους αρχή (την Τράπεζα της Ελλάδας), γεγονός που μετριάξει την ασυμμετρία πληροφόρησης μεταξύ τραπεζών και επιχειρήσεων εν προκειμένω, ενώ παράλληλα είναι σύνηθες φαινόμενο η τήρηση λογαριασμών εκ μέρους των επιχειρήσεων σε περισσότερες της μίας τράπεζες. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι οι επιχειρήσεις – πελάτες θα είναι σε θέση να προστατευθούν έναντι τυχόν αυξήσεων των χρεώσεων από την ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ.

²⁵⁵ Η απουσία της [...] από τις πρώτες 7 θέσεις της κατάταξης στην αγορά καταθέσεων όψεως επιχειρηματικής οφείλεται στο γεγονός ότι δεν υπέβαλε πλήρως συγκρίσιμα στοιχεία και, ως εκ τούτου, το μερίδιό της περιλαμβάνεται σε εκείνο των «υπόλοιπων» επιχειρήσεων.

404. Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι η ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ, παρά το υψηλό συγκεντρωτικό της μερίδιο, θα δέχεται σημαντικές πιέσεις από τους δύο επόμενους ανταγωνιστές.

405. Περαιτέρω, παρά το υψηλό συγκεντρωτικό μερίδιο αγοράς (52,88% με βάση τα στοιχεία του 2010) των δύο πρώτων, μετά τη Συγχώνευση, ανταγωνιστών στην αγορά των καταθέσεων όψεως επιχειρηματικής, ήτοι της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ και της Εθνικής Τράπεζας, ωστόσο, εκτιμάται ότι η επιχειρηματική τους στόχευση διαφέρει, γεγονός που καταδεικνύεται από την ασυμμετρία των μεριδίων τους. Η ως άνω διαπίστωση, σε συνδυασμό με την έλλειψη ικανών διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ των εν λόγω ανταγωνιστών, καθιστά απίθανο το μεταξύ τους συντονισμό.

VI.2.3.7.3.2.2 ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

406. Όπως προκύπτει από τους Πίνακες 46 και 47, με την υπό κρίση πράξη, συγχωνεύονται οι κατέχουσες την πρώτη (EUROBANK, με μερίδιο 22,78%, με βάση τα στοιχεία του 2010) και την τρίτη θέση (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, με μερίδιο 12,08%, με βάση τα στοιχεία του 2010) στην ως άνω αγορά επιχειρήσεις, ενώ παραμένει στη σχετική αγορά ο ισχυρότερος ως σήμερα ανταγωνιστής της ηγέτιδας EUROBANK, ήτοι η Εθνική Τράπεζα (η οποία κατέχει μερίδιο 16,1%, με βάση τα στοιχεία του 2010). Το επίπεδο συγκέντρωσης στην εν λόγω υπο-αγορά είναι σχετικά υψηλό (ο δείκτης ΗΗΙ ανέρχεται σε 2.246,48 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010), ωστόσο το μερίδιο της Εθνικής Τράπεζας παρουσιάζει αύξουσα πορεία κατά τα τελευταία τρία έτη, ενώ σημαντική είναι και η παρουσία της Marfin (με μερίδιο 10,67%, με βάση τα στοιχεία του 2010) και της Τράπεζας Πειραιώς, της οποίας το μερίδιο αγοράς (10,37% το 2010) εμφανίζει αύξηση κατά την τελευταία τριετία (ήταν 9,35% το 2008). Ως εκ τούτου, αναμένεται ότι οι συγχωνευόμενες τράπεζες, ως ενιαία οντότητα, παρά το υψηλό συγκεντρωτικό τους μερίδιο (34,86%, με βάση τα στοιχεία του 2010), το οποίο, σημειωτέον, παρουσιάζει σημαντική μείωση σε σχέση με το 2009 (οπότε ανερχόταν αθροιστικά σε 41,39%), θα δέχονται σημαντικές πιέσεις τουλάχιστον από τους τρεις επόμενους ανταγωνιστές τους.

407. Παρά το γεγονός ότι η μεταβολή (Δ) του δείκτη ΗΗΙ (κατά 554,32 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010 και κατά 550,34 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του α'

εξαμήνου του 2011) υπερβαίνει το ασφαλές όριο (150), εκτιμάται ότι, παρά το υψηλό συγκεντρωτικό μερίδιο των τεσσάρων πρώτων ανταγωνιστών (ήτοι, της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, της Εθνικής Τράπεζας, της Τράπεζας Κύπρου και της Τράπεζας Πειραιώς), η δυναμική της εν λόγω σχετικής αγοράς, σε συνδυασμό αφενός με την ασυμμετρία της δομής του κόστους των ως άνω κυρίων ανταγωνιστών (ιδίως του κόστους της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ σε σχέση με αυτό της Τράπεζας Κύπρου και της Τράπεζας Πειραιώς) και αφετέρου με την έλλειψη ικανών διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ τους, λειτουργούν ως αποτρεπτικοί παράγοντες συντονισμού.

VI.2.3.7.3.2.3 ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ

408. Όπως προκύπτει από τους Πίνακες 49 και 50, οι υπό συγχώνευση επιχειρήσεις, κατά την οικονομική χρήση έτους 2010, βρίσκονται στη δεύτερη (ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ) και στην τρίτη θέση (EUROBANK) στη σχετική αγορά, ενώ για το πρώτο εξάμηνο του έτους 2011, βρίσκονται στην πρώτη και δεύτερη θέση, αντίστοιχα. Μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση συγκέντρωσης θα κατέχουν από κοινού, ποσοστό ύψους 28,43%, με βάση τα στοιχεία του 2010, ενώ το ποσοστό αυτό αυξάνεται ελάχιστα σε 28,48%, σύμφωνα με τα στοιχεία του έτους 2011. Τα συνδυαστικά μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων δεν εμφανίζονται ιδιαίτερα υψηλά. Εξάλλου, τα επίπεδα συγκέντρωσης, για τη μέτρηση των οποίων χρησιμοποιείται ο δείκτης ΗΗΙ, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 50, για την οικονομική χρήση έτους 2010 και αντίστοιχα για το πρώτο εξάμηνο του 2011 και η μεταβολή του δείκτη (Δ) (κατά 405,49 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2011 και κατά 404,20 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010) δεν υπερβαίνουν τα ελάχιστα όρια που προβλέπει η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον έλεγχο συγκεντρώσεων.

409. Επομένως, τα μερίδια αγοράς της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ δε δημιουργούν ιδιαίτερη ανησυχία για την τυχόν κατάργηση ανταγωνιστικών πιέσεων, λόγω της δημιουργίας ή της ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης.

410. Επιπλέον, τα εν λόγω μερίδια παρουσιάζουν ασυμμετρία, με βάση τα στοιχεία του 2010 και του 2011, σε σχέση με αυτά του δεύτερου και του τρίτου ανταγωνιστή ([...], με μερίδιο [...])%, με βάση τα στοιχεία του 2010 και [...])%, με βάση τα στοιχεία του 2011 και [...], με μερίδια [...])% με βάση τα στοιχεία του 2010 και [...])%, με βάση

τα στοιχεία του 2011, αντίστοιχα). Ταυτόχρονα, δεν παρατηρούνται εμπόδια εισόδου για τη δραστηριοποίηση στη σχετική αγορά πιθανών νέων ανταγωνιστών και δεν προκύπτουν, πέραν των τυχόν συμφωνηθέντων συμβατικών όρων και των νομίμων δημοσιευμένων επιβαρύνσεων, περαιτέρω κόστη αλλαγής προμηθευτή. Περαιτέρω, δεν υπάρχουν ενδείξεις διαφάνειας στον τρόπο τιμολόγησης για την παροχή χρηματοδότησης μέσω επιχειρηματικού δανείου, καθώς υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση στη σχέση επιχείρησης – πιστωτικού ιδρύματος, η οποία εξαρτάται από παράγοντες που εξατομικεύονται στο προφίλ της κάθε υποψήφιας για δανειοδότηση εταιρίας, όπως η πιστοληπτική της ικανότητα, το μέγεθός της και η συνεργασία με την τράπεζα σε πολλαπλά επίπεδα. Επίσης, από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν παρατηρούνται αναλογίες στην διάρθρωση του κόστους ούτε διαπιστώνεται η παρουσία οιασδήποτε διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ των μερών της οικείας αγοράς. Ως εκ τούτου, δεν πιθανολογείται ο μεταξύ τους συντονισμός.

411. Ενόψει όλων των προαναφερθέντων, εκτιμάται ότι η υπό κρίση Συγχώνευση δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην ευρύτερη αγορά της επιχειρηματικής τραπεζικής και στις επιμέρους διακρίσεις της, όπως αυτές αναλύθηκαν ανωτέρω.

VI.2.3.8 ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (FINANCIAL LEASING)

VI.2.3.8.1 ΓΕΝΙΚΑ

412. Η χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing) είναι μια σύγχρονη μέθοδος μεσομακροπρόθεσμης χρηματοδότησης επιχειρήσεων για την απόκτηση παγίων στοιχείων, δηλαδή εξοπλισμού και ακινήτων για επαγγελματική χρήση.

413. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1665/1986 περί «Συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης», όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει, με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης, ο εκμισθωτής υποχρεούται να παραχωρεί έναντι μισθώματος τη χρήση κινητού ή ακινήτου πράγματος ή και των δύο μαζί, που προορίζεται αποκλειστικά για επαγγελματική χρήση του αντισυμβαλλόμενου, παρέχοντας συγχρόνως στον αντισυμβαλλόμενο το δικαίωμα είτε να αγοράσει το πράγμα είτε να ανανεώσει τη σύμβαση για ορισμένο χρόνο. Οι συμβαλλόμενοι έχουν την ευχέρεια να ορίσουν ότι το δικαίωμα αγοράς μπορεί να ασκηθεί και πριν από τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης, ο

οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος των τριών ετών για τα κινητά, των πέντε ετών για τα αεροσκάφη και των δέκα ετών για τα ακίνητα²⁵⁶. Το κύριο πλεονέκτημα της χρηματοδοτικής μίσθωσης, σε σχέση με το απλό τραπεζικό δάνειο, συνίσταται στο μειωμένο κίνδυνο κακής χρήσης της πίστωσης: αντί ο πιστωτής να καταβάλλει χρήματα, τα οποία μπορεί να σπαταληθούν από τον δανειολήπτη σε σκοπούς άσχετους με την επιχείρηση, διακινδυνεύοντας έτσι την επιβίωση και τη φερεγγυότητα της επιχείρησης, μέσω της χρηματοδοτικής μίσθωσης ο πιστωτής αγοράζει ο ίδιος τον εξοπλισμό και είναι εξασφαλισμένος ότι το δάνειο επενδύεται στην επιχείρηση με τρόπο παραγωγικό.

414. Εξάλλου, συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορούν να συνάπτουν ως εκμισθωτές μόνο:

- α) ανώνυμες εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι οποίες συνιστώνται με σκοπό τη διενέργεια εργασιών του άρθρου 1 του ν. 1665/1986²⁵⁷,
- β) πιστωτικά ιδρύματα, κατά την έννοια της παρ. 1α του ν. 3601/2007, τα οποία έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην Ελλάδα,
- γ) πιστωτικά ιδρύματα, κατά την παραπάνω έννοια, τα οποία εδρεύουν σε κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και εγκαθίστανται στην Ελλάδα

²⁵⁶ Αν συμφωνηθεί μεταξύ των μερών διάρκεια σύμβασης μικρότερη των ως άνω κατώτατων χρονικών ορίων, η σύμβαση ισχύει για την ως άνω καθοριζόμενη νομοθετικά διάρκεια.

²⁵⁷ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο «1. Με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης ο κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 2 εκμισθωτής υποχρεούται να παραχωρεί έναντι μισθώματος τη χρήση πράγματος, κινητού ή ακινήτου, ή και των δύο μαζί, που προορίζεται αποκλειστικά για επαγγελματική χρήση του αντισυμβαλλομένου, παρέχοντας στον αντισυμβαλλόμενο του συγχρόνως το δικαίωμα είτε να αγοράσει το πράγμα είτε να ανανεώσει τη μίσθωση για ορισμένο χρόνο. Οι συμβαλλόμενοι έχουν την ευχέρεια να ορίσουν ότι το δικαίωμα αγοράς μπορεί να ασκηθεί και πριν από τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης. 2. Αντικείμενο χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να είναι κινητό ή ακίνητο που αγόρασε προηγουμένως ο εκμισθωτής από τον μισθωτή. Εξαιρείται η αγορά ακινήτου από ελεύθερο επαγγελματία. 3. Στην έννοια των κινητών πραγμάτων της παρ. 1 περιλαμβάνονται τα αεροσκάφη και εξαιρούνται τα πλοία και τα πλωτά ναυπηγήματα, ενώ στην έννοια των ακινήτων πραγμάτων συμπεριλαμβάνονται οι αγροτικές εκτάσεις, οι οριζόντιες και κάθετες ιδιοκτησίες με κτίσματα μετά του ποσοστού του γηπέδου που αναλογεί στα συγκεκριμένα κτίσματα σε σχέση με τη δομήσιμη επιφάνεια του γηπέδου και γενικά τα κτίσματα η το συγκρότημα κτισμάτων μετά των λοιπών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένου του γηπέδου που αναλογεί στα συγκεκριμένα κτίσματα, σε συνάρτηση με το εμβαδόν του και τη συνολική δομήσιμη επιφάνεια που μπορεί να πραγματοποιηθεί στο γήπεδο και επιπλέον ο ακάλυπτος χώρος που προβλέπεται από τις πολεοδομικές διατάξεις ως χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων. 4. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία θεσπίζονται περιορισμοί ως προς την υπηκοότητα του ιδιοκτήτη ακινήτων ή κινητών πραγμάτων κάθε είδους, οι περιορισμοί αυτοί, στην περίπτωση χρηματοδοτικής μίσθωσης, κρίνονται και στο πρόσωπο του μισθωτή. 5. Το Δημόσιο δύναται, μέσω της Κτηματικής Εταιρίας του Δημοσίου (Κ.Ε.Δ.), η οποία ενεργεί ως πληρεξούσια του, κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, να συνάπτει, ως μισθωτής, συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης επί ακινήτων.»

μέσω υποκαταστήματος ή παρέχουν στην Ελλάδα διασυνοριακώς υπηρεσίες, κατά την έννοια των άρθρων 13 και 15 του ν. 3601/2007,

δ) πιστωτικά ιδρύματα, κατά την παραπάνω έννοια, που εδρεύουν σε τρίτο κράτος και εγκαθίστανται στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος,

ε) χρηματοδοτικά ιδρύματα, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 11 του ν. 3601/2007, τα οποία εδρεύουν σε κράτος - μέλος του ΕΟΧ και εγκαθίστανται στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος ή παρέχουν στην Ελλάδα διασυνοριακώς υπηρεσίες, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 3601/2007, και

στ) χρηματοδοτικά ιδρύματα, τα οποία εδρεύουν στην αλλοδαπή και εγκαθίστανται στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος.

415. Για τη σύσταση των εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης, για τη μετατροπή υφιστάμενης ανώνυμης εταιρίας σε ανώνυμη εταιρία με σκοπό τη σύναψη συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, και για την εγκατάσταση και λειτουργία στην Ελλάδα υποκαταστημάτων αλλοδαπών χρηματοδοτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός ΕΟΧ με σκοπό την άσκηση στην Ελλάδα της δραστηριότητας της χρηματοδοτικής μίσθωσης, απαιτείται ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος²⁵⁸, η οποία είναι αρμόδια για την άσκηση εποπτείας και ελέγχου των εταιριών αυτών, και για τον καθορισμό των προϋποθέσεων παροχής της άδειας λειτουργίας και των συντελεστών φερεγγυότητας, ρευστότητας και συγκέντρωσης κινδύνων.

416. Επιπλέον, το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο που απαιτείται για τη σύσταση και λειτουργία των ανωνύμων εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης ή το ύψος των ιδίων κεφαλαίων, προκειμένου περί ανώνυμης εταιρείας που μετατρέπεται σε εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης, δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ήμισυ του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου που εκάστοτε απαιτείται για την σύσταση πιστωτικών ιδρυμάτων με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, ήτοι σήμερα, δε μπορεί να υπολείπεται του ποσού των εννέα εκατομμύρια ευρώ.

417. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2076/1992 «Ανάλυση και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις», αντίστοιχη

²⁵⁸Οι κανόνες άσκησης εποπτείας της Τράπεζας της Ελλάδος επί των εταιριών αυτών καθορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2622/21.12.2009.

υποχρέωση καταβολής κεφαλαίου υφίσταται και για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στην Ελλάδα υποκαταστημάτων αλλοδαπών χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, το ύψος δε, αυτού καθορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, αναλόγως προς τα ισχύοντα για τα εγκαθιστάμενα στην Ελλάδα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων, κατά την παραπάνω έννοια, με έδρα σε χώρες εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

VI.2.3.8.2 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

VI.2.3.8.2.1 ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ

418. Σύμφωνα με τα γνωστοποιούντα μέρη, η εγχώρια αγορά leasing βρίσκεται σε περίοδο ωριμότητας, μετά την έντονη ανάπτυξή της στη δεκαετία του 2000. Την τελευταία διετία και, ιδίως, σήμερα διέρχεται μια περίοδο μεγάλης κάμψης, γεγονός που οφείλεται στη δυσμενή οικονομική κατάσταση της χώρας. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι το πρώτο εξάμηνο του 2011, η πτώση των νέων εργασιών leasing κινείται σε ποσοστό 50% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010, ενώ στο παρόν χρονικό σημείο δε μπορεί να γίνει ασφαλής πρόβλεψη για το ρυθμό ζήτησης στο μέλλον.

419. Τα ως άνω προκύπτουν και από τα στοιχεία της Ένωσης Ελληνικών Εταιριών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, σύμφωνα με τα οποία οι νέες εργασίες leasing το πρώτο εξάμηνο του 2011 ανέρχονται σε 298,84 εκατ. ευρώ, έχοντας υποστεί μείωση της τάξεως του 51,65%, σε σχέση με τις νέες εργασίες του πρώτου εξαμήνου του 2010, οι οποίες ανέρχονταν σε 618,12 εκατ. ευρώ.

420. Σύμφωνα με την Ένωση Ελληνικών Εταιριών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, στην ελληνική αγορά δραστηριοποιούνται δεκατέσσερις (14) εταιρίες μέλη της Ένωσης, αμιγώς ελληνικές επιχειρήσεις.

421. Οι συμμετέχουσες στη Συγχώνευση τράπεζες δραστηριοποιούνται στην εν λόγω αγορά, η μεν ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ μέσω της θυγατρικής της «ALPHA LEASING ΑΕ», η δε EUROBANK μέσω της θυγατρικής της «EFG EUROBANK ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ ΑΕ.». Στην συγκεκριμένη αγορά δραστηριοποιούνται επίσης σημαντικοί ανταγωνιστές, μεταξύ των οποίων η Τράπεζα Κύπρου, μέσω της Κύπρου Leasing, η Τράπεζα Πειραιώς, μέσω της Πειραιώς Leasing, και η Εθνική Τράπεζα, μέσω της Εθνικής Leasing.

422. Εξάλλου, σύμφωνα με τα μέρη, στην εν λόγω σχετική αγορά τα αποτελέσματα δικτύου διαδραματίζουν ελάχιστο ρόλο ως προς την επιλογή εταιρίας από κάποιο πελάτη. Η σημασία των προτιμήσεων των πελατών σε συγκεκριμένες εταιρίες δεν είναι μεγάλη, ενώ η εξυπηρέτηση πριν και μετά την πώληση διαδραματίζει μικρό ρόλο. Στην ουσία, πρωταρχικής σημασίας για τον πελάτη είναι οι όροι που θα τεθούν για την έγκριση του αιτήματος σύναψης σύμβασης. Περαιτέρω, δεν υπάρχουν συμβάσεις αποκλειστικότητας, ενώ η διάρκεια των συμβάσεων δε διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως προς την ανάπτυξη του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, ως εκ τούτου, ο βαθμός διασποράς των πελατών είναι πολύ μεγάλος.

423. Εξάλλου, τα μέρη δηλώνουν ότι στη συγκεκριμένη αγορά δεν τίθεται θέμα δασμών και ποσοτώσεων, όπως και ζήτημα μεταφορικού κόστους. Οι περισσότερες εταιρίες leasing προσφέρουν πλήρες φάσμα προϊόντων. Στην εγχώρια αγορά leasing δεν αναπτύσσονται υπό στενή έννοια νέα προϊόντα, ωστόσο, υπό ευρεία έννοια, ανά διαστήματα, οι υφιστάμενες υπηρεσίες εμπλουτίζονται με περισσότερες δυνατότητες, κάτι που διευκολύνεται από τις νέες τεχνολογίες (π.χ. αύξηση παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω e-banking ή phone-banking). Ο ρόλος της διαφοροποίησης των προϊόντων όσον αφορά στα χαρακτηριστικά ή στην ποιότητα είναι ελάχιστος, τα δε προϊόντα των μερών που συμμετέχουν στη συγκέντρωση είναι πλήρως υποκατάστατα. Περαιτέρω, η δυνατότητα αλλαγής προμηθευτή είναι άμεση, ωστόσο οι συμβάσεις Leasing προβλέπουν κατάπτωση ρητρών σε περίπτωση πρόωρης λύσης.

424. Επιπλέον, σύμφωνα με τα μέρη, η ανάπτυξη των προϊόντων leasing γίνεται εσωτερικά στα τραπεζικά ιδρύματα, από εξειδικευμένες ομάδες στελεχών που αναλαμβάνουν τον εντοπισμό των αναδυόμενων αναγκών των πελατών, το σχεδιασμό, τη δημιουργία και την παράδοση προϊόντων στα δίκτυα διανομής. Συγκεκριμένα, οι ομάδες αναλύουν τις ανάγκες της αγοράς με βάση την τμηματοποίηση των πελατών που η Τράπεζα επιθυμεί να προσελκύσει και να διακρατήσει. Η ανάλυση χρησιμοποιεί δημογραφικά, οικονομικά και σειρά ποιοτικών χαρακτηριστικών, με διττό σκοπό, ήτοι την αναγνώριση των οικονομικά και στρατηγικά ελκυστικών τομέων της αγοράς και την εξειδικευμένη στόχευσή τους με εμπορικά ισορροπημένα προϊόντα και υπηρεσίες.

Συνεπώς, τα προϊόντα καλύπτουν τις χρηματοοικονομικές ανάγκες των πελατών, εντός των αποδεκτών ορίων ρίσκου και απόδοσης που η Τράπεζα επιλέγει.

425. Πέραν των ανωτέρω, σημειώνεται ότι το κόστος χρήσης υπηρεσιών leasing αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης. Η έγκριση μιας σύμβασης leasing εξαρτάται από την πιστοληπτική ικανότητα του μισθωτή και το είδος της επένδυσης, αξιολογείται δε με τραπεζικά κριτήρια.

426. Ωστόσο τα ως άνω επιχειρήματα των μερών δεν μπορούν να γίνουν δεκτά στο σύνολό τους, καθώς από τα συλλεχθέντα στοιχεία φαίνεται ότι υπάρχουν σημαντικά εμπόδια εισόδου στη σχετική αγορά. Σύμφωνα με την Ένωση Ελληνικών Εταιριών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης²⁵⁹, η δραστηριοποίηση στην εν λόγω αγορά νέων εταιριών χρηματοδοτικών μισθώσεων είναι πολύ δύσκολη, δεδομένου ότι προϋποθέτει άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος και υψηλό μετοχικό κεφάλαιο, ύψους κατ' ελάχιστο 9 εκατομμυρίων ευρώ. Περαιτέρω, παρότι είναι δυνατή θεωρητικά η δραστηριοποίηση στην εγχώρια σχετική αγορά αλλοδαπών χρηματοπιστωτικών οργανισμών μέσω υποκαταστήματος, οπότε εκλείπει η υποχρέωση καταβολής αρχικού κεφαλαίου, ωστόσο μια τέτοια πιθανότητα δεν μπορεί να αξιολογηθεί στο παρόν χρονικό σημείο, δεδομένης της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας. Ομοίως, δεν είναι δυνατό να αξιολογηθεί το επιχείρημα των μερών ότι είναι πιθανή η είσοδος δυνητικών ανταγωνιστών μέσω εξαγοράς εγχώριας τράπεζας από αλλοδαπές επιχειρήσεις, λόγω των ελκυστικών τρεχουσών αποτιμήσεων. Σύμφωνα πάντως με την Ένωση Ελληνικών Εταιριών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, η σημερινή δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, δεν αφήνει περιθώριο για δραστηριοποίηση στην Ελλάδα νέων εταιριών χρηματοδοτικής μίσθωσης, ενώ και τα μέρη δηλώνουν ότι δεν έχουν στη διάθεσή τους στοιχεία για πιθανό ενδιαφέρον επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προς το παρόν ασκούν δραστηριότητες μόνο σε αγορές εκτός ελληνικής επικράτειας) να εισέλθουν στην ελληνική αγορά leasing. Εξάλλου δεν έχει υπάρξει τα τελευταία χρόνια πριν την οικονομική κρίση κάποια σημαντική είσοδος επιχείρησης.

VI.2.3.8.2.2 ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

²⁵⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 7316/17-11-2011 επιστολή της προς τη Γ.Δ.Α.

427. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που παρέθεσε η Ένωση Ελληνικών Εταιριών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Γ.Δ.Α., τα μερίδια των μερών και των κύριων ανταγωνιστών τους στην εν λόγω αγορά, υπολογιζόμενα με βάση το Υπολειπόμενο Κεφάλαιο, το οποίο αφορά στο συνολικό ποσό των μισθωμάτων που προβλέπονται από τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης σε παρούσες αξίες, για τις χρήσεις 2008, 2009 και 2010 και το α' εξάμηνο του 2011 έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 51.

LEASING - ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Σε εκ. €	2010		2009		2008	
Eurobank Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Κύπρου Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΟΡΑ	8.113	100,00%	8.348	100,00%	8.520	100,00%
<i>Ενιαία Τράπεζα</i>	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

428. Η εκτίμηση για τον δείκτη ΗΗΙ πριν και μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010 έχει ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 52.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ LEASING - ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΗΗΙ (2010)	
Προ της συγκέντρωσης	1.404,04
Μετά τη συγκέντρωση	1.965,79
Μεταβολή (Δ)	561,75

429. Εξάλλου, σύμφωνα πάντα με στοιχεία της Ένωσης Ελληνικών Εταιριών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, τα μερίδια αγοράς των δραστηριοποιούμενων μελών της, υπολογιζόμενα με βάση το ύψος των νέων εργασιών για το α' εξάμηνο του 2010 και το α' εξάμηνο του 2011 έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 53.

LEASING – ΥΨΟΣ ΝΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Σε εκ. €	πρώτο εξάμηνο 2010		πρώτο εξάμηνο 2011	
Eurobank Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]
Κύπρου Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]
Εθνική Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορική Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]
Marfin Leasing	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]
Σύνολο	618,1	100,00%	298,8	100,00%
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]

VI.2.3.8.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

VI.2.3.8.3.1 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

430. Από τα προαναφερθέντα στοιχεία (Πίνακες 51 και 52), προκύπτει ότι, εάν ληφθεί υπόψη το υπολειπόμενο κεφάλαιο, με την Συγχώνευση, συνενώνουν τις δυνάμεις τους οι κατέχουσες -προ αυτής- την πρώτη και τρίτη θέση στη σχετική αγορά επιχειρήσεις (EUROBANK, με μερίδιο [...] % και ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, με μερίδιο [...] % αντίστοιχα – με βάση τα στοιχεία του 2010). Στη δεύτερη θέση -προ της Συγχώνευσης- κατατάσσεται η [...] (με μερίδιο [...] %) και στην τέταρτη, με μικρή διαφορά από την ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, η [...] (με μερίδιο [...] %).

431. Η εικόνα μεταβάλλεται εάν ληφθεί υπόψη το ύψος των νέων εργασιών, οπότε η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ κατατάσσεται -προ της Συγχώνευσης- τέταρτη, πίσω και από την [...] (με βάση τα στοιχεία του 2010). Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι, με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011, η [...] κατέχει, -προ της Συγχώνευσης- την πρώτη

θέση στη σχετική αγορά, φαίνεται δε, να έχει διπλασιάσει σχεδόν το μερίδιο της σε νέες εργασίες, σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2010, ενώ το μερίδιό της ([...])% είναι σημαντικά υψηλότερο σε σύγκριση με εκείνο που διαμορφώνεται με βάση το υπολειπόμενο κεφάλαιο για την περίοδο 2008 έως και το 2010. Ακολουθούν η EUROBANK, με μερίδιο [...])%, η [...], με μερίδιο [...])%, και η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, με μερίδιο [...])%.

432. Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως της βάσης υπολογισμού, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των δύο συγχωνευόμενων τραπεζών δε μεταβάλλεται σημαντικά ([...])% με βάση το υπολειπόμενο κεφάλαιο και [...])% με βάση το ύψος των νέων εργασιών). Εκτιμάται, πάντως, ότι τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011 (με βάση το ύψος των νέων εργασιών), εάν και δεν αποτελούν απόλυτα αξιόπιστη βάση για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων, ωστόσο καταδεικνύουν τη δυναμική της εν λόγω αγοράς, στις πρώτες της οποίας κατατάσσονται όχι οι κλασσικοί μεγάλοι παίκτες της εγχώριας τραπεζικής αγοράς – με την εξαίρεση των συγχωνυόμενων μερών – αλλά παίκτες που σε άλλες αγορές κατέχουν κατά κανόνα μικρότερα μερίδια. Ως εκ τούτου πιθανολογείται ότι η [...] μπορεί να αποτελέσει πηγή πολύ σημαντικής ανταγωνιστικής πίεσης έναντι της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.

433. Οι ως άνω διαπιστώσεις δεν αναιρούνται εάν ως βάση ληφθεί υπόψη το υπολειπόμενο κεφάλαιο, παρά το γεγονός ότι η μεταβολή (Δ) του δείκτη HHI (κατά 561,75 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010) υπερβαίνει το ασφαλές όριο (250 μονάδες, με βάση τα στοιχεία του 2010). Και τούτο διότι και σε αυτή την περίπτωση προκύπτει αφενός ότι η Συγχώνευση δεν καταργεί το σημαντικότερο ανταγωνιστή της προπορευόμενης EUROBANK και αφετέρου ότι στη σχετική αγορά παραμένουν δύο ισχυροί ανταγωνιστές, ήτοι η [...] και η [...].

434. Χαρακτηριστικό είναι ότι, σύμφωνα και με την εκτίμηση της Ένωσης Ελληνικών Εταιριών Χρηματοδοτικής Μίσθωσης, δεν πρόκειται να υπάρξει καμία επίπτωση από τη συγχώνευση της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και της EUROBANK στην αγορά των χρηματοδοτικών μισθώσεων, παρά τα εμπόδια εισόδου που διαπιστώθηκαν ανωτέρω.

435. Ενόψει των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η Συγχώνευση δεν αναμένεται να προκαλέσει οριζόντιες επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς στην εν λόγω σχετική αγορά.

VI.2.3.8.3.1.2 ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

436. Στην αγορά των χρηματοδοτικών μισθώσεων υφίσταται, όπως προαναφέρθηκε, αρκετά υψηλός βαθμός συγκέντρωσης, δεδομένου ότι τέσσερις τράπεζες (μετά δε την Συγχώνευση, τρεις) κατέχουν συνολικά μερίδιο ανερχόμενο σε [...] % για το 2010 και [...] % για το πρώτο εξάμηνο του 2011, κανένας δε από τους λοιπούς [...] ανταγωνιστές δεν κατέχει μερίδιο αγοράς υψηλότερο του [...] %. Το σχετικά υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης καταδεικνύεται και από το ύψος του δείκτη HHI, ο οποίος ανέρχεται σε 1.404,04 μονάδες προ της Συγχώνευσης και 1.965,79 μονάδες μετά από αυτή, με μεταβολή (Δ) 561,75 μονάδες (με βάση τα στοιχεία του 2010) και σε 1.450,13 μονάδες προ της Συγχώνευσης και 2.113,05 μονάδες μετά από αυτή, με μεταβολή (Δ) 662,92 μονάδες (με βάση τα στοιχεία του α' εξαμήνου του 2011).

437. Ωστόσο, η ανωτέρω προπεριγραφείσα δυναμική της εν λόγω σχετικής αγοράς, σε συνδυασμό με την ασυμμετρία της δομής του κόστους των τριών πρώτων ανταγωνιστών, ήτοι μεταξύ της ENIAΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, της Τράπεζας Κύπρου και της Τράπεζας Πειραιώς και την έλλειψη ικανών διαρθρωτικών δεσμών μεταξύ τους, καθιστούν σχεδόν απίθανο το μεταξύ τους συντονισμό.

438. Εν όψει όλων των προαναφερθέντων, εκτιμάται ότι η Συγχώνευση δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην εν λόγω σχετική αγορά.

VI.2.3.9 ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (FINANCIAL MARKET SERVICES)

VI.2.3.9.1 ΓΕΝΙΚΑ

439. Η αγορά χρηματιστηριακών υπηρεσιών αφορά σε υπηρεσίες συναφείς με τις χρηματοοικονομικές αγορές και τα χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως υπηρεσίες εμπορίας αξιογράφων, ομολόγων και παραγώγων καθώς και υπηρεσίες εμπορίας ξένου συναλλάγματος και εργαλείων χρηματαγοράς. Όπως αναφέρουν τα μέρη, οι σχετικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν τις επενδυτικές υπηρεσίες, δηλαδή τις συναλλαγές σε μετοχές, ομόλογα, παράγωγα κ.λπ., καθώς και τις καλούμενες παρεπόμενες υπηρεσίες (βλ. κατωτέρω).

440. Η εν λόγω αγορά διέπεται κυρίως από το ν. 3606/2007 («Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις»), με τον οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Οδηγία MIFID), όπως και από το ειδικότερο κανονιστικό πλαίσιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και του εκάστοτε Χρηματιστηρίου Αξιών και παραγώγων²⁶⁰. Ο ν. 3606/2007 ρυθμίζει τις ποιοτικές και ποσοτικές προϋποθέσεις πρόσβασης και άσκησης των χρηματιστηριακών υπηρεσιών και ισχύει για τα εξής χρηματοπιστωτικά μέσα: μετοχές, ομόλογα, παράγωγα και μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

441. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του ως άνω νόμου:

«Ως επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες νοούνται οι εξής:

(α) Η λήψη και διαβίβαση εντολών, η οποία συνίσταται στη λήψη και διαβίβαση εντολών για λογαριασμό πελατών, για κατάρτιση συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα.

(β) Η εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών, η οποία συνίσταται στην κατάρτιση συμβάσεων αγοράς ή πώλησης ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό πελατών.

(γ) Η διαπραγμάτευση για ίδιο λογαριασμό, η οποία συνίσταται στη διαπραγμάτευση από Ε.Π.Ε.Υ. με κεφάλαιά της ενός ή περισσότερων χρηματοπιστωτικών μέσων προς κατάρτιση συναλλαγών επ' αυτών.

(δ) Η διαχείριση χαρτοφυλακίων, η οποία συνίσταται στη διαχείριση, κατά τη διακριτική ευχέρεια της Ε.Π.Ε.Υ., χαρτοφυλακίων πελατών, στο πλαίσιο εντολής τους, που περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα.

(ε) Η παροχή επενδυτικών συμβουλών, η οποία συνίσταται στην παροχή προσωπικών συμβουλών σε πελάτη, είτε κατόπιν αιτήσεώς του είτε με πρωτοβουλία της Ε.Π.Ε.Υ., σχετικά με μία ή περισσότερες συναλλαγές που αφορούν χρηματοπιστωτικά μέσα.

(στ) Η αναδοχή χρηματοπιστωτικών μέσων ή η τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων με δέσμευση ανάληψης.

(ζ) Η τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων χωρίς δέσμευση ανάληψης.

²⁶⁰ Ως προς την ελληνική αγορά, βλ. Κανονισμό Χρηματιστηρίου Αθηνών και τις εκάστοτε αποφάσεις που εκδίδονται σε εφαρμογή του.

(η) Η λειτουργία πολυμερούς μηχανισμού διαπραγμάτευσης (Π.Μ.Δ.).

Ως παρεπόμενες υπηρεσίες νοούνται οι εξής:

(α) Η φύλαξη και διοικητική διαχείριση χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό πελατών, περιλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών θεματοφύλακα και παροχής συναφών υπηρεσιών όπως η διαχείριση χρηματικών διαθεσίμων ή παρεχόμενων ασφαλειών.

(β) Η παροχή πιστώσεων ή δανείων σε επενδυτή προς διενέργεια συναλλαγής σε ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα, στην οποία μεσολαβεί η Ε.Π.Ε.Υ., η οποία παρέχει την πίστωση ή το δάνειο.

(γ) Η παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις σχετικά με τη διάρθρωση του κεφαλαίου τους, την κλαδική στρατηγική και συναφή θέματα, καθώς και παροχή συμβουλών και υπηρεσιών σχετικά με συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων.

(δ) Η παροχή υπηρεσιών ξένου συναλλάγματος εφόσον συνδέονται με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών.

(ε) Η έρευνα στον τομέα των επενδύσεων και χρηματοοικονομική ανάλυση ή άλλες μορφές γενικών συστάσεων που σχετίζονται με συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα.

(στ) Η παροχή υπηρεσιών σχετιζόμενων με την αναδοχή.

(ζ) Η παροχή επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών σχετικά με τα υποκείμενα μέσα των παραγώγων που περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις ε έως ι του άρθρου 5, εφόσον σχετίζονται με την παροχή επενδυτικών ή παρεπόμενων υπηρεσιών».

442. Οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται σε θεσμικούς επενδυτές, εταιρικούς (επαγγελματίες) πελάτες και ιδιώτες πελάτες²⁶¹, που είτε δεν έχουν απευθείας πρόσβαση στις αγορές είτε εκτιμούν ότι η παρουσία των εταιριών που τις παρέχουν, ως διαμεσολαβητών, θα βοηθήσει στην καλύτερη ολοκλήρωση της συναλλαγής.²⁶² Όπως σημειώνουν τα συμμετέχοντα στη Συγχώνευση μέρη, ο βαθμός διασποράς των πελατών των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη αγορά είναι πολύ μεγάλος.

²⁶¹ Για τις έννοιες αυτές και το ύψος προστασίας που παρέχεται σε κάθε κατηγορία πελάτη βλ. ν. 3606/2007.

²⁶² Βλ. Ενδεικτικά, απόφαση Ε.Α. 326/2007, σελ. 9, καθώς και αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.6168, παρ. 15, Μ.4844, παρ. 64 και Μ.3894 -UNICREDITO/ HVB, παρ. 30-32.

443. Η παροχή των χρηματιστηριακών υπηρεσιών πραγματοποιείται στην Ελλάδα από:

- i. Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ.),
- ii. Πιστωτικά ιδρύματα,
- iii. Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (Α.Ε.Ε.Δ.),
- iv. Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (Α.Ε.Δ.Α.Κ.), κατά τις διακρίσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και την άδεια λειτουργίας τους²⁶³ και
- v. Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.) που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε..

444. Εκ των ανωτέρω, οι βασικοί φορείς παροχής χρηματιστηριακών υπηρεσιών στην Ελλάδα είναι οι αδειοδοτημένες από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Α.Ε.Π.Ε.Υ., που δύνανται να παράσχουν πλήρες φάσμα επενδυτικών και παρεπόμενων χρηματιστηριακών υπηρεσιών, ανάλογα με το μετοχικό κεφάλαιο που διαθέτουν²⁶⁴. Παράλληλα, σημαντικοί παράγοντες της αγοράς είναι και οι Α.Ε.Ε.Δ. (πρώην Ε.Λ.Δ.Ε.²⁶⁵) οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ. 2 του ν. 3606/2007, επιτρέπεται να παρέχουν μέρος από τις ανωτέρω επενδυτικές υπηρεσίες και, συγκεκριμένα, υπηρεσίες που συνίστανται αποκλειστικά στη λήψη και διαβίβαση εντολών επί κινητών αξιών και μεριδίων που εκδίδονται από

²⁶³ Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3606/2007, «1. Με εξαίρεση τις ΕΠΕΥ που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους – μέλους, η καθ' οιονδήποτε τρόπο κατ' επάγγελμα παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα επιτρέπεται μόνο στις ΑΕΠΕΥ και στα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και στις ΑΕΕΔ και στις ΑΕΔΑΚ, κατά τις διακρίσεις που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και την άδεια λειτουργίας τους. 2. Όποιος με πρόθεση παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες ή ασκεί επενδυτικές δραστηριότητες κατά παράβαση της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους. Σε περίπτωση που οι επενδυτικές υπηρεσίες ή δραστηριότητες παρέχονται ή ασκούνται από νομικά πρόσωπα, με την ποινή του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται όποιος ασκεί τη διοίκηση ή διαχείριση του νομικού προσώπου.»

²⁶⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3606/2007, «1. Το μετοχικό κεφάλαιο Α.Ε.Π.Ε.Υ. ανέρχεται τουλάχιστον σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ. 2. Το μετοχικό κεφάλαιο Α.Ε.Π.Ε.Υ. η οποία προβαίνει σε διαπραγματεύσεις για ίδιο λογαριασμό, σε αναδοχή χρηματοπιστωτικών μέσων ή τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων με δέσμευση ανάληψης, ή σε λειτουργία Π.Μ.Δ. ανέρχεται τουλάχιστον σε τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ. 3. Το μετοχικό κεφάλαιο Α.Ε.Π.Ε.Υ. η οποία παρέχει μόνο την επενδυτική υπηρεσία της λήψης και διαβίβασης εντολών, παροχής συμβουλών ή διαχείρισης χαρτοφυλακίου, χωρίς να κατέχει σε κάθε περίπτωση κεφάλαια ή χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών, ανέρχεται σε τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.»

²⁶⁵ Εταιρίες Λήψης και Διαβίβασης Εντολών.

Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων και στην παροχή επενδυτικών συμβουλών που αφορούν σε κινητές αξίες και μερίδια που εκδίδονται από Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων.²⁶⁶ Οι Α.Ε.Ε.Δ. δεν επιτρέπεται να κατέχουν κεφάλαια και χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών τους.

445. Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω (Σχετικές αγορές προϊόντων/υπηρεσιών), δεν κρίνεται σκόπιμο να διερευνηθεί τυχόν περαιτέρω διάκριση της αγοράς των χρηματιστηριακών υπηρεσιών²⁶⁷, δεδομένης της αξιολόγησης που παρατίθεται κατωτέρω.

446. Σύμφωνα με τα μέρη, η εγχώρια αγορά χρηματιστηριακών συναλλαγών βρίσκεται σε περίοδο ωριμότητας, μετά και την έντονη ανάπτυξή της στη δεκαετία του 1990. Την τελευταία διετία και ιδίως σήμερα, διέρχεται μια περίοδο μεγάλης κάμψης, γεγονός που οφείλεται στη δυσμενή οικονομική κατάσταση της χώρας. Οι γνωστοποιούσες υποστηρίζουν ότι αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να γίνει ασφαλής πρόβλεψη για τον ρυθμό ζήτησης στο μέλλον, ενώ διευκρινίζουν ότι δεν υπήρξε, τα τελευταία χρόνια, κάποια σημαντική είσοδος επιχείρησης στην αγορά.

447. Τονίζουν, επίσης, ότι οι περισσότερες Α.Ε.Π.Ε.Υ. προσφέρουν πλήρες φάσμα προϊόντων και ότι η σημασία των προτιμήσεων των πελατών σε συγκεκριμένες Α.Ε.Π.Ε.Υ. ή Α.Ε.Ε.Δ., ως προς την εγχώρια αγορά χρηματιστηριακών συναλλαγών, δεν είναι μεγάλη. Η εξυπηρέτηση πριν και μετά την πώληση διαδραματίζει μικρό ρόλο, λόγω και των αυτοματοποιημένων, σε μεγάλο βαθμό, διαδικασιών, ενώ και τα αποτελέσματα δικτύου διαδραματίζουν ελάχιστο ρόλο, ως προς την επιλογή Α.Ε.Π.Ε.Υ. από κάποιο πελάτη. Στην ουσία, αυτό που είναι πρωταρχικής σημασίας για τον πελάτη, είναι των ύψος των προμηθειών και η παροχή επενδυτικών συμβουλών. Τα μέρη διευκρινίζουν,

²⁶⁶ Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο «2. Οι ΑΕΕΔ επιτρέπεται να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες που συνίστανται αποκλειστικά στη λήψη και διαβίβαση εντολών επί κινητών αξιών και μεριδίων που εκδίδονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων και στην παροχή επενδυτικών συμβουλών που αφορούν κινητές αξίες και μερίδια που εκδίδονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων. Οι ΑΕΕΔ δεν επιτρέπεται να κατέχουν κεφάλαια και χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών τους.»

²⁶⁷ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο να συνιστούν διακριτές αγορές, εντός της ευρύτερης αγοράς χρηματιστηριακών υπηρεσιών, η εμπορία αξιογράφων, ομολόγων και παραγώγων (trading in securities, bonds and derivatives), η εμπορία ξένου συναλλάγματος (foreign exchange trading) και τα εργαλεία χρηματαγοράς (money market instruments). Βλ. ενδεικτικά απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μ.4844-FORTIS/ ABN AMRO ASSETS, παρ. 65.

επίσης, ότι δεν υφίστανται μακροχρόνιες συμβάσεις ή συμβάσεις αποκλειστικής διανομής στην εν λόγω αγορά.

448. Όσον αφορά στη δραστηριοποίηση των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων στη συγκεκριμένη σχετική επιμέρους αγορά, η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ δραστηριοποιείται διαμέσου της θυγατρικής της, ALPHA Finance A.E.Π.Ε.Υ και η EUROBANK_διαμέσου της θυγατρικής της, Eurobank EFG Equities A.E.Π.Ε.Υ.

449. Σύμφωνα με τις γνωστοποιούσες, η ανάπτυξη των επενδυτικών υπηρεσιών που παρέχουν γίνεται εσωτερικά, από εξειδικευμένες ανά προϊόν ομάδες στελεχών που αναλαμβάνουν τον εντοπισμό των αναδυόμενων αναγκών των πελατών, το σχεδιασμό, τη δημιουργία και την παράδοση των προϊόντων στα δίκτυα διανομής. Συγκεκριμένα, οι ομάδες αναλύουν τις ανάγκες της αγοράς, με βάση την τμηματοποίηση πελατών που η τράπεζα επιθυμεί να ελκύσει και να διακρατήσει. Η ανάλυση χρησιμοποιεί δημογραφικά, οικονομικά και σειρά ποιοτικών χαρακτηριστικών. Ο διττός σκοπός είναι η αναγνώριση των οικονομικά και στρατηγικά ελκυστικών τομέων της αγοράς και η εξειδικευμένη στόχευσή τους με εμπορικά ισορροπημένα προϊόντα και υπηρεσίες. Συνεπώς, τα προϊόντα καλύπτουν τις χρηματοοικονομικές ανάγκες των πελατών εντός των αποδεκτών ορίων ρίσκου και απόδοσης που η τράπεζα επιλέγει. Κυρίως οι μεγάλοι πελάτες είναι αυτοί, για τους οποίους δημιουργούνται στοχευμένες υπηρεσίες και προϊόντα.

450. Όσον αφορά στην τιμολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών, οι προμήθειες που χρεώνονται για τις επιμέρους συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά προϊόντα δύνανται να έχουν μικρές διαφοροποιήσεις, ανάλογα με τον όγκο και την αξία των χρηματιστηριακών συναλλαγών, τυχόν ειδικότερες συμφωνίες με τον πελάτη κ.λπ.²⁶⁸

451. Σε απάντησή τους σε σχετικό ερώτημα της Γ.Δ.Α. ως προς τους ειδικότερους τομείς δραστηριοποίησής τους, τα μέρη δήλωσαν ότι η Alpha Finance και η EFG Equities A.E.Π.Ε.Υ. δραστηριοποιούνται μόνο στην εμπορία μετοχών, ενώ δεν δραστηριοποιούνται στην εμπορία ομολόγων, ξένου συναλλάγματος και εργαλείων χρηματαγοράς.

²⁶⁸ Το ύψος των προμηθειών, αμοιβών, σχετικών φόρων και λοιπών χρεώσεων, σε σχέση με τα προσφερόμενα χρηματοπιστωτικά προϊόντα και τις προσφερόμενες επενδυτικές υπηρεσίες τόσο της Alpha Finance όσο και της EFG Equities A.E.Π.Ε.Υ. δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα τους.

452. Ωστόσο στους επιμέρους πίνακες του Χρηματιστηρίου Αθηνών, οι οποίοι προσκομίσθηκαν από τα μέρη προς επιβεβαίωση των στοιχείων που γνωστοποίησαν στην Ε.Α., σε σχέση με τη συγκεκριμένη αγορά, περιλαμβάνεται και η αθροιστική αξία συναλλαγών ομολόγων, τόσο της EFG Equities A.E.Π.Ε.Υ. όσο και της Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ., γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με την αρχική απάντηση των μερών. Σε επόμενη διευκρινιστική ερώτηση της Γ.Δ.Α. τα μέρη απάντησαν ότι *«Η Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ. διαμεσολαβεί για την αγοραπωλησία εταιρικών ομολόγων εισηγμένων στο ΧΑ για την εξυπηρέτηση των αναγκών της πελατείας της. Η Alpha Finance έχει τη δυνατότητα να διαμεσολαβεί μόνο για την αγορά εταιρικών ομολόγων εισηγμένων σε διεθνή χρηματιστήρια και δεν διαμεσολαβεί για την αγορά ομολόγων εκτός αυτών. Η EFG Equities A.E.Π.Ε.Υ. συγκυριακά διαμεσολαβεί για την αγοραπωλησία ομολόγων που είναι εισηγμένα στο ΧΑ για την εξυπηρέτηση των αναγκών της πελατείας της και δεν διαθέτει ξεχωριστό (υπο) τμήμα εξυπηρέτησης των πελατών της. Συνεπώς η εν λόγω αναφορά επί των εταιρικών ομολόγων είναι αμελητέα στη συνολική αγορά ομολόγων και αφορά παρελκόμενη ευκαιριακή δραστηριότητα.»*

453. Κατά συνέπεια, στην ανάλυση που ακολουθεί αναφορικά με τις συναλλαγές σε μετοχές και ομόλογα, λαμβάνονται υπόψη οι συναλλαγές των συμμετεχόντων στη Συγχώνευση μερών και στα δύο είδη τίτλων.

VI.2.3.9.2 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ – ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

454. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που συνέλλεξε η Γ.Δ.Α., δεν πραγματοποιείται συνολική παρακολούθηση της συγκεκριμένης αγοράς, η οποία να περιλαμβάνει το σύνολο των χρηματιστηριακών υπηρεσιών. Αντίθετα, παρακολουθούνται χωριστά οι συναλλαγές σε μετοχές και ομόλογα, καθώς και οι συναλλαγές σε παράγωγα.

455. Όσον αφορά στις συναλλαγές σε μετοχές και ομόλογα, τα μερίδια των δραστηριοποιούμενων επιχειρήσεων μετρώνται κυρίως με βάση το ποσοστό συμμετοχής εκάστης επιχείρησης που πραγματοποιεί συναλλαγές στο Χρηματιστήριο Αθηνών στη συνολική αξία των εν λόγω συναλλαγών, ενώ η σχετική κατάταξη δημοσιοποιείται μηνιαία.

456. Συνολικά, η αθροιστική αξία των συναλλαγών μετοχών και ομολόγων για τις χρήσεις 2008, 2009, 2010 και το α΄ οκτάμηνο του 2011, καθώς και τα μερίδια των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, καθώς και των βασικών ανταγωνιστών τους στη συγκεκριμένη επιμέρους αγορά²⁶⁹, αποτυπώνονται στον κατωτέρω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 54.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΑ

Συναλλαγές σε Μετοχές και Ομόλογα								
Σε εκ €	2008		2009		2010		Ιαν-Αυγ 2011	
Εθνική	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alpha Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Eurobank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
EUROXX Securities S.A	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πειραιώς ΑΕΠΕΥ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Κυπρου Χρηματ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΥΠΟΛΟΙ ΠΕΣ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ	156.354,94	100,00%	101.740,72	100,00%	70.269,61	100,00%	33.403,49	100,00%
Ενιαία Τράπεζα	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

457. Από τον ανωτέρω πίνακα συνάγεται ότι η Eurobank (μέσω της θυγατρικής της) κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των ανταγωνιστών επί του συνόλου των συναλλαγών μετοχών και ομολόγων, η δε Alpha ΤΡΑΠΕΖΑ (μέσω, επίσης, της θυγατρικής της), κατέχει την 6η θέση, με βάση τα στοιχεία του πρώτου οκταμήνου (Ιανουάριος – Αύγουστος) του 2011 και την τέταρτη θέση, με βάση τα στοιχεία του 2010. Όσον αφορά στα μερίδια αγοράς, η Eurobank EFG Equities κατέχει μερίδιο 14,04%, με βάση τα

²⁶⁹ Στοιχεία τα οποία δημοσιοποιούνται μηνιαία στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών και αφορούν τόσο στη συνολική αγορά όσο και στο σύνολο των εταιριών που δραστηριοποιούνται σε αυτή.

στοιχεία του πρώτου οκταμήνου του 2011, ενώ η Alpha Finance κατέχει μερίδιο 4,96%. Αντίστοιχα, τα εν λόγω μερίδια, με βάση τα στοιχεία του έτους 2010, ήταν 13,86% για τη Eurobank EFG Equities και 6,45% για την Alpha Finance. Το δε μερίδιο αγοράς της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ εκτιμάται σε 19%, με βάση τα στοιχεία του πρώτου οκταμήνου του 2011 και σε 20,30%, με βάση τα στοιχεία του 2010²⁷⁰.

458. Όσον αφορά στην αγορά των παραγώγων, σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αυτή περιλαμβάνει πολλές υποκατηγορίες προϊόντων, οι οποίες, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που τις προσδιορίζουν, δεν είναι δυνατό να αθροιστούν και να υπολογιστούν ως μία ενιαία. Συγκεκριμένα, υπάρχουν εντός του 2011, 33 υποκατηγορίες παραγώγων προϊόντων, στις περισσότερες εκ των οποίων δραστηριοποιούνται πολλές εταιρίες (άνω των 30) που προσφέρουν στους πελάτες πανομοιότυπα προϊόντα.

459. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται, ανά προϊόν και για τα 33 διαφορετικά προϊόντα παραγώγων, ο συνολικός αριθμός των συμβολαίων από 1.1.2011 έως και 31.8.2011, ο αντίστοιχος αριθμός συμβολαίων των ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, EUROBANK και της ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, το ποσοστό αυτών επί του συνόλου των συμβολαίων, καθώς και το ποσοστό των συμβολαίων της ηγέτιδας επιχείρησης για κάθε προϊόν επί του συνόλου των συμβολαίων του προϊόντος, ως προσέγγιση των σχετικών μεριδίων αγοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 55.

ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Προϊόν	Προσέγγιση Μεριδίων Αγοράς				
	Συμβόλαια 1/1-31/8/11	Alpha Bank	Eurobank	Σύνολο	Ηγέτιδα επιχείρηση για το προϊόν
FTSE/X.A. 20 - FUTURES	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
FTSE/Athex 20	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) - FUTURES NATIONAL BANK (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

²⁷⁰ Σημειώνεται ότι η ανωτέρω αποτύπωση της αγοράς περιλαμβάνει μόνο τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται από Α.Ε.Π.Ε.Υ., ενώ οι λοιποί φορείς της αγοράς (Α.Ε.Ε.Δ.) δε λαμβάνονται υπόψη.

- FUTURES PIRAEUS BANK (CR)					
ALPHA BANK (KO) - FUTURES ALPHA BANK (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
EUROBANK EFG (KO) - FUTURES EUROBANK EFG (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
MARFIN POPULAR BANK (KO) - FUTURES MARFIN POPULAR BANK (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
OTE (KO) - FUTURES OTE (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ FTSE/X.A. 20 - OPTIONS FTSE/Athex 20	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (KO) - FUTURES ATE (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
MARFIN INVESTMENT GROUP (KO) - FUTURES MARFIN INVESTMENT GROUP (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (KO) – FUTURES GEK TERNA (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (KO) - FUTURES BANK OF CYPRUS (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
TAXYΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (KO) - FUTURES TT HELLENIC POSTBANK (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΕΗ (KO) - FUTURES PPC (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΙ (KO) - FUTURES MYTILINEOS HOLDINGS (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΟΠΑΠ (KO) - FUTURES ΟΡΑΡ (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
INTRALOT (KO) - FUTURES INTRALOT (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (KO) – FUTURES ELLAKTOR (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(ΚΟ) - FUTURES HELLENIC PETROLEUM (CR)					
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) - OPTIONS NATIONAL BANK (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ) - FUTURES HELLENIC EXCHANGES (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ) – FUTURES MOTOR OIL (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ) - FUTURES INTRACOM HOLDINGS (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΜΕΤΚΑ (ΚΟ) - FUTURES ΜΕΤΚΑ (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
COCA - COLA ΤΡΙΑ ΕΨΙΛΟΝ (ΚΟ) - FUTURES COCA - COLA HBC (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
TITAN (ΚΟ) - FUTURES TITAN CEMENT (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ) - FUTURES VIOHALCO (CB)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ) - FUTURES SIDENOR (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΟΠΑΠ (ΚΟ) - OPTIONS ΟΡΑΡ (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ALPHA BANK (ΚΟ) - OPTIONS ALPHA BANK (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΕΗ (ΚΟ) - OPTIONS PPC (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΟΤΕ (ΚΟ) - OPTIONS ΟΤΕ (CR)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
FTSE/X.A.-X.A.K. Τραπεζικός Δείκτης - FUTURES FTSE/ATHEX- CSE Banking Index	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

460. Όπως προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα, οι ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ και EUROBANK, ακόμη και ως ενιαία οντότητα, μετά τη Συγχώνευση, δεν θα κατέχουν ηγετική θέση στην συντριπτική πλειονότητα των προϊόντων.

461. Προκύπτει, επίσης, ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις και συγκεκριμένα στα 21 από τα 33 προϊόντα παραγώγων, την πρώτη θέση κατέχει η Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος, με ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ 17,14% και 70,62%.

462. Η Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ. κατέχει την πρώτη θέση στα 6 από τα 33 προϊόντα, με ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ 22,60% και 59,51%, ενώ η Εθνική Α.Ε.Π.Ε.Υ., καθώς και η ENIAIA ΤΡΑΠΕΖΑ (θα) κατέχουν την πρώτη θέση σε 3 προϊόντα η κάθε μία, με ποσοστά που κυμαίνονται από 16,84% έως 49,97% και από 18,75% έως 21,55%, αντίστοιχα.

463. Αν και η ανάλυση που προηγήθηκε δεν καλύπτει επαρκώς το σύνολο της συγκεκριμένης σχετικής επιμέρους αγοράς, οι ενδείξεις που παρέχει σχετικά με το ύψος του μεριδίου που θα κατέχει η ENIAIA ΤΡΑΠΕΖΑ, μετά από την πραγματοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης, σε συνδυασμό με την παρατηρούμενη σχετική ασυμμετρία του μεριδίου αυτού και εκείνων των λοιπών ανταγωνιστών της οικείας αγοράς, την απουσία νομικών ή τεχνικών εμποδίων εισόδου, τη διασπορά της αγοράς λόγω δραστηριοποίησης διαφορετικής φύσεως επιχειρήσεων και την αυξημένη δυνατότητα μεταστροφής των καταναλωτών σε άλλο προμηθευτή, δεν προκαλούν αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα της υπό εξέταση συγκέντρωσης να περιορίσει τον ανταγωνισμό στην εν λόγω αγορά.

VI.2.3.10 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΩΝ - ASSET MANAGEMENT

VI.2.3.10.1 ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ

464. Η διαχείριση χαρτοφυλακίων (Asset Management) αφορά στην παροχή συμβουλών ως προς τη δημιουργία χαρτοφυλακίων επενδύσεων, καθώς και στην εκτέλεση/υλοποίηση των συμβουλών αυτών, βάσει συγκεκριμένου πλαισίου επενδυτικών κατευθύνσεων/στόχων που ορίζονται από συμβάσεις διαχείρισης χαρτοφυλακίων.

465. Στην Ελλάδα, οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται από τις Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ.), καθώς και από τις Α.Ε.Δ.Α.Κ.

διευρυμένου σκοπού. Τα υπό διαχείριση χαρτοφυλάκια περιλαμβάνουν κεφάλαια και χρηματοπιστωτικά μέσα εσωτερικού ή εξωτερικού και φυλάσσονται σε θεματοφύλακες-πιστωτικά ιδρύματα.

466. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν τα μέρη, η EUROBANK δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη αγορά μέσω της θυγατρικής της, Eurobank EFG Asset Management A.E.Π.Ε.Υ.²⁷¹, η οποία έχει αδειοδοτηθεί και παρέχει υπηρεσίες διαχείρισης επενδυτικών χαρτοφυλακίων πελατών στην Ελλάδα, στην Κύπρο και στο Λουξεμβούργο, ενώ επιχειρεί ενεργά να προσελκύσει πελάτες στην ευρύτερη ευρωπαϊκή περιοχή. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της EUROBANK²⁷², η διαχείριση χαρτοφυλακίου γίνεται σε δύο επίπεδα, ανάλογα με τον επενδυτικό γεωγραφικό προσανατολισμό: για τα περιφερειακά χαρτοφυλάκια, τα οποία επενδύουν στην Ελλάδα, την Αναδυόμενη Ευρώπη, τη Β. Αφρική και τη Μέση Ανατολή, όπου υπάρχει τοπική εξειδίκευση, γίνεται ενεργητική διαχείριση με επιλογή συγκεκριμένων αξιών, ενώ για τα διεθνή χαρτοφυλάκια γίνεται ενεργητική διαχείριση με επιλογή Αμοιβαίων Κεφαλαίων, τα οποία παρέχονται από τρίτους επενδυτικούς οίκους και ETFs²⁷³ (Exchange Traded Funds).

467. Αντίστοιχα, η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη αγορά μέσω της θυγατρικής της, Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ., η οποία, όπως δηλώνουν τα μέρη, έχει συσταθεί κατά τις διατάξεις του ν. 3283/2004. Όπως προκύπτει από την άδειά της, έχει ως αποκλειστικό σκοπό τη διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων, ενώ επιπροσθέτως παρέχει τις επενδυτικές ή /και παρεπόμενες υπηρεσίες της διαχείρισης χαρτοφυλακίων επενδύσεων, της επενδυτικής συμβουλής για ένα ή περισσότερα από τα χρηματοπιστωτικά μέσα και της φύλαξης και διοικητικής διαχείρισης μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, βάσει του Ν. 3283/2004 άρθρο 4 παρ. 2.

²⁷¹ Η οποία από το Νοέμβριο του 2011 συγχωνεύτηκε με την EFG Eurobank Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. (Απόφαση Κ2-9033 Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, έγκρισης συγχώνευσης - αρ. πρωτ. Επιτροπής Ανταγωνισμού 7366/21-11-11) και μετονομάστηκε σε Eurobank EFG Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.

²⁷² <http://www.eurobank.gr/online/home/generic.aspx?id=86&mid=477&lang=gr>.

²⁷³ Διαπραγματεύσιμα A/K Exchange-traded funds: Διάφορα σύγχρονα επενδυτικά εργαλεία που αποσκοπούν στην μεγιστοποίηση της απόδοσης και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων, ακολουθώντας παθητική διαχείριση (passive management). Τα μερίδιά τους αγοράζονται και πωλούνται μέσω του χρηματιστηρίου (exchange-traded). Παρέχουν τη δυνατότητα επενδύσεων σε χρηματιστηριακούς δείκτες όπως π.χ. S&P 500, Nasdaq 100 κ.α.

468. Εξάλλου, σύμφωνα με όσα παραθέτουν τα μέρη, πελάτες των υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίων είναι ιδιώτες, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, ναυτιλιακές και άλλες εταιρίες, Ασφαλιστικά Ταμεία και Ασφαλιστικοί Οργανισμοί που δραστηριοποιούνται τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή/παγκόσμια αγορά.

469. Τα επενδυτικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στα χαρτοφυλάκια αυτά είναι: καταθέσεις, Αμοιβαία Κεφάλαια, ETF's (Exchange Traded Funds), ομολογίες & Έντοκα Γραμμάτια, μετοχές στην Ελλάδα και το εξωτερικό και πράξεις επί συναλλαγματικών ισοτιμιών.

VI.2.3.10.2 ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

470. Κατά δήλωσή των μερών²⁷⁴, τα υπό διαχείριση κεφάλαια πελατών της EFG Asset Management A.E.Δ.Α.Κ., κατά το έτος 2010, ανέρχονταν σε 650 εκ. ευρώ και τα αντίστοιχα της Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. ανέρχονταν σε 125 εκ. ευρώ.

471. Ωστόσο, από τις ιστοσελίδες των ως άνω δύο θυγατρικών των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων, προκύπτει ότι η μεν Eurobank EFG Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. έχει διαχειριστεί, κατά το ίδιο έτος, κεφάλαια συνολικού ύψους [...] δις ευρώ, η δε Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. έχει διαχειριστεί κεφάλαια ύψους [...] δις ευρώ.

472. Σε σχετικό διευκρινιστικό ερώτημα της Γ.Δ.Α., τα μέρη απάντησαν ότι:

- (i) Για τη EFG Asset Management A.E.Δ.Α.Κ., το ποσό των 650 εκ. ευρώ αφορά στα υπό διαχείριση κεφάλαια θεσμικών επενδυτών (ασφαλιστικών ταμείων, ασφαλιστικών εταιριών, πιστωτικών ιδρυμάτων κ.λπ.) πλην Ο.Σ.Ε.Κ.Α., ενώ περιλαμβάνει και ποσό [...] εκ. ευρώ, που αφορούν στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων της EUROBANK για ίδιο λογαριασμό. Το δε ποσό των [...] δις ευρώ περιλαμβάνει, επιπλέον, το σύνολο του ενεργητικού των Ο.Σ.Ε.Κ.Α., δηλαδή των Αμοιβαίων Κεφαλαίων που έχουν συγκροτηθεί από Α.Ε.Δ.Α.Κ. και των οποίων η διαχείριση έχει ανατεθεί στην EFG Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.,

²⁷⁴ Τα γνωστοποιούντα μέρη δεν υπέβαλαν σχετικά αναλυτικά στοιχεία.

καθώς και των Αμοιβαίων Κεφαλαίων τρίτων Ο.Σ.Ε.Κ.Α. που έχουν διατεθεί από τη EUROBANK σε πελάτες.

- (ii) Για την Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., το ποσό των 125 εκ. ευρώ αφορά στα υπό διαχείριση κεφάλαια θεσμικών επενδυτών, ενώ το ποσό των [...] δις ευρώ αναφέρεται στο σύνολο του ενεργητικού των υπό διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

473. Όπως προκύπτει από τα συλλεχθέντα στοιχεία και τις ανωτέρω διευκρινίσεις των μερών, από το ποσό των 2,5 δις ευρώ, που αποτελούν τα υπό διαχείριση κεφάλαια που παρατίθενται στην ιστοσελίδα της EFG Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., για το έτος 2010, ποσοστό [...]%, ήτοι ποσό [...] εκ. ευρώ, αφορά σε Αμοιβαία Κεφάλαια, τα οποία έχουν ήδη εξεταστεί στη σχετική αγορά.

474. Αντίστοιχα, το σύνολο του ποσού των 1,33 δις ευρώ, που αποτελούν τα υπό διαχείριση κεφάλαια που παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., αφορά στο σύνολο του ενεργητικού των υπό διαχείριση Αμοιβαίων Κεφαλαίων και έχει επίσης εξετασθεί στη σχετική αγορά.

475. Κατά συνέπεια, κρίνεται ότι παρέλκει η περαιτέρω διερεύνηση της εν λόγω σχετικής επιμέρους αγοράς.

VI.2.3.11 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ (INVESTMENT BANKING) - ΥΠΟ-ΑΓΟΡΑ ΑΝΑΔΟΧΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΜΕΤΟΧΩΝ

476. Οι υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής λειτουργούν προς υποστήριξη ιδιωτών, επιχειρήσεων και κυβερνήσεων, για την εξεύρεση κεφαλαίων μέσω αναδοχής ή διαμεσολάβησης για την έκδοση μετοχών ή/και ομολόγων/ομολογιών, ενώ αφορούν και σε θέματα συγχωνεύσεων-εξαγορών. Περιλαμβάνουν, επίσης, υποστηρικτικές υπηρεσίες (ancillary services) σε συναλλαγές σε διάφορα εργαλεία της χρηματαγοράς/κεφαλαιαγοράς²⁷⁵.

477. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν τα γνωστοποιούντα μέρη, κατόπιν αιτήματος της Γ.Δ.Α., οι υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής διακρίνονται σε:

²⁷⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Investment_banking

1. Παροχή συμβουλών για την πραγματοποίηση εξαγορών και συγχωνεύσεων (M & A advice)
2. Παροχή συμβουλών ή/και αναδοχή για την αρχική δημόσια προσφορά μετοχών στο κοινό (Initial Public Offering advice)
3. Υπηρεσίες αναδοχής έκδοσης μετοχών για τις εισηγμένες και υπό εισαγωγή στο χρηματιστήριο αξιών εταιρίες (arranging new issues of stocks and bonds)
4. Παροχή συμβουλών έκδοσης μετοχών.

478. Από τις προαναφερόμενες υπο-αγορές μόνο η υπο-αγορά της αναδοχής για αρχική δημόσια προσφορά μετοχών συνιστά σχετική επηρεαζόμενη αγορά.

479. Η υπο-αγορά της Αναδοχής Αρχικής Δημόσιας Προσφοράς Μετοχών, όπως δηλώνουν τα μέρη, την τελευταία τριετία είναι εξαιρετικά περιορισμένη, εξαιτίας της δυσμενούς μακροοικονομικής κατάστασης που επικρατεί στην Ελλάδα. Η μοναδική εταιρία που εισήχθη στο ελληνικό χρηματιστήριο, κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, είναι η MIG Real Estate. Ως εκ τούτου, τα όποια μερίδια αγοράς των μερών μπορούν να υπολογιστούν μόνο με βάση την αναδοχή της συγκεκριμένης συναλλαγής. Λεπτομέρειες σχετικά με τη συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων στην αναδοχή της συγκεκριμένης αρχικής δημόσιας προσφοράς παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 56.

ΑΝΑΔΟΧΗ ΑΡΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ MIG Real Estate

	ΑΝΑΔΟΧΗ ΑΡΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ MIG Real Estate	
Όμιλος MARFIN	[...] €	[...]
EUROBANK	900.000 €	[...]
Εθνική	[...] €	[...]
Πειραιώς	[...] €	[...]
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ	800.000 €	[...]
Εμπορική	[...] €	[...]
Millenium Bank	[...] €	[...]

Λοιποί	[...] €	[...]
Σύνολο	10.000.000 €	

480. Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι το συνολικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, στη μοναδική περίπτωση, κατά την οποία παρασχέθηκαν υπηρεσίες Αναδοχής για Αρχική Δημόσια Προσφορά Μετοχών, κατά την τελευταία τριετία, ανέρχεται σε 17%. Αν και το εν λόγω μερίδιο υπερβαίνει το 15%, το οποίο τίθεται ως όριο για το χαρακτηρισμό μιας αγοράς ως επηρεαζόμενης, στο πλαίσιο της εξέτασης συγκεντρώσεων, λόγω του εξαιρετικά μικρού μεγέθους της αγοράς (μία μόλις συναλλαγή κατά την τελευταία τριετία), δεν κρίνεται σκόπιμη η περαιτέρω διερεύνησή της.

VII. ΜΗ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

481. Με βάση τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης και τις προϋποθέσεις που τίθενται, για το χαρακτηρισμό μιας αγοράς ως «επηρεαζόμενης», στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων²⁷⁶, οι κάτωθι σχετικές αγορές χαρακτηρίζονται ως μη επηρεαζόμενες, για τους σκοπούς της παρούσας ανάλυσης:

VII.1 ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ/ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

VII.1.1 ΔΟΜΗ ΑΓΟΡΑΣ

482. Η αγορά παροχής ασφαλιστικών υπηρεσιών/προϊόντων διακρίνεται στις παρακάτω υπο-αγορές:

1. Ασφαλίσεις Ζωής
2. Ασφαλίσεις κατά Ζημιών και
3. Αντασφαλίσεις, με επιπλέον διάκριση τις Αντασφαλίσεις Ζωής και τις Αντασφαλίσεις κατά Ζημιών.

483. Οι συμμετέχουσες στη Συγχώνευση επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην εν λόγω επιμέρους σχετική αγορά μέσω των θυγατρικών τους εταιριών, EFG Eurolife A.E.A.Z, EFG Eurolife A.E.Γ.A. και Alpha Life A.E.A.Z..

²⁷⁶ Βλ. ανωτέρω.

484. Συγκεκριμένα, όσον αφορά στις Ασφαλίσεις Ζωής, η EUROBANK δραστηριοποιείται μέσω της EFG Eurolife A.E.A.Z, ενώ η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ δραστηριοποιείται μέσω της Alpha Life A.E.A.Z.

485. Όσον αφορά στις Ασφαλίσεις κατά Ζημιών, η EUROBANK δραστηριοποιείται μέσω της EFG Eurolife A.E.Γ.Α, ενώ η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ δε δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη υπο-αγορά.

486. Αντίστοιχα, σύμφωνα με σχετική δήλωση των γνωστοποιούντων μερών, η EUROBANK είναι η μόνη από τις συμμετέχουσες στη Συγχώνευση επιχειρήσεις, η οποία δραστηριοποιείται και στην υπο-αγορά των Αντασφαλίσεων (τόσο Ζωής όσο και Ζημιών), μέσω της EFG Eurolife AEAZ και ΑΕΓΑ αντίστοιχα.

VII.1.2 ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

487. Από τα στοιχεία που παρέθεσαν τα μέρη, καθώς και από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν από την Ένωση Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιριών και την Τράπεζα της Ελλάδος, προκύπτουν τα εξής, σχετικά με το συνολικό μέγεθος των σχετικών υπο-αγορών των Ασφαλίσεων Ζωής, των Ασφαλίσεων κατά ζημιών, καθώς και των Αντασφαλίσεων ζωής και κατά ζημιών, τον κύκλο εργασιών και τα μερίδια αγοράς των δραστηριοποιούμενων σε αυτές επιχειρήσεων, κατά τα έτη 2008-2010:

ΠΙΝΑΚΑΣ 57.

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ

Ασφαλίσεις Ζωής (εγγεγραμμένα ασφάλιστρα, ποσά σε ευρώ)						
	2010		2009		2008	
EFG EUROLIFE A.E.A.Z.	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ALPHALIFE A.E.A.Z.	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alico	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
INTEPAMERIKAN	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΕΘΝΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ING	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	2.315.901.429,25		2.422.573.981,03		2.496.134.874,08	
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 58.

ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ/ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ

Αναλήψεις/ Αντασφαλίσεις Ζωής (εγγεγραμμένα αντασφάλιστρα, ποσά σε ευρώ)						
	2010		2009		2008	
EFG EUROLIFE ΑΕΑΖ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ALPHALIFE ΑΕΑΖ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alico	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
INTEPAMERIKAN	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΘΝΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ING	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	7.146.466,56		5.549.414,39		5.436.247,96	
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 59.

ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ/ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ

Αναλήψεις/ Αντασφαλίσεις Ζημιών (εγγεγραμμένα αντασφάλιστρα, ποσά σε ευρώ)						
	2010		2009		2008	
EFG EUROLIFE ΑΕΓΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ALPHALIFE ΑΕΑΖ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alico	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
INTEPAMERIKAN	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΘΝΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ING	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	86.902.485,24		103.028.436,78		92.849.961,30	
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 60.

ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ/ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΣΥΝΟΛΟ

Αναλήψεις/ Αντασφαλίσεις Σύνολο (εγγεγραμμένα αντασφάλιστρα, ποσά σε ευρώ)						
	2010		2009		2008	
EFG EUROLIFE ΑΕΑΖ & ΑΕΓΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ALPHALIFE ΑΕΑΖ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alico	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
INTEPAMERIKAN	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΘΝΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ING	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	94.048.951,80		108.577.851,17		98.286.209,26	
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

ΠΙΝΑΚΑΣ 61.

ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Σύνολο Ασφαλιστικής Αγοράς (εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και αντασφάλιστρα, ποσά σε ευρώ)						
	2010		2009		2008	
EFG EUROLIFE ΑΕΑΖ & ΑΕΓΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ALPHALIFE ΑΕΑΖ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Alico	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
INTEPAMERIKAN	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΕΘΝΙΚΗ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ING	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Υπόλοιπες	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΟΡΑΣ	5.424.205.279,56		5.343.034.539,15		7.236.549.647,64	
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

488. Εν όψει των προαναφερθέντων, οι αγορές της ασφάλισης ζωής, της ασφάλισης κατά ζημιών, καθώς και των αντασφαλίσεων ζωής και κατά ζημιών συνιστούν σχετικές μη επηρεαζόμενες αγορές.

VII.2 ΚΤΗΜΑΤΟΜΕΣΙΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ/ΑΓΟΡΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ (REAL ESTATE)

489. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες στον τομέα διαχείρισης και εκμετάλλευσης ακινήτων αφορούν σε ενέργειες για την αγορά ή πώληση, μίσθωση ή εκμίσθωση, ανάπτυξη ακινήτων, καθώς και για την εκτίμηση και παροχή συμβουλών και διαχείρισης.

490. Στην ανωτέρω αγορά, σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν τα μέρη, δραστηριοποιούνται σύμβουλοι ακινήτων, εκτιμητές, μεσίτες, διαχειριστές και φυσικά πρόσωπα/εταιρίες ανάπτυξης ακινήτων. Δεδομένου ότι, όπως αναφέρουν τα μέρη, το Δημόσιο και η Εκκλησία, που είναι οι μεγαλύτεροι θεσμικοί επενδυτές (ιδιοκτήτες ακινήτων) στην ελληνική επικράτεια, δεν έχουν δραστηριοποιηθεί ουσιαστικά στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, η αγορά χαρακτηρίζεται από ευρύτατη διασπορά, καθώς ο αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται είναι πολύ μεγάλος και τα μερίδια αγοράς τους πολύ μικρά.

491. Οι συμμετέχουσες στη Συγχώνευση επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη αγορά μέσω των θυγατρικών τους, Eurobank Properties A.E.E.A.Π., EUROBANK EFG ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ και Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.

492. Λόγω του κατακερματισμού της αγοράς, δεν υπάρχουν διαθέσιμα επαρκή στατιστικά στοιχεία σχετικά με το μέγεθος αυτής και τα μερίδια των δραστηριοποιούμενων φυσικών προσώπων/επιχειρήσεων. Ωστόσο, με βάση στοιχεία σχετικών ερευνών της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής²⁷⁷ επί του συνόλου της αγοράς καθώς και την εκτίμηση των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση επιχειρήσεων, όπως αυτή παρατίθεται στη γνωστοποίηση, σημειωτέα είναι τα ακόλουθα:

493. Την τελευταία δεκαετία, εισέρχονταν στην αγορά ακινήτων (σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή) περίπου 15.000.000 τ.μ. νέων κτιρίων κατά μέσο όρο κατ' έτος. Η πολύ υψηλή οικοδομική δραστηριότητα κατά τα έτη 2002 και 2003 (21.718,5 χιλ τ.μ. και 22.091,3 χιλ τ.μ. νέων κτιρίων, αντίστοιχα) ακολούθησε φθίνουσα πορεία, καταλήγοντας το 2009 σε 13.610,6 χιλ τ.μ. και το 2010 σε 10.437,6 χιλ τ.μ. νέων κτιρίων.

²⁷⁷ www.statistics.gr.

494. Τα σχετικά στοιχεία, αναφορικά με την οικοδομική δραστηριότητα των τελευταίων ετών, με βάση τον αριθμό των νέων αδειών και την επιφάνεια των νέων κτιρίων, παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 62.
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Οικοδομική Δραστηριότητα	Αριθμός Αδειών				
	1 ^ο εξάμηνο				
	2011	2010	2009	2008	2003
Ιδιωτική	12.780,0	49.608,0	55.679,0	0	0
Δημόσια	62,0	366,0	526,0	508,0	558
% Μείωσης	-12,5%	11,09%	14,16%		
				64.966,	81.978,
Οικοδομική Δραστηριότητα	Επιφάνεια σε χιλ μ ²				
	1 ^ο εξάμηνο				
	2011	2010	2009	2008	2003
Ιδιωτική	2.188,0	10.108,7	12.610,6	2	8
Δημόσια	47,8	328,9	416,0	257,2	989,5
% Μείωσης	-14,29%	19,87%	22,89%		
				16.637,	21.101,

495. Σε όρους επιφάνειας, τα μέρη εκτιμούν ότι το συνολικό μέγεθος της εν λόγω σχετικής αγοράς υπερβαίνει τις 500.000.000 τ.μ. (μέγεθος, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα ακίνητα του Δημοσίου και του ευρύτερου Δημόσιου τομέα, π.χ. των Δήμων και των Κοινοτήτων). Συγκεκριμένα, εκτιμούν ότι περίπου το 88% (ή 440.000.000 τ.μ.) των ακινήτων αφορούν σε οικιστική χρήση, ενώ περίπου το 12% (ή 60.000.000 τ.μ.) αφορούν σε ακίνητα με εμπορική χρήση.

496. Η συμμετοχή της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ στην εν λόγω σχετική αγορά με την ιδιότητα του πωλητή, συνίσταται, όπως δηλώνουν τα μέρη, στη διάθεση 630 ακινήτων

προς πώληση. Με δεδομένο ότι ο μέσος όρος των κατ' έτος μεταβιβάσεων ακινήτων τα τελευταία 10 έτη ήταν 150.000, το ποσοστό συμμετοχής της στην αγορά, υπό αυτή την ιδιότητα, και με βάση τον αριθμό των ακινήτων, είναι 0,25%. Τα επενδυτικά ακίνητα ιδιοκτησίας του ομίλου της που εκμισθώνονται σε τρίτους ανέρχονται σε 100.000 τ.μ., ήτοι αντιπροσωπεύουν ποσοστό 0,02% των συνολικών εκμισθούμενων ακινήτων, σε όρους επιφάνειας. Επιπλέον, ο όμιλος της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ δεν δραστηριοποιείται συστηματικά στην ανάπτυξη ακινήτων, παρά μόνο όταν κριθεί συμφέρουσα η ανάπτυξη ακινήτου για ίδια χρήση.

497. Αντίστοιχα, η EUROBANK, σύμφωνα με τα μέρη, έχει στην ιδιοκτησία της (απευθείας ή διαμέσου θυγατρικών, με βάση τα στοιχεία της 30.06.2011) ακίνητα προς εμπορική χρήση, επιφάνειας 296.585 τ.μ. Με βάση τα στοιχεία αυτά, το μερίδιό της στο σύνολο της σχετικής αγοράς, σε όρους επιφάνειας, εκτιμάται στο 0,06%.

498. Επίσης, στον τομέα των εκτιμήσεων και παροχής συμβουλών, όπως δηλώνουν τα μέρη, η δραστηριότητα της ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ καλύπτει κυρίως τις δικές της ανάγκες, ενώ οι συνεργασίες με τρίτους είναι περιορισμένες και αφορούν κυρίως σε ιδρύματα και μεγάλους πελάτες της. Αντίστοιχα, η EUROBANK καλύπτει κυρίως τις ανάγκες του ομίλου της, ενώ τα 2 τελευταία χρόνια η δραστηριότητα ως προς τρίτους πελάτες εμφανίζεται περιορισμένη.

499. Αν και τα ανωτέρω στοιχεία είναι ελλιπή, παρέχουν σαφείς ενδείξεις ότι οι υπό συγχώνευση επιχειρήσεις, μέσω των θυγατρικών τους εταιριών, κατέχουν αμελητέα μερίδια στη σχετική αγορά, τα οποία αναμένεται να διατηρηθούν και μετά την ολοκλήρωση της υπό εξέταση Συγχώνευσης. Κατά συνέπεια, κρίνεται ότι παρέλκει η περαιτέρω διερεύνηση της εν λόγω σχετικής επιμέρους αγοράς.

VII.3 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ (INVESTMENT BANKING)

500. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των γνωστοποιούντων μερών, ως προς τις επιμέρους υπο-αγορές της επενδυτικής τραπεζικής, σημειωτέα είναι τα ακόλουθα:

501. Σχετικά με την υπο-αγορά της Παροχής Συμβουλών σε σχέση με την Πραγματοποίηση Εξαγορών και Συγχωνεύσεων, τα διαθέσιμα στοιχεία είναι εξαιρετικά περιορισμένα, με κίνδυνο οι σχετικές πληροφορίες να είναι παραπλανητικές. Ειδικότερα,

όσον αφορά στις συγχωνεύσεις, σχετική πληροφόρηση μπορεί να αντληθεί από τα Ενημερωτικά Δελτία, τα οποία όμως υποχρεούνται να εκδίδουν μόνο οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, ενώ, συχνά, ο Σύμβουλος δεν εμφανίζεται στο Ενημερωτικό Δελτίο. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατό να συμπεριληφθούν στα σχετικά με την εν λόγω υπο-αγορά στοιχεία οι συναλλαγές μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, καθώς και οι συγχωνεύσεις, όπου η απορροφώσα προέβη σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μικρότερη του 10%. Όσον αφορά στις εξαγορές, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις παρέχουν συμβουλές για την υποβολή δημόσιων προτάσεων για την απόκτηση του συνόλου ή μέρους των μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, ως σύμβουλοι είτε του προτείνοντος είτε της υπό εξαγορά εταιρίας. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα καλύπτει ένα πολύ περιορισμένο τμήμα της αγοράς συμβουλευτικών υπηρεσιών για εξαγορές, καθώς περιορίζεται μόνο σε εισηγμένες εταιρίες στην αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Ελλάδα), για τις οποίες έχει υποβληθεί δημόσια πρόταση, σύμφωνα με το νόμο 3461/2006, προαιρετική ή υποχρεωτική, για την απόκτηση του συνόλου ή μέρους των αξιών αυτών. Όπως δηλώνουν τα μέρη, άμεσα διαθέσιμα στοιχεία δεν υπάρχουν και οι πληροφορίες στηρίζονται στην επεξεργασία δημοσιευμένων πληροφοριών (πληροφοριακών δελτίων ή εκθέσεων αποτιμήσεων), με κίνδυνο λανθασμένης καταγραφής στοιχείων. Συνεπώς, οποιαδήποτε εκτίμηση της συγκεκριμένης αγοράς και των μεριδίων των ανταγωνιστών είναι ιδιαίτερος επισφαλής.

502. Τα μέρη δηλώνουν πως το μερίδιο στην υπο-αγορά Παροχής Συμβουλών για Αρχική Δημόσια Προσφορά Μετοχών των συμμετεχουσών στην συγκέντρωση εταιριών είναι μηδενικό, από το 2008 έως σήμερα.

503. Όσον αφορά στην υπο-αγορά της Αναδοχής Έκδοσης Μετοχών, τα μέρη σημειώνουν ότι αυτή είναι επίσης εξαιρετικά περιορισμένη και ότι ως ανάδοχοι στις σχετικές εκδόσεις ορίζονται, κατά κύριο λόγο, Διεθνείς Οίκοι. Η μοναδική σημαντική συναλλαγή, με τη συμμετοχή ελληνικών τραπεζών, που πραγματοποιήθηκε κατά την

τελευταία τριετία, είναι η αύξηση κεφαλαίου της Αγροτικής Τράπεζας (ΑΤΕ), το 2011.²⁷⁸

504. Λεπτομέρειες σχετικά με τη συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων στην αναδοχή της συγκεκριμένης έκδοσης μετοχών παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 63.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Αύξηση μετοχικού Κεφαλαίου της Αγροτικής Τράπεζας	[...]
<i>Ανάδοχοι</i>	%
EUROBANK	[...]
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]
[...]	[...]

505. Όπως και στην προηγούμενη περίπτωση, από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι το συνολικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων, στη μοναδική περίπτωση, κατά την οποία παρασχέθηκαν υπηρεσίες Αναδοχής Έκδοσης Μετοχών, κατά την τελευταία τριετία, υπερβαίνει το 15%, το οποίο τίθεται ως όριο για το χαρακτηρισμό μιας αγοράς ως επηρεαζόμενης, στο πλαίσιο της εξέτασης συγκεντρώσεων, και ανέρχεται σε 43,5%. Αν και το ύψος του συγκεκριμένου μεριδίου είναι αρκετά σημαντικό, λόγω του εξαιρετικά μικρού μεγέθους της αγοράς (μία μόλις συναλλαγή κατά την τελευταία τριετία) και του γεγονότος ότι η συγκεκριμένη συναλλαγή πραγματοποιήθηκε εντός του 2011, δεν κρίνεται σκόπιμη η περαιτέρω διερεύνησή της.

²⁷⁸ Όσον αφορά στις εκδόσεις μετοχών με τη συμμετοχή αλλοδαπών αναδόχων, σημειώνεται ότι, κατά το έτος 2009, πραγματοποίησαν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου:

- η [...], με αναδόχους τις [...],
- η [...], με αναδόχους τις [...] και
- η [...], με αναδόχους τις [...].

	2.600,20	3.877,10	5.292,60	674,50
ΕΝΙΑΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ	[...]	[...]	[...]	[...]

507. Και σε αυτήν την περίπτωση, από τον πίνακα προκύπτει ότι το συνολικό μερίδιο των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων στη συγκεκριμένη υπο-αγορά ανέρχεται σε 2,9%, ήτοι είναι αμελητέο. Εξάλλου, το σημαντικότερο μερίδιο ύψους 19,4% παρατηρείται κατά το έτος 2011.

508. Σημειώνεται, επίσης, ότι κανείς από τους ανταγωνιστές των συγχωνευόμενων τραπεζών δεν παρείχε στοιχεία σχετικά με την ευρύτερη αγορά της επενδυτικής τραπεζικής ή τις κατά τα ανωτέρω επιμέρους διακρίσεις της. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και με βάση τα ως άνω, περιορισμένης αξιοπιστίας, στοιχεία, τα μερίδια αγοράς και η κατάταξη των συμμετεχουσών στη Συγχώνευση τραπεζών, είναι αρκετά χαμηλά, ώστε να πιθανολογείται ότι η συγκέντρωση δε θα προκαλέσει αντι-ανταγωνιστικές συνέπειες σε καμία εξ αυτών.

509. Πρέπει συνεπώς η αίτηση, στο πλαίσιο του άρθρου 8 παρ. 3 του ν. 3959/2011 να γίνει δεκτή, όπως στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια, ομόφωνα εγκρίνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3959/2011, τη γνωστοποιηθείσα συγχώνευση των εταιριών «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» και «ΤΡΑΠΕΖΑ ΕFG EUROBANK ERGASIAS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», διότι έκρινε ότι δεν δημιουργούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητά της να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, υπό τους κάτωθι όρους και προϋποθέσεις ως προς τις επιμέρους αγορές αποδοχής καρτών και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring).

Ειδικότερα:

1. Για την αγορά αποδοχής καρτών, τα μέρη δεν θα προβούν σε διακριτική πρόσβαση/μεταχείριση στην Cardlink (στην οποία και οι δύο εταιρίες είναι μέτοχοι) τρίτων εκκαθαριστριών τραπεζών, ώστε η πρόσβαση στην υπηρεσία δικτύου, οι εκπτώσεις για την εισφορά POS και η τιμολογιακή πολιτική να γίνεται επί ίσοις όροις για

όλους τους πελάτες ανεξαρτήτως αν είναι ή όχι μέτοχοι της Cardlink. Αναφορικά με τις υπηρεσίες επεξεργασίας, τα μέρη θα εξακολουθήσουν να παρέχουν την ευχέρεια στα πιστωτικά ιδρύματα που συμβάλλονται με την ανωτέρω εταιρία και θα επιλέγουν όποιον πάροχο υπηρεσιών επεξεργασίας επιθυμούν. Επίσης, για διάστημα δύο ετών από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης, τα μέρη θα ενημερώνουν την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τους προσφερόμενους όρους στους εκάστοτε πελάτες της Cardlink.

2. Για την αγορά πρακτορείας επιχειρηματικών δεσμεύσεων (factoring) θα αντικατασταθεί ο 26ος όρος της σύμβασης πρακτορείας της «ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ», κατά τρόπο ώστε να αποσαφηνίζεται ότι η δέσμευση του προμηθευτή περιορίζεται σε εκείνες και μόνο τις απαιτήσεις που αποτελούν αντικείμενο της εκάστοτε σύμβασης πρακτορείας, ως ακολούθως: «Ο προμηθευτής βεβαιώνει και εγγυάται με την παρούσα ότι τελεί σε γνώση των ποινικών διατάξεων του άρθρου 3 παρ. 3 του ν.1905/1990 και ότι δεν έχει συνάψει, ούτε κατά τη διάρκεια της παρούσης θα συνάψει, άλλη σύμβαση πρακτορείας με άλλο πράκτορα για τις απαιτήσεις που εμπίπτουν στο αντικείμενο αυτής της παρούσης».

Η απόφαση εκδόθηκε την **23η Ιανουαρίου 2012**. Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 6 του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 1890/29.12.2006).

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάκτης της απόφασης

Δημήτριος Κυριτσάκης

Δημήτριος Κυριτσάκης

Η Γραμματέας

Παρασκευή Α. Ζαχαριά